



Atrian Terve Kasvu

Kasvuinvestointeja ja kehityshankkeita
kannattavuutta vaarantamatta.

Vuosikertomus 2016

ATRIA

Hyvä ruoka – parempi mieli.

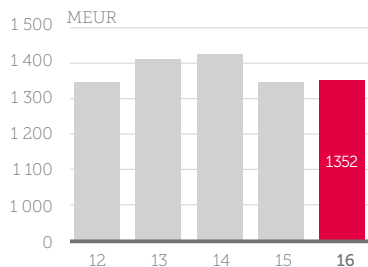
Atria-konsernin avainluvut

	2016	2015
Liikevaihto MEUR	1 351,8	1 340,2
Liikevoitto MEUR	31,8	28,9
Liikevoitto %	2,3	2,2
Oikaistu liikevoitto MEUR	31,4	36,1
Taseen loppusumma MEUR	909,4	855,4
Oman pääoman tuotto %	4,7	3,6
Omavaraisuusaste %	46,5	47,4
Nettovelkaantumisaste %	50,5	48,3

Liikevaihto

1351,8 MEUR

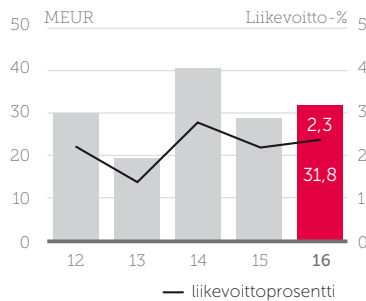
Konsernin liikevaihto oli 1 351,8 miljoonaa euroa. Tämä oli 11,6 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2015. Liikevaihtoa kasvatti ensisijaisesti Ruotsissa keväällä ostetun Lagerbergs-siipikarjayhtiön liikevaihto.



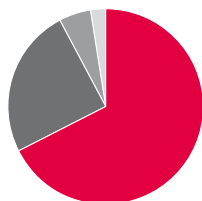
Liikevoitto

31,8 MEUR

Konsernin liikevoitto oli 31,8 miljoonaa euroa, joka oli 2,9 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2015. Oikaistu liikevoitto oli 31,4 miljoonaa euroa, joka oli 4,7 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuonna 2015. Oikaistua liikevoittoa painoivat ensisijassa matalat myyntihinnat sekä yritysostoihin ja Nurmon sikaleikkaamon käynnistykseen liittyneet kustannukset.

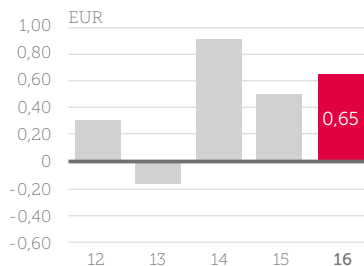


Liikevaihto liiketoiminta-alueittain

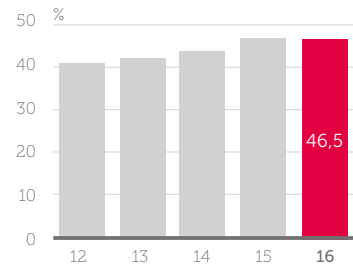


Atria Suomi	932,3 MEUR
Atria Skandinavia	343,4 MEUR
Atria Venäjä	71,8 MEUR
Atria Baltia	34,4 MEUR

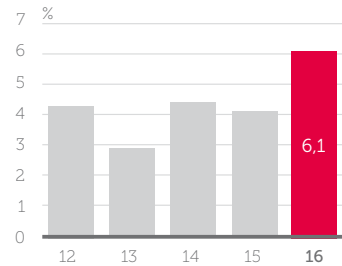
Osakekohtainen tulos



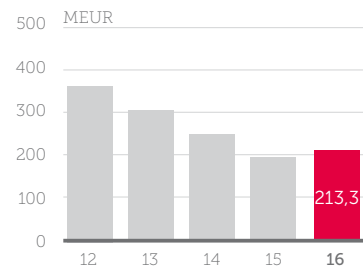
Omavaraisuusaste



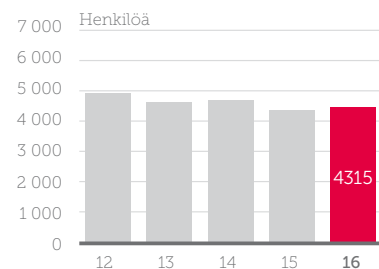
Bruttoinvestoinnit, % liikevaihdosta



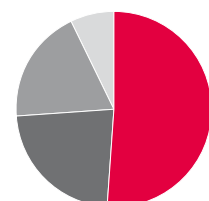
Nettovelka



Henkilöstö keskimäärin



Henkilöstö (4 315) liiketoiminta-alueittain



Atria Suomi	2 214
Atria Skandinavia	980
Atria Venäjä	819
Atria Baltia	302

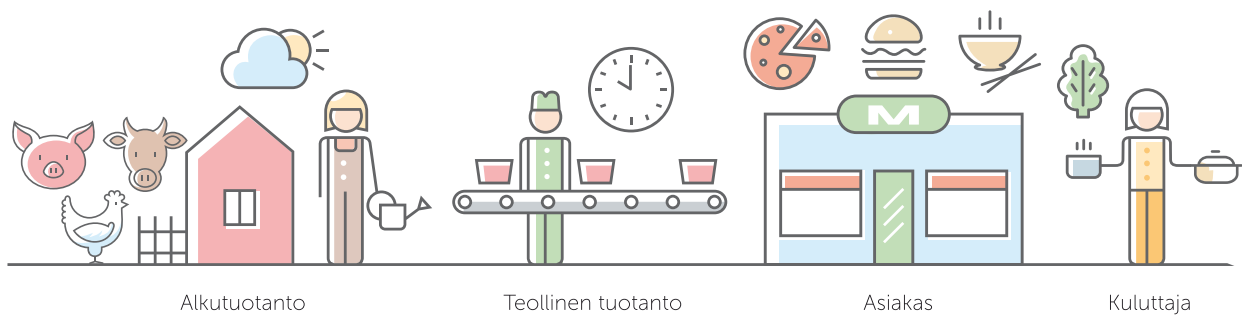
Atria on kansainvälinen suomalainen

Atria on Pohjoismaiden, Venäjän ja Viron johtavia liha- ja ruoka-alan yrityksiä. Olemme asiakkaidemme, henkilöstömme ja omistajiemme arvostama yli 110-vuotias yritys. Yrityksemme uusiutuminen ja kasvu perustuvat erinomaiseen kaupalliseen osaamiseen, tehokkaaseen toimintaan ja yhtenäiseen, kestävästä menestystä arvostavaan toimintatapaan.

Päätuotteemme, Hyvä Ruoka, tuottaa paremman mielen ja kestäväää arvoa kaikille sidosryhmillemme. Hyvä ruokamme on vastuullisesti ja eettisesti tuotettua, ravitsevaa ja turvallista. Liikevaihtomme vuonna 2016 oli noin 1,35 miljardia euroa ja palveluksemme oli noin 4 315 liha- ja ruoka-alan osaajaa Suomessa, Ruotsissa, Tanskassa, Venäjällä ja Virossa. Atria Oyj:n osake on listattu Nasdaq Helsinki Oy:ssä vuodesta 1994 lähtien.

Hyvän ruoan ketju

Atrian hyvä ruoan ketju ulottuu pellolta pöytään. Ketjussa on neljä päävaihetta: alkutuotanto, teollinen tuotanto, asiakastyö ja kuluttajatyö.



Sisältö

Atrian avainluvut	2
Atria Oyj	3
Toimitusjohtajalta	4
Strategia	6
Toimintakatsaukset	14
Atria Suomi	14
Atria Skandinavia	18
Atria Venäjä	22
Atria Baltia	24
Tuotekehitys ja markkinointi	26
Arvonmuodostus	27
Tilinpäätös ja toimintakertomus	28
Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä	102
Tietoa sijoittajille	121
Yhteystiedot	122



”Etenimme hyvin Terveen Kasvun väylällä”

Vuonna 2016 saimme Atrialla aikaan asioita, joilla on iso merkitys koko yhtiölle. Kotimarkkinoilla etenimme yrityskauppoilla uusiin tuotesegmentteihin ja vahvistimme asemiamme olemassa olevissa liiketoiminnoissa. Vientimarkkinoilla pystyimme ottamaan ensimmäiset askeleet meille kokonaan uudelle, maailman suurimmalle markkina-alueelle Kiinaan.

Atrian kasvun kannalta nuo kaikki toimenpiteet ovat merkittäviä ja kauaskantoisia. Teemme tietysti kaiken voitavamme, että kasvu olisi myös mahdollisimman kannattavaa. Vuonna 2016 Atrian kannattavuus jätti toivomisen varaa, ei vähiten markkinoista johtuen.

Ruokamarkkinoiden kilpailutilanne oli – ja on edelleen – tiukka. Vähittäiskaupan toimialan kilpailuasetelma on Pohjoismaissa ja etenkin Suomessa johtanut vähittäiskauppa-asiakaiden lukumäärän vähenemiseen. Atrian onkin onnistuttava pitämään asiakassuhteet kunnossa ja elävinä, koska vaihto-

ehtoja nykyisen asiakaspohjan laajentamiseen on niukasti. Tästä syystä Atria investoi merkittävästi tuottavuuden ja tehokkuuden ohella tuoteryhmien ja tuotemerkkien sekä markkinoinnin ja myynnin kehittämiseen.

Kiina – suuri mahdollisuus

Euroopassa lihan tarjonta on useamman vuoden ajan ylittänyt kysynnän. Erityisesti sianlihaa on markkinoilla ollut liikaa. Tilanteen tasapainottamiseksi lihateollisuus on hakenut uusia markkinoita Euroopan ulkopuolelta. Myös Atria on etsinyt uusia vientimarkkinoita. Lokakuussa 2016 monivuotinen työ eteni ratkaisevasti, kun Kiinan viranomaiset myönsivät sianlihan vientiluvan Atrian Nurmon tehtaalle.

Vientilupa ja viennin aloittaminen Kiinaan on meille suuri mahdollisuus. Tavoittemme on kehittää pitkäjänteinen toimintamalli muidenkin elintarvikkeiden kuin vain sianlihan

”Yrityskauppojen merkitys on iso, mutta koskaan ei pidä unohtaa sitä, että meidän pitää kasvaa myös olemassa olevissa liiketoiminnoissa.”

► Katso toimitusjohtaja Juha Gröhnin haastattelu:
www.atria.fi/konserni/yritys/strategia

Atrian Terve Kasvu -strategia

- Organista, tervettä kasvua
 - uudet tuotesegmentit
 - uudet markkina-alueet
- Yrityssostot täydentävinä toimenpiteinä

sen volyymit olivat Atrian näkökulmasta vaatimattomia. Aloitimmekin merkittävän investointiohjelman, jolla pääsemme kehittämään niin volyymejä kuin tuotteistoa ja tuottavuuttakin.

Suomessa ostimme Kaivon Liha -naudanlihayhtiön osakeenemmistön. Yhtiön hankkiminen vahvistaa Atrian olemassa olevaa nautanlihan liiketoimintaa ja pystymme laajentamaan tuotteistoamme muun muassa fast food -segmentin hampurilaispiveihin ja kebab-tuotteisiin.

Tärkein investointi Suomessa oli Nurmon sikaleikkaamon täydellinen uudistaminen. Atrian investointi nostaa suomalaisen leikkaamoteollisuuden tuottavuuden eurooppalaiselle tasolle. Samalla se mahdollistaa lihan alkuperän entistäkin kattavamman seurannan ja asiakaskohtaisen tuotteiston tekemisen. Näillä molemmilla asioilla on iso kaupallinen merkitys.

Vakaa kasvualusta

Vuonna 2016 Atria eteni hyvin Terveen Kasvun väylällä ja meillä on hyvät edellytykset jatkaa strategian toteutusta suunnitellun mukaisesti. Taloudellinen asemamme on vakaa, mikä mahdollistaa laajentumisen niin uusiin tuotesegmentteihin kuin uusille markkina-alueillekin. Meillä riittää kehityvoimaa tuotteiston uudistamiseen ja täydentämiseen, vaikka kuluttajien ostotottumukset tuntuvatkin muuttuvan varsin lyhyellä varoitusajalla. Meillä on myös tehokkaat ja hyvässä kunnossa olevat tehtaot ja koko tuotantoketju. Tämä on olennaista, kun puhumme hintakilpailussa pärjäämisestä.

Mutta mikä tärkeintä: Meillä Atrialla on hyvät ihmiset, niin työntekijät kuin esimiehetkin. Työntekijöiden osaamista ja työolosuhteita olemme jo useamman vuoden kehittäneet Atrian Tapa Toimia -ohjelman hankkeilla ja projekteilla. Vuonna 2016 käynnistimme Atrian Tapa Johtaa -esimiesohjelman, jolla kehitämme useamman vuoden ajan entistä laadukkaampaa Atrian asioiden ja ihmisten johtamista. Pyrimme luomaan Atrialle sellaista kyvykkyyttä ja teknistä valmiutta, jolla pystymme menestymään ruoka-alan entistä nopeammin muuttuvassa kysynnän ja tarjonnan maailmassa. Tämä on meille iso ja tärkeä ponnistus.

Kiitän kaikkia atrialaisia sekä asiakkaitamme, osakkeenomistajiamme ja yhteistyökumppaneitamme hyvin sujuneesta yhteistyöstä.

Seinäjoella maaliskuussa 2017

Juha Gröhn
Toimitusjohtaja

viemiseksi Kiinan valtaville ja kasvaville markkinoille. Tavoitteen saavuttamiseksi luomme kestävä ja hyvää yhteistyötä kiinalaisten yhteistyökumppanimme kanssa.

Yrityssostot tuovat kasvua ja uutta liiketoimintaa

Atrian kotimarkkinoilla lihan ja lihapohjaisen ruoan kokonaiskysyntä pysyi vakaana. Joissakin tuoteryhmissä kysyntä hieman supistui, mutta tasomuutosta ei tapahtunut. Vahvimmin kehittyivät siipikarjan ja valmisruoan tuoteryhmät. Molemmat vuonna 2016 tekemämme yrityskaupat vastaavat hyvin näiden tuoteryhmien pitkäaikaiseksi ennakoituun kasvuun.

Päästäksemme Ruotsin kasvaville broilerimarkkinoille ostimme arvostetun Lagerbergs-siipikarjayhtiön. Yhtiöllä on vankka kokemus ja osaaminen broileriliiketoiminnasta, joskin

Atrian Terve Kasvu

Atrian strategisena tavoitteena on kannattavuuden parantaminen, kasvun vauhdittaminen ja yhtiön omistaja-arvon lisääminen.

Tavoitteidensa saavuttamiseksi yhtiö toteuttaa vuoteen 2020 ulottuvaa, Atrian Terveeksi Kasvuksi nimettyä strategiaa. Terveellä Kasvulla Atria tarkoittaa sellaista kasvua, joka ei vaaranna yhtiön kannattavuutta.

Atria pyrkii kasvamaan ensisijassa orgaanisesti, olemassa olevia liiketoimintoja kehittämällä ja kasvattamalla. Kasvua pyritään vauhdittamaan uusien tuotesegmenttien ja uusien markkina-alueiden kautta.

Orgaanisen kasvun ohella Atria kartoittaa aktiivisesti yritysostojen ja muiden Tervettä Kasvua tuovien järjestelyjen mahdollisuuksia. Ne voivat täydentää nykyisiä liiketoimintoja tai myös avata täysin uusia tuotesegmenttejä tai markkina-alueita.

Kannattavuutensa ja kilpailukykyä parantamiseksi Atria pyrkii nostamaan tuottavuuttaan. Yhtiö tehostaa johdonmukaisesti niin yksittäisiä operaatioita kuin koko toimintaketjuaankin.

Strategian tavoitteiden mukaisena, taloudellisesti vahvana ja kannattavana yrityksenä Atria pystyy uusiutumaan ja vastaamaan toimintaympäristön muutoksiin kaikilla liiketoiminta-alueillaan. Strategiaa tukevat yhtiön missio, visio ja toimintatapa.

Atrian taloudelliset tavoitteet

Tavoite	Toteuma 2016
Liikevoitto 5 %	2,3 %
Omavaraisuusaste 40 %	46,5 %
Oman pääoman tuotto (ROE) 8 %	4,7 %
Osingonjako tilikauden voitosta 50 %	71,2 %*

*Hallituksen esitys

Strategian johtaminen

Atria johtaa Terveen Kasvun strategiaa

kolmen pääteeman kautta:

- Kaupallinen erinomaisuus – se ylläpitää ja vauhdittaa kasvua
- Tehokas toiminta – se ylläpitää ja parantaa kannattavuutta
- Atrian Tapa Toimia – se turvaa kannattavan kasvun myös pitkällä aikavälillä.

Strategian toteutus

Atria toteuttaa strategiaansa niin, että kukin neljästä liiketoiminta-alueesta (Atria Suomi, Atria Skandinavia, Atria Venäjä ja Atria Baltia) toteuttaa omia kehittämishankkeitaan seitsemällä painopistealueella. Niiden onnistuneella toteuttamisella liiketoiminta-alueet ja koko konserni vastaavat toimintaympäristön nopeutuviin muutoksiin ja yhtiön taloudellisiin tavoitteisiin.

Atrian Terveen Kasvun seitsemän painopistettä ovat:

1. Markkinatiedon syventäminen

Atria hyödyntää markkina- ja kuluttajatietoa tarkasti ja innovatiivisesti, ja pyrkii toimialallaan tiedolla johtamisen edelläkävijäksi.

2. Tuoteryhmä- ja brändijohtaminen

Atria vahvistaa brändiensä ja tuoteryhmiensä johtamista ja kehittämistä; yhtiön vahvoilla brändeillä on hyvät edellytykset vahvistua entisestään.

3. Kaupallinen erinomaisuus

Atria kehittää ja vahvistaa ennakkoluulottomasti myyntiään, myynnin työkalujaan ja asiakasyhteistyötään; yhtiö haluaa olla alallaan halutuin ja luotetuin kumppani.

4. Tuotannon operatiivinen tehokkuus

Atria tehostaa toimintojaan ja tuottavuuttaan työtehtävien, tiimien, osastojen, yksiköiden, liiketoimintojen ja tuotantolaitosten tasolla.

5. Toimintaketjun tehokkuus

Atria tehostaa toimintaansa, prosessejaan ja ohjaustaan koko toimitusketjussa tiiviissä yhteistyössä ketjun eri toimijoiden kesken.

6. Resurssien kohdentaminen

Atria optimoi tärkeitä resurssejaan, kuten osaamista ja teknologiaa, raaka-aineita ja energiaa, työprosesseja ja -aikoja.

7. Atrian Tapa Johtaa

Atria kehittää johtamistaan; sen tavoitteena on olla vuorovaikutteista, osallistavaa ja kehittävää; yhtiö pyrkii saamaan asioita aikaan – keskittymään ratkaisuihin, ei ongelmiin.

Atrian Terve Kasvu

Kolme pääteemaa

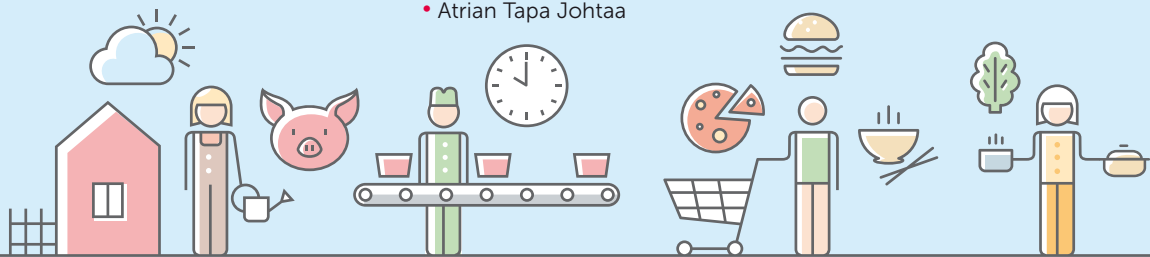
- Kaupallinen erinomaisuus
- Tehokas toiminta
- Atrian Tapa Toimia

Seitsemän painopistealuetta

- Markkinatiedon syventäminen
- Tuoteryhmä- ja brändijohtaminen
- Kaupallinen erinomaisuus
- Tuotannon operatiivinen tehokkuus
- Toimintaketjun tehokkuus
- Resurssien kohdentaminen
- Atrian Tapa Johtaa

Orgaaninen kasvu

- Uudet tuotesegmentit
 - Uudet markkina-alueet
- Yritysstot**
- Tervettä Kasvua vauhdittavina ja täydentävinä hankintoina



Atrian Missio

Hyvä ruoka – parempi mieli.

Atrian Visio

Tarjoamme hyvää ruokaa kaikkiin ruoka-hetkiin. Innostuneet ihmiset ja halutuin brändi ovat menestyksemme perusta.

Atrian Tapa Toimia

- Olemme aidosti kiinnostuneita asiakkaista ja kuluttajista.
- Haluamme menestyä.
- Tuotamme laatua – luotamme brändiimme.
- Olemme innostuneista työstämme.

Toimintaympäristö

Atrian Terveen Kasvun strategia vastaa muun muassa seuraaviin toimintaympäristön muutoksiin:

- ostovoima kasvaa vain hitaasti, hinnan merkitys korostuu
- lihan kokonaiskysyntä Aasiassa kasvaa, Euroopassa ennallaan
- Atrian kotimarkkinoilla valkoisen lihan kulutus kasvaa, punaisen vähenee
- toimialan ja jakelukanavien hintakilpailu kiristyy
- kuluttajakäyttäytyminen pirstaloituu ja sen ennakoiminen on aiempaa haasteellisempää.

Megatrendit, kuten globaali talous, luonnonvarojen riittävyys ja ilmastonmuutos sekä digitalisaatio vaikuttavat merkittävästi Atrian toimintaympäristöön.

Atrian strategia

Atrian strategiaa on esitelty

- » Hallituksen toimintakertomuksessa -> s. 29
- » Yhtiön www-sivuilla -> www.atria.fi/konserni/yritys

Strategian teemojen ja painopisteiden toteumista vuonna 2016 esitellään seuraavilla sivuilla.

Atrian riskit

Atrian riskejä ja riskienhallintaa on esitelty

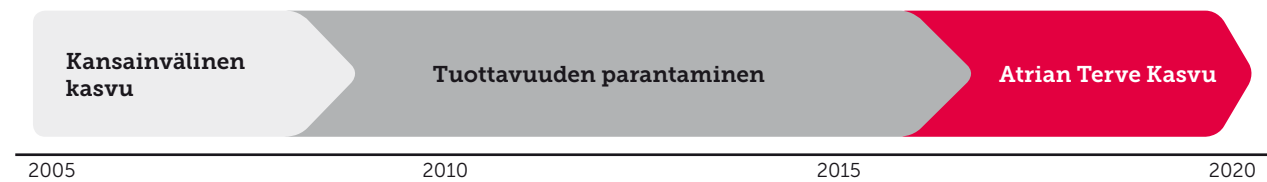
- » Hallituksen toimintakertomuksessa -> s. 34
- » Konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa -> s. 74

Atrian Terve Kasvu -strategia

Mahdollistajat	Pääteemat	Teemojen toteutuminen 2016
<p>1. Vahva talous: vahva tase ja hyvä rahoitusasema mahdollistavat strategian mukaisia kasvu- ja kehittämistoimenpiteitä.</p> <p>2. Johdonmukaiset investoinnit: Atria toteuttaa johdonmukaisia investointeja, joilla se ylläpitää ja parantaa tuotannon ja koko toimitusketjun tuottavuutta ja kilpailukykyä.</p> <p>3. Tehokas toiminta: koko toimitusketjun tehokkaalla toiminnalla Atria mahdollistaa toimintansa ja tuotteidensa hintakilpailukyyn.</p> <p>4. Hyvä markkina- ja asiakastuntemus: Atria on edelläkävijä kuluttaja- ja markkinatiedon hyödyntäjänä, mikä mahdollistaa kaupallisesti menestyvien tuotesegmenttien ja tuotteiden kehittämisen ja markkinoille tuomisen oikeaan aikaan.</p>	<p>Kaupallinen erinomaisuus</p>	<ul style="list-style-type: none"> Atria sai sianlihan vientiluvan Kiinaan, uusi markkina-alue -> s. 9 Atria osti ruotsalaisen Lagerbergs-siipikarjayhtiön, uusi tuotesegmentti -> s. 11 Atrian lihan Ruotsin-vientiä varten käynnistetään uusi organisaatio -> s. 12 Tutkimuksen ja tuotekehityksen sekä markkinoinnin ja myynnin investointeja lisättiin kaikilla liiketoiminta-alueilla.
	<p>Tehokas toiminta</p>	<ul style="list-style-type: none"> Nurmon uuden sikaleikkaamon noin 36 miljoonan euron investointi eteni suunnitelmien mukaisesti -> s. 10 Atria vahvisti ja tehosti nautaketjuaan ostamalla Kaivon Liha Kaunismaa Oy:n osake-enemmistön -> s. 13 Atria tehosti toimintaansa Virossa keskittämällä teollisen toiminnan yhteen tehtaaseen ja myymällä yhden sikatilaa. Atrian Ruotsin-toimintoja tehostettiin keskittämällä logistiset toiminnot Malmön tehtaalle. Konsernin yhteinen Group Procurement/non meat -hankintaorganisaatio aloitti toimintansa. Atria toteutti Suomen ja Skandinavian liiketoiminta-alueilla uudelleenjärjestely- ja tehostamistoimia, joiden henkilöstövaikutus oli noin 100 henkilötyövuotta.
	<p>Atrian Tapa Johtaa</p>	<ul style="list-style-type: none"> Atrian Tapa Johtaa -esimiesohjelma eteni alustaviksi toimenpiteiksi. Atrian Tapa Toimia -toimintaohjelmaa syvennettiin muun muassa tuottavuutta, työturvallisuutta ja osaamista edistävinä projekteina. Atrian Kädenjälki -ohjelmassa oli käynnissä noin 30 vastuullisuuteen liittyvää projektia. Atrian IT-ympäristön uudistaminen eteni kaikilla liiketoiminta-alueilla.

Atrian strategian polku

Atrian Terveen Kasvun strategia jatkaa johdonmukaisesti edellisen kauden strategiaa. Atria toteutti edellisellä kaudella merkittäviä tehostamisohjelmia ja investointeja, jotka paransivat sen kilpailukykyä, varsinkin teollisten toimintojen tuottavuutta.



Kansainvälinen kasvu

- Voimakas kasvu Itämeren alueella yritysostojen avulla; Atriasta tulee yksi Pohjoismaiden johtavista ruokataloista ja yhtiö laajentuu Venäjän ja Baltian markkinoille
- Merkittäviä kasvuinvestointeja Nurmossa
- Rahoitusaseman heikentyminen

Tuottavuuden parantaminen

- Taseen ja rahoitusaseman vahvistaminen
- Kannattavuuden ja tuottavuuden parantaminen kaikilla liiketoiminta-alueilla
- Kasvuinvestointeja Suomessa mm. lihaliiketoimintaan, rehuliiketoimintaan ja tuotannon automatisointiin
- Toimintojen rakenteellinen selkiyttäminen Ruotsissa ja Venäjällä

Atrian Terve Kasvu

- Kasvun ytimenä orgaaninen kasvu kaikilla liiketoiminta-alueilla
- Organisen kasvun ohella yritysostoja
- Toiminnan kannattavuutta ei vaaranneta; tuottavuus korostuu
- Kasvuinvestointeja teknologiaan ja muihin tehokkuutta ja tuottavuutta parantaviin kohteisiin



Atria sai sianlihan vientiluvan maailman suurimmille markkinoille Kiinaan

Kiinan viranomaiset myönsivät Atria Suomen Nurmon tuotantolaitokselle sianlihan vientiluvan Kiinaan. Maailman ylivoimaisesti suurimpien sianlihamarkkinoiden avautuminen tarjoaa Atrialle merkittäviä kasvumahdollisuuksia.

Kiinan viranomaisten myöntämä sianlihan vientilupa mahdollistaa Atrian vientitoiminnan laajentamisen uudelle, maailman suurimmalle ja voimakkaasti kasvavalle markkina-alueelle. Vientilupa luo hyvät edellytykset viennin volyymin kasvattamiseen ja tuotevalikoiman monipuolistamiseen kaikkiin sianruhosta saataviin tuotteisiin.

Vientilupa koskee Atrian Nurmon tuotantolaitosta eli käytännössä sen uutta sikaleikkaamoja ja siihen liittyviä toimintoja. Laitos oli ensimmäinen sianlihan vientiluvan Kiinaan saanut suomalainen tuotantolaitos. Vientilupaa edelsi lähes kymmenen vuoden neuvotteluprosessi poliittisella, virkamies- ja yritystasolla. Kiinan elintarvikelainsäädäntöä pidetään yhtenä maailman tiukimmista.

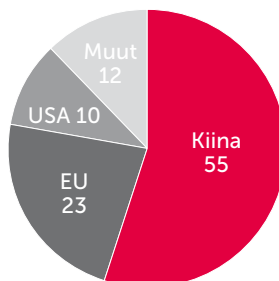
Kiina on maailman ylivoimaisesti suurin sianlihan markkina-alue. Maassa tuotetaan ja kulutetaan noin 55 prosenttia maailman sianlihatuotannosta, yhteensä noin 55 miljoonaa tonnia vuodessa. Vuonna 2016 sianlihan ja teurastuksen sivutuotteiden tuonti Kiinaan kasvoi noin 35 prosenttia ja oli yhteensä noin 3,5 miljoonaa tonnia. Eniten vientiään kasvattivat Espanja, Saksa ja Yhdysvallat. Myös Tanskan viennin kasvu oli merkittävää. Kiinan sianlihan tuontitarve on kasvanut maan sikamäärän pienentymisen takia. Korkea kysyntä on pitänyt sianlihan keskihinnat Kiinassa vahvoina, joskin provinsikohtaiset hintaerot ovat suuria.¹⁾

1) Lähde: Rabobank, 2016

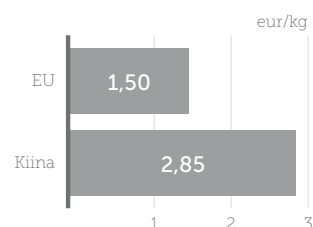
Maailman sianlihatuotanto
n. 100 milj. tonnia vuodessa

EU:n suurimmat tuottajamaat:
Espanja, Tanska, Hollanti, Saksa,
Unkari ja Iso-Britannia;

Suomen sianlihan tuotanto
vuonna 2016 oli 0,19 milj. tonnia.



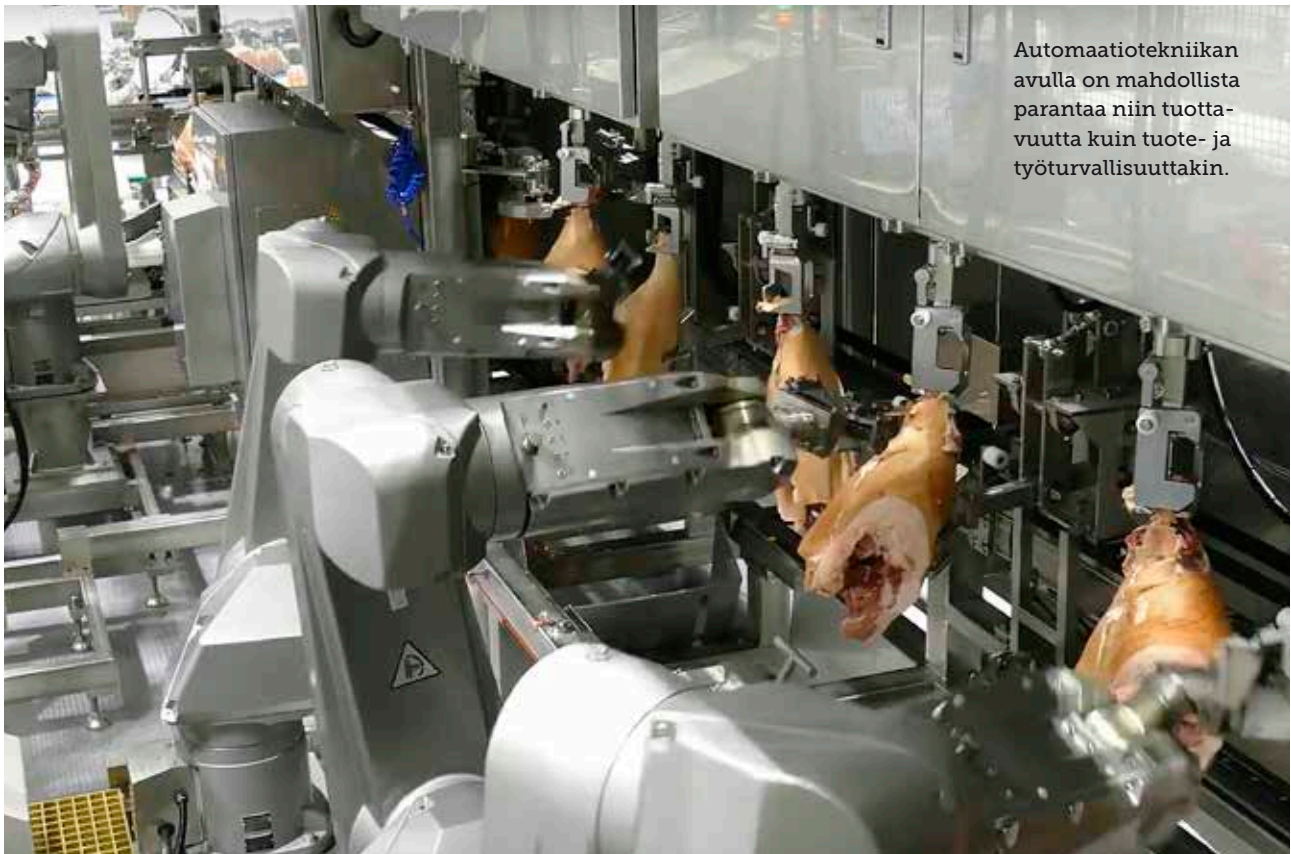
Lihasian keskihinnat *



*Keskihinnat kesällä 2016
Lähteet: South China
Morning Post, Kantar TNS

Ensimmäinen toimitussopimus tammikuussa

Tammikuussa 2017, Atria teki toimitussopimuksen ensimmäisen lihaerän toimituksesta Kiinaan. Sopimuksen mukaan Atria toimittaa kiinalaisille asiakkailleen noin kolme miljoonaa kiloa pakastettuja sianlihatuotteita. Toimitus sisältää kaikkia sian ruhosta saatavia tuotteita.



Automaatiotekniikan avulla on mahdollista parantaa niin tuottavuutta kuin tuote- ja työturvallisuuttakin.

Uuden sikaleikkaamon ykkösvaiheen käyttöönotto alkoi

Atria Suomen uuden sikaleikkaamon ensimmäisen vaiheen käyttöönotto aloitettiin aikataulun mukaisesti. Teknologialtaan alan kansainvälistä kärkeä edustava laitos parantaa merkittävästi Atrian sianlihatuotannon tuottavuutta ja mahdollistaa muun muassa lihaerien entistä tarkemman jäljitettävyyden.

Atrian uuden sikaleikkaamon ensimmäinen vaihe, laajenusosa, valmistui käyttööntovaiheeseen ja koko hankkeen on määrä olla valmis vuoden 2017 aikana. Noin 36 miljoonan euron investoinnillaan Atria pystyy parantamaan sikaleikkaamon tuottavuutta ja koko sikaketjunsä kilpailukykyä. Investoinnin arvioidaan tuovan noin kahdeksan miljoonan euron vuosiasäästöt leikkaamon toimintaan vuoden 2018 alusta lähtien.

Valmistuneessa ykkösvaiheessa Atria otti käyttöön muun muassa uusinta robottitekniologiaa, minkä ansiosta tuotta-

vuuden on mahdollista nousta toimialan parhaimmiston. Teknologia mahdollistaa myös entistä pienempien lihaerien tilakohtaisen jäljitettävyyden, millä on oleellinen kaupallinen merkitys suomalaisilla ja kansainvälisillä markkinoilla.

Atrian uuden sikaleikkaamon investointi lähes kaksinkertaistaa Nurmon sikaleikkaamon tuotantotilat. Tilat ja prosessin tekniset ratkaisut on mitoitettu niin, että niihin on mahdollista liittää joustavasti myös uutta teknologiaa kapasiteettitarpeen muuttuessa. Vuonna 2016 Atria käsittelemät sianlihamäärät kasvoivat ja olivat noin 80 miljoonaa kiloa (ks. s. 17).

36 MEUR

Investoinnin arvo, josta valtaosa teknologiaan ja laitteisiin

8 MEUR

Arvioidut vuosiasäästöt (v. 2018) automatisoinnin ja tuotantojärjestelyjen ansiosta

4500 m²

uutta tuotantotilaa entisen, noin 2 700 m² leikkaamon yhteyteen



Erityisesti kotimaisen broilerinlihan kysyntä kasvaa Ruotsissa. Broilerinlihan kotimaisuusaste on noin 65 %.

Atria eteni yritys- kaupalla Ruotsin kasvaville siipikarja- markkinoille

Atria toteutti kasvuinvestoinnin, jolla se laajentaa toimintaansa Ruotsin kasvaville siipikarjamarkkinoille. Atria osti noin 19 miljoonan euron hintaan Lagerbergs-siipikarjayhtiön ja päätti noin 14 miljoonan euron investointiohjelmasta yhtiön koko tuotantoketjun kehittämiseksi.

Atria teki keväällä yrityskaupan Lagerberg i Norjeby AB -siipikarjayhtiöstä (Lagerbergs). Yhtiö oli ostohetkellä Ruotsin broilerimarkkinoiden kolmanneksi suurin toimija noin 30 miljoonan euron liikevaihdolla. Kauppa tuki Atrian kasvustrategiaa Ruotsissa, jonka lihatuotemarkkinoilla broilerituotteiden kysyntä on jo useita vuosia kasvanut merkittävästi etenkin nautatuotteiden kustannuksella. Keskimääräinen vuosikasvu on noin viisi prosenttia. Ruotsalaisten, Svensk Fågel -brändätujen broilerituotteiden kasvu on hieman tätä suurempi.

Lagerberg i Norjeby AB

- liikevaihto noin 30 milj. euroa
- vuosituotanto noin 10 milj. broileria
- yli 100 broilerituotetta
- markkinaosuus noin 10 prosenttia
- henkilöstömäärä 120
- kuusi omaa tilaa, omia broilerikasvattamoja, laaja sopimustuottajaverkosto
- FSSC 22000 ja ISO 22000 -sertifikaatit
- yhtiö perustettu 1965 Listerlandetissa Etelä-Ruotsissa

Yhtiön tiedot osin vuodelta 2015.

Lagerbergs-yhtiöllä on tuotantolaitos ja omia broilerikasvattamoja Blekingessä, Etelä-Ruotsissa. Yhtiö hankkii broilereita myös lähellä toimivilta sopimustuottajilta.

Atrian tavoitteena on kasvattaa broileriliiketoimintaa merkittävästi niin Lagerbergs-brändillä kuin yhtiön muillakin tuotemerkeillä. Tuotantokapasiteetin ja koko toimintaketjun kehittämiseksi Atria aloitti vuoteen 2018 ulottuvan, noin 14 miljoonan euron investointiohjelman. Investointia tukee untuvikkojen toimituksista tehty pitkäaikainen sopimus.



Atria Meat tehostaa suomalaisen lihan Ruotsin-kauppaa

Uuden, alkuvuodesta 2016 toimintansa aloittaneen Atria Meat -organisaation tavoitteena on suomalaisen lihan tunnettuuden lisääminen Ruotsissa ja aseman vakiinnuttaminen yhtenä tuontivaihtoehtona ruotsalaiselle lihalle. Ruotsalaiset kuluttajat arvostavat eniten kotimaista lihaa, mutta sen tuotannon omavaraisuus on laskenut naudanlihassa noin 50 prosenttiin ja sianlihassa noin 70 % prosenttiin.

Atria Meat -yksikkö tuo Ruotsiin sekä naudan- että sianlihaa valikoituihin jakelukanaviin. Yksikkö markkinoi tuotteita Atria-brändillä, jonka erityisinä vahvuuksina ovat ruotsalaisten kuluttajien arvostamat laatu ja turvallisuus, tuotteiden jäljitettävyys sekä tuotantoeläinten hyvä hoito.



Isot säästöt hävikkiä pienentämällä

Atria tehosti hävikin pienentämiseen tähtääviä toimenpiteitään kaikilla liiketoiminta-alueillaan. Tuottavuuden ja kilpailukyvyyn parantamisessa hävikin minimoinnilla on merkittäviä vaikutuksia. Pelkästään Suomen toiminnoissa noin yhden prosentin hävikin pienentäminen tuo noin kahdeksan miljoonan euron kustannussäästöt vuositasolla. Myös ekologiset vaikutukset ovat merkittäviä.

Lihan tuotannon ja laajemmin koko ruokahävikin minimointi on oleellisen tärkeä ja ajankohtainen haaste koko ruokaketjulle: alkutuotannolle, teollisuudelle, kaupalle ja kotitalouksille.





WoL-suursatsaus johtamisen kehittämiseen

Atria aloitti monivuotisen johtamisen kehittämisohjelman kaikissa toimintamaissaan. Atrian Tapa Johtaa (Way of Leading, WoL) -ohjelmassa luodaan yhteiset johtamisen periaatteet ja käytännöt, joiden avulla esimiehet pystyvät kehittämään toimintaa ja ohjaamaan työntekijöitä sovittuihin tavoitteisiin. Ohjelmalla on oleellinen merkitys Atrian menestymiselle nopeasti muuttuvassa toiminta- ja kilpailuympäristössä.

Omaa uusiutuvaa energiaa Nurmon tehtaalle

Atria päätti rakentaa Nurmon tuotantolaitoksen yhteyteen Suomen ensimmäisen teollisen mittakaavan aurinkosähköpuiston. Uusiutuvalla, päästöttömällä ja paikallisella aurinkosähköllä kyetään vähentämään Nurmon tehtaan ilmastovaikutusta sekä parantamaan laitoksen energia- tehokkuutta ja omavaraisuutta. Aurinkosähköllä on mahdollista korvata noin viisi prosenttia tehtaan vuosittaisesta sähkönkäytöstä. Atria toteuttaa noin seitsemän miljoonan euron hankkeen yhdessä Solarigo Systems -energiayhtiön kanssa.

- » Atrian ympäristövastuuta on esitelty Hallituksen toimintakertomuksessa -> s. 84
- » Lue lisää Atrian Kädenjälki -vastuullisuusohjelmasta -> s. 30



Kaivon Liha -yrityskauppa vahvistaa nautatarjontaa

Atria osti syksyllä 15,3 miljoonan euron hintaan 70 prosenttia Kaivon Liha Kaunismaa Oy:stä (Kaivon Liha). Yhtiön on erikoistunut korkealaatuisen naudanlihan tukkukauppaan teollisuudelle ja Food Service -sektorille. Kuluttajatuoteryhmiä ovat muun muassa raakapakastetut hampurilaispihvit, lihapullat ja kebab-vartaat.

Kaivon Lihan käsittelemä naudanlihan määrä on noin 11 miljoonaa kiloa ja liikevaihto noin 40 miljoonaa euroa vuositasolla. Yrityskauppa täydentää Atrian naudanlihatarjontaa ja luo uusia mahdollisuuksia niin kotimarkkinoille kuin vientikauppaan.

Atria Suomi

Atria Suomi vastaa Atria-konsernin toiminnoista Suomessa, joka on konsernin merkittävin yksittäinen liiketoiminta-alue. Atria Suomi kehittää, valmistaa ja markkinoi tuoreita lihatuotteita ja muita elintarvikkeita sekä niihin liittyviä palveluja. Se on Suomen teurastamoteollisuuden ja useiden lihatuoteryhmiensä markkinajohtaja, ja yhtiöllä on merkittävää vientitoimintaa. Henkilöstön määrä on noin 2 200. Atria-brändin liharaaka-aine on 100-prosenttisesti suomalaista lihaa.

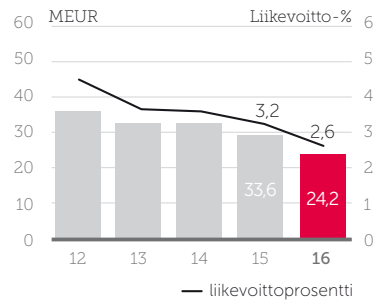
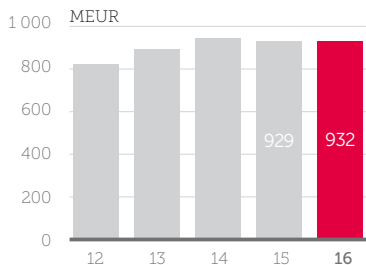


Kasvu ja kannattavuus



Atria Suomen liikevaihto kasvoi edellisvuoden vastaavaan jaksoon verrattuna 3,3 miljoonaa euroa 932,3 miljoonaan euroon. Myyntivolyymit kasvoivat alkuvuodesta, mutta laskivat loppuvuodesta, kun Atria pidättäytyi kireimmästä hintakilpailusta. Atrian tuoteryhmien kokonaismyynti päivittäistavarakaupassa kasvoi noin kaksi prosenttia siipikarja- ja valmisruokatuoteryhmien vauhdittamana.

Liikevoitto pieneni edellisvuoden vastaavaan jaksoon verrattuna 5,6 miljoonaa euroa 24,2 miljoonaan euroon. Tulosta heikensi ensisijassa päivittäistavarakaupan hintakilpailusta johdettu myyntihintojen lasku. Myös Nurmon uuden sikaleikkaamon ylösajo- ja käyttöönottokustannukset laskivat tulostasoa.



Asiakkuudet

- Päivittäistavarakauppa
- Food Service -asiakkuudet
- Elintarviketeollisuus
- Vientiasiakkuudet
- Konseptiasiakkuudet (Sibylla)

Ydintuoteryhmät

- Leivänpäälliset
- Lihavalmisteet, kuten ruokamakkarat
- Tuore- ja kuluttajakäyttöliha
- Siipikarjatuotteet
- Valmisruoat
- Eläinten rehut

Brändit

Atria Suomen johtava tuotemerkki on Atria. Se yksi Suomen tunnetuimmista ja arvostetuimmista elintarvikebrändeistä.

Atria

Foissan

Atria WILHELM

Atria Bravuuri

Atria Kulinaari

Sibylla

JYVÄ BROILER
aito alkuperäinen

Ridderheims

Atria Suomen Terve Kasvu

Strategian mahdollistajat	Strategian painopisteet	Painopisteiden toteutus 2016
<p>1. Suuri mittakaava Mahdollistaa tarjonnan suureen, kasvavaan ja monipuolistuvaan kysyntään</p> <p>2. Vahva kilpailuasema Päätuoteryhmiensä markkinajohtaja tai -kakkonen, teurastamoteollisuuden markkinajohtaja</p> <p>3. Vahvat ja arvostetut brändit Atria on lihatoimialan tunnetuin ruokamerkki; helpottaa uusien tuoteryhmien markkinoille tuomista ja uuden markkinan luomista</p> <p>4. Tehokas toiminta Isot satsaukset tuotekehitys-, tuotanto- ja ostoprosesseihin parantavat hintakilpailukykyä</p> <p>5. Varma ja läpinäkyvä lihaketju Hyvä yhteistyö alkutuotannon kanssa turvaa toimituksia ja kasvua</p>	<p>Markkinatiedon syventäminen</p>	<ul style="list-style-type: none"> Vahvistettiin markkinatutkimuksen ja -analyysin resursseja.
	<p>Tuoteryhmä- ja brändijohtaminen</p>	<ul style="list-style-type: none"> Vahvistettiin Atria-brändin keskeisintä kilpailuetua: suomalaisen lihan vastuullista tuotantotapaa ja sen jäljitettävyyttä tilalle asti. Atrian Perhetila -konsepti kasvoi merkittävästi Merkittävimmät panostukset suunnattiin Siipikikarja-, Valmisruoka- ja Kuluttajapakattu liha -tuoteryhmiin.
	<p>Kaupallinen erinomaisuus</p>	<ul style="list-style-type: none"> Atrian valmistajaosuus päivittäistavara-kaupassa oli vahva, 25 prosenttia. Myönteisimmin kehittyi Leivänpäälliset-tuoteryhmä, jossa Atrian myynti kasvoi enemmän kuin markkinoilla keskimäärin. Atrian toimittajaosuus Food Service -sektorilla oli 28 prosenttia. Myönteisimmin kehittyi Valmisruoka-tuoteryhmä, jossa Atrian myynti kasvoi noin 5 prosenttia.
	<p>Tuotannon operatiivinen tehokkuus</p>	<ul style="list-style-type: none"> Nurmon uuden sikaleikkaamon ykkösosa valmistui ja pitkälle automatisoitu tuotanto aloitettiin. -> s. 10 Kaikilla tuotantolaitoksilla toteutettiin tuottavuutta parantavia investointeja ja kehittämishankkeita.
	<p>Toimintaketjun tehokkuus</p>	<ul style="list-style-type: none"> Atria tehosti nautaketjuaan ostamalla 70 prosentin osuuden Kaivon Liha Kaunismaa -naudanlihayrityksestä. -> s. 13 Altian rehuliiketoiminta siirtyi Atrialle; toimenpide parantaa A-Rehu-tytär-yhtiön Koskenkorvan tehtaan kilpailukykyä. Useita IT- ja teknologiahankkeita tuottavuuden parantamiseksi.
	<p>Resurssien kohdentaminen</p>	<ul style="list-style-type: none"> Atria saavutti vuosille 2008–2016 asetetun energiankäytön yhdeksän prosentin tehostamistavoitteen. Atrian hanke Suomen ensimmäisestä teollisen mittakaavan aurinkosähköpuistosta eteni myönteisesti. -> s. 13 Hävikki on ihan turhaa! -hanke eteni toimenpidevaiheeseen. -> s. 12
	<p>Atrian Tapa Johtaa</p>	<ul style="list-style-type: none"> Atrian Tapa Johtaa -esimiesohjelmassa toteutettiin alustavat toimenpiteet. Atrian Tapa Toimia -toimintaohjelman keskeiset projektit liittyivät työturvallisuuteen, tuottavuuteen ja koulutukseen. Atria aloitti kolmannen Trainee-ohjelmansa erikoistumisalueen markkinoinnin, myynnin ja tuoteryhmien johtaminen ja kehittäminen.



”Teollinen tehokkuus ja kaupallinen menestys ovat Atria Suomen strategian ytimessä, jota kehitämme voimakkaasti.”

Mika Ala-Fossi
Atria Suomi -liiketoiminta-alueen johtaja

► Katso video:
www.atria.fi/konserni/yritys/strategia

Kuluttajamarkkinat *

2,6 mrd EUR

Liha- ja lihatuotemarkkinoiden arvo päivittäistavara-kaupan ja Food Service -sektorin jakelukanavissa yhteensä³⁾

+1,6%

Kuluttajien ostovoiman kehitys Suomessa¹⁾

-3,4%

Lihan ja lihatuotteiden kuluttajahinnat halpenivat keskimäärin kolme (-3,4) prosenttia. Edellisenä vuonna hinnat halpenivat kolme (-3) prosenttia.²⁾

Atrian päätuoteryhmien asema markkinoilla ³⁾

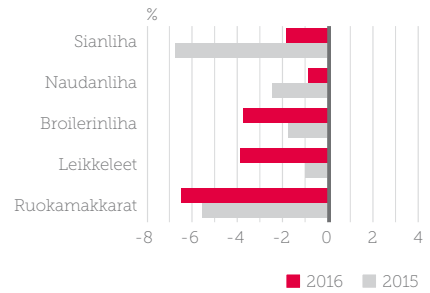
+1,9%

Atrian edustamien päätuoteryhmien arvo päivittäistavara-kaupan markkinoilla kasvoi noin kaksi prosenttia. Määrällinen kasvu oli vajaa kolme prosenttia.

25%

Atrian valmistajaosuus päivittäistavara-kaupassa oli noin 25 prosenttia. Osuus pienentyi edellisvuodesta noin 0,5 prosenttiyksikköä Atrian pidättäytyessä voimakkaimmasta hintakilpailusta.

Lihavalikoimien keskimääräiset kuluttajahinnat, % ²⁾



Tuoteryhmä	Kokonaismarkkinoiden muutos		Valmistajaosuus
	Arvo	Määrä	
Kuluttajakakattu liha	-0,9 %	1,2 %	27 %
Siipikarja	4,1 %	6,4 %	45 %
Ruokamakkarat	-1,2 %	0,7 %	23 %
Leivänpäälliset	-2,8 %	1,3 %	20 %
Valmisruoka	8,4 %	4,3 %	17 %
Yhteensä	1,9 %	2,7 %	25 %

1) Lähde: Valtiovarainministeriö, 2017
 2) Lähde: Suomen Gallup Elintarviketieto, 2017
 3) Lähde: Atria Insight, 2017

* Muutos-% vuoteen 2015 verrattuna



Atria kasvatti tuntuvasti tilamerkit-tyjen tuotteidensa tarjontaa. Ruoan alkuperä ja jäljitettävyys sekä koko ruokaketjun vastuullisuus ja läpinä-kyvyys ovat asiakkaille ja kuluttajille merkittäviä valintaperusteita.

Lihamarkkinat *

LIHAN TUOTANTO

+2 %
403 milj. kiloon

Kehitys
lihalajeittain:

Sianliha

-1 %
190 milj. kiloon

Naudanliha

0 %
86 milj. kiloon

Siipikarjanliha

+7 %
125 milj. kiloon

LIHAN KULUTUS

+2,6 %
435 milj. kiloon
Kulutuksen kasvusta
78 % kotimaista lihaa.
Kulutuksen kotimaisuus-
aste: 82,3 %

Kehitys
lihalajeittain:

Sianliha

+1 %
194 milj. kiloon

Naudanliha

+1 %
105 milj. kiloon

Siipikarjanliha

+9 %
129 milj. kiloon

Lihan omavaraisuus

94 %

luullisena lihana.
Luullisesta lihasta on
luutonta noin 80 %.

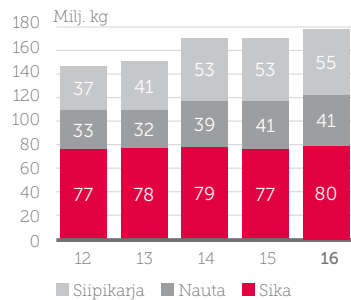
Lihan tuonti

+4 %

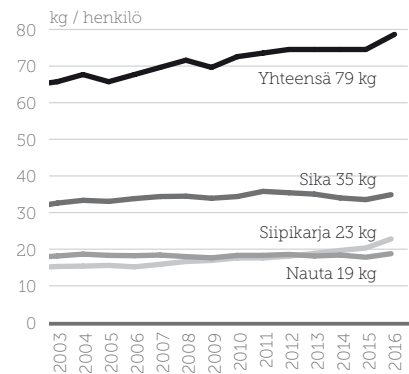
Naudanlihan tuonti kasvoi 4 %, sianlihan 5 % ja broilerinlihan 15 %.

Atrian käsittelemät lihamäärät

176 milj. kg



Lihan kulutus / henkilö



Lähde: Kantar TNS, 2016

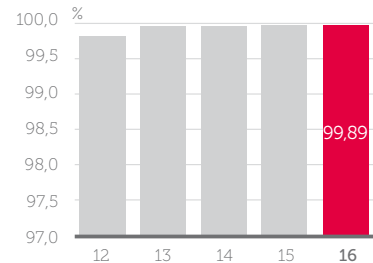
Atrian toimitusvarmuus

#1

Atria on Suomen teurastamo-teollisuuden markkinajohtaja. Toimialan suurimmat toimijat Suomessa ovat Atria Suomi Oy ja HkScan Finland Oy.

99,89 %

Atrian panostukset toimitusketjun hallintaan ovat toimitusvarmuuden ohella lisänneet toiminnan ennustettavuutta. Varma saatavuus ja täsmällisesti tilausten mukaiset toimitukset ovat Atrian merkittävä kilpailuetu.



* Muutos-% vuoteen 2015 verrattuna

Atria Skandinavia

Atria Skandinavia valmistaa ja markkinoi lihavalmisteita, ateriaratkaisuja ja herkuttelutuotteita pääosin Ruotsin ja Tanskan markkinoilla. Sillä on myös kansainvälistä Fast Food -konseptiliiketoimintaa. Yhtiöllä on arvostettuja ja tunnettuja tuotemerkkejä, joista useat ovat tuoteryhmiensä markkinajohtajia. Henkilöstön määrä on noin 980. Yhtiön käyttämä liharaaka-aine on valtaosin ruotsalaista.

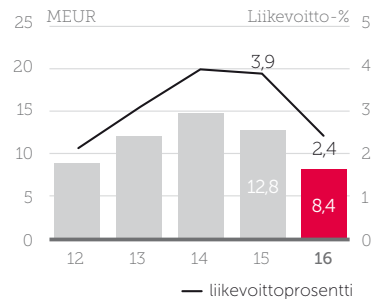
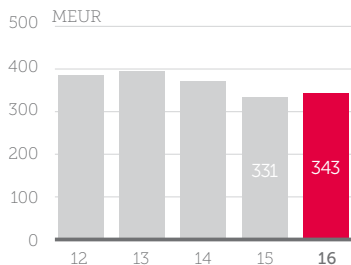


Kasvu ja kannattavuus



Atria Skandinavian liikevaihto kasvoi edellisvuoden vastaavaan jaksoon verrattuna 12,9 miljoonaa euroa 343,4 miljoonaan euroon. Liikevaihtoa kasvatti ensisijassa keväällä ostetun Lagerbergs-siipikarjayhtiön tuoma lisämyynti Ruotsin voimakkaasti kasvavilla broilerinlihamarkkinoilla. Atrian valmistajaosuus Ruotsissa säilyi pientä vaihtelua lukuunottamatta vakaana. Tanskassa valmistajaosuus kasvoi.

Liikevoitto pienentyi edellisvuoden vastaavaan jaksoon verrattuna 4,4 miljoonaa euroa 8,4 miljoonaan euroon. Oikaistu liikevoitto oli 7,0 miljoonaa euroa. Tulosta heikensivät kohonneet raaka-ainekustannukset, epäsuotuisa myynnin jakauma ja Lagerbergs-liiketoimintojen haltuunottokustannukset.



* Vuoden 2015 vastaavan ajanjakson luku.

Asiakkuudet

- Päivittäistavarakauppa
- Food Service -asiakkuudet
- Fast food -konseptiasiakkuudet (Sibylla)
- Vientiasiakkuudet

Ydintuoteryhmät

- Lihavalmisteet, kuten makkarat
- Leivänpäälliset
- Valmisruoat
- Siipikarjatuotteet
- Kasvis- ja herkuttelutuotteet, kuten pikkupurtavat ja marinoidut tuoretuotteet

Brändit

Atria Skandinavian tunnetuimmat tuotemerkit Ruotsissa ovat Lithells ja Sibylla, joka samalla on Atria-konsernin kansainvälinen brändi. Tanskassa tunnetuin merkki on 3-Stjernet.



Atria Skandinavian Terve Kasvu

Strategian mahdollistajat	Strategian painopisteet	Painopisteiden toteutus 2016
1. Suuri mittakaava Mahdollistaa tarjonnan suureen, kasvavaan ja monipuolistuvaan kysyntään	Markkinatiedon syventäminen	<ul style="list-style-type: none"> Vahvistettiin markkinatutkimuksen ja -analyysin resursseja.
	Tuoteryhmä- ja brändijohtaminen	<ul style="list-style-type: none"> Merkittävimmät kehityskohteet Ruotsissa olivat broilerituotteet, Tanskassa luomuleivänpäälliset.
2. Vahva kilpailuasema Päätuoteryhmiensä markkinakakkonen Ruotsissa, markkinaykkönen Tanskassa	Kaupallinen erinomaisuus	<ul style="list-style-type: none"> Atrian valmistajaosuus makkaroiden tuoteryhmissä Ruotsissa vahvistui ja oli 18,1 prosenttia. Atrian valmistajaosuus leivänpäällisten tuoteryhmissä Ruotsissa pienentyi ja oli 17,0 prosenttia. Atrian toimittajaosuus Tanskan leivänpäällismarkkinoilla vahvistui ja oli 18,8 prosenttia.
	Tuotannon operatiivinen tehokkuus	<ul style="list-style-type: none"> Atria investoi 14 miljoonaa euroa Lagerbergs-broilerituotannon ja koko toimitusketjun kilpailukyvyyn tehostamiseen. -> s. 11 Snack-lihatuotteiden tuotantokapasiteettia nostettiin lähes 40 prosenttia.
3. Vahvat ja arvostetut brändit Tunnetut ruokamerkit helpottavat uusien tuoteryhmien markkinoille tuomista ja uuden markkinan luomista	Toimintaketjun tehokkuus	<ul style="list-style-type: none"> Göteborgin logistiikkakeskus myytiin ja logistiikkatoimintoja keskitettiin Malmön tehtaalle.
	Resurssien kohdentaminen	<ul style="list-style-type: none"> Perustettiin pilottilaitos uusia tuotanto- ja tuoteinnovaatioita varten. Ruotsin ja Tanskan toimintoja suoraviivaistettiin henkilöstöjärjestelyillä.
4. Tehokas toiminta Isot panostukset tuotekehitys-, tuotanto- ja ostoprosesseihin parantavat hintakilpailukykyä	Atrian Tapa Johtaa	<ul style="list-style-type: none"> Atrian Tapa Johtaa -esimiesohjelman toimenpiteet aloitettiin. Atrian Tapa Toimia -toimintaohjelman keskeiset projektit liittyivät työturvallisuuteen, tuottavuuteen ja koulutukseen.



”Lagerbergsin ostaminen on meille suuri mahdollisuus Ruotsissa. Broilerinlihan kulutus kasvaa markkinoilla valtavasti juuri nyt. Myös suomalaisen lihan markkinointi Ruotsissa on alkanut hyvin”

Tomas Back
 Atria Skandinavia -liiketoiminta-alueen johtaja

▶ Katso video:
www.atria.fi/konserni/yritys/strategia

Kuluttajamarkkinat Ruotsissa ja Tanskassa *

1,3 mrd. EUR

Makkaroiden ja leivänpäällisten markkinat Ruotsissa ja leivänpäällisten markkinat Tanskassa yhteensä.

+3,8 %

Kuluttajien ostovoiman kehitys Ruotsissa

+2,6 %

Makkaratuoteryhmien hintakehitys (arvo) Ruotsissa

-0,8 %

Leivänpäällisten tuoteryhmien hintakehitys Ruotsissa

+0,7 %

Leivänpäällisten tuoteryhmien hintakehitys Tanskassa

Atrian päätuoteryhmien asema Ruotsin päivittäistavarakaupan markkinoilla

Makkarat

+0,5 %

Atrian toimittajaosuus kasvoi määrässä mitaten

Makkaroiden toimittajaosuus

22,0 %

määrässä mitaten

Leivänpäälliset

0,0 %

Atrian toimittajaosuus määrässä mitaten pieneni

Leivänpäällisten toimittajaosuus

21,9 %

määrässä mitaten

Atrian päätuoteryhmien asema Tanskan päivittäistavarakaupan markkinoilla

Leivänpäälliset

+0,2 %

Atrian toimittajaosuus kasvoi määrässä mitaten

Leivänpäällisten toimittajaosuus

17,5 %

määrässä mitaten

Tuore broileri

+0,4 %

Atrian toimittajaosuus kasvoi määrässä mitaten

Tuore broilerin toimittajaosuus

10,0 %

määrässä mitaten

* Muutos-% vuoteen 2015 verrattuna

3 trendiä

- Valkoisen lihan ja kasvispohjaisten ruokavaihtoehtojen kysyntä kasvaa
- Kotimaisen lihan kysyntä vahvaa sekä Ruotsissa että Tanskassa
- Voimakas julkinen keskustelu varsinkin Ruotsissa lihansyönnin terveydellisistä vaikutuksista sekä lihantuotannon eettisyydestä ja ilmastovaikutuksista

Sibylla kasvoi yli 10 prosenttia

Sibylla-konseptin myyntipisteiden määrä kasvoi yli 10 prosenttia yhteensä yli 5 500 myyntipisteeseen yli kymmenessä maassa. Voimakkainta kasvu oli Venäjällä, jossa vuoden 2016 lopussa oli yhteensä noin 2 800 myyntipistettä. Uusia, pilotointivaiheessa olevia markkina-alueita olivat Etelä-Korea, Englanti ja Espanja.



Liha- ja ruokamarkkinat*

Lihan omavaraisuus-aste Ruotsissa

0–2%

Lihan ja lihatuotteiden myynnin volyymin kehitys Ruotsin päivittäistavarakaupassa vuositasona

61%

- sianliha 72 %
- naudanliha 50 %
- siipikarjanliha 65 %

#2

Atria on makkaroiden ja leivänpäällisten toiseksi suurin toimittaja Ruotsissa

#1

Atria on leivänpäällisten suurin toimittaja Tanskassa

Ruotsin siipikarjanlihamarkkinat¹⁾

220 000 tn

Ruotsin siipikarjanlihan kulutus, yli 95-prosenttisesti broilerinlihaa

146 000 tn

Ruotsin siipikarjanlihan tuotanto

74 000 tn

Siipikarjanlihan tuonti

+4,8%

Kulutuksen vuosikasvu

+5,9%

Tuotannon vuosikasvu Ruotsissa

+2,1%

Tuonnin kasvu Ruotsiin

66,4%

Siipikarjanlihan omavaraisuusaste Ruotsissa

2 x kulutus

Siipikarjanlihan kulutus on yli kaksinkertaistunut Ruotsissa viimeisen 20 vuoden aikana.

3 suurinta

siipikarjanlihan toimijaa Ruotsissa ovat Kronfågel, Guldfågel ja Lagerberg i Norjeby AB.

* Muutos-% vuoteen 2015 verrattuna



Luotettu merkki

Svensk Fågel -toimialajärjestö edustaa 98-prosenttisesti Ruotsin siipikarjanlihan tuotantoa, koko ketjua. Järjestöllä on keskeinen rooli Ruotsin siipikarjanlihan markkinoilla sekä toimialajärjestönä että kotimaisen lihan puolestapuhujana. Kuluttajien luottamus Svensk Fågel-brändätyihin tuotteisiin on vahva.

» www.svenskfagel.se

Atria Venäjä

Atria Venäjä markkinoi lihavalmisteitaan ja valmisruokiaan pääosin Pietarin ja Moskovan alueilla. Teolliset toiminnot on keskitetty Pietariin, erityisesti Gorelovon moderniin tuotantolaitokseen. Omien tuotemerkkien lisäksi Atrian asemaa markkinoilla vahvistaa Sibylla-konseptiliiketoiminta sekä sopimusvalmistus. Henkilöstön määrä on noin 800. Atrialla ei ole maassa omaa alkutuotantoa, vaan se hankkii liharaaka-aineensa Venäjän lisäksi kansainvälisiltä lihamarkkinoilta.

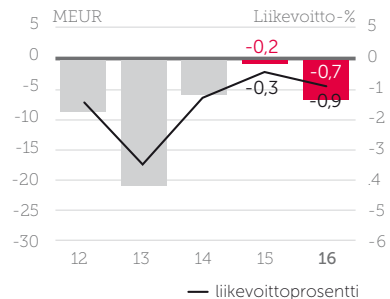
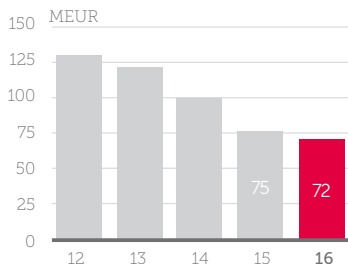


Kasvu ja kannattavuus



Atria Venäjän liikevaihto pienentyi edellisvuoden vastaavaan jaksoon verrattuna 3,3 miljoonaa euroa ja oli 71,8 miljoonaa euroa. Ruplamääräinen liikevaihto kasvoi neljä prosenttia. Kasvua vauhditti Sibylla-konseptin laajentuminen. Päivittäistavarakaupan ja Food Service -asiakkuuksien myyntiä heikensi laskenut kysyntä ja matalana pysynyt hintataso.

Liiketulos laski 0,5 miljoonaa euroa ja oli -0,7 miljoonaa euroa. Oikaistu liiketulos nousi 1,4 miljoonaa euroa ja oli -0,7 miljoonaa euroa. Kannattavuutta paransi sekä Sibylla-tuotteiden lisääntynyt myynti että loppuvuodesta vilkastunut päivittäistavarakaupan myynti.



* Vuoden 2015 vastaavan ajanjakson luku.

Asiakkuudet

- Päivittäistavarakauppa
- Food Service -asiakkuudet
- Sibylla-konseptiasiakkuudet

Ydintuoteryhmät

- Lihavalmisteet, erityisesti makkarat
- Leivänpäälliset
- Valmisruoat, kuten pizzat

Brändit

Atria Venäjän päätuotemerkit ovat Pit-Product ja CampoMos. Näitä täydentää vuonna 2016 lanseerattu Atria-brändi. Sibylla-konseptiliiketoimintaa Atrialla on Venäjällä, Valko-Venäjällä ja Kazakstanissa. Yhtiö tekee yhteistyötä muun muassa espanjalaisen Casademont-brändin kanssa.



Atria Venäjän Terve Kasvu

Strategian mahdollistajat	Strategian painopisteet	Painopisteiden toteutus 2016
<p>1. Riittävä mittakaava Mahdollistaa tarjonnan kasvavaan ja monipuolistuvaan kysyntään</p> <p>2. Vahva kilpailuasema Valituissa segmenteissä markkinajohtaja tai -kakkonen Pietarissa, vahva toimija Fast Food -segmentissä koko toiminta-alueellaan</p> <p>3. Vahvat ja arvostetut brändit Tunnetut ruokamerkit helpottavat uusien tuoteryhmien markkinoille tuomista ja uuden markkinan luomista</p> <p>4. Tehokas toiminta Tuotannon valtaosan keskittäminen teknologialtaan moderniin tehtaaseen ja koko toimintaketjun kehittäminen parantavat hintakilpailukykyä</p>	<p>Markkinatiedon syventäminen</p>	<ul style="list-style-type: none"> Vahvistettiin markkinatutkimuksen roolia ja hyödynnettiin Market Insight -konsernisynergiaa.
	<p>Tuoteryhmä- ja brändijohtaminen</p>	<ul style="list-style-type: none"> Merkittävimmät investoinnit tehtiin Atria-brändin lanseeraukseen sekä Pietarin että Moskovan päivittäistavarakaupassa. -> s. 26 Satsauksia Casademont-brändin kasvattamiseen
	<p>Kaupallinen erinomaisuus</p>	<ul style="list-style-type: none"> Sibylla-konsepti kasvoi merkittävästi, yhteensä noin 2800 toimipisteeseen Atria Venäjän liiketoiminta-alueella. -> s. 20 Atrian lihatuoteryhmin markkinaosuus Pietarissa pysyi vahvana.
	<p>Tuotannon operatiivinen tehokkuus</p>	<ul style="list-style-type: none"> Sinyavinon tuotantolaitoksen käyttöastetta parannettiin Casademont-tuotteiden sopimusvalmistuksella. Pietarin Gorelovossa sijaitsevan päätehtaan tuottavuutta parannettiin kehityssuunnitelman mukaisesti.
	<p>Resurssien kohdentaminen</p>	<ul style="list-style-type: none"> Kehitystoimien kohteina olivat erityisesti liharaaka-aineen saatavuuteen ja hintaan sekä eri tuoteryhmien reseptiikkaan liittyneet projektit. Sibylla-organisaation vahvistaminen
	<p>Atrian Tapa Johtaa</p>	<ul style="list-style-type: none"> Atrian Tapa Johtaa -esimiesohjelmassa toteutettiin alustavat toimenpiteet.



”Meillä on selkeä tavoite kasvattaa Sibylla-liiketoimintaa entisestään. Lisäksi vuoden 2017 yksi päätehtävistä on Atria-merkin lanseeraaminen Venäjän markkinoille.”

Jarmo Lindholm
Atria Venäjä -liiketoiminta-alueen johtaja

► Katso video:
www.atria.fi/konserni/yritys/strategia

0,7–1,0 mrd. EUR

Liha- ja lihatuotemarkkinoiden arvo Pietarin alueella. Moskovan alueella arvo noin kolminkertainen.

-5%

Päivittäistavarakaupan myynti Venäjällä

+20%

Sibylla-myyntipisteiden määrän kasvu Venäjällä yhteensä noin 2800:een.

noin **17%**

Atrian lihavalmisteiden markkinaosuus Pietarin päivittäistavarakaupassa

+5%

Kuluttajahinnat Venäjällä (vuonna 2015 +13%)

#1

Atria on lihanjalostusteollisuuden suurin ulkomainen toimija Venäjällä ja sen Gorelovon tehtaan teknologia on alan tehokkainta.

Atria Baltia

Atria Baltia valmistaa ja markkinoi lihatuotteitaan pääosin Viron markkinoilla. Yhtiöllä on tunnettuja tuotemerkkejä ja se on markkinoiden toiseksi suurin toimija. Henkilöstön määrä on noin 300. Yhtiöllä on omaa alkutuotantoa, Atria on Viron toiseksi suurin sianlihan tuottaja.

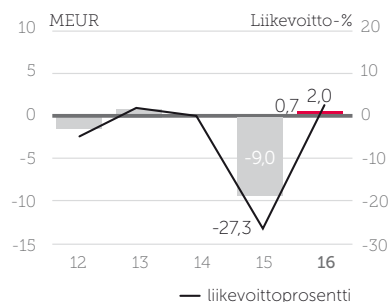
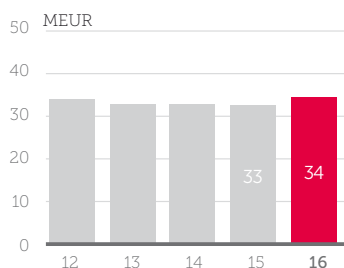


Kasvu ja kannattavuus



Atria Baltian liikevaihto kasvoi edellisvuoden vastaavaan jaksoon verrattuna 1,5 miljoonaa euroa 34,4 miljoonaan euroon. Myynnin kasvua vauhdittivat erityisesti uudet jauhelihatuotteet ja tuoreet lihatuotteet.

Liikevoitto kasvoi 0,7 miljoonaan euroon ja oikaistu liikevoitto 1,7 miljoonaan euroon. Kannattavuutta paransi sianlihan kallistuminen loppuvuodesta ja yhtiön pitkäjänteiset toimenpiteet kustannustehokkuuden parantamiseksi.



* Vuoden 2015 vastaavan ajanjakson luku.

Asiakkuudet

- Päivittäistavarakauppa
- Food Service -asiakkuudet
- Vienti- ja teollisuus-asiakkuudet

Ydintuoteryhmät

- Lihavalmisteet, erityisesti makkarat
- Leivänpäälliset
- Tuore ja kuluttaja-pakattu liha
- Alkutuotanto: Omien sikaloiden vuosituotanto noin viisi miljoonaa kiloa

Brändit

Atria Baltian pääbrändi on Maks&Moorits, jota täydentävät VK ja Wöro. Sibylla-konseptin myynnistä Baltian alueella vastaa Atria Skandinavia.



Atria Baltian Terve Kasvu

Strategian mahdollistajat	Strategian painopisteet	Painopisteiden toteutus 2016
1. Suuri mittakaava Mahdollistaa tarjonnan suureen, kasvavaan ja monipuolistuvaan kysyntään 2. Vahva kilpailuasema Valituissa segmenteissä markkinakakkonen Virossa. Vahva toimija myös alkutuotannossa. 3. Vahvat ja arvostetut brändit Tunnetut ruokamerkit helpottavat uusien tuoteryhmien markkinoille tuomista ja uuden markkinan luomista 4. Tehokas toiminta Lihavalmistetuotannon keskittäminen yhteen tehtaaseen nostaa tuottavuutta ja satsaukset koko toimintaketjuun parantavat hintakilpailukykyä	Markkinatiedon syventäminen	<ul style="list-style-type: none"> Vahvistettiin markkinatutkimuksen roolia ja hyödynnettiin Market insight -konsernisynergiaa.
	Tuoteryhmä- ja brändijohtaminen	<ul style="list-style-type: none"> Merkittävimmät investoinnit tehtiin MaksūMoorits-brändiin. -> 26
	Kaupallinen erinomaisuus	<ul style="list-style-type: none"> Markkinaosuus (volyymi) kasvoi lähes kaksi prosenttiyksikköä. Atrian myynti päivittäistavara-kaupalle kasvoi lähes 10 prosenttia. Suurimmat tuoteryhmät olivat marinoidut lihat ja grillimakkarat; Atria on grillaustuotteiden markkinajohtaja. Lihajalosteiden, kuten lihapullien, myynti kasvoi.
	Tuotannon operatiivinen tehokkuus	<ul style="list-style-type: none"> Teollinen tuotanto keskitettiin Valgan tehtaalle. Valgan tehtaan tuottavuutta parannettiin teknisillä ja tuotannollisilla uudelleenjärjestelyillä.
	Resurssien kohdentaminen	<ul style="list-style-type: none"> Atria myi Pohjois-Virossa sijaitsevan Linnamäen sikatilan; alkutuotanto keskittyi neljään tilaan
	Atrian Tapa Johtaa	<ul style="list-style-type: none"> Atrian Tapa Johtaa -esimiesohjelmassa toteutettiin alustavat toimenpiteet



”Toimintojen keskittäminen ja brändipanos-
tukset parantavat Terveen Kasvun mahdolli-
suuksia Virossa.”

Olle Horm
Atria Baltia -liiketoiminta-alueen johtaja

► Katso video:
www.atria.com/konserni/yritys/strategia

noin **0,4** mrd. EUR

Liha- ja lihavalmistemarkki-
noiden arvo Viron päivittäis-
tavarakaupassa. Markkinan
arvo pysyi ennallaan v. 2016.
Lihankulutus kasvoi määrälli-
sesti, eniten sianliha.

noin **14 %**

Atrian liha- ja lihavalmis-
teiden toimittajaosuus.
Markkinaosuus kasvoi
v. 2016.

#2

Atria Baltia on Viron toiseksi
suurin toimija HKScanin
omistaman Rakveren
jälkeen. Viron lihanjalos-
tusyrietykset ovat valtaosin
pieniä, paikallisesti toimivia
yrityksiä.

5

suurinta päivittäistavara-
kaupan ketjua ovat: Coop
Eesti, Maxima Eesti, Selver,
Rimi Food Eesti ja Prisma

Markkina- ja kuluttajatiedon merkitys korostui

Kattavan ja ajantasaisen markkina- ja kuluttajatiedon merkitys korostui Atrian tuotekehityksen, markkinoinnin ja myynnin suunnittelussa. Tiedon ja analyysin merkitystä korosti kireän hintakilpailun ohella kuluttajien ostotottumusten muutokset entistä lyhyemmällä aikavälillä.

Tuoteuutuuksien määrä

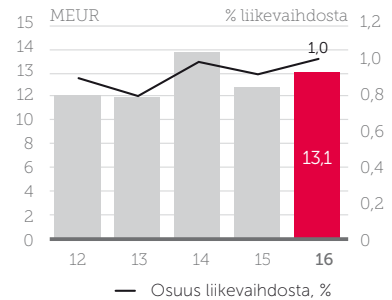
402 kpl

Atria toi markkinoille 402 tuoteuutuutta *. Eniten kasvoi Atria Skandinavian uutuuksien määrä.

Tutkimus- ja tuotekehitystoiminta

13,1 MEUR

Atrian tutkimus- ja kehitystoiminnan investoinnit kasvoivat hieman ja olivat yhteensä 13,1 miljoonaa euroa.



*) Lukuun sisältyvät myös uudet pakkaukset ja tuotehuoltoon liittyvät uutuudet.

Tuoteuutuudet

Liiketoiminta-alue	2016		2015	
	kpl	Osuus liikevaihdosta, %	kpl	Osuus liikevaihdosta %
Atria Suomi	92	6	85	6
Atria Skandinavia	220	4	92	2,4
Atria Venäjä	53	7	49	8,9
Atria Baltia	37	7	55	8

» Atrian tutkimus- ja tuotekehitystoimintaa on esitelty Hallituksen toimintakertomuksessa -> s. 33

Esimerkkejä vuoden 2016 tuoteuutuuksista



Atria Suomi

Atria Bravouri Pulled Pork ja Beef -tuotteet menestyivät kuluttajan arkea helpottavina ruoanlaittoratkaisuuina.



Atria Skandinavia

Ruotsissa keskeisiä kehityskohteita olivat muun muassa Tzay-brändin kasvisruoat.



Atria Venäjä

Venäjäällä Atria teki merkittävän avauksen valmisruokasegmenttiin lanseeramalla Atria-brändin valmiita jauhelihatuotteita ja valmisaterioita.



Atria Baltia

Uudistetun Maks&Moorits-brändin osuus kasvoi Viron markkinoilla. Uudet jauhelihatuotteet toivat kasvua.

Näin Atria luo arvoa koko ruokaketjussa

Resurssit ja panokset

Raaka-aineet ja materiaalit

- Liharaaka-aineet: sika, nauta, siipikarja
- Muut raaka-aineet
- Pakkaukset ja muut materiaalit

Tuotanto

- 19 tuotantolaitosta viidessä maassa

Henkilöstö ja kehittäminen

- 4 315 elintarvikealan osaajaa

Aineeton pääoma

- Brändit, patentit, konseptit
- Osaaminen; tutkimus- ja kehitystoiminta 13 MEUR

Investoinnit

- Investoinnit 83 MEUR

Rahoitus

- Oma pääoma ja velat yhteensä 909 MEUR

Luonnonvarat

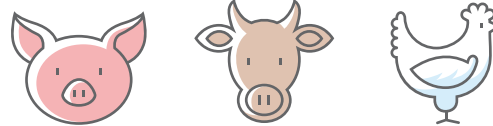
- Energiankulutus noin 418 MWh; uusiutuvia energialähteitä noin 30 %
- Energiätehokkuus energiankulutus/ tuotettu tonni: Suomi 0,5 MWh, Skandinavia 1,5 MWh, Venäjä 2,6 MWh, Baltia 1,9 MWh
- Veden kulutus noin 2,83 milj. m³, josta pohjavettä noin 62 % ja pintavettä noin 38 %



Liiketoimintamalli



Atrian luoma arvo ja vaikutukset



ALKUTUOTANTO

TUOTANTOPROSESSIT:

Toimimme tehokkaasti.

KAUPALLISET PROSESSIT:

Menestymme kaupallisesti.

ARVO- JA JOHTAMISPROSESSIT:

Meillä on yhteinen Atrian Tapa Toimia ja Atrian Tapa Johtaa.

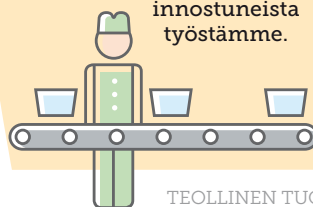


Olemme aidosti kiinnostuneista asiakkaista.

Tuotamme laatua ja uskomme brändiimme.

Haluamme menestyä.

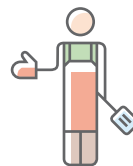
Olemme innostuneista työstämme.



TEOLLINEN TUOTANTO



ASIAKAS



KULUTTAJA

Atrian hyvä ruoka tuottaa kestäväää arvoa kaikille sidosryhmillemme. Hyvä ruokamme on vastuullisesti ja eettisesti tuotettua, ravitsevaa ja turvallista ruokaa.

Hyvä ruoka – parempi mieli. Tarjoamme hyvää ruokaa kaikkiin ruokahetkiin.

Tuottajille ja yhteistyökumppaneille

Hankinnat tuottajilta, alihankkijoilta ja muilta yhteistyökumppaneilta

- Ostot ja muut kulut yht. 1 092 MEUR

Asiakkaille

Elintarvikkeita päivittäis-tavarakauppa-, Food Service-, teollisuus- ja vientiasiakkaille

- Liikevaihto ja muut tuotot 1 356 MEUR

Henkilöstölle

- palkat ja palkkiot yht. 181,6 MEUR

Yhteiskunnalle

- Verot ja sosiaalikulut yht. 57 MEUR

Omistajille ja rahoittajille

- Osingot 13 MEUR
- Rahoitustuotot ja -kulut 6 MEUR

Yhteisöille

Tuki julkisille ja yksityisille yhteisöille ja järjestöille

Muille teollisuuden aloille

Tuotannon sivuvirroista hyötykäyttöön noin 98 %, erityisesti rehu- ja energia-teollisuuteen. Kaikesta materiaaliavirrasta kaatopaikka- tai ongelmajätettä noin yksi promille.

Vaikutukset ympäristöön

Noin 80 % jätevesistä esikäsitellään ennen kunnalliseen jätevesiverkkoon laskemista. Käytetty energia valtaosin prosessien lämmön- ja kylmän tuotantoon. Välilliset ympäristövaikutukset keskittyvät alkutuotantoon ja kuljetuksiin.

» Atrian vastuullista toimintaa pellolta pöytään on esitelty

- Hallituksen toimintakertomuksessa -> s. 30 ja -> s. 38
- Erillisessä Yritysvastuun raportissa (linkki) sekä laajalla Yritysvastuun sivustolla -> www.atria.fi/konserni/vastuullisuus/

Tilinpäätös ja toimintakertomus

Yhtiökokouskutsu.....	28
Hallituksen toimintakertomus.....	29
Osakkeenomistajat ja osakkeet	41
Konsernin tunnusluvut.....	43
Konsernitilinpäätös, IFRS.....	45
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot, IFRS.....	49
Emoyhtiön tilinpäätös, FAS.....	88
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot, FAS.....	90
Allekirjoitukset.....	95
Tilintarkastuskertomus.....	96

Varsinainen yhtiökokous 27.4.2017

Atria Oyj:n osakkeenomistajat kutsutaan varsinaiseen yhtiökokoukseen, joka pidetään torstaina 27. huhtikuuta 2017 Helsingissä, Finlandia-talossa.

Yhtiökokouksessa käsitellään muun muassa yhtiöjärjestyksen 14 §:n mukaan varsinaiselle yhtiökokoukselle kuuluvat asiat.

Yhtiökokouksen tiedonanto julkaistiin valtakunnallisissa lehdissä 17.3.2017. Yhtiökokousasiakirjat ovat nähtävillä Atrian verkkosivuilla osoitteessa www.atria.com.

Atria Oyj julkaisee tulostietoja vuonna 2017 seuraavasti:

Tilinpäätöstiedote 2016.....	14.2.2017
Vuosikertomus vuodelta 2016.....	viikolla 13/2017
Osavuositarkastus Q1 (3 kk).....	27.4.2017
Osavuositarkastus Q2 (6 kk).....	20.7.2017
Osavuositarkastus Q3 (9 kk).....	26.10.2017

Atrian taloudellinen informaatio julkaistaan ajantasaisesti yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.atria.com.

Atria toteuttaa Terveen Kasvun strategiaansa suunnitellusti – yritysostoja, investointeja ja uusia markkina-alueita

Vuonna 2016 Atria toteutti määrätietoisesti Terveen Kasvun strategiaansa. Atria oli aktiivinen uusien tuotteiden kehitystyössä, tuotemerkkien vahvistamisessa ja uusien markkina-alueiden etsimisessä. Atria toteutti kaksi merkittävää yrityskauppaa: siipikarjayhtiö Lagerberg i Norjeby AB Ruotsista ja naudan lihaa jalostava Kaivon Liha Kaunismaa Oy:n Suomesta. Lagerbergin oston myötä Atria pääsi mukaan Ruotsin siipikarjamarkkinoille ja Kaivon Lihan hankinta toi Atrialle uusia tuotteita naudanlihan tuotevalikoimaan. Ostettujen yhtiöiden liikevaihto yhteensä vuositasolla on noin 70 miljoonaa euroa. Atrian rahoitusasema oli hyvä, mikä mahdollisti kasvustrategian toteuttamisen.

Vuonna 2016 hintakilpailu oli poikkeuksellisen kovaa ja se painoi Atrian tuloskehitystä vuoteen 2015 verrattuna. Kustannusten hallinnan ja tuottavuuden kehittämisen merkitys on suuri tällaisissa markkinaoloissa. Atrian vakiintuneiden toimintojen kustannustaso ja tekeminen ovat kunnossa. Yritysostoihin liittyvät toimet sekä Nurmon sikaleikkaamon käyttöönotto nostivat kustannuksia hetkellisesti, mutta nämä nousut kääntyvät jatkossa kasvuksi ja tulokseksi.

Uusia markkina-alueita etsittiin myös määrätietoisesti. Vuoden 2016 lopulla Atria sai virallisen vahvistuksen sianlihan vientiluvan saamisesta Kiinaan. Tämä on merkittävä askel Atrian liiketoimintojen laajenemiselle uusille markkina-alueille.

Terve Kasvu – Atria-konsernin strategia

Atria pyrkii Terveen Kasvun strategiaansa avulla kasvamaan terveellä ja kannattavalla tavalla. Atria uusiutuu ja vastaa liiketoimintaympäristössä jatkuvasti tapahtuviin muutoksiin.

Tavoitteena on liiketoiminnan terve kasvu kolmen strategisen teeman kautta. Teemat ovat yhteisiä kaikille liiketoiminta-alueille:

- menestymme kaupallisesti
- toimimme tehokkaasti
- meillä on Atrian yhteinen tapa toimia

Kaupallinen menestyminen tarkoittaa, että Atria hyödyntää markkina- ja kuluttajatietoa entistäkin syvemmin ja monipuolisemmin. Lisäksi Atria vahvistaa tuoteryhmien ja brändien johtamista ja kehittämistä. Kaupallinen menestyminen edellyttää myös myynnin ja asiakasyhteistyön ennakkoluulotonta kehittämistä.

Tehokas toiminta koostuu tuotannon ja toimintaketjun operatiivisesta tehokkuudesta ja resurssien oikeasta kohdentamisesta.

Yhteiset toimintatavat lähtevät yhteisestä johtamistavasta: Atrian johtaminen on vuorovaikutteista, osallistavaa, kehittävää ja aikaansaavaa.



Atrian strategiaa viedään eteenpäin seitsemän painopistealueen kautta. Terveen kasvun perusta on orgaaninen kasvu jokaisella liiketoiminta-alueella. Laajentuminen uusiin tuotesegmentteihin, uusille maantieteellisille alueille ja yritysostot mahdollistavat strategian mukaisesti Atrian terveen kasvun. Uusien tuotesegmenttien kehittämisen ja innovoinnin perustana on kattava markkina- ja kuluttajatieto.

Atrian pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet ovat:

- Liikevoitto.....5 %
- Omavaraisuusaste.....40 %
- Oman pääoman tuotto 8 %
- Osingonjako tilikauden voitosta 50 %

Atrian Kädenjälki -ohjelma kattaa koko ketjun pellolta pöytään

Atrian vastuullisuusohjelma on nimetty Kädenjälki-ohjelmaksi ja se kattaa ruoan matkan pellolta pöytään. Atria kantaa vastuunsa eläinten hyvinvoinnin seuraamisesta ja kehittämisestä, tuotteiden turvallisuudesta, ravitsemuksesta ja terveellisyydestä. Atria huomioi ympäristö vastuun tuotteen koko elinkaaren ajalta. Atria on merkittävä työllistäjä ja luo hyvinvointia alueilleen. Työntekijöiden osaamista kehitetään ja heidän hyvinvoinnistaan huolehditaan. Atrialla on vastuu huolehtia yrityksen kilpailukykyä nyt ja tulevaisuudessa. Atrian tavoitteena on olla liiketoiminnassaan avoin, vuorovaikutteinen ja läpinäkyvä.

Atrian Kädenjälki ohjelmaa toteutettiin kaikilla Atria Suomen painopistealueilla: tuoteturvallisuus, ravitsemus, henkilöstö, eläinten hyvinvointi, ympäristö, talous ja viestintä. Atria teki päätöksen rakentaa yhdessä Nurmon Aurinko Oy:n kanssa Suomen suurimman aurinkosähköpuiston Nurmon tuotantolaitoksen yhteyteen. Hankkeessa toteutetaan Suomen ensimmäinen teollisen mittaluokan aurinkosähköpuisto, joka tuottaa täysin uusiutuvaa, päästötöntä ja kotimaista aurinkosähköä elintarviketeollisuuden tarpeisiin. Hankkeen suunnitteluvaihe käynnistettiin välittömästi. Suomen suurin aurinkosähköpuisto rakennetaan vaiheittain seuraavan kahden vuoden aikana ja ensimmäiset aurinkopaneelikentät otetaan käyttöön jo kesällä 2017. Työ- ja elinkeinoministeriö myönsi tammikuussa 2017 Atria Suomen aurinkosähköpuistohankkeelle 2,7 miljoonan euron investointituen. Koko hankkeen kustannusarvio on 6,8 miljoonaa euroa. Hanketta varten perustettu Nurmon Aurinko Oy toteuttaa investoinnin ja vastaa laitteistojen ylläpidosta.

Atria Suomi on mukana kansallisessa Energiatehokkuussopimusjärjestelmässä. Järjestelmän ensimmäinen kausi toteutettiin v. 2008-2016 ja Atria saavutti tänä aikana asetetun yhdeksän prosentin tehostamistavoitteen. Tämä tarkoittaa vuositasolla noin 1,5 miljoonan euron säästöä energiakustannuksissa.

Atria Skandinavian Kädenjälki-ohjelmassa on asetettu kaksitoista tavoitetta vuoteen 2020 asti. Tavoitteisiin pyritään kehittämishankkeiden avulla. Vuoden 2016 aikana ohjelmassa toteutettiin noin 25 erilaista kehittämishanketta. Hankkeiden painopistealueina olivat työturvallisuuden varmistaminen, ruokahävikin vähentäminen ja kasvihuonepäästöjen vähentäminen.

Atria Venäjällä Kädenjälki-ohjelman painopisteet ovat olleet henkilöstön osaamisen ja johtamisen kehittämisessä. Lisäksi tuotteiden turvallisuuden ja laatuun liittyviä kehittämishankkeita on käynnistetty.

Atria Baltiassa vastuullisuuden painopiste oli afrikkalaisen sikaruton leviämisen estämiseen liittyvät toimenpiteet. Atria on ottanut käyttöön useita taudin leviämisen estäviä varotoimia omissa tuotantolaitoksissaan ja täten pyrkii hallitsemaan olemassa olevaa riskiä.

Tilikauden aikana Atrian Kädenjälki -ohjelmaa toteutettiin useiden hankkeiden kautta. Esimerkkinä:

- Atrian Tapa Johtaa - Atria-konsernin johtamiskulttuurin parantaminen
- Työturvallisuuden parantamiseen liittyvät hankkeet
- Kasvisruokavaihtoehtojen kehittäminen ja tuominen tuotevalikoimaan
- Tilakohtaisen jäljitettävyyden laajentaminen eri tuotteisiin ja tuoteryhmiin
- Energiahallintajärjestelmän käyttöönotto
- Ruokahävikin vähentämiseen liittyvät toimenpiteet

Osana Atrian Kädenjälki -ohjelmaa tilikauden aikana julkaistiin erillinen yritysraportti.

Taloudellinen katsaus

Atria-konsernin tammi-joulukuun liikevaihto oli 1 351,8 miljoonaa euroa (1 340,2 milj. euroa). Liikevoitto oli 31,8 miljoonaa euroa (28,9 milj. euroa). Vuoden 2016 liikevoittoon sisältyy Atria Baltian sikatilan myynnistä aiheutunut miljoonan euron myyntitappio ja Atria Skandinavian kiinteistöyhtiön myynnistä saatu 1,4 miljoonan euron myyntivoitto. Vertailukauden liikevoittoon sisältyy Atria Baltian 9,1 miljoonan euron liikearvon alaskirjaus ja Atria Venäjän sikatilan myynnistä kirjattu 1,9 miljoonan euron myyntivoitto. Oikaistu liikevoitto oli 31,4 miljoonaa euroa (36,1 milj. euroa). Oikaistun liikevoiton kehitystä painoivat alhaiset myyntivolyymit ja -hinnat sekä sikaleikkaamon käynnistyskulut ja yritysostoihin liittyvät kustannukset.

Atria Suomen investointi uuteen sikaleikkaamoon eteni suunnitellusti. Sikaleikkaamo on valmistuessaan yksi Euroopan nykyaikaisimmista leikkaamoista. Sikaleikkaamon uuden teknologian ansiosta tilakohtainen lihan jäljitettävyyden ulottuu aiempaa pienempiin lihaeriin. Leikkaamon tuottavuus ja kilpailukyky kohentuvat merkittävästi. Leikkaamon ensimmäisen vaiheen käyttöönotto alkoi vuoden 2016 aikana. Koko projekti on valmis vuoden 2017 aikana. Investoinnin arvo on noin 36 miljoonaa euroa ja sen arvioidaan tuovan noin 8 miljoonan euron vuosittaiset säästöt leikkaamon toimintaan täysimääräisesti vuoden 2018 alusta lähtien. Hankkeeseen liittyvät neuvottelut henkilöstön kanssa on saatu päätökseen. Leikkaamossa toteutettiin 80 henkilötyövuotta käsittävät henkilöstövähennykset.

Altia Oyj:n rehuliiketoiminta siirtyi Atrialle 1.4.2016 alkaen. Siirto ei sisältänyt merkittäviä omaisuus- tai velkaeria. Atria vastaa kokonaan Altian täkkelys- ja etanoliprosessien jälkeen syntyvien raaka-ainejakeiden jatkokäsittelystä sikojen ja nautojen valkuais- ja kuiturehuiksi.

Huhtikuussa Ruotsin Kilpailu- ja kuluttajavirasto hyväksyi ilman ehtoja yrityskaupan, jossa Atria osti ruotsalaisen siipikarjayhtiö Lagerberg i Norrby AB:n (Lagerbergs) koko osakekannan. Sopimus yrityskaupan toteutumisesta Atrian ja Lagerbergsin välillä vahvistettiin huhtikuun lopussa ja liiketoiminnot siirtyivät Atrialle toukokuun alusta alkaen. Kauppahinta oli 18,7 miljoonaa euroa ja se maksettiin rahana. Atrian vuosittaisen liikevaihdon arvioidaan kasvavan noin 30 miljoonaa euroa. Kaupan myötä Atria laajensi liiketoimintaansa Ruotsissa siipikarjaliketoimintaan.

Kesäkuussa Atrian hallitus vahvisti 14 miljoonan euron pitkäjänteisen investointiohjelman Ruotsin siipikarjaliketoiminnan kehittämiseen. Investoinnit kohdistuvat koko tuotantoketjuun: broilerin kasvatuksesta ja teollisesta tuotannosta tuotteiden markkinointiin asti. Investointien toteuttaminen ajoittuu vuosille 2016–2018.

Atria keskitti logistiikkatoimintoja Ruotsissa Göteborgista Malmön tehtaalle. Göteborgissa sijaitseva logistiikkakeskus myytiin, mistä muodostui 1,4 miljoonan euron myyntivoitto.

Atria myi Pohjois-Virossa sijaitsevan Linnamäen sikatilan. Linnamäen sikatilan myynnistä aiheutui noin yhden miljoonan euron myyntitappio. Sikatila siirtyi uudelle omistajalle 29.4.2016 alkaen.

Atria keskitti Viron teolliset toiminnot Valgan tehtaalle. Vastse-Kuusten tehtaan lihavalmistetuotanto siirrettiin Valgaan ja kiinteistö myytiin. Myynnillä ei ollut tulosvaikutusta. Tuotannon uudelleenjärjestelyt saatiin päätökseen toisen neljänneksen loppuun mennessä. Järjestelyiden arvioidaan tuovan noin 0,5 miljoonan euron vuotuiset säästöt.

Atrian ja Kaivon Liha Kaunismaa Oy:n (Kaivon Liha) välinen yrityskauppa vahvistettiin lokakuun alussa. Atria osti 70 prosenttia Kaivon Lihan osakekannasta. Kauppahinta oli 15,3 miljoonaa euroa. Kaivon Lihan liiketoiminta on keskittynyt naudanlihan jalostukseen ja tukku-kauppaan. Yhtiön asiakkaita ovat lähinnä pikaruokaketjut ja muut Food Service -asiakkaat. Kaivon Lihalla on vahva markkina-asema Suomessa korkealaatuisten hampurilaispihvien ja kebab-tuotteiden valmistajana. Yhtiön vuosittainen liikevaihto on noin 40 miljoonaa euroa. Kaivon Lihan tuotantolaitos sijaitsee Turussa ja sillä on noin 50 työntekijää.

Atria Suomi sai lokakuussa virallisen vahvistuksen sianlihan vientiluvan saamisesta Kiinaan. Viennin käynnistyminen Kiinaan on merkittävä asia Atrian liiketoimintojen kehittämisessä ja laajentamisessa. Vientitoiminta käynnistyy toukokuun alussa. Kiinan viennin vaikutukset Atrian liikevaihtoon tarkentuvat, kun kaupallinen toiminta käynnistyy.

Konsernin vapaa kassavirta katsauskaudella (liiketoiminnan rahavirta - investointien rahavirta) oli -2,5 miljoonaa euroa (+65,9 milj. euroa). Investointien rahavirta sisältää myytyjä liiketoimia 5,2 miljoonaa euroa (33,7 milj. euroa) ja hankittuja liiketoimia -30,2 miljoonaa euroa (-5,5 miljoonaa euroa). Tuloksen ja käyttö pääomaerien johdosta liiketoiminnan kassavirta heikkeni edellisvuoteen verrattuna. Tilikauden kokonaisinvestoinnit konsernissa olivat 82,9 miljoonaa euroa (56,9 milj. euroa).

Atria Suomen tammi-joulukuun liikevaihto oli 932,3 miljoonaa euroa (929,0 milj. euroa). Myyntivolyymien lisääntyminen vuoden alussa mahdollisti liikevaihdon kasvun. Loppuvuonna kasvu hidastui kireän hintakilpailun ja myyntihintojen laskun takia. Liikevoitto oli 24,2 miljoonaa euroa (29,8 milj. euroa). Alhaiset myyntihinnat ja sikaleikkaamon käyttöönottoon liittyvät siirtymävaiheen kustannukset painoivat liikevoittoa.

Atria Skandinavian tammi-joulukuun liikevaihto oli 343,4 miljoonaa euroa (330,5 milj. euroa). Liikevoitto oli 8,4 miljoonaa euroa (12,8 milj. euroa). Liikevoittoon sisältyy kiinteistöyhtiön myynnistä saatu 1,4 miljoonan euron myyntivoitto. Oikaistu liikevoitto oli 7,0 miljoonaa euroa (12,8 milj. euroa). Liikevaihdon kasvu johtui pääosin huhtikuussa 2016 ostetusta siipikarjaliiketoiminnasta. Liikevoittoa painoivat kohonneet raaka-ainekustannukset, myynnin jakauman vaikutukset ja siipikarjaliiketoiminnan haltuunotokustannukset.

Atria Venäjän tammi-joulukuun liikevaihto oli 71,8 miljoonaa euroa (75,1 milj. euroa). Liikevaihto paikallisessa valuutassa kasvoi 4,2 prosenttia. Liiketulos oli -0,7 miljoonaa euroa (-0,2 milj. euroa). Oikaistu liiketulos oli -0,7 miljoonaa euroa (-2,1 milj. euroa). Oikaistua liiketulosta paransivat Sibylla-tuotteiden lisääntynyt myynti ja myynnin kasvu vähittäiskauppaan erityisesti vuoden jälkimmäisellä puoliskolla. Vuoden 2016 aikana Sibylla-konseptin myynti on kasvanut edelleen. Myyntipisteiden määrä on nyt jo yli 2 800.

Atria Baltian tammi-joulukuun liikevaihto oli 34,4 miljoonaa euroa (32,9 milj. euroa). Liikevoitto oli 0,7 miljoonaa euroa (-9,0 milj. euroa). Oikaistu liikevoitto oli 1,7 miljoonaa euroa (0,1 milj. euroa). Tilikauden liikevoittoon sisältyy sikatilan myynnistä aiheutunut miljoonan euron myyntitappio. Vertailukauden liikevoittoon sisältyy 9,1 miljoonan euron liikearvon alaskirjaus. Myynti vähittäiskauppaan kasvoi alkuvuoden aikana. Uudentyyppisten jauhelihatuotteiden lanseeraus tammikuussa toi lisää myyntiä ja paransi markkinaosuutta vähittäiskaupassa. Liikevoitto parani toimintojen tuottavuuden ja kustannustehokkuuden ansiosta.

Konsernin tunnusluvut, milj. euroa

	2016	2015	2014
Liikevaihto	1 351,8	1 340,2	1 426,1
Liikevoitto	31,8	28,9	40,6
Liikevoitto %	2,3	2,2	2,8
Liikevoittoon sisältyvät poikkeukselliset erät	0,4	-7,2	1,0
Osakekohtainen tulos, €	0,65	0,49	0,93
Taseen loppusumma	909,4	855,4	923,5
Oman pääoman tuotto, %	4,7	3,6	6,6
Omavaraisuusaste, %	46,5	47,4	44,0
Nettovelkaantumisaste, %	50,5	48,3	61,8

Rahoitus ja maksuvalmius

Euroalueen rahapolitiikka jatkui erittäin kevyenä, minkä johdosta korot laskivat edelleen kuluneen vuoden aikana. Vuoden lopussa kaikki euribor-korot sekä 1-4 vuoden kiinteät korot olivat negatiivisia. Rahoitusmarkkinoiden likviditeetti jatkui hyvänä ja yritysrahoituksen ehdoissa ei tapahtunut oleellisia muutoksia.

Atria Oyj maksoi pois huhtikuussa yhteensä 50 miljoonan euron kertalyhenteiset pankkilainat, jotka olisivat erääntyneet huhtikuussa 2018, ja nosti niiden tilalle uuden 40 miljoonan euron kerralla takaisinmaksettavan seitsemän vuoden pituisen lainan. Kesäkuussa yhtiö jälleenrahoitti 25 miljoonan euron sitovan luottolimiitin, joka olisi erääntynyt kesäkuussa 2018, uudella 30 miljoonan euron sitovalla luottolimitillä, jonka maturiteetti on viisi vuotta. Marraskuussa yhtiö nosti 40 miljoonan euron, viiden vuoden pituisen kertalyhenteisen pankkilainan.

Lyhytaikaista rahoitusta hoidettiin pääasiassa yritystodistuksilla. Konsernin maksuvalmius säilyi hyvänä, ja sen varmistamiseksi yhtiöllä oli vuoden aikana keskimäärin 103,8 miljoonan euron käyttämättömät sitovat luottolimitit.

Tilikauden lopussa 31.12.2016 konsernin kiinteäkorkoisen velan osuus koko lainasalkusta oli 64,1 prosenttia (56,6 %).

Tutkimus- ja tuotekehitystoiminta

Atrian päätuoteryhmiä ovat lihavalmisteet kuten makkarat ja leivänpäälliset, tuore- ja kuluttajapakattuliha sekä valmisruoka ja siipikarja-tuotteet. Yritys pyrkii palvelemaan sidosryhmiään hyödyntämällä tutkimus- ja tuotekehitystoimintaa toiminnissaan monipuolisesti. Tuotekehityksessä huomioidaan tuotteen turvallisuus, terveys, maku ja tarve markkinoilla. Tuotekehitystyö pitää sisällään sekä olemassa olevien tuotteiden edelleen kehittämistä että aivan uusien tuotteiden ideointia ja toteuttamista. Atria osallistuu myös soveltavaan tutkimustoimintaan tuote- ja pakkausteknologian sekä ravitsemustieteen alueilla.

Vuonna 2016 Atria Suomi lanseerasi 92 uutta tuotetta vähittäiskauppa ja Food Service -markkina-alueilla. Atria Suomen tutkimus- ja tuotekehitystoiminnan painopistealueina ovat Atria Perhetilan -tuotesarjan laajentaminen ja kuluttajan arkea helpottavien ruuanlaittoratkaisujen kehittäminen. Tästä hyvänä esimerkkinä on Atria Bravuuri -tuotteet, joista Atrian Bravuuri Pulled Pork ja Beef -tuotteet olivat vuoden 2016 elintarvike -finalistiehdokkaana. Lisäksi Atria Bravuuri Pulled Pork ja Beef -pakkaus sai syksyllä 2016 Messusäätiön myöntämän PacTec-palkinnon.

Kesän hittituotteita olivat majoneesittomat, kirkkaat grillisalaatit (Atria Rapea Vinaigrette Kaalisalaatti ja Atria Raikas Valkosipuli-yrtti perunasalaatti) ja Viljaporsaan Fileelankku. Food Service -markkinassa tuttuja pitkään haudutettuja, kypsiä lihoja tuotiin vuoden aikana kuluttajamarkkina-alueella ja erinomaisen vastaanoton sai syksyllä lanseerattu Rosvopaisti. Vuoden 2017 alussa markkinoille tullut uusi jauhelihapakkaus kaikkine vaiheineen on antanut mahdollisuuden tehdä täysin uudenlaista tuote- ja pakkauskehitystä. Uutta pakkausta on suunniteltu yhteistyössä kuluttajien ja kaupan kanssa parin viime vuoden ajan, ja helmikuun 2017 alusta nämä uudet pakkaukset löytyvät kauppojen hyllyistä. Uusien tuotteiden osuus kaikista myydyistä tuotteista oli noin 6 prosenttia.

Atria Skandinavia toi Tanskan ja Ruotsin markkinoille kaikki tuoteryhmät ja kaupan merkit huomioiden 220 uutuutta. Atria Skandinavian tuotekehityksen painopiste oli broilerituotteiden kehityksessä. Ruotsissa Food Service -tuotekehitys panosti erityisesti kasvisruokien ja luomutuotteiden kehittämiseen, esimerkkinä Tzay Luomusoijapapu Burger, jauhettu luomusoijapapu ja porkkanaa sisältävät makkarat. Tanskassa tuotekehityksen keskiössä olivat pakkauskehitys ja leivänpäällisten tuotekehitys, esimerkiksi Aalbaekin Tapas Salamit -pakkaus ja luomulihasta valmistetut leivänpäälliset. Lisäksi Atria Skandinavia panosti premium-tuotteiden lanseerauksiin: grillattavat herkuttelutuotteet, lisäaineettomat Lithells Signature -tuotteet ja suomalainen jäljitettävä liharaaka-aine Atrian perhetiloilta. Ruotsissa ja Tanskassa uusien tuotteiden myynnin osuus kaikista myydyistä tuotteista oli noin 4 prosenttia.

Vuonna 2016 Atria Venäjä toi markkinoille 53 uutta tuotetta. Yksi merkittävimmistä tuotelanseerauksista oli valmisruokasegmentin Atria-tuotemerkin uutuustuotteet: valmiit jauhelihatuotteet ja valmisateriat. Atria-tuotemerkin tuotteet ovat korkealaatuisia suomalaisen reseptiikkaan perustuvia tuotteita, jotka valmistetaan Atrian Pietarin tehtaalla. Toinen merkittävä lanseeraus oli Casademont-tuotemerkin premium-luokan uudet leivänpäälliset. CampoMos-tuotemerkillä lanseerattiin muun muassa uutuuspizzoja. Uutuustuotteiden osuus kaikkien tuotteiden myynnistä oli lähes 7 prosenttia.

Atria Baltia toi tuoteryhmiinsä yhteensä 37 uutta tuotetta. Vuoden 2016 tavoitteena oli täydentää tuotevalikoimaa perinteisillä tuotteilla, joilla on korkea lihapitoisuus. Tavoitteena oli myös kehittää arkiruokailuun helposti ja nopeasti valmistettavia tuotteita. Vuoden alussa markkinoille tuotiin Maks&Moorits lisäaineettomat jauhelihatuotteet, joiden menekki jatkui hyvänä koko vuoden. Uutuustuotteiden myynnin osuus kaikista tuotteiden myynnistä oli noin 7 prosenttia.

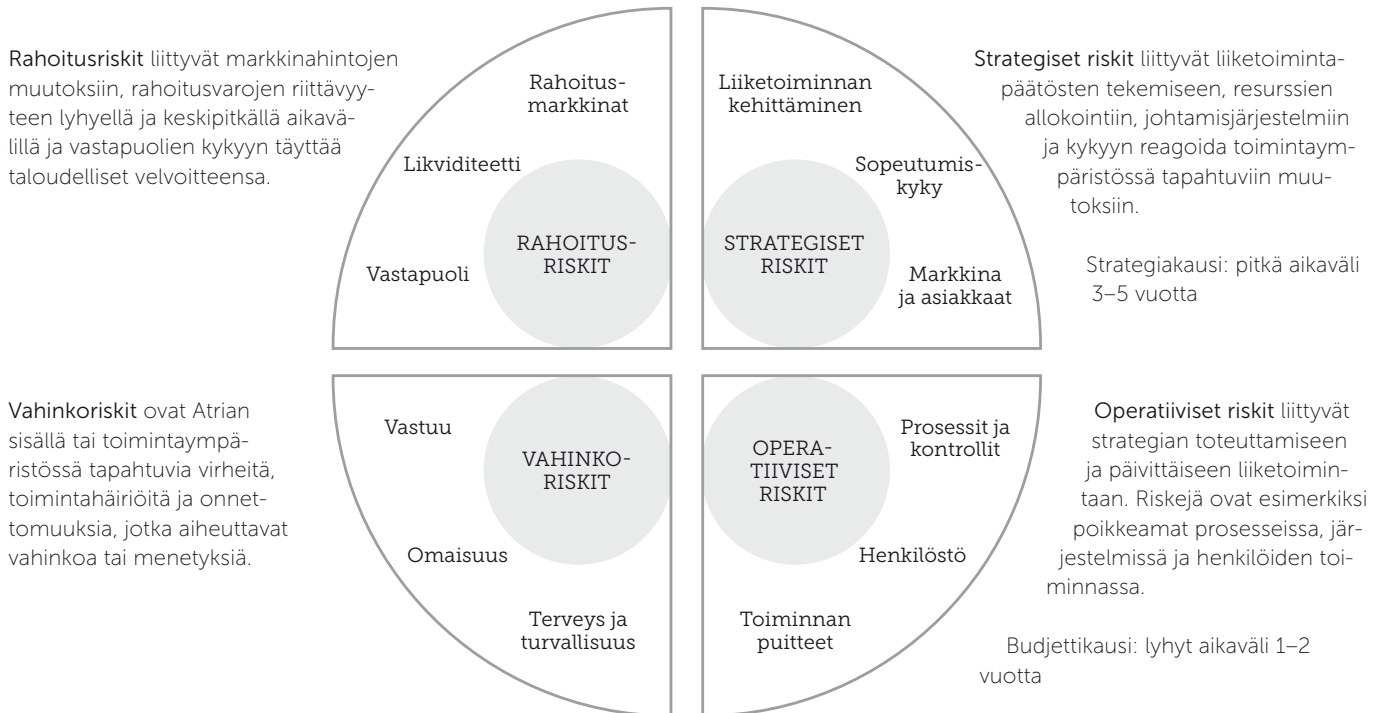
Atria-konsernin tutkimus- ja tuotekehitystoimintaan käytettyjen varojen prosentuaalinen osuus liikevaihdosta vuosina 2014–2016 on ollut seuraava:

MILJ. EUROA	2016	2015	2014
Tutkimus- ja tuotekehitystoiminta	13,1	12,4	13,9
Osuus liikevaihdosta, %	1,0	0,9	1,0

Riskienhallinta Atrialla

Atrian riskienhallintaprosessi perustuu soveltuvin osin ISO 31000 -viitekehykseen. Riskienhallintapolitiikan ja -prosessin tarkempi kuvaus on esitetty erillisessä dokumentissa ”Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä”.

Riskienhallinnan tavoitteena on tukea Atrian strategian toteutumista ja tavoitteiden saavuttamista sekä ehkäistä epäsuotuisia tapahtumia ja suojata liiketoiminnan jatkuvuutta. Atrialla riski on määritelty epävarmuuden vaikutukseksi tavoitteisiin. Riskin vaikutus on myönteinen tai kielteinen poikkeama asetetuista tavoitteista. Riskin aiheuttaja voi olla Atrian sisäinen tai ulkoinen olosuhde tai tapahtuma. Atriaan kohdistuu joukko erilaisia riskejä. Riskien tunnistamista ja seuranta varten riskit jaotellaan neljään luokkaan: strategiset riskit, operatiiviset riskit, vahinkoriskit sekä rahoitusriskit.



Tilinpäätös 2016 | Hallituksen toimintakertomus 1.1.–31.12.2016

Seuraavassa taulukossa on lyhyt yhteenveto suurimmista Atrian toimintaan liittyvistä myönteisesti tai kielteisesti vaikuttavista epävarmuuksista.

Riski	Kuvaus	Riskienhallinta
Raaka-aineiden hintariski	Atrian liiketoiminnan kannattavuuteen vaikuttaa keskeisesti liharaaka-aineen kansainvälisen markkinahinnan muutokset.	Riskiä hallitaan konsernissa keskitetyllä lihanoston ohjauksella ja myynnin raaka-ainehintaklausuulein.
Asiakkaisiin ja kuluttajakysyntään liittyvät riskit	Atrian kaikilla merkittävillä markkina-alueilla elintarvikealan vähittäiskauppa on hyvin keskittynyttä, mikä luo Atrialle mahdollisuuksia pitkäjänteisen ja monipuolisen asiakasyhteistyön kehittämiseksi. Toisaalta riippuvuus yksittäisestä asiakkaasta voi olla suurempi. Kuluttajakäyttäytymisen muutokset voivat pitkällä aikavälillä muuttaa Atrian tuotteiden kysynnän painotusta eri tuotekategorioiden välillä.	Vahva markkina-asema, tehokkaat teolliset prosessit, hyvä laatu ja tunnetut tuotemerkit parantavat Atrian mahdollisuuksia hallita riskiä. Kulutustottumusten muutoksiin ja toiminnan sopeuttamistarpeeseen varaudutaan panostamalla kuluttajalähtöiseen tuotekehitykseen
Eläintauteihin ja eläinten hyvinvointiin liittyvät riskit	Eläinten terveys ja hyvinvointi on keskeinen Atrian laadun, vastuullisuuden ja kannattavuuden elementti. Atrian tuotantoketjun kriittisessä pisteessä esiintyvä eläintauti voi aiheuttaa tuotannon keskeytymisen kyseisessä yksikössä ja häiritä koko ketjun toimintaa. Uusi vakava eläintauti, kuten afrikkalainen sikarutto tai lintuinfluensa, voi johtaa lihatuotteiden vienti- ja tuontirajoituksiin.	Monipuolisella omavalvonnalla pyritään havaitsemaan eläinten terveyteen ja hyvinvointiin liittyvät vaaratekijät mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.
Tuoteturvallisuusriski	Elintarvikkeita valmistavana yrityksenä Atrialle on erityisen tärkeää huolehtia raaka-aineiden ja valmisteiden laadusta ja turvallisuudesta koko tuotantoketjussa.	Atrialla on käytössä nykyaikaiset menetelmät tuotantoprosessien turvallisuuden varmistamiseksi ja erilaisten mikrobiologisten, kemiallisten ja fysikaalisten vaaran aiheuttajien eliminoimiseksi. Atria noudattaa tuoteturvallisuuden varmistamisessa elintarviketurvallisuuden hallinta- ja laatusertifikaattien edellyttämiä toimintatapoja.
Vahinkoriskit	Atrialla on tuotantolaitoksia Suomessa, Ruotsissa, Tanskassa, Virossa ja Venäjällä. Tulipalo tai muu odottamaton tekijä voi keskeyttää tuotantolaitoksen toiminnan. Elintarviketeollisuuden työtehtäville on ominaista alhainen työskentelylämpötila sekä toistuvat työliikkeet. Työ on usein fyysistä ja edellyttää leikkaavien koneiden ja työkalujen käyttöä, mikä lisää työtaturmariskiä.	Kaikki tuotantolaitokset on vakuutettu aineellisten vahinkojen ja toiminnan keskeytymisen varalta konsernin vakuutusohjelmissa. Keskeisillä tuotantolaitoksilla tehdään riskikartoitus 1-2 vuoden välein. Jatkuvuussuunnittelun avulla pyritään rajaamaan mahdollisia keskeytysvahinkoja. Atria pyrkii ehkäisemään työtaturma- ja ammattitautiriskejä ja näihin liittyviä kustannuksia panostamalla merkittävästi työturvallisuuteen sekä työmenetelmien ja -välineiden jatkuvaan kehittämiseen.
Rahoitusriskit	Keskeisimmät rahoitukseen liittyvät riskit Atrian toiminnassa ovat valuutan transaktio- ja muuntoeroriskit, korkoriski sekä jälleenrahoitus- ja likviditeettiriski.	Rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on vähentää rahoitusmarkkinoiden hintavaihteluista ja muista epävarmuustekijöistä aiheutuvia tulos-, tase- ja rahavirtavaikutuksia sekä varmistaa riittävä maksuvalmius. Atrian rahoitusriskien hallinnasta on kerrottu tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedossa 27.

Liiketoiminnan katsauskauden ja lähiajan riskit

Mahdolliset riskit Atrian toiminnassa liittyvät strategian toteuttamiseen, liiketoiminta-alueiden taloudellisten tulosten ylläpitämiseen tai parantamiseen sekä hankittavien liiketoimintojen integroimiseen. Myös yleinen taloudellinen tilanne, markkinoiden kehitys sekä kilpailijoiden toiminta vaikuttavat Atrian riskeihin.

Raaka-aineen ja valmisteiden laatuun ja turvallisuuteen liittyvät häiriötekijät alkutuotannosta kulutukseen ovat Atrian toimintaympäristössä tavanomaisia riskejä.

Afrikkalainen sikarutto on edelleen häiriötekijä Virossa. Riskinä on, että afrikkalainen sikarutto leviää Suomeen. Atria käyttää useita taudin leviämisen estäviä varotoimenpiteitä omissa tuotantolaitoksissaan ja pyrkii hallitsemaan riskiä.

Ruflan arvon heilahtelu heijastuu Atria Venäjän ruplamääräiseen liikevaihtoon ja tulokseen. Riskienhallintatoimenpiteinä Atria Venäjä käyttää enenevässä määrin paikallisia raaka-aineita.

Hallinto ja operatiivinen organisaatio

Yhtiökokous päätti, että hallintoneuvoston kokoonpano on seuraava:

Jäsen	Kausi päättyy
• Juho Anttikoski	2019
• Mika Asunmaa	2019
• Reijo Flink	2017
• Lassi-Antti Haarala	2018
• Jussi Hantula	2018
• Henrik Holm	2018
• Hannu Hyry	2019
• Veli Hyttinen	2017
• Pasi Ingalsuo	2017
• Jussi Joki-Erkkilä	2018
• Marja-Liisa Juuse	2018
• Jukka Kaikkonen	2019
• Juha Kiviniemi	2017
• Ari Lajunen	2018
• Mika Niku	2018
• Pekka Ojala	2017
• Heikki Panula	2019
• Ahti Ritola	2019
• Risto Sairanen	2017
• Timo Tuhkasaari	2017

Yhteensä 20 jäsentä

Yhtiökokouksen jälkeisessä järjestäytymiskokouksessaan Atria Oyj:n hallintoneuvosto on valinnut uudelleen hallintoneuvoston puheenjohtajaksi Hannu Hyryn ja varapuheenjohtajaksi Juho Anttikosken.

Atrian yhtiökokous päätti hallituksen jäsenten lukumääräksi 8. Hallituksen jäseneksi valittiin uudelleen erovuorossa ollut Jyrki Rantsi ja uusina jäseninä Pasi Korhonen ja Nella Ginman-Tjeder seuraavaksi kolmen vuoden toimikaudeksi.

Todettiin, että hallituksen jäseninä jatkavat lisäksi Seppo Paavola, Esa Kaarto, Jukka Moisio, Kjell-Göran Paxal ja Harri Sivula. Atria Oyj:n hallitus on yhtiökokouksen jälkeisessä järjestäytymiskokouksessaan valinnut uudelleen hallituksen puheenjohtajaksi Seppo Paavolan ja varapuheenjohtajaksi Jyrki Rantsin.

Atria Oyj:n hallitus on kokonaisuudessaan seuraava:

Jäsen	Kausi päättyy
• Nella Ginman-Tjeder	2019
• Esa Kaarto	2018
• Pasi Korhonen	2019
• Jukka Moisio	2017
• Seppo Paavola	2017
• Kjell-Göran Paxal	2018
• Jyrki Rantsi	2019
• Harri Sivula	2018

Atria Oyj:n johtoryhmän kokoonpano on seuraava:

- Juha Gröhn, toimitusjohtaja
- Heikki Kyntäjä, talousjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen
- Mika Ala-Fossi, liiketoiminta-alueen johtaja, Atria Suomi
- Tomas Back, liiketoiminta-alueen johtaja, Atria Skandinavia
- Jarmo Lindholm, liiketoiminta-alueen johtaja, Atria Venäjä
- Olle Horm, liiketoiminta-alueen johtaja, Atria Baltia
- Lars Ohlin, henkilöstöjohtaja
- Pasi Luostarinen, markkinointijohtaja

Konsernin johtoryhmän jäsenet raportoivat Atria Oyj:n toimitusjohtaja Juha Gröhnille.

Atria Oyj:n hallinnoinnista on kerrottu tarkemmin erillisessä dokumentissa: "Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance Statement)".

Nimitystoimikunnan kokoonpano

Atria Oyj:n yhtiökokouksen päättämään nimitystoimikuntaan valittiin seuraavat henkilöt:

- maanviljelijä Jyrki Rantsi, Lihakunnan edustaja
- maanviljelijä Henrik Holm, Pohjanmaan Lihan edustaja
- maanviljelijä Juho Anttikoski, Itikka osuuskunnan edustaja
- sijoitusjohtaja, listatut sijoitukset, Timo Sallinen, Keskinäisen Työeläkevakuutusyhtiö Varman edustaja
- asiantuntijajäsen, agrologi, Seppo Paavola, Atria Oyj:n hallituksen puheenjohtaja

Nimitystoimikunta on valinnut keskuudestaan Juho Anttikosken toimikunnan puheenjohtajaksi.

Henkilöstö keskimäärin (FTE)

	2016	2015	2014
Atria Suomi	2 214	2 214	2 376
Atria Skandinavia	980	930	1 014
Atria Venäjä	819	812	1 004
Atria Baltia	302	315	321
Konserni yhteensä	4 315	4 271	4 715
Tilikauden palkat ja palkkiot, konserni yhteensä (milj. euroa)	181,6	176,1	189,7

Johdon kannustinjärjestelmät

Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmä

Atrian pitkän aikavälin kannustinjärjestelmää toteutetaan ansaintajaksoittain, jossa on kolme vuoden mittaista jaksoa.

Vuosina 2015–2017 toteutettavan ansaintajakson mahdollinen tuotto perustuu konsernin osakekohtaiseen tulokseen (EPS) ilman kertaluonteisia eriä. Ansaintajaksolta ansaittu palkkio maksetaan osissa tulevina vuosina. Järjestelmässä ansaittavat rahapalkkiot ovat enintään 4,5 miljoonaa euroa koko jakson 2015–2017 aikana. Järjestelmä päättyy 31.12.2017 ja siihen kuuluu korkeintaan 45 henkilöä.

Lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmä

Atria Oyj:n lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmästä maksettavan tulospalkkion enimmäismäärä on tehtävän tulosvaikutuksen ja vaatitavuustason perusteella 25 %–50 % vuosipalkasta. Tulospalkkiojärjestelmässä kriteereinä ovat konsernitason ja liiketoiminta-alueen liikevoitto- ja liikevaihtotavoitteet. Toimitusjohtajan ja muun konsernin johtoryhmän lisäksi Atria Oyj:n tulospalkkiojärjestelmässä on mukana yhteensä noin 40 henkilöä.

Eläke-etuudet

Atria-konsernin johtoryhmän Suomen sosiaaliturvan piiriin kuuluville jäsenille on järjestetty Atrian hallituksen vahvistama johdon ryhmäeläke-etu. Ryhmäeläkevakuutuksen eläkeikä on johtoryhmän jäsenillä 63 vuotta. Heillä on kuitenkin oikeus jäädä eläkkeelle 60-vuotiaana. Eläkejärjestely on maksuperusteinen ja eläke perustuu vakuutetun vuosiansioihin (rahapalkka ja luontoisedut) hallituksen määrittämällä tavalla.

Ympäristövastuu

ATRIA-KONSERNIN YMPÄRISTÖVASTUU

Välittömien ympäristövaikutusten vähentäminen käytännön toiminnassa



JÄTTEEN SYNTYMISEN EHKÄISEMINEN

- Elintarviketuotannon sivuvirrat hyödynnetään tarkasti.
- Ydinliiketoiminnoille hyödyttömistä sivuvirroista ohjataan hyötykäyttöön 98 %.
- Sivuvirtojen ohjaamiseen vaikuttavat eniten raaka-aineiden markkinahinnat ja paikallinen infrastruktuuri.
- Tuotteen elinkaaren aikaiseen jätteen synnyn ehkäisyyn vaikuttaa merkittävästi oikeanlaisen pakkauksen valinta.



VEDEN KULUTUKSEN HALLINTA

- Vedenkulutus elintarviketeollisuudessa on runsasta muun muassa tuotantohygieenisistä syistä.
- Sen lisäksi, että tiloja pestään paljon, puhdasta vettä tarvitaan myös prosessin apuaineena esimerkiksi tuotteiden jäähdytykseen.
- Veden kulutuksen vähentämiseen vaikutetaan henkilökunnan ohjeistuksella sekä laitos- ja prosessikohtaisin toimenpitein.



JÄTEVEDEN AIHEUTTAMAN KUORMITUKSEN MINIMOIMINEN

- Jätevettä syntyy suhteellisesti vastaava määrä kuin vettä kulutetaan.
- Suurimmissa tuotantoyksiköissä jätevedet esikäsitellään ennen kunnallisiin jätevesiverkkoihin johtamista.
- Ympäristöluvat määrittävät tavoite-arvot paikalliselle jätevedenkäsittelylaitokselle ohjattavalle jätevedelle. Tavoite-arvoissa pysymistä seurataan tarkasti.



ENERGIATEHOKKAAT TOIMINNOT

- Energiaa kuluu tilojen lämmitykseen ja jäähdytykseen, tuotannon kuormennus- ja jäähdytys prosesseihin sekä materiaalivirtojen ja kylmäketjun ylläpitoon.
- Energian käytön tehostamisessa keskitytään energiantensiovien prosessien kehittämiseen.

Välillisten ympäristövaikutusten tunnistaminen toimintaketjun eri vaiheissa

KULJETUSTEN YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

- Polttoaineen kulutuksen ja kaluston suorituskyvyn tavoitteellinen seuranta.

ALKUTUOTANNON YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

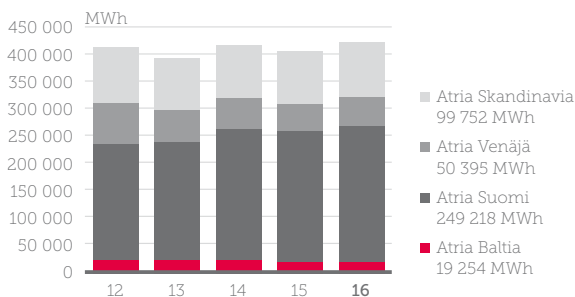
- Alkutuotannon ohjeistaminen ympäristötehokkuuteen.

Atria-konserni huomioi ekologisen ympäristövastuun toimintansa kaikilla tasoilla.

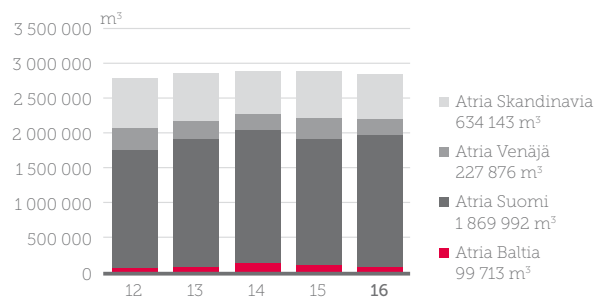


Ympäristöjohtaminen perustuu Atrialla ympäristölainsäädäntöön sekä sidosryhmäodotusten täyttämiseen. Johtamisen työvälineenä Atria Suomella ja osin Atria Skandinavialla on ISO 14001 -standardin mukaan sertifioitu ympäristöjärjestelmä. Muilla liiketoiminta-alueilla pyritään vastaavaan ympäristöjohtamisen tasoon.

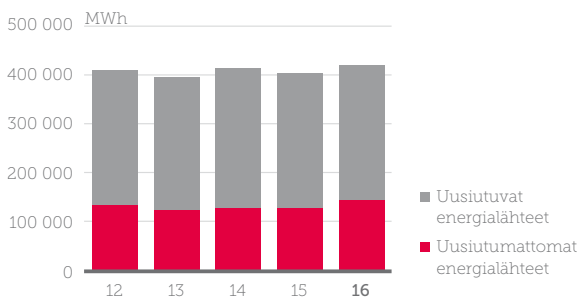
Suora energiankulutus liiketoiminta-alueittain



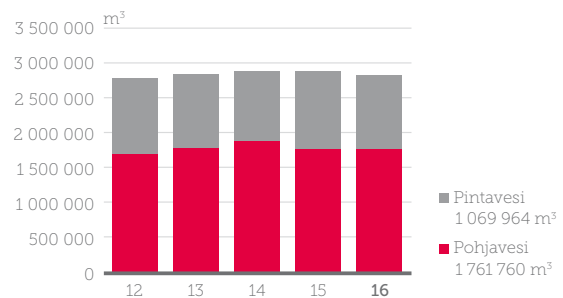
Veden kokonaiskulutus liiketoiminta-alueittain



Energiankulutus päälähteittäin



Veden kokonaiskulutus lähteittäin



Ympäristövastuun keskeiset tulokset

Tavoitteet 2015–2017	Tulokset 2016
Välittömien ympäristövaikutusten hallinta: kulutuksen tehostaminen ja päästöjen minimointi. Koko tuotantoketjun ympäristövaikutusten tunnistaminen ja ympäristötehokkuuden edistäminen.	Ei vakavia tai sanktioihin johtaneita viranomaihuomautuksia ympäristövelvoitteiden laiminlyönneistä.

Atria-konsernin ympäristövastuun jatkuvasti seurattavia tunnuslukuja ovat energiankulutus, vedenkulutus, jäteveden BOD7-kuormitus ja elintarviketuotannossa käytettävät materiaalit ja syntyvät sivuvirrat. Vuonna 2016 ympäristövastuun kehitys on ollut liiketoiminnoissa määritettyjen tavoitteiden mukaista.

Ympäristöstrategiakauden päämääränä on liiketoimintaa tukeva luonnonvarojen hallittu käyttö. Tavoitteet on sopeutettu toimintaympäristön muutoksiin, mistä tärkeimpinä energiatehokkuuden edistäminen edelleen sekä jätteen synnyn ehkäiseminen.

Näkymät vuodelle 2017

Konsernin liikevoitto vuonna 2016 oli 31,8 miljoonaa euroa. Vuonna 2017 liikevoiton ennustetaan olevan parempi kuin vuonna 2016. Vuoden 2017 liikevaihdon arvioidaan kasvavan.

Liputusilmoitukset

Atria Oyj ei vastaanottanut liputusilmoituksia vuoden 2016 aikana.

Atria Oyj:n osakepääoma

Emoyhtiön osakepääoma jakaantuu seuraavasti:

- A- sarjan osakkeet (1 ääni / osake) 19 063 747 kpl
- KII-sarjan osakkeet (10 ääntä /osake) 9 203 981 kpl

A-sarjan osakkeilla on etuoikeus 0,17 euron osinkoon, minkä jälkeen KII-sarjan osakkeille suoritetaan osinkoa 0,17 euroon asti. Mikäli osinkoa on vielä jaettavissa tämän jälkeen, A- ja KII-sarjan osakkeilla on samanlaiset oikeudet osinkoon.

Yhtiön yhtiöjärjestyksessä on KII-osaketta koskeva lunastuslauseke. Jos KII-sarjan osake siirtyy yhtiön ulkopuoliselle uudelle omistajalle tai jos KII-sarjan osake siirtyy sellaiselle yhtiön osakkeenomistajalle, joka ei ennestään omista KII-sarjan osakkeita, on siirronsaajan viipymättä ilmoitettava siitä yhtiön hallitukselle ja KII-sarjan osakkeenomistajalla on oikeus tietyin ehdoin lunastaa osake. Lisäksi KII-sarjan osakkeiden hankkimiseksi luovutustoimin vaaditaan yhtiön suostumus. A-sarjan osakkeilla ei ole kumpaakaan rajoitetta.

Tietoja osakeomistuksen jakautumisesta, osakkeenomistajista ja johdon omistuksista on kerrottu kohdassa ”Osakkeet ja osakkeenomistajat”

Voimassa olevat valtuutukset omien osakkeiden hankkimiseen sekä osakeantiin ja erityisten oikeuksien antamiseen sekä rahalahjoitusten tekemiseen

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 2 800 000 yhtiön oman A-osakkeen hankkimisesta yhdessä tai useammassa erässä yhtiön vapaaseen omaan pääomaan kuuluvilla varoilla, ottaen kuitenkin huomioon osakeyhtiölain määräykset yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden enimmäismäärästä. Yhtiön omia A-osakkeita voidaan hankkia käytettäväksi vastikkeena mahdollisissa yrityskaupoissa tai muissa yhtiön liiketoimintaan kuuluvissa järjestelyissä, investointien rahoittamiseksi, osana yhtiön kannustinjärjestelmää, yhtiön pääomarakenteen kehittämiseksi sekä muutoin edelleen luovutettavaksi, yhtiöllä pidettäväksi tai mitätöitäväksi.

Osakkeet hankitaan muuten kuin osakkeenomistajien omistusten mukaisessa suhteessa Nasdaq Helsinki Oy:n järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä hankintahetken markkinahintaan. Osakkeet hankitaan ja maksetaan Nasdaq Helsinki Oy:n ja Euroclear Finland Oy:n sääntöjen mukaisesti. Hallitus valtuutettiin päättämään omien osakkeiden hankkimisesta kaikilta muilta osin.

Valtuutus kumoo varsinaisen yhtiökokouksen 28.4.2015 hallitukselle antaman valtuutuksen päättää omien osakkeiden hankkimisesta, ja on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättämiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2017 saakka.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään yhdessä tai useammassa erässä enintään 7 000 000 uuden tai yhtiön hallussa mahdollisesti olevan A-osakkeen annista osakeannilla ja/tai antamalla optio-oikeuksia tai muita osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja osakkeisiin oikeuttavia erityisiä oikeuksia. Valtuutusta voidaan käyttää mahdollisten yrityskauppojen tai muiden yhtiön liiketoimintaan kuuluvien järjestelyjen tai investointien rahoittamiseen tai toteuttamiseen, yhtiön kannustinjärjestelmän toteuttamiseen tai muihin hallituksen päättämiin tarkoituksiin.

Valtuutus sisältää hallituksen oikeuden päättää kaikista osakeannin sekä osakeyhtiölain 10 luvun 1§:ssä tarkoitettujen erityisten oikeuksien antamisen ehdoista. Valtuutus sisältää siten oikeuden antaa osakkeita myös muuten kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa laissa säädetyin ehdoin, oikeuden antaa osakkeita maksua vastaan tai maksutta sekä oikeuden päättää maksuttomasta osakeannista yhtiölle itselleen ottaen kuitenkin huomioon osakeyhtiölain määräykset yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden enimmäismäärästä.

Valtuutus kumoo varsinaisen yhtiökokouksen 28.4.2015 hallitukselle antaman antivaltuutuksen ja on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättämiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2017 saakka.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 100 000 euron suuruisen rahalahjoituksen tekemisestä korkeakoulujen, yliopistojen tai muiden oppilaitosten toimintaan.

Ylikurssirahaston alentaminen

Yhtiökokous päätti, että emoyhtiön taseen 31.12.2015 mukaista sidottuun pääomaan kuuluvaa ylikurssirahastoa alennetaan siirtämällä kaikki siellä olevat pääomat 138 502 108,85 euroa yhtiön sijoitetun vapaan pääoman rahastoon. Ylikurssirahaston alentaminen tapahtuu vastikkeetta, eikä se vaikuta yhtiön osakkeiden lukumäärään, osakkeiden tuottamiin oikeuksiin eikä osakkeenomistajien suhteelliseen omistukseen. Ylikurssirahaston alentamisen voimaantulo edellyttää julkista kuulutusta ja rekisteröintiä Patentti- ja rekisterihallituksessa. Kaikista ylikurssirahaston alentamiseen liittyvistä käytännön toimenpiteistä päättää hallitus.

Ylikurssirahasto on alennettu 31.8.2016 siirtämällä siellä olevat pääomat 138 502 108,85 euroa yhtiön sijoitetun vapaan pääoman rahastoon.

Hallituksen voitonjakoehdotus

Emoyhtiön vapaa oma pääoma 31.12.2016 koostuu sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta 248 729 608,85 euroa, omien osakkeiden rahastosta -1 277 443,82 euroa ja voittovaroista 72 945 303,92 euroa, josta tilikauden voitto on 10 486 041,80 euroa.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että jakokelpoiset varat käytetään seuraavasti:

• osinkona jaetaan 0,46 euroa / osake eli yhteensä, euroa	12 951 951,36
• jätetään omaan pääomaan, euroa	307 445 517,59
	<hr/>
	320 397 468,95

Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Tanskan Kilpailu- ja kuluttajavirasto (Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen) lopetti tutkimukset, jotka liittyvät Atrian Skandinavian tytäryhtiöön Atria Danmark A/S:n. Tutkimuksen käynnistymisestä kerrottiin lehdistötiedotteella 23.6.2016. Viranomaiset eivät löytäneet perusteita tutkinnan jatkamiselle.

Atria Suomi Oy teki tammikuussa toimitussopimuksen ensimmäisen lihaerän viemisestä Kiinaan. Atria toimittaa kiinalaisille asiakkailleen pakastettuja sianlihatuotteita noin kolmen miljoonan kilon verran vuoden 2017 aikana. Toimitus sisältää kaikkia sian ruhosta saatavia tuotteita. Ensimmäinen toimituserä asiakkaalle lähtee toukokuun alussa.

Atria rakentaa yhdessä Nurmon Aurinko Oy:n kanssa Suomen suurimman aurinkosähköpuiston Nurmon tuotantolaitoksen yhteyteen. Hankkeessa toteutetaan Suomen ensimmäinen teollisen mittaluokan aurinkosähköpuisto, joka tuottaa täysin uusiutuvaa, päästötöntä ja kotimaista aurinkosähköä elintarviketeollisuuden tarpeisiin. Hankkeen suunnitteluvaihe käynnistetään välittömästi. Suomen suurin aurinkosähköpuisto rakennetaan vaiheittain seuraavan kahden vuoden aikana ja ensimmäiset aurinkopaneelikentät otetaan käyttöön jo kesällä 2017. Työ- ja elinkeinoministeriö myönsi Atria Suomen aurinkosähköpuistohankkeelle 2,7 miljoonan euron investointituen. Koko hankkeen kustannusarvio on 6,8 miljoonaa euroa. Hanketta varten perustettu Nurmon Aurinko Oy toteuttaa investoinnin ja vastaa laitteistojen ylläpidosta.

OSAKEOMISTUKSEN JAKAUMAT

Osakkaat osakeomistuksen mukaan 31.12.2016

Osakkeiden lukumäärä	Osakkaita		Osakkeita	
	kpl	%	1 000 kpl	%
1–100	5 475	42,81	277	0,98
101–1 000	6 147	48,07	2 239	7,92
1 001–10 000	1 094	8,55	2 676	9,47
10 001–100 000	58	0,45	1 504	5,32
100 001–500 000	8	0,06	1 098	3,88
500 001–1 000 000	3	0,02	2 142	7,58
1 000 001–	4	0,03	18 332	64,85
Yhteensä	12 789	100,00	28 268	100,00

Osakkaat elinkeinoryhmittäin 31.12.2016

Elinkeinoryhmä	Osakkaita		Osakkeita	
	kpl	%	1 000 kpl	%
Yritykset	442	3,46	18 343	64,89
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	26	0,20	1 535	5,43
Julkisyhteisöt	7	0,06	749	2,65
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	89	0,70	380	1,34
Kotitaloudet	12 201	95,40	5 230	18,50
Ulkomaat	24	0,19	107	0,38
Yhteensä	12 789	100,00	26 344	93,19
Hallintarekisterissä yhteensä	9		1 924	6,80

TIEDOT OSAKKEENOMISTAJISTA

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2016

	KII	A	Yhteensä	%
Itikka Osuuskunta	4 914 281	3 537 652	8 451 933	29,90
Lihakunta	4 020 200	3 838 797	7 858 997	27,80
Mandatum Life		1 017 858	1 017 858	3,60
Osuuskunta Pohjanmaan Liha	269 500	480 038	749 538	2,65
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varna		524 640	524 640	1,86
Oy Etra Invest Ab		200 000	200 000	0,71
OP-Henkivakuutus Oy		176 272	176 272	0,62
Sijoitusrahasto Taalerintehdas Arvo Markka Osake		130 000	130 000	0,46
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Elo		126 289	126 289	0,45
Norvestia Oyj		125 672	125 672	0,44

Suurimmat osakkeenomistajat äänimäärän mukaan 31.12.2016

	KII	A	Yhteensä	%
Itikka Osuuskunta	49 142 810	3 537 652	52 680 462	47,42
Lihakunta	40 202 000	3 838 797	44 040 797	39,64
Osuuskunta Pohjanmaan Liha	2 695 000	480 038	3 175 038	2,86
Mandatum Life		1 017 858	1 017 858	0,92
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varna		524 640	524 640	0,47
Oy Etra Invest Ab		200 000	200 000	0,18
OP-Henkivakuutus Oy		176 272	176 272	0,16
Sijoitusrahasto Taalerintehdas Arvo Markka Osake		130 000	130 000	0,12
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Elo		126 289	126 289	0,11
Norvestia Oyj		125 672	125 672	0,11

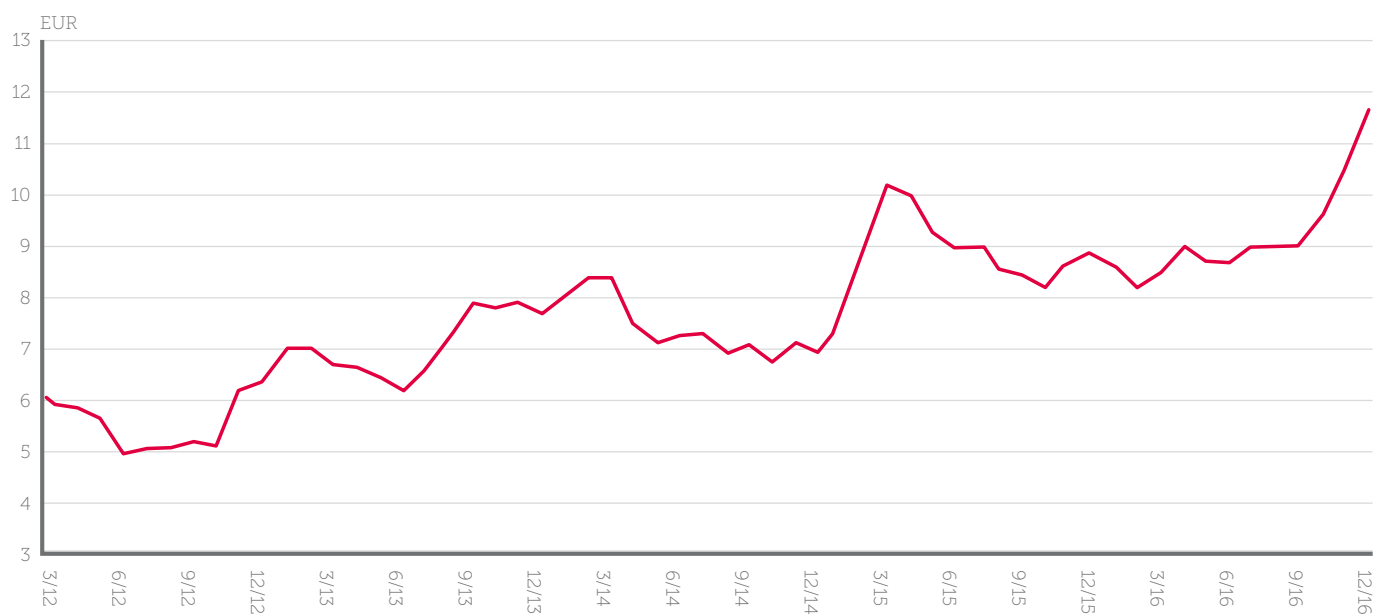
JOHDON OMISTUS

Hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenet, toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen sekä konsernin johtoryhmään kuuluvat omistivat 31.12.2016 A-sarjan osakkeita yhteensä 76 165 kpl, mikä vastaa 0,27 % osakkeista ja 0,07 % osakkeiden tuomasta äänivallasta.

A-SARJAN OSAKKEIDEN KUUKAUSITTAINEN VAIHTO 2016

Kuukausi	Vaihto, EUR	Vaihto, kpl	Kuukauden alin	Kuukauden ylin
Tammikuu	1 626 047	187 070	8,15	9,00
Helmikuu	1 718 437	210 128	7,61	8,86
Maaliskuu	2 426 960	286 723	8,10	8,80
Huhtikuu	2 138 565	237 128	8,68	9,23
Toukokuu	1 698 178	194 069	8,50	9,10
Kesäkuu	3 078 031	354 610	8,23	9,09
Heinäkuu	1 422 021	157 983	8,81	9,08
Elokuu	1 970 210	218 768	8,75	9,10
Syyskuu	1 933 471	212 358	8,93	9,21
Lokakuu	4 070 226	419 618	9,10	10,20
Marraskuu	4 824 215	457 708	9,86	11,27
Joulukuu	4 416 987	376 531	11,22	12,22
Yhteensä	31 323 345	3 312 694		

A-SARJAN OSAKKEEN KURSSIKEHITYS 2012–2016 (KESKIKURSSI)



TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

milj. EUR	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2012
Liikevaihto	1 351,8	1 340,2	1 426,1	1 411,0	1 343,6
Liikevoitto	31,8	28,9	40,6	19,7	30,2
% lv:sta	2,3	2,2	2,8	1,4	2,2
Rahoitustuotot ja -kulut	-6,3	-9,2	-12,7	-15,2	-14,7
% lv:sta	-0,5	-0,7	-0,9	-1,1	-1,1
Voitto ennen veroja	26,1	20,1	34,0	6,9	18,9
% lv:sta	1,9	1,5	2,4	0,5	1,4
Oman pääoman tuotto (ROE), %	4,7	3,6	6,6	-1,0	2,4
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	5,9	5,6	8,3	3,7	4,7
Omavaraisuusaste, %	46,5	47,4	44,0	42,2	41,5
Korolliset velat	217,8	199,6	254,1	334,7	370,5
Velkaantumisaste, %	51,6	49,3	62,6	81,3	85,9
Nettovelkaantumisaste, %	50,5	48,3	61,8	74,3	84,3
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuushyödykkeisiin	82,9	56,9	62,7	41,1	56,2
% lv:sta	6,1	4,2	4,4	2,9	4,2
Henkilöstö keskimäärin	4 315	4 271	4 715	4 669	4 898
Tutkimus ja kehitysmenot	13,1	12,4	13,9	11,8	12,0
% lv:sta *	1,0	0,9	1,0	0,8	0,9
Tilaukanta **	-	-	-	-	-

* Kirjattu kokonaisuudessaan tilivuoden kuluksi

**Ei merkitsevä luku, koska tilaukset toimitetaan pääosin tilausta seuraavana päivänä

OSAKEKOHTAISET OSAKEANTIOIKAISTUT TUNNUSLUVUT

milj. EUR	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2012
Tulos/osake (EPS), EUR	0,65	0,49	0,93	-0,15	0,35
Oma pääoma/osake, EUR	14,49	14,16	14,22	14,45	15,15
Osinko/osake, EUR*	0,46	0,40	0,40	0,22	0,22
Osinko/tulos, %*	71,2	81,9	43,0	-142,8	63,1
Efektiiivinen osinkotuotto*	4,0	4,4	6,0	2,8	3,5
Hinta/voitto-suhde (P/E)	17,8	18,5	7,1	-50,2	17,9
Osakekannan markkina-arvo	324,8	255,8	187,1	218,5	177,0
Osakekannan markkina-arvo, A-sarja	219,0	172,5	126,2	147,4	119,3
Osakkeiden vaihto/1000 kpl, A-sarja	3 313	5 443	3 035	3 223	3 460
Osakkeiden vaihto %, A-sarja	17,4	28,6	15,9	16,9	18,1
Osakkeiden lukumäärä, milj. kpl yht.	28,3	28,3	28,3	28,3	28,3
Osakkeiden lukumäärä, A-sarja	19,1	19,1	19,1	19,1	19,1
Osakkeiden lukumäärä, KII-sarja	9,2	9,2	9,2	9,2	9,2
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin	28,3	28,3	28,3	28,3	28,3
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä 31.12.	28,3	28,3	28,3	28,3	28,3

*Vuodelta 2016 hallituksen ehdotus 27.4.2017 kokoontuvalle yhtiökokoukselle

Osakkeiden kurssikehitys, A-sarja (EUR)

Kauden alin	7,61	6,62	6,43	6,01	4,76
Kauden ylin	12,22	10,50	8,89	8,39	7,08
Kauden lopussa	11,49	9,05	6,62	7,73	6,26
Kauden keskipurssi	9,49	9,03	7,46	7,21	5,89

TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

Tunnuslukujen laskentaperusteet:

Oman pääoman tuotto (%)	=	$\frac{\text{Tilikauden voitto/tappio}}{\text{Oma pääoma keskimäärin}}$	* 100
Sijoitetun pääoman tuotto (%)	=	$\frac{\text{Voitto/tappio ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Oma pääoma + korolliset rahoitusvelat keskimäärin}}$	* 100
Omavaraisuusaste (%)	=	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}}$	* 100
Velkaantumisaste (%)	=	$\frac{\text{Korolliset rahoitusvelat}}{\text{Oma pääoma}}$	* 100
Nettovelkaantumisaste (%)	=	$\frac{\text{Korolliset rahoitusvelat - rahavarat}}{\text{Oma pääoma}}$	* 100
Laimentamaton tulos / osake	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto}}{\text{Ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo}}$	
Oma pääoma / osake	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden laimentamaton lukumäärä 31.12.}}$	
Osakekohtainen osinko	=	$\frac{\text{Tilikauden osingonjako}}{\text{Osakkeiden laimentamaton lukumäärä 31.12.}}$	
Osinko / tulos (%)	=	$\frac{\text{Osinko / osake}}{\text{Tulos / osake (EPS)}}$	* 100
Efekttiivinen osinkotuotto (%)	=	$\frac{\text{Osinko / osake}}{\text{Tilikauden päätöskurssi}}$	* 100
Hinta / voittosuhte (P/E)	=	$\frac{\text{Tilikauden päätöskurssi}}{\text{Tulos / osake}}$	
Keskikurssi	=	$\frac{\text{Osakkeen euromääräinen kokonaisvaihto}}{\text{Tilikaudella vaihdettujen osakkeiden laimentamaton keskimääräinen lukumäärä}}$	
Osakekannan markkina-arvo	=	Osakkeiden lukumäärä tilikauden lopussa * viimeinen pörssikurssi 31.12.	
Osakkeiden vaihto (%)	=	$\frac{\text{Osakkeen vaihtomäärä tilikauden aikana}}{\text{Osakkeiden laimentamaton keskimääräinen lukumäärä}}$	* 100

KONSERNITULOSLASKELMA

1 000 EUR	Liitetieto	1.1. – 31.12.2016	1.1. – 31.12.2015
Liikevaihto	1, 2, 30	1 351 752	1 340 185
Myytyjä suoritteita vastaavat kulut	7, 8, 30	-1 187 387	-1 176 862
Bruttokate		164 365	163 323
Myynnin ja markkinoinnin kulut	3, 7, 8	-89 389	-87 598
Hallinnon kulut	4, 7, 8, 30	-43 024	-41 540
Liiketoiminnan muut tuotot	5, 30	4 565	5 509
Liiketoiminnan muut kulut	6, 8	-4 755	-10 749
Liikevoitto	1	31 762	28 945
Rahoitustuotot	9, 27	20 246	12 700
Rahoituskulut	9, 27	-26 563	-21 933
Rahoitusnetto		-6 317	-9 233
Osuus pääomaosuusmenetelmällä käsiteltyjen sijoituskohteiden tuloksesta	15	679	425
Voitto/tappio ennen veroja		26 124	20 137
Tuloverot	10, 18	-6 571	-5 499
Tilikauden tulos		19 553	14 638
Tilikauden tuloksen jakaantuminen:			
Emoyhtiön omistajille		18 189	13 794
Määräysvallattomille omistajille		1 364	844
Yhteensä		19 553	14 638
Laimentamaton tulos/osake, EUR	11	0,65	0,49
Laimennusvaikutuksella oikaistu tulos/osake, EUR	11	0,65	0,49

LAAJA KONSERNITULOSLASKELMA

1 000 EUR	Liitetieto	1.1. – 31.12.2016	1.1. – 31.12.2015
Tilikauden tulos		19 553	14 638
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen:			
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
Vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot etuusperusteisista eläkejärjestelyistä	10, 25	-46	391
Erät, jotka määrättyjen ehtojen täytyessä siirretään tulosvaikutteisiksi			
Myytavissä olevat rahoitusvarat	9, 10, 16, 27		-161
Rahavirran suojaukset	9, 10, 27	1 838	179
Muuntoerot	9, 10, 27	6 586	-4 581
Tilikauden laaja tulos		27 931	10 466
Tilikauden laajan tuloksen jakaantuminen:			
Emoyhtiön omistajille		26 664	9 570
Määräysvallattomille omistajille		1 267	896
Yhteensä		27 931	10 466

Sivuilla 49–87 esitettävät liitetiedot muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöstä.

Tilinpäätös 2016 | Konsernitilinpäätös, IFRS

KONSERNITASE

VARAT, 1 000 EUR	Liitetieto	31.12.2016	31.12.2015
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	1, 12, 31, 32	403 974	394 720
Biologiset hyödykkeet	13	625	702
Liikearvo	14, 31	169 932	157 908
Muut aineettomat hyödykkeet	14, 31	93 566	79 244
Osuudet yhteis- ja osakkuusyhtymyksissä	15, 30	13 610	13 063
Muut rahoitusvarat	16, 27	1 103	1 103
Myyntisaamiset, lainasaamiset ja muut saamiset	17, 27	11 101	11 229
Laskennalliset verosaamiset	10, 18	7 437	7 038
Yhteensä		701 348	665 007
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	19, 31	89 783	80 796
Biologiset hyödykkeet	13	3 171	3 076
Myyntisaamiset ja muut saamiset	20, 27, 30, 31	108 813	101 467
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		1 735	880
Rahavarat	21, 27, 31	4 591	4 140
Yhteensä		208 093	190 359
Varat yhteensä	1	909 441	855 366
OMA PÄÄOMA JA VELAT, 1 000 EUR			
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma		48 055	48 055
Ylikurssirahasto			138 502
Omat osakkeet		-1 277	-1 277
Muut rahastot		-2 547	-4 387
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		249 073	110 571
Muuntoerot		-44 736	-51 415
Kertyneet voittovarot		161 162	160 158
Yhteensä	10, 11, 18, 22, 27	409 730	400 207
Määräysvallattomien osuus		12 427	4 608
Oma pääoma yhteensä		422 157	404 815
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset rahoitusvelat	23, 27	177 864	155 626
Laskennalliset verovelat	10, 18, 31	49 167	45 305
Muut velat	24, 27	10 814	5 874
Eläkevelvoitteet	25	7 167	7 425
Yhteensä		245 012	214 230
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset rahoitusvelat	23, 27	39 983	44 004
Ostovelat ja muut velat	26, 27, 30, 31	199 564	192 077
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		2 725	240
Yhteensä		242 272	236 321
Velat yhteensä	1	487 284	450 551
Oma pääoma ja velat yhteensä		909 441	855 366

Sivuilla 49–87 esitettävät liitetiedot muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöstä.

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

1 000 EUR	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma								Yhteensä	Määräys- vallat- tomien osuus	Oma pääoma yhteensä
	Liite- tieto	Osake- pääoma	Yli- kurssi- rahasto	Omat osakkeet	Muut rahastot	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muunto- erot	Kertyneet voitto- varat			
Oma pääoma 1.1.2015		48 055	138 502	-1 277	-4 406	110 571	-46 782	157 237	401 900	3 712	405 612
Tilikauden laaja tulos											
Tilikauden tulos								13 794	13 794	844	14 638
Muut laajan tuloksen erät											
Myytavissä olevat rah. varat	16				-161				-161		-161
Rahavirran suojaukset	27				179				179		179
Vakuutus- matemaattiset voitot eläke- etuuksista	25							391	391		391
Muuntoerot	9, 10				1		-4 634		-4 633	52	-4 581
Liiketoimet omistajien kanssa											
Osingonjako	22							-11 263	-11 263		-11 263
Oma pääoma 31.12.2015		48 055	138 502	-1 277	-4 387	110 571	-51 416	160 159	400 207	4 608	404 815
Siirrot erien välillä											
			-138 502			138 502			0		0
Tytäryrityksen hankintaan liittyvä määräysvallattomien omistajien osuus											
	24, 31							-5 877	-5 877	6 550	673
Tilikauden laaja tulos											
Tilikauden tulos								18 189	18 189	1 364	19 553
Muut laajan tuloksen erät											
Rahavirran suojaukset	27				1 838				1 838		1 838
Vakuutus- matemaattiset tappiot eläke- etuuksista	25							-46	-46		-46
Muuntoerot	9, 10				2		6 680		6 682	-95	6 586
Liiketoimet omistajien kanssa											
Osingonjako	22							-11 263	-11 263		-11 263
Oma pääoma 31.12.2016		48 055	0	-1 277	-2 547	249 073	-44 736	161 162	409 730	12 427	422 157

Sivuilla 49–87 esitettävät liitetiedot muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöstä.

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

1 000 EUR	Liitetieto	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
Liiketoiminnan rahavirta			
Myynnistä saadut maksut		1 357 028	1 344 310
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut		2 950	2 021
Maksut liiketoiminnan kuluista		-1 285 557	-1 249 955
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	9	-13 892	-20 083
Saadut osingot	9		24
Saadut korot ja muut rahoitustuotot	9	11 561	12 699
Maksetut välittömät verot	10	-7 242	-794
Liiketoiminnan rahavirta		64 848	88 222
Investointien rahavirta			
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-42 641	-50 226
Hankitut liiketoimet vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	31	-30 217	-5 482
Myydyt liiketoimet vähennettynä myyntihetken rahavaroilla	33	5 241	33 699
Pitkäaikaisten lainasaamisten muutos		1 413	238
Muiden sijoitusten muutos		-1 250	-1 088
Saadut osingot		135	576
Investointien rahavirta		-67 319	-22 283
Rahoituksen rahavirta			
Pitkäaikaisten lainojen nostot		113 257	30 158
Pitkäaikaisten lainojen maksut		-88 289	-40 805
Lyhytaikaisten lainojen vähennys		-9 581	-44 282
Osinkojen maksut	22	-11 263	-11 263
Rahoituksen rahavirta		4 124	-66 192
Rahavarojen muutos		1 653	-253
Rahavarat tilikauden alussa		4 140	3 384
Valuuttakurssien muutosten vaikutus		-1 202	1 009
Rahavarat tilikauden lopussa	21	4 591	4 140

Rahoituslaskelman erien sisältöä on muutettu vuoden 2016 alussa. Vertailutiedot on muutettu vastaamaan nykyistä esitystapaa.

Sivuilla 49–87 esitettävät liitetiedot muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöstä.

Yrityksen perustiedot

Atria-konsernin emoyhtiö Atria Oyj on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Kuopio. Yhtiö on ollut listattuna Nasdaq Helsinki Oy:ssä vuodesta 1991 alkaen. Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Internet-sivuilta www.atria.com tai konsernin emoyhtiön pääkonttorista osoitteesta Itikanmäenkatu 3, Seinäjoki; postiosoite PL 900, 60060 ATRIA.

Atria Oyj ja sen tytäryhtiöt valmistavat ja markkinoivat elintarvikkeita, erityisesti liha-alan tuotteita, lihavalmisteita, siipikarjatuotteita, ateriakokonaisuuksia ja ruokakonsepteja. Atrian markkina-alueeksi on määritelty Suomi, Ruotsi, Tanska, Venäjän Euroopan puoleiset osat ja Baltian maat. Atrian tytäryhtiöt sijaitsevat myös tällä alueella. Konserni jakaantuu neljään liiketoiminta-alueeseen, jotka ovat Atria Suomi, Atria Skandinavia, Atria Venäjä sekä Atria Baltia.

Julkaistava tilinpäätös on hyväksytty hallituksessa 13. helmikuuta 2017. Suomen Osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

LAATIMISPERUSTA

Konsernitilinpäätös on laadittu Euroopan unionissa hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2016 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaisissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettavaksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisöläinsäädännön mukaiset.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta biologisia hyödykkeitä, myytävissä olevia rahoitusvaroja, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja ja -velkoja sekä johdannaisinstrumentteja. Myytävänä olevat omaisuuserät arvostetaan luokitteluhetkestä lähtien kirjanpitoarvoon tai myynnistä aiheutuville menoilla vähennettyyn käypään arvoon sen mukaan, kumpi niistä on alempi.

Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina, ja luvut on pyöristetty lähimpään tuhanteen euroon.

MUUTOKSET TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEISSA JA ESITETTÄVISSÄ TIEDOISSA

a) Käyttöön otetut uudet standardit ja standardien muutokset, joita on sovellettu 1.1.2016 alkavalla tilikaudella

- Uusilla standardeilla tai standardien muutoksilla, jotka astuivat voimaan 1.1.2016 alkavalla tilikaudella, ei ole ollut olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

b) Merkittävät uudet standardit ja tulkinnat, jotka on julkaistu, mutta tulevat voimaan myöhemmin kuin 1.1.2016.

- IFRS 9, Rahoitusinstrumentit, astuu voimaan 1. tammikuuta 2018. Uusi standardi korvaa nykyisen IAS 39:n Rahoitusinstrumentit: kirjaiminen ja arvostaminen mukaisia luokittelu-, arvostus- ja suojauslaskentasäännöksiä.

IAS 39:n useat luokittelu- ja arvostusmallit korvataan IFRS 9:ssä yhdellä mallilla, jonka mukaan arvostusryhmiä on kolme: jaksotettu hankintameno, käypä arvo sekä tiettyjä vieraan pääoman ehtoisia instrumentteja koskeva arvostus käypään arvoon laajan tuloksen erien kautta.

Velkakirjasijoitusten luokittelua ohjaavat rahoitusvarojen hallinnoinnissa noudatettava liiketoimintamalli ja sopimusperusteiset rahavirtaominaisuudet.

Pääsääntöisesti rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Rahoitusvaroilta otetaan käyttöön myös arvostusmalli, joka perustuu luottotappioihin ja jonka mukaan rahoitusvarat läpikäyvät kolme eri vaihetta luottotappioriskin kasvaessa.

Jos on kyse rahoitusveloista, joihin on sovellettu käyvän arvon optiota, yrityksen omasta luottoriskistä johtuva osuus käyvän arvon muutoksesta kirjataan tuloslaskelman sijaan muihin laajan tuloksen eriin.

Uudet suojauslaskentasäännöt tuovat suojauslaskennan lähemmäs yleisiä riskienhallinnan käytäntöjä. Yleisesti ottaen suojauslaskennan soveltaminen on jatkossa helpompaa. Uusi standardi sisältää myös aiempaa laajempia liitetietovaatimukset, ja esittämistapaan tulee muutoksia.

Tämän hetken arvion mukaan Atrian ei tarvitse tehdä muutoksia rahoitusinstrumenttien, velkojen ja sijoitusten luokitteluun tai arvostamiseen. Myöskään suojauslaskennan ei oleteta laajenevan nykyisestä. IFRS 9 -standardin aiempaa laajempien liitetietojen tarkastelu on vielä kesken.

- IFRS 15, Myyntituotot Asiakassopimuksista, astuu voimaan 1. tammikuuta 2018. Uusi standardi korvaa nykyiset IAS 11 - ja IAS 18 -tulo- tusstandardit ja niihin liittyvät tulkinnat. Atrian hallitus antoi keväällä 2016 toimeksiannon, jonka tavoitteena oli kartoittaa IFRS 15 -stan- dardin vaikutukset Atria-konsernissa vuosien 2016 ja 2017 aikana.

IFRS 15 -standardissa sovelletaan viisivaiheista lähestymistapaa asiakassopimusten perusteella saatavien myyntituottojen kirjaamiseen tunnistamalla asiakassopimukset, yksilöidyt suoriteveloitteet, transaktiohintaa, transaktiohinnan kohdistaminen eri suoriteveloitteille sekä varsinainen tuloutushetki.

Selvityksessä on käytetty apuna kysymysluettelo. Eri maissa sijaitsevat yhtiöt ovat vastanneet kirjallisesti kysymyksiin myyntikanavittain ja/tai asiakasryhmittäin. Lisäksi vastauksia on analysoitu yhtiöiden kanssa palavereissa ja tällä tavoin on pyritty varmistamaan ymmärrys mahdollisista muutostarpeista.

Joulukuussa 2016 Atrian hallitukselle on esitelty alustava selvitys uuden standardin vaikutuksista konsernissa. Loppuraportti valmistuu huhtikuuhun 2017 mennessä.

Alustavien tulosten mukaan tuloslaskelmaan, taseeseen tai kassavirtaan ei ole tulossa merkittäviä muutoksia. Asiakassopimuksia tullaan joissain maissa täydentämään ja tarkentamaan. Konsernitaseesta ohjeistusta tarkennetaan alennusten osalta. Prosesseissa tai järjestel- missä ei ole havaittu muutostarpeita. Uudistetun IFRS-standardin mukaisten liitetietojen tarkastelu on vielä kesken. Atria antaa vuoden 2017 osavuositarkastuksissa lisätietoja IFRS 15 -standardin käyttöönoton etenemisestä.

- IFRS 16, Vuokrasopimukset, astuu voimaan 1. tammikuuta 2019. Uusi standardi korvaa nykyisen IAS 17 Vuokrasopimukset standardin.

IFRS 16 vaikuttaa lähinnä vuokralle ottajien kirjanpitoon, sillä vuokralle ottajien näkökulmasta standardissa on luovuttu nykyisestä jaot- telusta operatiivisiin vuokrasopimuksiin ja rahoitusleasingsopimuksiin. Sen seurauksena kaikki muut vuokrasopimukset, paitsi arvoltaan pienet ja lyhytaikaiset, merkitään taseeseen. Käytännössä kaikista vuokrasopimuksista kirjataan jatkossa omaisuuserä ja vuokranmaksu- velvoitetta koskeva rahoitusvelka.

Standardilla on vaikutusta myös tuloslaskelmaan, koska kokonaiskulut ovat tyypillisesti suuremmat vuokrasopimuksen voimassaolo- ajan alkupuolella ja pienemmät sen loppupuolella. Lisäksi liiketoiminnan kuluihin nyt sisältyvän vuokratulon tilalle tulee korot ja poistot, mikä vaikuttaa keskeisiin tunnuslukuihin kuten EBITDAan.

Vuokralle antajien kirjanpitoon ei tule merkittäviä muutoksia vaan vuokrasopimukset luokitellaan edelleen rahoitus- tai operatiivisiin vuokrasopimuksiin.

Atria aloittaa standardin käyttöönottoon liittyvän selvitysprojektin vuonna 2017. Alustavan analyysin mukaan uuden standardin käyt- töön otolla ei ole merkittävää tulosvaikutusta, mutta konsernin käyttökate parantuu eri katetasoille tehtävien kirjausten takia. Konsernin varat ja velat taseessa kasvavat, mutta kasvu ei ole merkittävä.

JOHDON HARKINTAA EDELLYTTÄVÄT LAATIMISPERIAATTEET JA ARVIOIHIN LIITTYVÄT KESKEISET EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laadintaperiaatteiden soveltamisessa. Lisäksi joudutaan teke- mään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat omaisuus- ja velkaeriin, vastuiden sekä tuottojen ja kulujen määriin. Toteumat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista.

Keskeiset harkintaan perustuvat ratkaisut tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sovellettaessa:

Konsernin johto tekee harkintaan perustuvia ratkaisuja, jotka koskevat tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden valintaa ja niiden soveltamista. Tämä koskee erityisesti niitä tapauksia, joissa voimassaolevassa IFRS-normistossa on vaihtoehtoisia kirjaamis-, arvostamis-, tai esittämis- tapoja. Johdon harkintaa on käytetty omaisuus- ja rahoituserien luokittelussa, laskennallisten verosaamisten ja varausten kirjaamisessa sekä osakkuus- ja yhteisyritysten ryhmittelyssä olennaisiksi.

Keskeiset kirjanpidolliset arviot ja oletukset:

Arviot pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen raportointikauden päättymispäivänä. Arvioiden taustalla ovat aiemmat kokemukset sekä tulevaisuutta koskevat, tilinpäätöshetkellä todennäköisimpänä pidetyt oletukset, jotka liittyvät muun muassa konsernin taloudel- lisen ympäristön odotettuun kehitykseen. Mahdolliset arvioiden ja oletusten muutokset merkitään kirjanpitoon sillä tilikaudella, jonka aikana arviota tai olettamusta korjataan, ja kaikilla tämän jälkeisillä tilikausilla.

Yritysten yhteenliittymissä hankittujen hyödykkeiden käyvän arvon määrittäminen:

Liiketoimintojen yhdistämisessä hankitut varat ja velat arvostetaan hankintahetken käypään arvoon. Hankitulle nettovarallisuudelle on vain harvoin olemassa toimivia markkinoita, mistä varojen ja velkojen käypiä arvoja on saatavilla. Tämän vuoksi arvon määrittäminen edellyttää johdolta harkintaa ja oletuksia. Aineellisten hyödykkeiden osalta on tehty vertailuja vastaavien hyödykkeiden markkinahintoihin ja arvioitu hankittujen hyödykkeiden kunnosta, iästä, kulumisesta ja muista vastaavista tekijöistä aiheutuva arvon vähentyminen. Aineet- tomien hyödykkeiden käyvän arvon määrittäminen perustuu arvioihin hyödykkeisiin liittyvistä rahavirroista. Johto uskoo käytettyjen arvioiden ja oletusten olevan riittävän tarkkoja käyvän arvon määrittämisen pohjaksi.

Omaisuserien arvonalentuminen:

Konsernissa käydään läpi vähintään jokaisen raportointikauden päättymispäivänä mahdolliset viitteet niin aineellisten kuin aineettomienkin hyödykkeiden arvonalentumisesta. Konsernissa testataan vuosittain liikearvo ja ne aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika mahdollisen arvonalentumisen varalta sekä arvioidaan viitteitä arvonalentumisesta laatimisperiaatteissa esitetyn mukaisesti.

Laskennalliset verot:

Laskennallinen verosaaminen kirjataan vain siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Konserni arvioi tilinpäätösten yhteydessä laskennallisten verosaamisten kirjausperusteet. Tätä varten arvioidaan, miten todennäköisesti tytäryrityksillä on kerrytettävissä verotettavaa tuloa, jota vastaan käyttämättömät verotukselliset tappiot tai käyttämättömät verotukseen liittyvät hyvitykset voidaan hyödyntää.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

TYTÄRYRITYKSET

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät emoyritys Atria Oyj ja sen kaikki tytäryritykset. Tytäryritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on määräysvalta. Konsernilla on määräysvalta yrityksessä, jos se olemalla osallisena sijoituskohteessa altistuu sijoituskohteen muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yhteisöä koskevaa valtaansa. Tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan ja siihen asti, kun määräysvalta päättyy.

Liiketoimintojen yhdistämiset käsitellään hankintamenetelmällä. Tytäryrityksen hankinnasta maksettava vastike sisältää luovutetut varat ja vastattavaksi otetut velat arvostettuna käypään arvoon hankintahetkellä. Luovutettu vastike sisältää myös ehdollisesta vastikejärjestelystä johtuvan omaisuserän tai velan käyvän arvon. Hankintaan liittyvät menot kirjataan kuluiksi toteutuessaan. Yksilöitävissä olevat liiketoimintojen yhdistämisessä hankitut varat, vastattaviksi otetut velat ja ehdolliset velat arvostetaan hankinta-ajankohdan käypiin arvoihin. Määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa kirjataan hankintakohtaisesti joko käypään arvoon tai määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien suhteellista osuutta hankinnan kohteen yksilöitävissä olevasta nettovarallisuudesta.

Määrä, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuuden käypä arvo hankinnan kohteessa ja aiemmin omistetun osuuden käypä arvo yhteen laskettuina, ylittää hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon, merkitään taseeseen liikearvoksi. Jos vastikkeen, määräysvallattomien omistajien osuuden käyvän arvon ja aiemmin omistetun osuuden käyvän arvon yhteismäärä on pienempi kuin tytäryrityksen hankitun nettovarallisuuden käypä arvo, erotus kirjataan tulosvaikutteisesti.

Konserniyritysten väliset liiketapahtumat, saamiset ja velat sekä tuotot ja kulut eliminoidaan. Myös omaisuserän kirjaamiseen johtavista konsernin sisäisistä liiketoimista johtuvat voitot ja tappiot eliminoidaan. Tytäryritysten noudattamat tilinpäätöksen laatimisperiaatteet on tarvittaessa muutettu vastaamaan konsernin noudattamia periaatteita.

Emoyrityksellä tytäryrityksessä olevan omistusosuuden muutokset, jotka eivät johda määräysvallan menettämiseen, käsitellään omaa pääomaan koskevinä liiketoimina. Kun määräysvallattomilta omistajilta ostetaan osakkeita, maksetun vastikkeen ja tytäryrityksen nettovarallisuudesta hankitun osuuden kirjanpitoarvon välinen erotus kirjataan omaan pääomaan. Myös voitot tai tappiot osakkeiden myynnistä määräysvallattomille omistajille kirjataan omaan pääomaan.

Kun konsernin määräysvalta tai huomattava vaikutusvalta päättyy, jäljelle jäävä osuus arvostetaan määräysvallan menettämispäivän käypään arvoon ja kirjanpitoarvon muutos kirjataan tulosvaikutteisesti. Tämä käypä arvo toimii alkuperäisenä kirjanpitoarvona, kun jäljelle jäävää osuutta myöhemmin käsitellään osakkuusyhtiönsä, yhteisyrityksenä tai rahoitusvaroina. Lisäksi asianomaisesta yrityksestä aiemmin muihin laajan tuloksen eriin kirjattuja määriä käsitellään ikään kuin konserni olisi suoraan luovuttanut niihin liittyvät varat ja velat. Tämä voi tarkoittaa, että aiemmin muihin laajan tuloksen eriin kirjatut määrät siirretään tulosvaikutteiksi.

OSAKKUUSYRITYKSET JA YHTEISJÄRJESTELYT

Osakkuusyhtiöt ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta mutta ei määräysvaltaa. Yleensä tämä perustuu osakeomistukseen, joka tuottaa 20–50 % äänivallasta.

Yhteisjärjestely on järjestely, jossa kahdella tai useammalla osapuolella on yhteinen määräysvalta. Yhteisjärjestelyt luokitellaan yhteisiksi toiminnoiksi tai yhteisyrityksiksi sen mukaan, mitkä ovat määräysvallan jakavien sopimusperusteiset oikeudet ja velvoitteet. Yhteisissä toiminnoissa konsernilla on järjestelyyn liittyviä varoja koskevia oikeuksia ja velkoja koskevia velvoitteita. Yhteisyhtiö on järjestely, jossa konsernilla on oikeuksia järjestelyn nettovarallisuuteen. Konsernin yhteisjärjestelyt ovat yhteisyrityksiä.

Osakkuus- ja yhteisyrityksiin tehdyt sijoitukset käsitellään pääomaosuusmenetelmällä. Pääomaosuusmenetelmää sovellettaessa sijoitus kirjataan alun perin hankintamenon määräisenä ja sitä lisätään tai vähennetään kirjaamalla sijoittajayhtiön osuus sijoituskohteen hankinta-ajankohdan jälkeisistä voitoista tai tappioista. Osakkuus- tai yhteisyrityssijoitus sisältää myös sen hankinnasta syntyneen liikearvon.

Jos osakkuusyriyksestä omistettu osuus pienenee, mutta huomattava vaikutusvalta säilyy, vain suhteellinen osuus aiemmin muihin laajan tuloksen eriin kirjatuista määristä siirretään tulosvaikutteiseksi.

Konsernin osuus osakkuusyriytysten hankinnan jälkeisistä voitoista tai tappioista merkitään tuloslaskelmaan liikevoiton alapuolelle. Sijoituksen kirjanpitoarvoa oikaistaan vastaavasti. Jos konsernin osuus osakkuusyriyksen tappioista on yhtä suuri tai suurempi kuin sen osuus osakkuusyriyksestä mahdolliset muut vakuudettomat saamiset mukaan luettuina, konserni ei kirjaa lisää tappiota, ellei sillä ole oikeudellista tai tosiasiallista velvoitetta eikä se ole suorittanut maksuja osakkuusyriyksen puolesta.

ULKOMAAN RAHAN MÄÄRÄISTEN ERIEN MUUTTAMINEN

Konsernin yksiköiden tulosta ja taloudellista asemaa koskevat luvut määritetään siinä valuutassa, joka on kunkin yksikön pääasiallisen toimintaympäristön valuutta ("toimintavaluutta"). Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyriyksen toimintavaluutta ja emoyriyksen sekä konsernin esittämistä valuutta.

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu euroiksi käyttäen tapahtumapäivän kurssia. Ulkomaan rahan määräiset saamiset ja velat on muunnettu euroiksi käyttäen tilinpäätöspäivän kurssia. Ulkomaan rahan määräisistä liiketapahtumista sekä saamisista ja veloista syntyneet kurssivoitot ja -tappiot on kirjattu tuloslaskelmaan liikevoiton yläpuolelle. Rahoitustapahtumia suojaavien valuuttatermiinien ja sekä valuuttamääräisten lainojen kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin lukuun ottamatta niitä johdannais-sopimusten kurssimuutoksia, jotka ovat ehdot täyttäviä rahavirran suojauksia tai määritetty suojaamaan ulkomaista nettoinvestointia ja ovat siinä tehokkaita, sekä lainoja, jotka ovat osa ulkomaiseen yksikköön tehtyä nettosijoitusta. Nämä kurssierot on kirjattu muihin laajan tuloksen eriin.

Euroalueen ulkopuolisten konserniyritysten tulosta ja taloudellista asemaa koskevat luvut on käsitelty alun perin kunkin yrityksen toimintaympäristön valuutassa. Euroalueen ulkopuolisten konserniyritysten tuloslaskelmat on muunnettu euroiksi raportointikauden keskikurssiin ja taseet tilinpäätöspäivän kurssiin. Eri muuntokurssien käytöstä syntyvä kurssiero kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Euroalueen ulkopuolisten tytäryritysten hankintamenon eliminoinnista syntyvät muuntoerot ja näihin tehtyjen nettosijoitusten suojaustulos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Kun ulkomaisesta yksiköstä luovutaan osaksi tai kun se myydään, omaan pääomaan kirjatut valuuttakurssierot kirjataan tulosvaikutteisesti osana myyntivoittoa tai -tappiota.

Ulkomaisen yksikön hankinnasta syntyneitä liikearvoja ja käypiä arvoihin tehtyjä oikaisuja käsitellään ulkomaisen yksikön varoina ja velkoina, ja ne muutetaan tilinpäätöspäivän kurssiin. Tästä syntyvät muuntoerot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin.

AINEELLISET KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet esitetään alkuperäisten hankintahintojen ja kertyneiden poistojen erotuksena vähennettynä mahdollisilla arvonalentumisilla.

Mikäli käyttöomaisuushyödyke koostuu useammasta osasta, joiden taloudelliset vaikutusajat ovat eripituiset, kukin osa käsitellään erillisenä hyödykkeenä. Tällöin osan uusimiseen liittyvät menot aktivoidaan. Muussa tapauksessa myöhemmin syntyvät menot sisällytetään aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määriteltävissä. Muut korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun ne ovat toteutuneet.

Poistot lasketaan tasapoistoina arvioidun taloudellisen vaikutusajan mukaan seuraavasti:

- Rakennukset..... 25–40 vuotta
- Koneet ja kalusto..... 5–10 vuotta
- Muut aineelliset hyödykkeet..... 5–10 vuotta

Maa- ja vesialueista ei tehdä poistoja. Muihin aineellisiin hyödykkeisiin kirjataan omaisuuserät, joita ei luonteensa tai poistoaikojensa puolesta voida esittää osana koneita ja kalustoa tai rakennuksia ja rakennelmia.

Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja tarvittaessa oikaistaan niin, että kirjanpitoarvo vastaa enintään kerrytettävissä olevaa rahamäärää.

Aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen poistot lopetetaan silloin, kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot -standardin mukaisesti.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksista syntyvät voitot ja tappiot sisältyvät joko liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin.

Vuokrasopimukset – konserni vuokralle ottajana:

Aineellisia hyödykkeitä koskevat vuokrasopimukset, joissa konsernilla on olennainen osa omistamiselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi. Rahoitusleasingsopimus merkitään taseeseen vuokra-ajan alkamisajankohtana vuokratun hyödykkeen käypään arvoon tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Rahoitusleasingsopimuksella hankitusta hyödykkeestä tehdään poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähennykseen vuokra-aikana siten, että jäljellä olevalle velalle muodostuu kullakin tilikaudella saman suuruinen korkoprosentti. Vuokravaihto-otteet sisältyvät korollisiin velkoihin.

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat vuokrat kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Liikearvo:

Liikearvo on määrä, jolla hankintameno ylittää konsernin osuuden hankitun tytäryrityksen yksilöitävissä olevan nettovarallisuuden käyvästä arvosta hankinta-ajankohtana. Liikearvo testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Tätä tarkoitusta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille. Konsernin rahavirtaa tuottavat yksiköt on luokiteltu liiketoimintasegmenttien mukaisesti tytäryhtiöiden toimintaan ja sijaintiin perustuen. Ne ovat Atria Suomi, Atria Skandinavia, Atria Venäjä ja Atria Baltia.

Liikearvo merkitään taseeseen hankintamenoa vähennettynä kertyneillä arvonalentumistappioilla. Liikearvosta kirjattuja arvonalentumistappioita ei peruuteta.

Muut aineettomat hyödykkeet:

Aineeton hyödyke merkitään taseeseen alkuperäiseen hankintamenoa siinä tapauksessa, että hyödykkeen hankintameno on määriteltävissä luotettavasti ja on todennäköistä, että hyödykkeestä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu yrityksen hyväksi.

Ne aineettomat hyödykkeet, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, kirjataan tasapoistoina kuluksi tuloslaskelmaan niiden tunnetun tai arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Aineettomista hyödykkeistä, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, ei kirjata poistoja, vaan ne testataan vuosittain arvonalentumisen varalta.

Poistoajat ovat:

- Asiakassuhteet 3–8 vuotta
- Tavaramerkit 5–20 vuotta
- Muut aineettomat hyödykkeet *) 5–10 vuotta

*) Sisältää mm. tietokoneohjelmistot ja liittymismaksut

AINEELLISTEN JA AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN ARVONALENTUMISET

Konsernissa arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko viitteitä siitä, että jonkin aineellisen tai aineettoman omaisuuserän arvo on alentunut. Mikäli viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Liikearvosta sekä aineettomista hyödykkeistä, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, arvioidaan kerrytettävissä oleva rahamäärä vuosittain ja aina kun on viitteitä arvonalentumisesta. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuville menoilla tai käyttöarvo sen mukaan, kumpi niistä on suurempi. Jos kerrytettävissä olevaa rahamäärää ei pystytä arvioimaan omaisuuseräkohtaisesti, arvonalentumistarvetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksikköjen tasolla, eli sillä alimmalla yksikkötasolla, joka on pääosin muista yksiköistä riippumaton ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa muista rahavirroista.

Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Mikäli arvonalentumistappio kohdistuu rahavirtaa tuottavaan yksikköön, se kohdistetaan vähentämään ensin liikearvoa ja tämän jälkeen muuta yksikön omaisuuseriä tasasuhteisesti. Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen. Muusta omaisuuserästä kuin liikearvosta kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan siinä tapauksessa, että on tapahtunut muutos niissä arvioissa, joita on käytetty määrittäessä omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa.

VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoa tai sitä alhaisempaan todennäköiseen nettorealisointiarvoon. Hankintameno määritellään FIFO-menetelmällä. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno muodostuu raaka-aineista, välittömistä työsuorituksista johtuvista menoista, muista välittömistä menoista sekä asianmukaisesta osuudesta valmistuksen muuttuvista yleismenoista ja kiinteistä yleismenoista normaalilla toiminta-asteella. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut myynnistä johtuvat menot.

BIOLOGISET HYÖDYKKEET

Konsernin biologisia hyödykkeitä ovat elävät eläimet. Ne arvostetaan käypään arvoon vähennettynä arvioituilla myyntiin liittyvillä menoilla. Tuottavat eläimet sisältyvät aineellisiin hyödykkeisiin ja muut eläimet (teuraseläimet) vaihto-omaisuuteen.

Tuottavien eläinten käypä arvo perustuu alkuperäiseen hankintahintaan, josta on vähennetty eläinten ikääntymisestä aiheutuva käyttöarvon alenemista vastaava kustannus. Tuottaville eläimille ei ole saatavissa markkinahintaa. Teuraseläinten käypä arvo on sama kuin markkinahinta, joka perustuu yhtiön teuraseläinten hankintaan/myyntiin paikallisilla markkinoilla.

RAHOITUSVARAT

Luokittelu

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan seuraaviin ryhmiin:

- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat
- Lainat ja muut saamiset
- Myytävissä olevat rahoitusvarat

Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella, ja ne luokitellaan alkuperäisen hankinnan yhteydessä.

Rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupankäyntipäivän perusteella – päivänä, jona konserni sitoutuu ostamaan tai myymään omaisuuserän. Rahoitusvarat sisältyvät lyhytaikaisiin varoihin paitsi silloin, kun ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua raportointikauden päättämispäivästä, jolloin ne luokitellaan pitkäaikaisiksi varoiksi. Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun oikeudet sijoituksen rahavirtoihin ovat lakanneet tai siirretty toiselle osapuolelle ja kun rahoitusvaran omistukseen liittyvät riskit ja hyödyt ovat siirtyneet olennaisilta osin pois konsernista.

Jokaisena tilinpäätöspäivänä arvioidaan, onko objektiivista näyttöä jonkin rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvон alentumisesta, jos niitä ei ole alun perin arvostettu käypään arvoon.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat:

Rahoitusvaroihin kuuluva erä luokitellaan tähän ryhmään, kun se on hankittu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat on hankittu pääasiallisesti hyödyn saamiseksi lyhyen aikavälin markkinahintojen muutoksista. Konsernin käyttämät johdannaiset, joihin ei sovelleta IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa, on luokiteltu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi. Tähän ryhmään kuuluvat omaisuuserät on luokiteltu lyhytaikaisiksi varoiksi ja ne arvostetaan käypään arvoon.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen käyvän arvон muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet.

Lainat ja muut saamiset:

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määrítettävissä olevia ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla. Konsernin lainoihin ja muihin saamisiin kuuluvat myyntisaamiset, lainasaamiset ja rahoitusvaroihin kuuluvat muut saamiset sekä rahavarat. Lainat ja muut saamiset arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun.

Myytävissä olevat rahoitusvarat:

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, jotka on joko nimenomaisesti luokiteltu tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu mihinkään muuhun ryhmään. Ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, paitsi jos ne erääntyvät tai ne on tarkoitus pitää alle 12 kuukauden ajan tilinpäätöspäivästä lähtien, jolloin ne sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin. Myytävissä olevaksi luokiteltujen rahoitusvarojen käyvän arvон muutokset sekä kurssierot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin.

Kun myytävissä oleviksi luokitellut arvopaperit myydään tai niistä kirjataan arvonalennus, omaan pääomaan kirjatut kertyneet käyvän arvон muutokset siirretään tuloslaskelmaan rahoitustuottoihin tai -kuluihin. Myytävissä olevista oman pääoman ehtoisista instrumenteista saadut osingot kirjataan tuloslaskelmaan, kun konsernille on syntynyt oikeus maksun saamiseen. Noteerattujen sijoitusten käyvät arvot perustuvat raportointihetken ostokursseihin. Jos rahoitusvaroihin kuuluvalle erälle ei ole toimivia markkinoita ja jos kyseessä ovat noteeraamattomat arvopaperit, käypä arvo määritetään erilaisten arvostusmenetelmien avulla. Arvostusmenetelmissä käytetään riippumattomien osapuolten välillä viime aikoina toteutuneita kauppvoja, muiden olennaisilta osin samanlaisten instrumenttien käyviä arvoja ja diskontattujen rahavirtojen nykyarvoa. Laskennassa käytetään mahdollisimman paljon markkinoilta saatua tietoa ja mahdollisimman vähän yhtiökohtaisia tietoja.

JOHDANNAISINSTRUMENTIT JA SUOJAUSLASKENTA

Johdannaiset merkitään alun perin johdannaissopimuksen solmimispäivän käypään arvoon, ja sen jälkeen ne arvostetaan kunkin raportointikauden lopussa edelleen käypään arvoon. Käyvän arvon muutosten kirjanpitokäsittely riippuu siitä, onko johdannainen määritetty suojausinstrumentiksi ja minkä luonteista erää se suojaa. Johdannaiset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa, on määritetty joko:

- suojaamaan korko-, valuuttakurssi- tai sähkön hintariskiltä, jotka liittyvät taseeseen merkittävyn omaisuuserään tai velkaan taikka erittäin todennäköiseen ennakoituun liiketoimeen (rahavirran suojaus); tai
- suojaamaan ulkomaiseen yksikköön tehtyä nettosijoitusta (nettosijoituksen suojaus).

Suojausinstrumenttien ja suojauskohteiden välinen suhde dokumentoidaan suojausta aloitettaessa. Samoin dokumentoidaan riskienhallinnan tavoitteet sekä strategiat, joiden mukaan erilaisiin suojaustoimiin ryhdytään. Konserni dokumentoi suojausta aloitettaessa ja jatkuvasti sen jälkeen arvionsa siitä, kumoavatko suojauksissa käytettävät johdannaiset tehokkaasti suojauskohteiden käypien arvojen tai rahavirtojen muutoksia.

Suojaavan johdannaisen koko käypä arvo luokitellaan pitkäaikaiseksi omaisuuseräksi tai velaksi, jos suojauskohteen maturiteetti on yli 12 kuukautta, ja lyhytaikaiseksi omaisuuseräksi tai velaksi, jos suojauskohte erääntyy 12 kuukauden kuluessa. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset luokitellaan lyhytaikaisiksi varoiksi tai veloiksi.

Arvostusperiaatteet:

Valuuttatermiinien käypä arvo lasketaan arvostamalla termiinisopimukset tilinpäätöspäivän termiinikurssiin. Koronvaihtosopimusten käypä arvo lasketaan diskonttaamalla sopimusten ennakoitujen rahavirtojen arvostushetken markkinakorkokäyrällä kyseessä oleville valuuttoille. Sähköjohdannaiset arvostetaan käypään arvoon käyttäen tilinpäätöspäivän markkinanoteerauksia.

Rahavirran suojaus:

Rahavirran suojausiksi määritettyjen, ehdot täyttävien johdannaisten käyvän arvon muutosten tehokas osuus kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Tehottomaan osuuteen liittyvä voitto tai tappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan asianmukaiseen erään. Omaan pääomaan kertyneet voitot ja tappiot siirretään tuloslaskelmaan niillä kausilla, joilla suojauskohte vaikuttaa tulokseen (esimerkiksi kun suojattu ennakoitu osto toteutuu). Kuitenkin jos suojatun ennakoitun liiketoimen seurauksena kirjataan rahoitusvaroihin kuuluvaa omaisuuserää (esimerkiksi vaihto- tai käyttöomaisuutta), aiemmin omaan pääomaan kirjatut voitot ja tappiot siirretään omaisuuserän alkuperäiseen hankintamenoon. Jos kyseessä on vaihto-omaisuus, voitot ja tappiot sisältyvät lopulta myytyjä suoritteita vastaaviin kuluihin, ja jos kyseessä on käyttöomaisuus ne sisältyvät lopulta poistoihin. Kun suojausinstrumentti erääntyy tai myydään tai kun suojaus ei enää täytä suojauslaskennan soveltamisen edellytyksiä, omaan pääomaan sillä hetkellä sisältyvät kertyneet voitot tai tappiot jäävät omaan pääomaan, ja ne siirretään tuloslaskelmaan vasta, kun ennakoitu liiketoimi toteutuu. Jos ennakoitun liiketoimen ei enää odoteta toteutuvan, omassa pääomassa esitetty kertynyt voitto tai tappio siirretään välittömästi tuloslaskelmaan asianmukaiseen erään.

Nettosijoituksen suojaus:

Ulkomaisiin yksikköihin tehtyjen nettosijoitusten suojauksia käsitellään samalla tavalla kuin rahavirran suojauksia.

Suojausinstrumentin voitto tai tappio, joka johtuu suojauksen tehokkaasta osuudesta, kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Tehottomaan osuuteen liittyvä voitto tai tappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Omaan pääomaan kertyneet voitot ja tappiot merkitään tuloslaskelmaan, kun ulkomaisesta yksiköstä luovutaan osaksi tai kun se myydään.

Johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa:

Tietyt johdannaisinstrumentit eivät täytä suojauslaskennan soveltamisen edellytyksiä. Tällaisten johdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan asianmukaiseen erään.

MYYNTISAAMISET

Myyntisaamiset ovat liiketoiminnassa syntyviä saamia tavaroiden ja palveluiden myynnistä asiakkaille. Kun saaminen erääntyy 12 kuukauden sisällä, luokitellaan saaminen lyhytaikaiseksi. Jos eräpäivään on yli 12 kuukautta, luokitellaan saaminen pitkäaikaiseksi.

Myyntisaamiset kirjataan alun perin käypään arvoon ja sen jälkeen ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon, arvon alentuminen huomioon ottaen.

RAHAVARAT

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta ja pankkitileistä. Käytössä olevat luottolimiitit sisältyvät lyhytaikaisiin korollisiin velkoihin.

MYYTÄVÄNÄ OLEVAT PITKÄAIKAISET OMAISUUSERÄT

Pitkäaikaiset omaisuuserät luokitellaan myytävänä olevaksi, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön sijaan. Myytävänä olevaksi luokittelun edellytyksien katsotaan täyttyvän, kun myynti on erittäin todennäköinen ja omaisuuserä on välittömästi myytävissä nykyisessä kunnossaan yleisin ja tavanomaisin ehdoin ja kun johto on sitoutunut myyntiin ja myynnin odotetaan tapahtuvan vuoden kuluessa luokittelusta.

Välittömästi ennen luokittelua myytävänä olevaksi kyseiset omaisuuserät arvostetaan niihin sovellettavien IFRS-standardien mukaisesti. Luokitteluhetkestä lähtien myytävänä olevat omaisuuserät arvostetaan kirjanpitoarvoon tai myynnistä aiheutuville menoilla vähennettyyn käypään arvoon sen mukaan, kumpi niistä on alempi. Poistot näistä omaisuuseristä lopetetaan luokitteluhetkellä.

OMA PÄÄOMA

Kantaosakkeet esitetään osakepääomana. Menot, jotka liittyvät omien oman pääomanehtoisten instrumenttien liikkeeseenlaskuun tai hankintaan, esitetään oman pääoman vähennyseränä.

Jos jokin konserniin kuuluva yritys ostaa yhtiön osakkeita, niistä maksettu vastike ja hankinnasta välittömästi aiheutuvat menot verovai-
kutus huomioon ottaen vähennetään yhtiön omistajille kuuluvasta omasta pääomasta, kunnes osakkeet mitätöidään tai lasketaan uudel-
leen liikkeeseen. Jos osakkeet lasketaan uudelleen liikkeeseen, niistä saatavat vastikkeet sisällytetään yhtiön omistajille kuuluvaan omaan
pääomaan niistä välittömästi johtuvilla transaktiomenoilla vähennettyinä verovaiikutukset huomioon ottaen.

RAHOITUSVELAT

Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon vähennettynä lainan nostoon liittyvillä kustannuksilla. Myöhemmin
rahoitusvelat arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmällä. Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin
velkoihin.

Sitoviin luottolimiittisopimuksiin liittyvä kertaluonteinen järjestelypalkkio jaksotetaan sopimuksen kestoajalle. Sopimuksiin liittyvät limiitti-
provisiot kirjataan ajan kulumisen perusteella kuluksi.

VARAUKSET

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuveloitteen
toteutuminen on todennäköistä ja veloitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Varaukset arvostetaan veloitteen kattamiseksi vaa-
dittavien menojen nykyarvoon. Varausten määriä arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja niiden määriä muutetaan vastaamaan parasta
arviota tarkasteluhetkellä. Varausten muutokset kirjataan tuloslaskelmaan samaan erään, mihin varaus on alun perin kirjattu.

TULOUTUSPERIAATTEET

Liikevaihto määritetään tuotteiden ja palveluiden sekä raaka-aineiden ja tarvikkeiden myynnistä saadun tai saatavan vastikkeen käyvän
arvon perusteella oikaistuna välillisillä veroilla ja alennuksilla, jotka perustuvat toimialan normaaleihin sopimuskäytäntöihin. Tuotot tava-
roiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden omistamiseen liittyvät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle ja tuotot palveluista kirjataan sil-
loin, kun palvelu on suoritettu. Vuokratuotot kirjataan tasaerinä vuokratkaudelle.

Korot kirjataan ajan kulumisen perusteella ottaen huomioon omaisuuserän efektiivisen tuoton. Osinkotuotot kirjataan, kun osakkeen-
omistajien oikeus maksun saamiseen on syntynyt.

TYÖSUHDE-ETUUKSET

Eläkeveloitteet:

Konserniin kuuluvilla yrityksillä on eri maissa erilaisia paikallisia eläkejärjestelyjä. Eläkejärjestelyt luokitellaan maksupohjaisiksi ja etuus-
pohjaisiksi järjestelyiksi.

Maksupohjaisissa järjestelyissä konserni suorittaa kiinteitä maksuja erilliselle yksikölle. Konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista vel-
voitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan kyseisten eläke-etuuksien maksamisesta. Kaikki
sellaiset järjestelyt, jotka eivät täytä näitä ehtoja, ovat etuus-
pohjaisia eläkejärjestelyjä.

Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jota veloitus koskee. Konsernin eläkejär-
jestelyt ovat suurelta osin maksupohjaisia.

Etuus-
pohjaisissa eläkejärjestelyissä yritykselle jää veloitteita järjestelystä tilikauden maksun suorittamisen jälkeenkin. Etuus-
pohjaisiksi
määritellyistä järjestelyistä hankitaan vuosittain vakuutusmatemaattiset laskelmat, joiden perusteella tilinpäätöksen kirjattava kulu sekä
velka tai omaisuuserä voidaan kirjata. Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan muiden laajan tuloksen erien kautta oman pää-
oman hyvitykseksi tai veloitukseksi sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Avainhenkilöiden pitkän tähtäimen palkitsemisjärjestelmä:

Atrian pitkän aikavälin kannustinjärjestelmää toteutetaan ansaintajaksoittain, jossa on kolme vuoden mittaista jaksoa.

Vuosina 2015–2017 toteutettavan ansaintajakson mahdollinen tuotto perustuu konsernin osakekohtaiseen tulokseen (EPS) ilman kerta-
luonteisia eriä. Ansaintajaksolta ansaittu palkkio maksetaan osissa tulevina vuosina. Järjestelmässä ansaittavat rahapalkkiot ovat enintään
4,5 miljoonaa euroa koko jakson 2015–2017 aikana. Järjestelmä päättyy 31.12.2017 ja siihen kuuluu korkeintaan 45 henkilöä.

TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISMENOT

Tutkimusmenot kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi. Yksittäisiin projekteihin liittyvät kehittämismenot aktivoidaan taseeseen, kun on saatu
riittävä varmuus siitä, että kyseessä oleva hyödyke on teknisesti toteutettavissa ja se tulee todennäköisesti tuottamaan vastaista taloudel-
lista hyötyä. Aktivoidut kehittämismenot kirjataan kuluksi projektikohtaisesti hyödykkeen taloudellisena vaikutusaikana. Hyödykettä pois-
tetaan siitä lähtien, kun se on valmis käytettäväksi. Konsernilla ei ole aktivoituja kehittämismenoja.

JULKISET AVUSTUKSET

Sellaiset avustukset, jotka on saatu syntyneiden menojen korvaukseksi, tuloutetaan tuloslaskelmaan, kun avustuksen kohteeseen liittyvät
menot merkitään kuluksi. Tällaiset avustukset esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa. Tukien luonne vaihtelee maittain ja tuet kirjataan
vasta, kun kaikki maksettavaan tukeen liittyvät ehdot ja vaatimukset ovat täyttyneet, joten yhtiöllä ei ole saamiinsa avustuksiin takaisin-
maksuvelvoitetta.

Julkiset avustukset, esimerkiksi valtiolta saadut aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintoihin liittyvät avustukset, on kirjattu
aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähennykseksi silloin, kun on kohtuullisen varmaa, että ne tullaan saamaan ja
että konserniyritys täyttää avustuksen saamisen edellytykset. Avustukset tuloutuvat pienempien poistojen muodossa hyödykkeen talou-
dellisen vaikutusajan kuluessa.

TULOVEROT

Tuloslaskelman verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvista veroista, aikaisempien tilikausien verojen oikaisusta ja
laskennallisista veroista. Verot merkitään tuloslaskelmaan paitsi, jos ne liittyvät muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan
kirjattuihin eriin. Tällöin myös vero kirjataan vastaavasti muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan. Tilikauden verotetta-
vaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassaolevan verokannan perusteella.

Laskennalliset verot lasketaan kaikista väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Suurimmat väliaikaiset erot syn-
tyvät aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoista ja hankintojen yhteydessä tehdyistä käypiin arvoihin arvostuksista. Verotuk-
sessa vähennyskelvottomista liikearvon arvonalentumisista ei kirjata laskennallista veroa ja tytäryhtiöiden jakamattomista voittovaroista ei
kirjata laskennallista veroa siltä osin, kun ero ei todennäköisesti purkautu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa.

Laskennalliset verot on laskettu käyttämällä tilinpäätöspäivään mennessä säädettyjä verokantoja. Laskennallinen verosaaminen on kir-
jattu siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan
hyödyntää. Konserniyhtiöiden vahvistetuista tappioista kirjataan laskennallista verosaamista siinä määrin, kun on todennäköistä, että niitä
voidaan käyttää hyväksi tulevien tilikausien verotettavaa tuloa vastaan.

OIKAISTU LIIKEVOITTO

Yhtiö julkaisee liikevoiton ohella oikaistun liikevoiton kuvatakseen varsinaisen liiketoiminnan taloudellista kehitystä ja parantaakseen ver-
tailukelpoisuutta eri kausien välillä. Oikaistu liikevoitto määritetään oikaisemalla tuloslaskelman liikevoittoa vertailukelpoisuuteen vaikutta-
villa erillä. Näitä voivat olla esimerkiksi tavanomaiseen liiketoimintaan kuulumattomat tapahtumat kuten liiketoimintojen myynneistä syn-
tyneet myyntivoitot ja -tappiot, arvonalentumiset, merkittävien liiketoimintojen lopettamiskulut sekä toiminnan uudelleenjärjestelyistä
johtuvat kulut.

1. SEGMENTTI-INFORMAATIO, 1 000 EUR

Konsernin toimintasegmentit perustuvat konsernin sisäiseen organisaatorakenteeseen ja sisäiseen taloudelliseen raportointiin, jota Atrian hallitus käyttää strategisessa ja operatiivisessa päätöksenteossa. Hallitus arvioi toimintasegmenttien tulosta liikevaihdon, liikevoiton ja sitoutuneen pääoman perusteella. Konsernilla on tunnistettavissa neljä maantieteellistä segmenttiä, jotka poikkeavat markkinoiden toiminnan kannalta olennaisesti toisistaan. Nämä ovat Atria Suomi, Atria Skandinavia, Atria Venäjä sekä Atria Baltia. Lisäksi konsernikulut ilmoitetaan erikseen erässä kohdistamattomat. Konsernikuluihin sisältyy henkilöstö- ja hallintokuluja sekä muita kuluja, joita ei kohdisteta liiketoiminta-alueille. Segmentin varoina ja velkoina on käsitelty sellaiset erät, jotka ovat välittömästi osoitettavissa tai järkevällä perusteella kohdistettavissa segmenteille. Segmenttien välinen kauppa tapahtuu käypään markkinahintaan.

Konsernilla on kaksi asiakasta, joiden molempien kanssa käydyn kaupan arvo on noin 10–15 % konsernin liikevaihdosta. Kyseinen liikevaihto on raportoitu toimintasegmenteissä Suomi, Venäjä ja Baltia.

Toimintasegmentit	Atria Suomi	Atria Skandinavia	Atria Venäjä	Atria Baltia	Kohdistamattomat	Eliminoinnit	Konserni
31.12.2016 päättynyt tilikausi							
Liikevaihto							
Ulkoinen	913 421	332 159	71 750	34 422			1 351 752
Sisäinen	18 873	11 219				-30 092	0
Liikevaihto yhteensä	932 294	343 378	71 750	34 422	0	-30 092	1 351 752
Liikevoitto	24 174	8 394	-657	698	-847		31 762
Rahoitustuotot ja -kulut							-6 317
Osuus yhteis- ja osakkuusyrityksen tuloksesta							679
Tuloverot							-6 571
Tilikauden voitto							19 553
Varat	483 453	344 465	73 201	32 856		-24 534	909 441
Velat	251 510	210 921	43 245	6 142		-24 534	487 284
Investoinnit	46 622	30 887	2 497	2 895			82 901
Poistot ja arvonalentumiset	28 496	12 014	4 126	2 258			46 894
Tuloksen vertailtavuuteen vaikuttavat poikkeukselliset erät:							
Sikatilan myynti				-1 019			-1 019
Kiinteistöyhtiön myynti		1 417					1 417
Oikaistu liikevoitto	24 174	6 977	-657	1 717	-847	0	31 364

Tilinpäätös 2016 | Konsernitilinpäätöksen liitetiedot, IFRS

Toimintasegmentit	Atria Suomi	Atria Skandinavia	Atria Venäjä	Atria Baltia	Kohdistamattomat	Eliminoinnit	Konserni
31.12.2015 päättynyt tilikausi							
Liikevaihto							
Ulkoinen	912 432	319 781	75 137	32 835			1 340 185
Sisäinen	16 592	10 681		110		-27 383	0
Liikevaihto yhteensä	929 024	330 462	75 137	32 945	0	-27 383	1 340 185
Liikevoitto	29 773	12 751	-212	-9 001	-4 366		28 945
Rahoitustuotot ja -kulut							-9 233
Osuus yhteis- ja osakkuusyrityksen tuloksesta							425
Tuloverot							-5 499
Tilikauden voitto							14 638
Varat	452 133	342 235	59 522	31 121		-29 645	855 366
Velat	221 926	211 212	41 962	5 096		-29 645	450 551
Investoinnit	32 969	19 250	2 873	1 837			56 929
Poistot ja arvonalentumiset	29 159	10 947	4 208	11 406			55 720
Tuloksen vertailtavuuteen vaikuttavat poikkeukselliset erät:							
Sikatilan myynti			1 896				1 896
Liikearvon alaskirjaus				-9 061			-9 061
Oikaistu liikevoitto	29 773	12 751	-2 108	60	-4 366	0	36 110

2. LIIKEVAIHTO, 1 000 EUR

	2016	2015
Tavaroiden myynti	1 341 708	1 331 618
Palvelut, vuokrat ja muu myynti	10 044	8 567
Yhteensä	1 351 752	1 340 185

3. TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISMENOT, 1 000 EUR

	2016	2015
Kuluksi kirjatut tutkimus- ja kehittämismenot	13 136	12 376

4. TILINTARKASTAJIEN PALKKIOT, 1 000 EUR

	2016	2015
Tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy:		
Tilintarkastuspalkkiot	351	355
Todistukset ja lausunnot	14	32
Veroneuvonta		4
Muut palkkiot		28
Yhteensä	365	419

5. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT, 1 000 EUR

	2016	2015
Käyttöomaisuuden myyntituotot *)	1 537	3 488
Saadut avustukset	913	266
Muut	2 115	1 755
Yhteensä	4 565	5 509

*) Ruotsissa Atria on myynyt 1.6.2016 kiinteistöyhtiö Kb Joddlarenin. Yhtiö omistaa logistiikkakiinteistön Göteborgissa. Kauppahinta oli 3,8 miljoonaa euroa ja Atria Skandinavia kirjasi kaupasta 1,4 miljoonan euron myyntivoiton, joka on kirjattu liiketoiminnan muihin tuottoihin.

*) Tilikaudella 2015 Atria myi OOO Campoferma -nimisen tytäryhtiön Venäjällä. Yhtiö omisti Moskovan lähistöllä sijaitsevan maatilan kiinteistöineen. Kaupasta syntyi 0,6 miljoonan euron kustannukset. Lisäksi yhtiön kerryttämät 2,5 miljoonan euron muuntoerot siirrettiin tulosvaikutteiseksi eräksi liiketoiminnan muihin tuottoihin.

6. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT, 1 000 EUR

	2016	2015
Käyttöomaisuuden myyntitappiot *)	1 029	9
Aineettomien hyödykkeiden poistot ja arvonalentumiset **)	2 729	10 841
Muut	997	-101
Yhteensä	4 755	10 749

*) Tilikaudella Atria myi Pohjois-Virossa sijaitsevan sikatilan. Sikatilan myynnistä aiheutui noin yhden miljoonan euron myyntitappio, joka on kirjattu liiketoiminnan muihin kuluihin.

**) Tilikaudella 2015 Atria kirjasi 9,1 miljoonan euron arvonalentumisen Atria Baltian liikearvoon. Vaikea markkinatilanne Virossa heikensi Atria Baltian liiketoiminnan tuotto-odotuksia.

7. HENKILÖSTÖMENOT, 1 000 EUR

	2016	2015
Työsuhde-etuuksista johtuvat kulut:		
Palkat	181 556	176 149
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	28 797	27 786
Eläkekulut - etuusperusteiset järjestelyt	-16	50
Muut henkilösivukulut	22 459	21 136
Yhteensä	232 796	225 121

Tiedot johdon työsuhde-etuuksista esitetään liitetiedossa 30.

Työsuhde-etuuksista johtuvat kulut toimintoittain:

Myytjä suoritteita vastaavat kulut	180 149	174 442
Myynnin ja markkinoinnin kulut	30 136	29 678
Hallinnon kulut	22 511	21 001
Yhteensä	232 796	225 121

Konsernin henkilökunta keskimäärin liiketoiminta-alueittain (FTE):

Suomi	2 214	2 214
Skandinavia	980	930
Venäjä	819	812
Baltia	302	315
Yhteensä	4 315	4 271

8. POISTOT JA ARVONALENTUMISET, 1 000 EUR

	2016	2015
Poistot ja arvonalentumiset toimintoittain:		
Myytjä suoritteita vastaavat kulut	38 922	40 137
Myynnin ja markkinoinnin kulut	2 420	1 950
Hallinnon kulut	2 823	2 792
Liiketoiminnan muut kulut	2 729	10 841
Yhteensä	46 894	55 720

9. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT, 1 000 EUR

	2016	2015
Rahoitustuotot:		
Korkotuotot lainasaamisista	2 373	2 197
Valuuttakurssivoitot jaksotettuun hankintamenoan arvostettavista rahoitusveloista ja lainasaamisista	4 086	2 455
Osinkotuotot myytävissä olevista rahoitusvaroista		24
Muut rahoitustuotot		2
Arvonmuutokset käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista		
- Johdannaissopimukset - ei suojauslaskennassa *)	7 292	8 022
Yhteensä	13 751	12 700

Rahoituskulut:

Korkokulut jaksotettuun hankintamenoan arvostettavista rahoituslainoista	-7 805	-10 322
Valuuttakurssitappiot jaksotettuun hankintamenoan arvostettavista rahoitusveloista ja lainasaamisista	-6 005	-891
Muut rahoituskulut	-1 090	-1 284
Arvonmuutokset käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista		
- Johdannaissopimukset - ei suojauslaskennassa **)	-5 168	-9 436
Yhteensä	-20 068	-21 933

Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä -6 317 -9 233

Rahoitusinstrumentteihin liittyvät muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät ennen veroja:

Rahavirran suojaukset	2 304	217
Myytävissä olevat rahoitusvarat		-201
Muuntoerot	6 586	-5 169
Yhteensä	8 890	-5 153

*) Ruplamääräisiin valuuttasuojauksiin liittyvät johdannaistuotot olivat 0,7 miljoonaa euroa (6,0 milj. euroa).

***) Ruplamääräisiin valuuttasuojauksiin liittyvät johdannaiskulut olivat 2,8 miljoonaa euroa (5,5 milj. euroa).

10. TULOVEROT, 1 000 EUR

2016

2015

Tuloslaskelman verot:			
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	5 778		5 985
Verot edellisiltä tilikausilta	789		-29
Laskennalliset verot	4		-457
Yhteensä	6 571		5 499
Tuloslaskelman verojen täsmäytys voittoon ennen veroja:			
Voitto ennen veroja	26 124		20 137
Verot laskettuna emoyhtiön 20,0 prosentin verokannalla			
Ulkomaisten tytäryritysten poikkeavien verokantojen vaikutus	-304		2 018
Verot edellisiltä tilikausilta	789		-23
Yhteis- / Osakkuusyritysten tuloksen vaikutus	-136		-85
Verovapaiden tulojen vaikutus	-207		-6 234
Verotuksessa vähennyskeltottomien kulujen vaikutus	136		5 925
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset	1 141		44
Verokannan muutokset	2		-169
Muut muutokset	-75		-4
Yhteensä	6 571		5 499

Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut verot	Ennen veroja	Verovaikutus	Verojen jälkeen
2016:			
Rahavirran suojaukset	2 302	-464	1 838
Vakuutusmatemaattiset voitot eläkevelvoitteista	-59	13	-46
Muuntoerot	6 586		6 586
Yhteensä	8 829	-451	8 378
2015:			
Rahavirran suojaukset	217	-38	179
Myytavissä olevat rahoitusvarat	-201	40	-161
Vakuutusmatemaattiset tappiot eläkevelvoitteista	501	-110	391
Muuntoerot	-5 169	588	-4 581
Yhteensä	-4 652	480	-4 172

11. OSAKEKOHTAINEN TULOS, 1 000 EUR

2016

2015

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva kauden voitto kauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla.

Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto (+) / tappio (-)	18 189	13 794
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikaudella (1 000 kpl)	28 156	28 156
Laimentamaton osakekohtainen tulos	0,65	0,49

Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa otetaan huomioon kaikkien laimentavien potentiaalisten kantaosakkeiden muuttumisesta johtuva laimentava vaikutus.

12. AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET, 1 000 EUR

	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2016	9 652	452 089	587 588	8 484	25 322	1 083 135
Tytäryrityksen hankinta	2	5 241	13 729	37	77	19 086
Lisäykset	50	3 477	19 897	977	38 777	63 178
Vähennykset	-610	-13 016	-5 792	-1	-16 911	-36 330
Kurssierot	644	5 684	-367	1 295	328	7 584
Hankintameno 31.12.2016	9 738	453 475	615 055	10 792	47 593	1 136 653
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2016		-217 981	-466 933	-3 490	-11	-688 415
Tytäryrityksen hankinta		-1 047	-10 823	-11		-11 881
Vähennykset		6 741	4 474	1		11 216
Poistot		-11 372	-29 427	-1 319	-15	-42 133
Kurssierot		-664	-219	-583		-1 466
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2016		-224 323	-502 928	-5 402	-26	-732 679
Kirjanpitoarvo 1.1.2016	9 652	234 108	120 655	4 994	25 311	394 720
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	9 738	229 152	112 127	5 390	47 567	403 974
	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2015	9 986	449 926	564 322	6 705	9 415	1 040 354
Lisäykset	80	4 529	26 287	2 183	34 844	67 923
Vähennykset	-137	-193	-3 907	-3	-18 442	-22 682
Kurssierot	-277	-2 173	886	-401	-495	-2 460
Hankintameno 31.12.2015	9 652	452 089	587 588	8 484	25 322	1 083 135
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2015		-206 690	-440 120	-2 794	-11	-649 615
Vähennykset		156	4 024	3		4 183
Poistot		-11 604	-30 560	-934		-43 098
Kurssierot		157	-277	235		115
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2015		-217 981	-466 933	-3 490	-11	-688 415
Kirjanpitoarvo 1.1.2015	9 986	243 236	124 202	3 911	9 404	390 739
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	9 652	234 108	120 655	4 994	25 311	394 720

Rahoitusleasingsopimuksella hankittu omaisuus sisältyy koneet ja kalusto -ryhmään. Rahoitusleasingsopimusten perusteella kirjattu hankintameno oli 1,2 miljoonaa euroa (1,5 milj. euroa) ja kertyneet poistot 0,5 miljoonaa euroa (0,4 milj. euroa). Omaisuuden kirjanpitoarvo oli 0,7 miljoonaa euroa (1,1 milj. euroa).

Aineellisia hyödykkeitä on lainojen vakuutena 9,8 miljoonan euron (10,4 milj. euron) arvosta.

13. BIOLOGISET HYÖDYKKEET, 1 000 EUR

2016

2015

Biologiset hyödykkeet:

Tuottavat	625	702
Kulutettavat	3 171	3 076
Kauden lopussa	3 796	3 778

Biologisten hyödykkeiden määrät tilikauden lopussa:

Karjut, emakot, ensikot / kpl	3 757	4 484
Lihasiat / kpl	24 577	30 903
Broilerin munat ja untuvikot / 1 000 kpl	2 868	2 609

Maataloustuotteiden tuotanto kauden aikana:

Sianliha / 1 000 kg	5 442	5 979
Broilerin untuvikot / 1 000 kpl	29 479	28 168

Tuottavien biologisten hyödykkeiden käypä arvo perustuu alkuperäiseen hankintahintaan, josta on vähennetty eläinten ikääntymisestä aiheutuva käyttöarvon alenemista vastaava kustannus. Teuraseläinten käypä arvo on sama kuin markkinahinta, joka perustuu yhtiön teuraseläinten hankintaan/myyntiin paikallisilla markkinoilla.

14. LIIKEARVO JA MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET, 1 000 EUR

Aineettomat hyödykkeet	Liikearvo	Tavara- merkit	Asiakas- suhteet	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2016	173 466	70 221	10 056	29 386	283 129
Tytäryrityksen hankinta	15 903	9 092	9 189	1	34 185
Lisäykset				1 524	1 524
Vähennykset				-72	-72
Kurssierot	-3 973	-1 001		139	-4 835
Hankintameno 31.12.2016	185 396	78 312	19 245	30 978	313 931
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2016	-15 558	-5 396	-3 029	-21 994	-45 977
Vähennysten poistot				31	31
Poistot		-829	-1 793	-2 139	-4 761
Arvonalentumiset					0
Kurssierot	94	287	3	-110	274
Kertyneet poistot 31.12.2016	-15 464	-5 938	-4 819	-24 212	-50 433
Kirjanpitoarvo 1.1.2016	157 908	64 825	7 027	7 392	237 152
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	169 932	72 374	14 426	6 766	263 498

Aineettomat hyödykkeet	Liikearvo	Tavara- merkit	Asiakas- suhteet	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2015	182 104	65 931	10 056	26 682	284 773
Lisäykset	1 170	3 725		2 810	7 705
Vähennykset	-12 061			-59	-12 120
Kurssierot	2 253	565		-47	2 771
Hankintameno 31.12.2015	173 466	70 221	10 056	29 386	283 129

Tilinpäätös 2016 | Konsernitilinpäätöksen liitetiedot, IFRS

Aineettomat hyödykkeet	Liikearvo	Tavara- merkit	Asiakas- suhteet	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2015	-18 503	-4 932	-1 758	-20 142	-45 335
Vähennysten poistot	12 061				12 061
Poistot		-392	-1 271	-1 897	-3 560
Arvonalentumiset	-9 061				-9 061
Kurssierot	-55	-72		45	-82
Kertyneet poistot 31.12.2015	-15 558	-5 396	-3 029	-21 994	-45 977
Kirjanpitoarvo 1.1.2015	163 601	60 999	8 298	6 540	239 438
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	157 908	64 825	7 027	7 392	237 152

Liikearvo ja taloudelliselta vaikutusajalta rajoittamattomat aineettomat hyödykkeet on kohdistettu konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille seuraavasti:

	Liikearvo		Tavaramerkit	
	2016	2015	2016	2015
Atria Suomi	28 438	16 271	2 500	2 500
Atria Skandinavia	141 494	141 637	50 192	51 598
Atria Venäjä			3 331	2 655
Atria Baltia			2 857	2 857
Yhteensä	169 932	157 908	58 880	59 610

Arvonalentumistestaus:

2016 Keskeiset oletukset	Atria Suomi	Atria Skandinavia	Atria Venäjä tuotemerkki	Atria Baltia
Pitkän aikavälin liikevaihdon kasvuvauhti	1,0 %	1,0 %	2,5 %	1,0 %
Ennen veroja määriteltä diskonttauskorko	4,4 %	4,4 %	17,1 %	6,1 %

2015 Keskeiset oletukset	Atria Suomi	Atria Skandinavia	Atria Venäjä tuotemerkki	Atria Baltia
Pitkän aikavälin liikevaihdon kasvuvauhti	1,0 %	1,0 %	2,5 %	1,0 %
Ennen veroja määriteltä diskonttauskorko	4,4 %	4,7 %	18,4 %	7,1 %

Rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä olevan rahamäärän arvo perustuu käyttöarvolaskelmiin. Näissä laskelmissa käytetään johdon hyväksymiin strategiatavoitteisiin ja budjetteihin perustuvia, ennen veroja määritettyjä rahavirtaennusteita viideltä vuodelta. Tämän jälkeen ennustetut rahavirat ekstrapoloidaan käyttäen edellä esitettyjä kasvuvauhteja.

Atrian arvonalentumistestauksessa käyttämien rahavirtaennusteiden tärkeimmät oletukset ovat liikevaihdon kasvu sekä pitkän aikavälin liikevoittomarginaali. Käytetyt kasvu- ja kannattavuusoletukset perustuvat liiketoiminta-alueiden lähivuosien liikevaihdon kasvuprosentteihin sekä kannattavuustasoihin. Liikevoittomarginaalien oletetaan olevan lähellä konsernin 5 %:n tavoitetasoa.

Kasvuprosenttiolettamukset ovat maltilliset kaikilla markkina-alueilla. Venäjän korkeampi kasvunuste johtuu Venäjän korkeammasta inflatiosta, korkeammasta markkinakasvuodotuksesta sekä lihankulutuksen suhteellisen korkeasta pitkäaikaisesta kasvunusteesta. Elintarvikealan suhteellisen vakaan kehityksen sekä kasvunusteiden maltillisuuden johdosta on epätodennäköistä, että kasvuprosenttiolettamusten takia syntyisi arvonalentumistappioita tulevaisuudessa.

Liikevoittomarginaalien osalta arvonalentumistappioita pitää Suomessa kirjata, jos pitkän aikavälin taso jää 79 %:a oletetusta tasosta. Skandinaviassa liikevoittoprosentin pitäisi olla 83 %:a ja Baltiassa 10 %:a pienempi kuin oletettu ennen kuin syntyy arvonalentumistarve.

Diskonttokorot aiheuttaisivat arvonalentumistappioita muuttamattomilla rahavirtaennusteilla, jos ne nousisivat 9,1 %-yksikköä Suomessa, 5,8 %-yksikköä Skandinaviassa ja 0,4 %-yksikköä Baltiassa. Selkeästi korkeammat diskonttokorot tarkoittaisivat, että markkinatilanne on muuttunut ja tämä muutos vaikuttaisi todennäköisesti myös Atrian rahavirtoihin. Näin ollen edellä mainitut nousut diskonttokoroissa eivät suoraan merkitse sitä, että arvonalentumisiin olisi tarvetta.

Atria Venäjän osalta testattiin erikseen rajoittamattoman käyttöiän omaava tuotemerkki. Diskonttokoron yli 3,6 %-yksikön nousu johtaisi arvonalentumistappion kirjaamiseen.

15. OSUUDET YHTEIS- JA OSAKKUUSYRITYKSISSÄ, 1 000 EUR

2016

2015

Tulosvaikutus konsernin tuloksessa:

Osakkuusyrietykset	171	25
Yhteisyrietykset	508	400
Yhteensä	679	425

Kirjanpitoarvot konsernin taseessa:

Osakkuusyrietykset	3 528	3 412
Yhteisyrietykset	10 082	9 651
Yhteensä	13 610	13 063

Olennainen sijoitus yhteisyrietykseen

Honkajoki Oy on eläinperäisen raaka-aineen kierätyslaitos, joka sijaitsee Honkajoella. Yhtiöllä on tytäryhtiö Findest Protein Oy. Atria Oyj omistaa yhtiöstä 50 % ja käyttää yhteistä määräysvaltaa HKScan Finland Oy:n kanssa. Honkajoki-konsernin luvut, jotka on raportoitu FAS:n mukaan, on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä.

Yhteenveto Honkajoki-konsernin tuloksesta:

Liikevaihto	30 158	28 689
Liikevoitto	1 674	1 033
Tulos ennen veroja	1 679	997
Tilikauden tulos	1 335	720

Yhteenveto Honkajoki-konsernin taseesta:**Varat**

Pitkäaikaiset varat	21 206	18 162
Lyhytaikaiset varat	13 023	13 012
Varat yhteensä	34 229	31 174

Velat

Pitkäaikaiset velat	8 653	8 151
Lyhytaikaiset velat	6 651	5 433
Velat yhteensä	15 304	13 584

Yhtiön nettovarallisuus

18 925

17 590

Honkajoki-konsernin taloudellista informaatiota koskevan yhteenvedon täsmäytys:

Tilikauden tulos	1 335	720
josta määräysvallattomien osuus	19	42
Osuus yhteisyrietyksen tuloksesta (50 %)	677	381

Nettovarallisuus 1.1.	17 590	17 724
Tilikauden tulos	1 335	720
Muu muutos		298
Osingonjako		-1 152
Nettovarallisuus tilikauden lopussa	18 925	17 590
josta määräysvallattomien osuus	320	339
Osuus yhteisyrietyksessä (50 %)	9 303	8 626

Muut kuin olennaiset sijoitukset yhteisyrietyksissä

Kirjanpitoarvo konsernin taseessa	779	1 026
Tulosvaikutus konsernin tuloslaskelmassa	-169	-130

Muut kuin olennaiset sijoitukset osakkuusyrietyksissä

Kirjanpitoarvo konsernin taseessa	3 528	3 412
Tulosvaikutus konsernin tuloslaskelmassa	171	25

Luettelo yhteis- ja osakkuusyhtiöstä liitetiedossa 34.

16. MUUT RAHOITUSVARAT, 1 000 EUR

2016 2015

Muut rahoitusvarat sisältävät myytävissä olevia rahoitusvaroja:

Myytävissä olevat rahoitusvarat 1.1.	1 103	1 312
Lisäykset		30
Vähennykset		-239
Myytävissä olevat rahoitusvarat 31.12.	1 103	1 103

Myytävissä olevat rahoitusvarat sisältävät seuraavat euromääräiset erät:

Noteeraamattomat arvopaperit	1 103	1 103
Yhteensä	1 103	1 103

17. MYyntISAAMISET, LAINASAAMISET JA MUUT SAAMISET, 1 000 EUR

2016 2015

	Tasearvot	Tasearvot
Myyntisaamiset tuottajilta	2 651	2 716
Lainasaamiset	7 112	7 567
Muut saamiset	905	946
Johdannaispimukset - suojauslaskennassa	422	
Johdannaispimukset - ei suojauslaskennassa	11	
Siirtosaamiset		
Yhteensä	11 101	11 229

Käyvät arvot eivät olennaisesti poikkea tasearvoista.

Pitkäaikaiset saamiset jakaantuivat valuuttoihin seuraavasti:

EUR	10 226	10 348
SEK	864	871
Muut	11	10
Yhteensä	11 101	11 229

Myyntisaatavat tuottajilta -tili sisältää eläintilityksistä kuitattavia rehu- ja eläinvälityssaatavia, jotka eräännyvät yli 12 kuukauden kuluttua. Näiden saamisten luottoriskistä kerrotaan liitetiedossa 20.

Lainoista ja muista saamisista ei ole kirjattu arvonalentumisia. Lainojen ja muiden saamisten luottoriskin enimmäismäärä on yhtä suuri kuin niiden kirjanpitoarvo.

18. LASKENNALLISET VEROSAAMISET JA -VELAT, 1 000 EUR

2016 2015

Laskennalliset verosaamiset:

Yli 12 kuukauden kuluttua realisoituva verosaaminen	7 158	6 339
12 kuukauden kuluessa realisoituva verosaaminen	279	699
Yhteensä	7 437	7 038

Laskennalliset verovelat:

Yli 12 kuukauden kuluttua realisoituva verovelka	49 111	45 286
12 kuukauden kuluessa realisoituva verovelka	56	19
Yhteensä	49 167	45 305

Laskennallisten verosaamisten erittely tase-erittäin:

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	755	762
Vaihto-omaisuus	64	
Myyntisaamiset ja muut saamiset	843	827
Korolliset ja korottomat velat	1 843	2 315
Vahvistetut tappiot	3 932	3 134
Yhteensä	7 437	7 038

Laskennallisten verovelkojen erittely tase-erittäin:

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	49 009	45 126
Rahoitusvarat		
Vaihto-omaisuus	27	70
Korolliset ja korottomat velat	131	109
Yhteensä	49 167	45 305

Laskennallisten verojen muutos:

Kirjattu tuloslaskelmaan	-4	457
Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	-451	480
Muutokset hankituista/myydyistä liiketoimista	-4 091	-838
Kurssierot	1 083	-626
Yhteensä	-3 463	-527

Käyttämättömistä verotuksellisista tappioista kirjataan laskennallisia verosaamisia siihen määrään asti kuin verohyödyn saaminen verotettavan tulon perusteella on todennäköistä.

Tilikaudelta kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset olivat 1,1 miljoonaa euroa.

Vahvistetuista tappiosta kirjatut laskennalliset verosaamiset vanhenevat seuraavasti:

2020	804
2021	533
2024	1 321
2025	1 274
Yhteensä	3 932

19. VAIHTO-OMAISUUS, 1 000 EUR

2016 2015

Aineet ja tarvikkeet	44 836	40 227
Keskeneräiset tuotteet	2 591	1 786
Valmiit tuotteet	39 451	36 277
Muu vaihto-omaisuus	2 905	2 506
Yhteensä	89 783	80 796

Tilikaudella kirjattiin kuluksi 1,0 miljoonaa euroa (0,5 milj. euroa), jolla vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvoa alennettiin vastaamaan sen nettorealisointiarvoa.

20. LYHYTAIKAISET MYYNTISAAMISET JA MUUT SAAMISET, 1 000 EUR	2016	2015
Myyntisaamiset	70 167	64 713
Myyntisaamiset tuottajilta	14 779	16 393
Lainasaamiset	5 165	3 378
Muut saamiset	10 109	8 668
Johdannaissopimukset - suojauslaskennassa	146	16
Johdannaissopimukset - ei suojauslaskennassa	426	976
Siirtosaamiset	8 021	7 323
Yhteensä	108 813	101 467

Käyvät arvot eivät poikkea olennaisesti tasearvoista.

Atria-konsernissa myyntisaamisiin liittyvä luottotappioriski katsotaan toiminnan laajuuteen suhteutettuna pieneksi. Konsernin myyntisaamiset ovat hajautuneet usealle eri markkina-alueelle ja lukuisten asiakkaiden kesken. Luottotappioriskiä hallitaan luottovakuutuksella, pankkitakauksilla ja muilla vakuuksilla sekä ennakolaskutuksella. Kullekin liiketoiminta-alueelle on laadittu erillinen markkina-alueen erityispiirteet huomioiva luottopolitiikka. Suurimpien asiakkaiden ja asiakasryhmien osalta luottoriskiä tarkastellaan ja seurataan tapauskohtaisesti erikseen.

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät muodostuvat ostolaskujen menoennakoista, vuokrasaatavista ja verojaksotuksista.

Myyntisaamisten ikäjakauma ja luottotappioksi kirjatut erät	2016	Luotto-tappiot	Netto 2016
Erääntymättömät	69 152	-13	69 139
Erääntyneet			
Alle 30 päivää	10 831	-277	10 554
30–60 päivää	1 323	-152	1 171
61–90 päivää	442	-57	385
Yli 90 päivää	3 747	-50	3 697
Yhteensä	85 495	-549	84 946

Myyntisaamisten ikäjakauma ja luottotappioksi kirjatut erät	2015	Luotto-tappiot	Netto 2015
Erääntymättömät	57 321		57 321
Erääntyneet			
Alle 30 päivää	16 020		16 020
30–60 päivää	2 994	-105	2 889
61–90 päivää	389	-1	388
Yli 90 päivää	5 289	-801	4 488
Yhteensä	82 013	-907	81 106

Lyhytaikaiset saamiset jakautuivat valuuttoihin seuraavasti	2016	2015
EUR	67 420	63 501
SEK	17 693	11 479
RUB	13 286	10 112
DKK	4 799	10 494
USD	2 672	2 339
NOK	1 202	1 808
Muut	1 741	1 734
Yhteensä	108 813	101 467

21. RAHAVARAT, 1 000 EUR

2016 2015

Käteinen raha ja pankkitilit	4 591	4 140
------------------------------	-------	-------

22. OMA PÄÄOMA, 1 000 EUR

2016 2015

Osakkeet ja osakepääoma

Osakkeet jakautuvat A- ja KII-sarjoihin, jotka eroavat toisistaan äänimäärällä. A-sarjan osakkeilla on yksi ääni per osake ja KII-sarjan osakkeilla kymmenen ääntä per osake. A-sarjan osakkeilla on etuoikeus 0,17 euron osinkoon, minkä jälkeen KII-sarjan osakkeille suoritetaan osinkoa 0,17 euroon asti. Mikäli osinkoa on vielä jaettavissa tämän jälkeen A- ja KII-sarjan osakkeilla on samanlaiset oikeudet osinkoon. Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti. Osakkeella ei ole nimellisarvoa eikä enimmäismäärää.

Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä (1 000 kpl)	A-sarja	KII-sarja	Yhteensä
1.1.2015	18 952	9 204	28 156
Ei muutoksia tilikaudella			
31.12.2015	18 952	9 204	28 156
Ei muutoksia tilikaudella			
31.12.2016	18 952	9 204	28 156

Omaan pääomaan sisältyvät rahastot:**Ylikurssirahasto**

Ennen uuden osakeyhtiölain (21.7.2006/624) voimaantuloa osakemerkinnöistä saatujen rahasuoritusten järjestelyn ehtojen mukaan ylikurssirahastoon kirjattu osuus.

Yhtiökokouksen päätöksellä 28.4.2016 ylikurssirahastoa alennettiin siirtämällä kaikki siellä olevat pääomat 138 502 108,85 euroa yhtiön sijoitetun vapaan pääoman rahastoon. Ylikurssirahaston alentaminen tapahtui vastikkeetta, eikä se vaikuttanut yhtiön osakkeiden lukumäärään, osakkeiden tuottamiin oikeuksiin eikä osakkeenomistajien suhteelliseen omistukseen.

Omat osakkeet

Omat osakkeet -rahasto sisältää konsernin hallussa olevien omien osakkeiden hankintamenon. Konsernin emoyhtiö Atria Oyj osti vuosina 2008 ja 2009 pörssistä 145 102 A-sarjan osaketta, joiden hankintameno oli 1,3 miljoonaa euroa. Hankituista osakkeista vuonna 2008 luovutettiin 35 260 osaketta ja vuonna 2010 3 280 osaketta konsernin avainhenkilöille osana konsernin osakepalkkiojärjestelmää. Vuoden lopussa emoyhtiön hallussa oli omia osakkeita yhteensä 111 312 kappaletta (111 312 kappaletta).

Muut rahastot	2016	2015
Suojausrahasto		
Valuutta- ja hyödykejohtannaisten tehokas osuus	-173	-2 101
Korkojohdannaisten tehokas osuus	-3 012	-3 388
Laskennalliset verot	638	1 102
Yhteensä	-2 547	-4 387

Muut rahastot -erään sisältyy suojausrahasto, johon kirjataan suojausinstrumenttien käyvän arvon muutosten tehokkaat osuudet. Valuutta- ja hyödykejohtannaisten suojauslaskennan tulos siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan ostokulujen oikaisuksi ja vastaavasti korkojohdannaisten suojaustulos korkokulujen oikaisuksi.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto (SVOP)

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan sekä osakepalkkiojärjestelmän perusteella ennen vuotta 2012 ansaittujen osakkeiden arvon myöntämispäivän mukaisella kurssilla.

Yhtiökokouksen päätöksellä 28.4.2016 ylikurssirahastoa alennettiin siirtämällä kaikki siellä olevat pääomat 138.502.108,85 euroa yhtiön sijoitetun vapaan pääoman rahastoon.

Muuntoerot

Muuntoeroihin kirjataan ulkomaisten tytäryhtiöiden tilinpäätösten ja kyseisten yhtiöiden hankinnan yhteydessä syntyneiden liikearvojen, varojen ja velkojen käypien arvojen oikaisujen muuntamisesta syntyneet muuntoerot. Myös ulkomaisiin yksikköihin tehtyjen nettosijoitusten suojauksista syntyneet voitot ja tappiot kirjataan muuntoeroihin silloin, kun suojauslaskennan edellytykset ovat täyttyneet.

Tilinpäätös 2016 | Konsernitilinpäätöksen liitetiedot, IFRS

Emoyhtiön vapaa oma pääoma	2016	2015
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	248 730	110 228
Voitto edellisiltä tilikausilta	62 459	58 785
Omat osakkeet	-1 277	-1 277
Tilikauden voitto	10 486	14 937
Yhteensä	320 397	182 672

Tilikaudella jaettu osakekohtainen osinko	2016	2015
Osinko/osake, EUR	0,40	0,40
Emoyhtiön jakama osinko	11 263	11 263

27.4.2017 pidettävässä yhtiökokouksessa hallitus ehdottaa osinkoa jaettavaksi 0,46 euroa osakkeelta yhteensä 12 951 951,36 euroa.

23. KOROLLISET RAHOITUSVELAT, 1 000 EUR

	2016	2015
	Tasearvot	Tasearvot
Pitkäaikaiset:		
Joukkovelkakirjalainat	50 000	50 000
Lainat rahoituslaitoksilta	112 549	84 805
Eläkelainat	14 850	20 150
Muut velat	2	
Rahoitusleasingvelat	463	671
Yhteensä	177 864	155 626
Lyhytaikaiset:		
Lainat rahoituslaitoksilta	145	2 593
Yritystodistukset	33 000	34 000
Eläkelainat	5 300	5 300
Muut velat	1 263	1 677
Rahoitusleasingvelat	275	434
Yhteensä	39 983	44 004
Korolliset velat yhteensä	217 847	199 630

Korollisten lainojen käyvät arvot eivät olennaisesti poikkea tasearvoista.

Kiinteäkorkoisia	64,1 %	56,6 %
Vaihtuvakorkoisia	35,9 %	43,4 %
Keskikorko	2,60 %	2,66 %

Pitkäaikaiset velat erääntyvät seuraavasti:

2017		7 359
2018	55 857	105 443
2019	3 642	3 693
2020	2 092	2 143
2021	42 092	
2022	32 092	
Myöhemmin	42 087	36 988
Yhteensä	177 864	155 626

Korolliset velat jakaantuvat valuuttoihin seuraavasti:

EUR	104 498	94 387
SEK	90 754	80 284
DKK	12 851	15 137
RUB	9 743	9 822
Yhteensä	217 847	199 630

Tilinpäätös 2016 | Konsernitilinpäätöksen liitetiedot, IFRS

Rahoitusleasingvelat	2016	2015
Vähimmäisvuokrien kokonaismäärä:		
Alle vuoden kuluessa	294	434
Yli yhden, mutta alle viiden vuoden kuluessa	525	763
Yli viiden vuoden kuluttua		
Yhteensä	819	1 197
Vähimmäisvuokrien nykyarvo:		
Alle vuoden kuluessa	275	434
Yli yhden, mutta alle viiden vuoden kuluessa	463	671
Yli viiden vuoden kuluttua		
Yhteensä	738	1 105
Tulevaisuudessa kertyvä korko	81	92
Yhteensä	819	1 197

24. PITKÄAIKAISET MUUT VELAT, 1 000 EUR	2016	2015
Muut velat *)	6 877	4
Johdannaissopimukset - suojauslaskennassa	3 550	4 915
Johdannaissopimukset - ei suojauslaskennassa	167	685
Siirtovelat	220	270
Yhteensä	10 814	5 874

*) Muut velat sisältää hankitun tytäryrityksen, Kaivon Liha Kaunismaa Oy:n kauppahinnan loppuosan 1,0 miljoonaa euroa sekä vähemmistö-osuuden hankintaan liittyvän osto-option nykyarvon 5,9 miljoonaa euroa.

Pitkäaikaiset muut velat ovat euromääräisiä.

25. ELÄKEVELVOITTEET, 1 000 EUR	2016	2015
Taseen etuusperustainen eläkevelka määräytyy seuraavasti:		
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	7 167	7 425
Varojen käypä arvo	0	0
Ali-(+) / ylikate(-)	7 167	7 425
Eläkevelka taseessa	7 167	7 425
Etuusperustainen eläkekulu määräytyy seuraavasti:		
Kauden työsuoritukseen perustuvat menot	68	71
Aikaisempien kausien työsuoritukseen perustuvat menot	-63	
Maksetut etuudet	-228	-220
Korkomenot	207	199
Eläkekulut tuloslaskelmalla	-16	50
Vakuutusmatemaattiset voitot + / tappiot -	59	-501
Eläkekulut laajassa tuloksessa	59	-501

Tilinpäätös 2016 | Konsernitilinpäätöksen liitetiedot, IFRS

	2016	2015
Taseessa esitetyn velan muutokset:		
ITP2-eläkejärjestelyn velka tilikauden alussa	7 425	7 689
Eläkekulut tuloslaskelmassa ja laajassa tuloksessa	43	-451
Kurssierot	-301	187
Tilikauden lopussa	7 167	7 425
Käytetyt vakuutusmatemaattiset oletukset (%):		
Diskonttokorko	2,80	2,90
Inflaatioaste	1,50	1,50

Konsernin ruotsalaisilla yhtiöillä on etuusperusteisia ITP2-eläkejärjestelyjä. Suurin osa ITP2-eläkejärjestelyistä hoidetaan Eläkevakuutusyhtiö Alectassa usean työnantajan järjestelyinä, joten niissä olevat varat ja velat eivät ole kohdistettavissa yksittäiselle yhtiölle. Tästä johtuen Alectassa hoidetut ITP2-eläkejärjestelyt käsitellään tilinpäätöksessä maksupohjaisina. Loput ITP2-eläkejärjestelyistä rahoitetaan FPG/PRI-järjestelmän kautta ja ne on käsitelty tilikaudesta 2011 lähtien etuusperusteisina eläkejärjestelyinä.

26. LYHYTAIKAISET OSTOVELAT JA MUUT VELAT, 1 000 EUR

	2016	2015
Ostovelat	102 109	94 190
Saadut ennakot	1 871	1 486
Muut velat	45 505	44 455
Johdannaissovimukset - suojauslaskennassa	194	557
Johdannaissovimukset - ei suojauslaskennassa	2 829	2 783
Siirtovelat	47 056	48 606
Yhteensä	199 564	192 077

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät muodostuvat henkilöstökuluista ja velkojen korkojaksotuksista.

Lyhytaikaiset velat jakautuivat valuuttoihin seuraavasti:

	2016	2015
EUR	126 705	129 744
SEK	49 784	46 566
RUB	14 637	5 674
DKK	6 622	8 269
USD	329	448
Muut	1 487	1 376
Yhteensä	199 564	192 077

27. RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Atrian hallitus on hyväksymässään rahoituspolitiikassa määrittänyt rahoitusriskien hallinnan yleiset periaatteet. Hallitus on delegoinut rahoitusriskien hallinnan rahoituskomitealle, ja rahoitusriskien käytännön hoito on keskitetty konsernin Treasury-yksikköön. Rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on vähentää rahoitusmarkkinoiden hintavaihteluista ja muista epävarmuustekijöistä aiheutuvia tulos-, tase- ja rahavirtavaikutuksia sekä varmistaa riittävä maksuvalmius. Treasury, yhdessä liiketoiminta-alueiden kanssa, pyrkii tunnistamaan, arvioi ja suojaautuu riskeiltä rahoituspolitiikan mukaisesti. Pääasialliset rahoitukseen liittyvät riskit ovat korkoriski, valuuttariski, maksuvalmius- ja jälleerahoitusriski sekä luottoriski. Hyödykeriskejä ja pääomarakenteen hallintaa on myös käsitelty tämän kohdan lopussa.

Korkoriski

Korkoriskiä hallitaan jakamalla rahoitusta vaihtuvakorkoisiin ja kiinteäkorkoisiin instrumentteihin sekä suojautumalla korkojohdannaisten avulla. Konserni on käyttänyt tilikauden aikana korkoriskin hallintaan koronvaihtosopimuksia. Konserni kytkee korkoriskin hallinnan korkokate tunnuslukuun, joka on ennustettu 12 kuukauden rullaava käyttökate jaettuna ennustetulla nettokorkokustannuksella. Mitä pienempi käyttökate suhteessa nettorahoituskustannukseen on, sitä suurempi osa velasta tulee olla kiinteäkorkoista. Konsernin korollinen velka tilinpäätöshetkellä oli 217,8 miljoonaa euroa (199,6 milj. euroa), josta kiinteäkorkoista oli 139,6 miljoonaa euroa (112,9 milj. euroa) eli 64,1 % (56,6 %). Kiinteä- ja vaihtuvakorkoisen velan suhde on konsernin rahoituspolitiikan määrittämällä tasolla.

Korkoriski kohdistuu lähinnä konsernin korollisiin velkoihin, koska lyhytaikaisten rahamarkkinasijoitusten määrä ja niihin liittyvä korkoriski on vähäinen. Konsernin liiketoiminnan rahavirrat ovat pääosin riippumattomia markkinakorkojen vaihteluista. Tilinpäätöshetkellä Atria Oyj:llä oli kolme koronvaihtosopimusta, joihin sovelletaan suojauslaskentaa.

- 30 miljoonan euron määräinen koronvaihtosopimus, jossa Atria maksaa kiinteää 0,897 % korkoa ja saa 6 kuukauden euribor-korkoa. Koronvaihtosopimuksella suojataan 30 miljoonan euron suuruista vaihtuvakorkoista lainaa, joka erääntyy 23.6.2022.
- 25 miljoonan euron määräinen koronvaihtosopimus, jossa Atria maksaa kiinteää 2,408 % korkoa ja saa 6 kuukauden euribor-korkoa. Koronvaihtosopimuksella suojataan vaihtuvakorkoista rahoitusta.
- 25 miljoonan euron määräinen koronvaihtosopimus, jossa Atria maksaa kiinteää 2,355 % korkoa ja saa 6 kuukauden euribor-korkoa. Koronvaihtosopimuksella suojataan vaihtuvakorkoista rahoitusta.

Nettokorkokulujen herkkyyksianalyyseissa on käytetty kohtuullisen mahdollisena pidetyn 1 % -yksikön korkotason muutosta, joka lasketaan korollisen vaihtuvakorkoisen nettovelan määrälle (koronvaihtosopimukset huomioituna), jonka on oletettu pysyvän samana koko tilivuoden ajan. Kaikille valuutoille käytetään simuloinneissa samansuuruisia koron muutosta. Vaihtuvakorkoinen nettovelka 31.12.2016 oli 73,7 miljoonaa euroa (82,5 milj. euroa). Vuoden 2016 lopussa korkotason +/- 1 % -yksikön nousu merkitsisi +/- 0,7 miljoonan euron muutosta konsernin korkokustannuksiin vuositasolla (+/- 0,8 milj. euroa). Vaikutus omaan pääomaan olisi + 1 % muutoksella 2,0 miljoonaa euroa (2,8 milj. euroa) ja - 1 % muutoksella -2,1 miljoonaa euroa (-2,9 milj. euroa).

Valuuttariski

Atria-konserni toimii usealla valuutta-alueella ja altistuu eri valuutoista johtuville riskeille. Valuuttariskiä syntyy ennakoituista liiketoimista, taseeseen merkityistä varoista ja veloista sekä ulkomaisiin tytäryhtiöihin tehdyistä nettosijoituksista. Tytäryhtykset suojaavat kaupallisiin operatiivisiin eriin liittyvää valuuttariskiä kullekin liiketoiminta-alueelle tehdyn oman valuuttariskipolitiikan mukaisesti. Kukin valuuttariskipolitiikka on hyväksytty rahoituskomiteassa

Suomessa ja Ruotsissa edellä mainittuihin valuuttasuojauksiin sovelletaan suojauslaskentaa. Valuuttariskiä seurataan rullaavan 12 kuukauden ennustetun rahavirran mukaan ja suojaukset tehdään 1–6 kuukauden periodeille valuuttatermiineillä, minkä aikana suojattujen rahavirtojen odotetaan toteutuvan ja vaikuttavan voittoon tai tappioon. Transaktioriskiä aiheutuu mm. Atrian Ruotsin yhtiöiden liharaaka-aineen euromääräisestä tuonnista sekä Atria Venäjän dollarimääräisestä liharaaka-aineen tuonnista ja euromääräisistä muista lihaostoista. Suomen liiketoimintojen valuuttavirrat ja -riskit ovat melko vähäisiä ja liittyvät lähinnä dollarimääräiseen ja Ruotsin kruunumääräiseen vientiin.

Konsernilla on ulkomaisiin tytäryhtiöihin tehtyjä nettosijoituksia, jotka ovat alttiina valuuttariskeille. Rahoituskomitea päättää tapauskohtaisesti nettosijoitusten suojauksista. Tilinpäätöshetkellä ei ollut voimassa johdannaissopimuksia nettosijoitusten suojaamiseksi. Emoyhtiö myöntää rahoituksen tytäryhtiöille niiden omassa kotivaluutassa ja on suojannut valuuttamääräiset lainasaamiset tytäryhtiöiltä valuuttalainoilla ja -termiineillä.

Laajaan konsernituloslaskelmaan kirjatut muuntoerot olivat tilikaudella +6,6 miljoonaa euroa (-4,6 milj. euroa). Ruplan vaihtelulle altistuva nettosijoituksen määrä vuoden lopussa oli 50,1 miljoonaa euroa (40,0 milj. euroa).

Jos euro olisi ollut tilikauden lopussa 10 % heikompi/vahvempi Ruotsin kruunuun verrattuna kaikkien muiden tekijöiden pysyessä ennallaan, voitto ennen veroja olisi ollut 0,2 miljoonaa euroa suurempi/pienempi johtuen Ruotsin tytäryhtytysten euromääräisestä myyntisaamisten ja ostovelkojen suojaamattomasta nettopositivista (0,5 milj. euroa). Vaikutus omaan pääomaan olisi ollut 0,3 miljoonaa euroa (0,6 milj. euroa). Herkkyyksianalyyseissa otetaan huomioon myös valuuttajohdannaisten vaikutukset, jotka netottavat valuuttakurssimuutosten vaikutuksia.

Tilinpäätös 2016 | Konsernitilinpäätöksen liitetiedot, IFRS

Maksuvalmius- ja jälleerahoitusriski

Atria Oyj:n Treasury hankkii pääosan konsernin korollisesta vieraasta pääomasta. Maksuvalmius- ja jälleerahoitusriskiä hallitaan lainojen tasapainoisella maturiteettijakautumalla, pitämällä käytettävissä riittävä määrä sitovia luottolimiittejä, joissa on riittävän pitkät voimassaoloajat, käyttämällä rahoituksen hankinnassa useita rahoituslaitoksia ja rahoitusinstrumentteja sekä pitämällä riittävä määrä kassavaroja. Atria käyttää yritystodistuksia lyhytaikaiseen rahoitukseen ja likviditeetin hallintaan. Nostamattomia sitovia luottolimiittejä oli vuoden lopussa 105,0 miljoonaa euroa (125,0 milj. euroa). Tilikauden lopussa 200 miljoonan euron yritystodistusohjelmasta oli käyttämättä 167,0 miljoonaa euroa (166,0 milj. euroa). Konsernin nostettujen lainojen ja sitovien luottolimiittien keskimaturiteetti oli 3 vuotta 9 kuukautta (3 vuotta 1 kk).

Niissä lainasopimuksissa, joissa on käytössä kovenanteja, tärkein kovenanti on vähintään 30 % omavaraisuusastekovenanti. Konsernin omavaraisuusaste on ollut useita vuosia noin 40 % ja konserni tulee jatkossakin huolehtimaan siitä, että omavaraisuusaste tulee olemaan korkeampi kuin kovenantin edellyttämä taso. Kovenanttien toteutuminen raportoidaan lainasopimusten ehtojen mukaisesti rahoittajille joko neljännesvuosittain tai puolivuositain.

Konsernin johdon näkemyksen mukaan rahoitusvaroissa tai rahoituslähteissä ei ole merkittäviä maksuvalmiuskeskittymiä.

Alla oleva taulukko kuvaa rahoitusvelkojen ja johdannaisinstrumenttien maturiteettianalyysia (luvut diskonttaamattomia). Johdannaisvelkojen ja -varojen pääomamaksut ja -tulot liittyvät valuuttatermiineihin ja koronmaksut koronvaihtosopimuksiin.

Rahoitusvelvoitteiden erääntymisanalyysi

1 000 EUR		Erääntyminen 31.12.2016			
		< 1 vuotta	1–5 vuotta	> 5 vuotta	Yhteensä
Lainat	Lyhennykset	39 708	135 314	42 087	217 109
	Koronmaksut	4 412	10 775	488	15 676
Rahoitusleasingvelat	Lyhennykset	277	464		741
Johdannaisvelat ja -varat *)	Pääomamaksut	140 972			140 972
	Pääomatulot	-143 628			-143 628
	Koronmaksut	1 656	2 174		3 830
Muut velat	Lyhennykset	9 198	6 877		16 075
Ostovelat	Maksut	102 109			102 109
Siirtovelat	Maksut	47 056	220		47 276
Yhteensä	Maksut yhteensä	345 388	155 824	42 575	543 787
	Tulot yhteensä	-143 628	0	0	-143 628
	Nettomaksut	201 760	155 824	42 575	400 159

1 000 EUR		Erääntyminen 31.12.2015			
		< 1 vuotta	1–5 vuotta	> 5 vuotta	Yhteensä
Lainat	Lyhennykset	43 570	120 114	34 841	198 525
	Koronmaksut	3 935	8 720	482	13 137
Rahoitusleasingvelat	Lyhennykset	434	671		1 105
Johdannaisvelat ja -varat *)	Pääomamaksut	138 802			138 802
	Pääomatulot	-139 011			-139 011
	Koronmaksut	1 351	3 171	136	4 658
	Korkotulot	-10	-72	-7	-88
Muut velat	Lyhennykset	7 400			7 400
Ostovelat	Maksut	94 190			94 190
Siirtovelat	Maksut	48 606			48 606
Yhteensä	Maksut yhteensä	338 287	132 676	35 459	506 423
	Tulot yhteensä	-139 021	-72	-7	-139 099
	Nettomaksut	199 267	132 605	35 452	367 324

*) Kaikkien johdannaisvastapuolien kanssa on sopimus netotusoikeudesta. Taulukossa esitetyt luvut johdannaisveloista ja -varoista ovat bruttomääräisiä. Jos luvut netotettaisiin, johdannaisvelkaa olisi 5,7 miljoonaa euroa (4,4 milj. euroa).

Luottoriski

Luottoriskiä hallitaan konsernitasolla hallituksen hyväksymän konsernin riskienhallintapolitiikan mukaisesti. Rahoitukseen liittyvää luottoriskiä eli vastapuoliriskiä hallitaan siten, että valitaan vastapuoliksi vain vakavaraisia ja hyvän luottokelpoisuuden omaavia sopimusosapuolia. Konsernin likvidejä varoja sijoitetaan ainoastaan edellä mainitut kriteerit täyttäviin vastapuoliin. Näin menetellään myös solmittaessa rahoitus- ja johdannais sopimuksia. Johdannaisiin liittyvää luottoriskiä pienentää myös se, että korkojohdannaisiin liittyvät rahasuoritukset maksetaan netottaen. Atria on tehnyt johdannaisia vain niiden pankkien kanssa, jotka ovat Atrian päärahoittajia.

Konsernin operatiivisen liiketoiminnan luottoriski liittyy asiakkaisiimme, joista tärkeimmät ovat suuria vähittäiskaupan keskusliikkeitä. Osa konsernin myyntisaamisista liittyy alkutuotannon rehu- ja eläinväilytykseen, joihin liittyvä luottoriski on suurempi, mutta myös hajautunut laajemmin. Konsernin myyntisaamiset ovat myös hajautuneet usealle eri markkina-alueelle ja monien asiakkaiden kesken.

Luottotappioriskiä hallitaan vakuuksilla, kuten luottovakuutuksilla ja pankkitakauksilla sekä ennakkolaskutuksella. Kullekin liiketoiminta-alueelle on laadittu erillinen markkina-alueen erityispiirteet huomioiva luottopolitiikka. Suurimpien asiakkuuksien ja asiakasryhmien osalta luottoriskiä tarkastellaan ja seurataan tapauskohtaisesti erikseen. Myyntisaamisten ikäjakauma on esitetty liitetiedossa 20.

Hyödykeriski

Konserni altistuu hyödykeriskeille, joista merkittävimmät ovat liharaaka-aine ja sähkö. Liharaaka-aineen hintavaihtelut vaikuttavat lyhyellä tähtäyksellä kannattavuuteen, mutta kustannusten nousu pyritään siirtämään myyntihintoihin mahdollisimman nopeasti.

Sähkön hinnan vaihteluilta suojaudutaan sähkötermiinisolimuksilla konsernin sähkönhankintapolitiikan mukaisesti. Poliitikassa olevat suojaustasot ovat alla olevassa taulukossa:

Periodi	Suojaustaso minimi	Suojaustaso enintään
1–12 kk	70 %	100 %
13–24 kk	40 %	80 %
25–36 kk	0 %	50 %
37–48 kk	0 %	40 %
49–60 kk	0 %	30 %

Sähkösuojauksiin sovelletaan IFRS:n mukaista suojauslaskentaa. Suojauslaskennan ehdot täyttävien sähköjohdannaisten tehokkaan osuuden arvostuserot +1,9 miljoonaa euroa (-0,7 milj. euroa) kirjattiin oman pääoman suojausrahaan ja tehottomiksi todettujen johdannaisten arvostuserot +0,5 miljoonaa euroa (-1,0 milj. euroa) kirjattiin tulosta parantavasti. Suojauslaskennan ulkopuolella olevien sähköjohdannaisten tuloslaskelmaan kirjattu arvomuutos oli +1,8 miljoonaa euroa.

Mikäli sähköjohdannaisten markkinahinta muuttuisi 31.12.2016 tasosta +/- 10 %, olisi vaikutus omaan pääomaan +/- 1,1 miljoonaa euroa (+/- 0,7 milj. euroa) olettaen, että kaikki suojaukset olisivat 100 prosenttisesti tehokkaita.

Pääomarakenteen hallinta

Konsernin tavoitteena pääomarakenteen hallinnassa on varmistaa normaalit toimintaedellytykset kaikissa olosuhteissa ja säilyttää pääoma-kustannusten kannalta optimaalinen pääomarakenne.

Konserni seuraa pääomarakenteensa kehitystä ensisijaisesti omavaraisuusastetunnusluvulla, jolle se on asettanut 40 %:n tavoitetasoa. Tällä omavaraisuusastetasolla yhtiö arvioi, että uuden pääoman saatavuus ja kokonaiskustannus ovat optimaalisella tasolla.

Omavaraisuusteeseen vaikuttavat taseen loppusumma sekä oma pääoma. Yhtiö pystyy vaikuttamaan taseen loppusummaan ja sitä kautta pääomarakenteeseen käyttöpääoman hallinnalla, investointien määrällä sekä myymällä liiketoimintoja tai omaisuuseriä. Vastaavasti yhtiö voi vaikuttaa oman pääoman määrään osingonjaon ja osakeantien kautta.

Investointien ja divestointien arvioinnissa konserni käyttää referenssinä konsernin painotettua keskimääräistä pääomakustannusta (WACC). Konserni pyrkii tällä tavoin varmistamaan, että sen omaisuus tuottaa vähintään yhtä paljon kuin mitä sen pääoma keskimäärin maksaa.

Omavaraisuusaste (tavoite 40 %)

Toteutunut	31.12.2016	31.12.2015
	46,5 %	47,4 %

Tilinpäätös 2016 | Konsernitilinpäätöksen liitetiedot, IFRS

Rahoitusvarojen ja -velkojen arvot luokittain:

1 000 EUR	Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat	Suojauslaskennan alaiset johdannais-sopimukset	Lainat ja muut saamiset	Myytavissä olevat rahoitusvarat	Rahoitusvelat	Tasearvo yhteensä
2016 Tase-erä						
Pitkäaikaiset varat						
Myyntisaamiset			2 651			2 651
Muut rahoitusvarat				1 103		1 103
Lainasaamiset			7 112			7 112
Muut saamiset *)			905			905
Johdannais-sopimukset	11	422				433
Lyhytaikaiset varat						
Myyntisaamiset			84 946			84 946
Lainasaamiset			5 165			5 165
Muut saamiset *)			2 908			2 908
Siirtosaamiset *)			7 380			7 380
Johdannais-sopimukset	426	146				572
Rahavarat			4 591			4 591
Rahoitusvarat yhteensä	437	568	115 658	1 103	0	117 766
Pitkäaikaiset velat						
Lainat					177 400	177 400
Rahoitusleasingvelat					464	464
Johdannais-sopimukset	167	3 550				3 717
Lyhytaikaiset velat						
Lainat					39 706	39 706
Rahoitusleasingvelat					277	277
Ostovelat					102 109	102 109
Muut velat **)					9 198	9 198
Siirtovelat **)					47 056	47 056
Johdannais-sopimukset	2 829	194				3 023
Rahoitusvelat yhteensä	2 996	3 744	0	0	376 210	382 950

* Eivät sisällä arvontisä- tai tuloverosaamisia

** Eivät sisällä arvontisä- tai tuloverovelkoja

Tilinpäätös 2016 | Konsernitilinpäätöksen liitetiedot, IFRS

Rahoitusvarojen ja -velkojen arvot luokittain:

1 000 EUR	Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat	Suojauslaskennan alaiset johdannais-sopimukset	Lainat ja muut saamiset	Myytavissä olevat rahoitusvarat	Rahoitusvelat	Tasearvo yhteensä
2015 Tase-erä						
Pitkäaikaiset varat						
Myyntisaamiset			2 716			2 716
Muut rahoitusvarat				1 103		1 103
Lainasaamiset			7 567			7 567
Muut saamiset *)			946			946
Lyhytaikaiset varat						
Myyntisaamiset			81 106			81 106
Lainasaamiset			3 378			3 378
Muut saamiset *)			4 275			4 275
Siirtosaamiset *)			7 323			7 323
Johdannais-sopimukset	976	16				992
Rahavarat			4 140			4 140
Rahoitusvarat yhteensä	976	16	111 451	1 103	0	113 546
Pitkäaikaiset velat						
Lainat					154 955	154 955
Rahoitusleasingvelat					671	671
Johdannais-sopimukset	685	4 915				5 600
Lyhytaikaiset velat						
Lainat					43 570	43 570
Rahoitusleasingvelat					434	434
Ostovelat					94 190	94 190
Muut velat **)					7 400	7 400
Siirtovelat **)					48 606	48 606
Johdannais-sopimukset	2 783	557				3 340
Rahoitusvelat yhteensä	3 468	5 472	0	0	349 826	358 766

*) Eivät sisällä arvonnä- tai tuloverosaamisia

***) Eivät sisällä arvonnä- tai tuloverovelkoja

Tilinpäätös 2016 | Konsernitilinpäätöksen liitetiedot, IFRS

Käyvän arvon hierarkia:

1 000 EUR				
Tase-erä	31.12.2016	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Pitkäaikaiset varat				
Myytavissä olevat rahoitusvarat				
- Noteeraamattomat osakkeet	1 103			1 103
Johdannaisopimukset	433		433	
Lyhytaikaiset varat				
Johdannaisopimukset	572		572	
Yhteensä	2 108	0	1 005	1 103
Pitkäaikaiset velat				
Joukkovelkakirjalainat	50 000		50 000	
Johdannaisopimukset	3 717		3 717	
Lyhytaikaiset velat				
Johdannaisopimukset	3 023		3 023	
Yhteensä	56 740	0	56 740	0
Tase-erä	31.12.2015	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Pitkäaikaiset varat				
Myytavissä olevat rahoitusvarat				
- Noteeraamattomat osakkeet	1 103			1 103
Lyhytaikaiset varat				
Johdannaisopimukset	992		992	
Yhteensä	2 095	0	992	1 103
Pitkäaikaiset velat				
Joukkovelkakirjalainat	50 000		50 000	
Johdannaisopimukset	5 600		5 600	
Lyhytaikaiset velat				
Johdannaisopimukset	3 340		3 340	
Yhteensä	58 940	0	58 940	0

Taso 1: Täysin samanlaisille varoille ja veloille toimivilla markkinoilla noteeratut hinnat

Toimivilla markkinoilla kaupankäynnin kohteena olevien rahoitusinstrumenttien käypä arvo perustuu tilinpäätöspäivän noteerattuihin markkinahintoihin. Markkinoiden katsotaan olevan toimivat, jos noteerattuja hintoja on helposti ja säännöllisesti saatavissa pörssistä, välittäjältä, toimialaryhmältä, hintatietopalvelusta tai valvontaviranomaiselta ja nämä hinnat edustavat todellisia ja säännöllisesti toteutuvia toisistaan riippumattomien osapuolten välisiä markkinatapahtumia. Rahoitusvarojen noteerattuna markkinahintana käytetään senhetkistä ostokurssia.

Taso 2: Käyvät arvot on todettavissa joko suoraan (ts. hintana) tai epäsuorasti (ts. hinnasta johdettuna).

Rahoitusinstrumenteille, joilla ei käydä kauppaa toimivilla markkinoilla (esim. OTC-johdannaiselle), määritetään käypä arvo arvostusmenetelmien avulla. Näissä arvostusmenetelmissä käytetään mahdollisimman paljon todettavissa olevaa markkinatietoa, kun sitä on saatavilla, ja turvaututaan mahdollisimman vähän yrityskohtaisiin arvioihin. Jos kaikki instrumentin käyvän arvon määrittämiseen tarvittavat merkittävät syöttötiedot ovat todettavissa, instrumentti on tasolla 2.

Taso 3: Käyvät arvot eivät perustu todennettavissa oleviin markkinahintoihin.

Jos yksi tai useampi merkittävä syöttötieto ei perustu todettavissa olevaan markkinatietoon, instrumentti luokitellaan tasolle 3. Rahoitusinstrumenttien arvostamisessa käytetään ulkopuolisten tahojen arvioita ja ja mikäli niitä ei ole saatavilla, käytetään yhtiön omia laskelmia/arvioita.

Tilinpäätös 2016 | Konsernitilinpäätöksen liitetiedot, IFRS

Tasolle 3 kuuluvien rahoitusinstrumenttien muutokset:

Noteeraamattomat osakkeet	2016	2015
Alkusaldo 1.1.	1 103	1 070
Ostot		33
Loppusaldo 31.12.	1 103	1 103

Johdannaissopimukset:

Johdannaissopimusten käyvät arvot, 1 000 EUR	Johdannaissopimusten käyvät arvot, 31.12.2016	Johdannaissopimusten käyvät arvot, 31.12.2015	Netto käypä arvo 31.12.2016	Netto käypä arvo 31.12.2015
Valuuttatermiinit				
IAS 39-suojauslaskennan alaiset kassavirtasuojaukset	9	97	-88	-100
Muut suojaukset		2 527	-2 527	-60
Koronvaihtosopimukset, maturiteetti yli vuoden				
IAS 39-suojauslaskennan alaiset kassavirtasuojaukset		3 012	-3 012	-3 388
Sähköjohdannaiset				
IAS 39-suojauslaskennan alaiset kassavirtasuojaukset	559	635	-76	-2 024
Muut suojaukset	437	469	-32	-2 376
Yhteensä	1 005	6 740	-5 735	-7 948

Johdannaissopimusten nimellisarvot, 1 000 EUR	31.12.2016	31.12.2015
Valuuttatermiinit		
IAS 39-suojauslaskennan alaiset kassavirtasuojaukset	8 134	9 720
Muut suojaukset	112 721	101 086
Koronvaihtosopimukset		
IAS 39-suojauslaskennan alaiset kassavirtasuojaukset	80 000	80 000
Sähköjohdannaiset		
IAS 39-suojauslaskennan alaiset kassavirtasuojaukset	10 741	11 852
Muut suojaukset	387	429
Yhteensä	211 984	203 087

28. MUUT VUOKRASOPIMUKSET, 1 000 EUR

2016 2015

Konserni vuokralle ottajana:

Ei-purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat

Yhden vuoden kuluessa	13 351	10 620
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua	13 066	15 920
Yli viiden vuoden kuluttua	8 140	10 562
Yhteensä	34 557	37 102

Kuluksi kirjatut vuokrat	11 337	9 101
---------------------------------	---------------	--------------

Vuokrasopimusten ehdot vaihtelevat ja konserniyhtiöt vuokraavat kiinteistöjä, koneita ja kalustoa.

29. VASTUUSITOUMUKSET, 1 000 EUR

2016 2015

Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä tai muita vakuuksia:

Lainat rahoituslaitoksilta	1 694	2 690
Eläkelainat	5 273	5 517
Yhteensä	6 967	8 207

Yleisvakuutena annetut kiinnitykset ja muut vakuudet

Kiinteistökiinnitykset	2 796	3 836
Yrityskiinnitykset	3 920	1 197
Yhteensä	6 716	5 033

Taseeseen sisällyttömät vastuusitoumukset

Takaukset	335	377
-----------	-----	-----

30. LÄHIPIIRITAPAHTUMAT, 1 000 EUR

Atria-konsernin lähipiiriin kuuluvat hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenet, toimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen sekä konsernin muut johtoryhmän jäsenet, heidän läheiset perheenjäsenensä sekä heidän määräysvallassaan olevat yhtiöt. Lähipiiriin kuuluvat myös konsernin yhteis- ja osakkuusyhtiöt sekä omistajaosuuskunnat Itikka osuuskunta, Lihakunta ja Osuuskunta Pohjanmaan ja näiden yhtiöiden tytätyhtiöt.

Konserniyhtiöt, konsernin yhteis- ja osakkuusyhtiöt tarkemmin liitetiedossa 34.

Lähipiiritapahtumina on esitetty sellaiset liiketoimet lähipiirin kanssa, jotka eivät eliminoidu konsernitilinpäätöksessä.

Lähipiirin kanssa toteutuneet liiketoimet sekä lähipiirisaamiset ja -velat	Yhteis- ja osakkuus-yritykset	Muu lähipiiri	Yhteensä
1.1. – 31.12.2016			
Tavaroiden myynnit	3 821	7 024	10 845
Palveluiden myynnit	17	27	44
Vuokratuotot	99	123	222
Tavaroiden ostot	14 700	10 887	25 587
Palveluiden ostot	49 094	86	49 180
Vuokrakulut	21	4 880	4 901

Tilinpäätös 2016 | Konsernitilinpäätöksen liitetiedot, IFRS

Lähipiirin kanssa toteutuneet liiketoimet sekä lähipiirisaamiset ja -velat	Yhteis- ja osakkuus-yritykset	Muu lähipiiri	Yhteensä
31.12.2016			
Myyntisaamiset	783	382	1 165
Muut saamiset	4	519	523
Ostovelat	5 269	42	5 311

Lähipiirin kanssa toteutuneet liiketoimet sekä lähipiirisaamiset ja -velat	Yhteis- ja osakkuus-yritykset	Muu lähipiiri	Yhteensä
1.1. – 31.12.2015			
Tavaroiden myynnit	3 549	6 089	9 638
Palveluiden myynnit	32	35	67
Vuokratuotot	97	123	220
Tavaroiden ostot	14 695	9 794	24 489
Palveluiden ostot	52 968	91	53 059
Vuokrakulut	19	4 386	4 405

31.12.2015			
Myyntisaamiset	335	377	712
Muut saamiset	1	1 662	1 663
Ostovelat	5 171	9	5 180
Muut velat		88	88

Lähipiirin kanssa toteutuneet tavaroiden ja palveluiden myynnit perustuvat konsernin voimassaoleviin hinnastoihin. Palveluiden ostoissa suurimman erän muodostavat Tuoretie Oy:lta ostettavat logistiikkapalvelut. Velat lähipiirille ovat heti tai sovitun mukaisesti irtisanottavissa olevia lainoja, joiden korkokanta on sidottu 3 kk:n tai 6 kk:n euriborkorkoon.

Konsernin johtoon kuuluvien avainhenkilöiden työsuhde-etuudet ja palkkiot (suoriteperusteisesti)	2016	2015
Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	2 800	3 050
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet (ryhmäeläke-etuudet)	252	265
Yhteensä	3 052	3 315

Konsernin johtoon kuuluvat avainhenkilöt ovat hallituksen ja hallituneuvoston jäsenet, toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen sekä konsernin johtoryhmän muut jäsenet.

Toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan eläkeikä on 63 vuotta.

Atria-konsernin johtoryhmän Suomen sosiaaliturvan piiriin kuuluville jäsenille on järjestetty johdon ryhmäeläke-etu. Ryhmäeläkevakuutuksen eläkeikä on johtoryhmän jäsenillä 63 vuotta. Eläkejärjestely on maksuperusteinen ja vuosimaksu perustuu vakuutetun kuukausipalkkaan (rahapalkka ja luontaisedut).

Johdon kannustinjärjestelmät:

Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmä

Atrian pitkän aikavälin kannustinjärjestelmää toteutetaan ansaintajaksoittain, jossa on kolme vuoden mittaista jaksoa. Vuosina 2015–2017 toteutettavan ansaintajakson mahdollinen tuotto perustuu konsernin osakekohtaiseen tulokseen (EPS) ilman kertaluonteisia eriä. Ansaintajaksolta ansaittu palkkio maksetaan osissa tulevina vuosina. Järjestelmässä ansaittavat rahapalkkiot ovat enintään 4,5 miljoonaa euroa koko jakson 2015–2017 aikana. Järjestelmä päättyy 31.12.2017 ja siihen kuuluu korkeintaan 45 henkilöä.

Lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmä

Atria Oyj:n lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmästä maksettavan tulospalkkion enimmäismäärä on tehtävän tulosvaikutuksen ja vaativuustason perusteella 25 % – 50 % vuosipalkasta. Tulospalkkiojärjestelmässä kriteereinä ovat konsernitason ja liiketoiminta-alueen liikevoitto- ja liikevaihtotavoitteet. Toimitusjohtajan ja muun konsernin johtoryhmän lisäksi Atria Oyj:n tulospalkkiojärjestelmässä on mukana yhteensä noin 40 henkilöä.

Tilinpäätös 2016 | Konsernitilinpäätöksen liitetiedot, IFRS

Hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten, toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen palkat, palkkiot ja eläkemaksut	Palkat ja palkkiot	Lisäeläke-maksut	Yhteensä
Hallintoneuvoston jäsenet:			
Hyry Hannu, puheenjohtaja	23		23
Anttikoski Juho, varapuheenjohtaja	14		14
Hallintoneuvoston muut jäsenet	56		56
Yhteensä	93	0	93
Hallituksen jäsenet:			
Paavola Seppo, puheenjohtaja	70		70
Rantsi Jyrki, varapuheenjohtaja	53		53
Ginmann-Tjeder Nella, jäsen 27.4.2016 alkaen	15		15
Kaarto Esa	66		66
Kornulainen Timo, jäsen 27.4.2016 asti	12		12
Korhonen Pasi, jäsen 27.4.2016 alkaen	20		20
Moisio Jukka	23		23
Paxal Kjell-Göran	39		39
Romanainen Maisa, jäsen 27.4.2016 asti	8		8
Sivula Harri	28		28
Yhteensä	333	0	333
Toimitusjohtaja:			
Gröhn Juha	578	130	708
Toimitusjohtajan sijainen:			
Kyntäjä Heikki, talousjohtaja	266	29	294

31. HANKITUT LIIKETOIMINNOT, 1 000 EUR

2016:

Lagerberg i Norjeby AB:

Atria on ostanut ruotsalaisen siipikarjayhtiön, Lagerberg i Norjeby AB:n koko osakekannan. Kauppa hyväksyttiin Ruotsin Kilpailu- ja kuluttajavirastossa 1.4.2016. Sopimus yrityskaupan toteutumisesta Atrian ja Lagerbergsin välillä vahvistettiin huhtikuun lopussa ja liiketoiminnot siirtyivät Atrialle toukokuun alusta alkaen. Kauppahinta 18,7 miljoonaa euroa maksettiin rahana.

Kaupan myötä Atria laajensi liiketoimintaansa Ruotsin siipikarjamarkkinaan. Yhtiö on kolmanneksi suurin toimija Ruotsin broilerimarkkinoilla. Lagerbergs-tuotemerkki siirtyi Atrialle kaupan yhteydessä. Ruotsissa broilerinlihan kysyntä on kasvanut tasaisesti viime vuosien aikana. Vuonna 2015 siipikarjalihan markkina vähittäiskaupassa kasvoi 7 prosenttia.

Lagerbergsillä on tuotantolaitos ja omia broilerikasvattamoja Blekingessä, Etelä-Ruotsissa. Ornissa kasvattamoissa tuotettujen broilereiden lisäksi Lagerbergs hankkii broilereita tuotantolaitoksen läheisyydessä sijaitsevilta sopimustuottajilta. Yhtiössä työskentelee 120 työntekijää. Atrian vuosittaisen liikevaihdon arvioidaan kasvavan noin 30 miljoonaa euroa.

Lagerberg i Norjeby AB	Yhdistämisessä käytetyt käyvät arvot
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	6 372
Aineettomat hyödykkeet	
Liiketoiminnan sopimuskanta	4 753
Tuotemerkki	5 720
Pitkäaikaiset rahoitusvarat	879
Vaihto-omaisuus	1 799
Lyhytaikaiset saamiset	3 999
Rahat ja pankkisaamiset	2 808
Varat yhteensä	26 329

Tilinpäätös 2016 | Konsernitilinpäätöksen liitetiedot, IFRS

Lagerberg i Norjeby AB	Yhdistämisessä käytetyt käyvät arvot
Pitkäaikaiset velat	2 970
Laskennallinen verovelka	2 673
Lyhytaikaiset velat	5 836
Velat yhteensä	11 480
Nettovarat	14 849
Liikearvo	3 895
Kauppahinta	18 744
Yrityskaupan rahavirtavaikutus	15 937

Laskelma on tehty alustavana, koska kauppahinta sekä varallisuus- ja velkaerien käyvät arvot saattavat vielä täsmentyä.

Kaivon Liha Kaunismaa Oy:

Atria osti 70 prosentin osuuden Kaivon Liha Kaunismaa Oy:n osakekannasta. Kauppahinta oli 15,3 miljoonaa euroa. Sopimus yrityskaupan toteutumisesta Atrian ja Kaivon Lihan välillä vahvistettiin 3.10.2016. Kaivon Lihan tuotantolaitos sijaitsee Turussa ja sillä on noin 50 työntekijää.

Yrityskaupalla Atria nostaa nautaketjun jalostusarvoa ja kannattavuutta. Kaivon Lihalla on vahva osaaminen korkealaatuisten hampurilaispihvien ja kebapituotteiden valmistajana sekä merkittävä markkina-asema kasvavassa pikaruokamarkkinassa Suomessa. Kaivon Lihan asiakkaina ovat pikaruokaketjut ja muut Food Service -asiakkaat. Yhtiön tuotemerkki on Well Beef. Liiketoimintojen yhdistämisellä saavutetaan merkittävät synergiaedut lihan hankinnasta tuotteiden jakeluun.

Atrian vuosittaisen liikevaihdon arvioidaan kasvavan noin 40 miljoonaa euroa.

Kaivon Liha Kaunismaa Oy	Yhdistämisessä käytetyt käyvät arvot
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	1 062
Aineettomat hyödykkeet	
Asiakassuhteet	4 631
Tuotemerkki	3 606
Muut pitkävaikutteiset menot	35
Vaihto-omaisuus	1 362
Lyhytaikaiset saamiset	3 169
Varat yhteensä	13 865
Laskennallinen verovelka	1 674
Lyhytaikaiset velat	2 525
Velat yhteensä	4 200
Nettovarat	9 665
Liikearvo	12 168
Määräysvallattomien osuus käypään arvoon (liitetieto 24)	6 550
Rahana maksettava kauppahinta	15 283
Yrityskaupan rahavirtavaikutus 31.12.2016	14 281

Laskelma on tehty alustavana, koska kauppahinta sekä varallisuus- ja velkaerien käyvät arvot saattavat vielä täsmentyä.

2015:

Atria osti toukokuussa 2015 tanskalaisen leivänpäällisiä valmistavan Aalbaek Specialiteter A/S:n liiketoiminnan 5,5 miljoonalla eurolla. Aalbaekin vuosittainen liikevaihto on noin 10 miljoonaa euroa. Aalbaek on Tanskan merkittävin luomuleivänpäällisiin keskittynyt tuotemerkki.

Luomulihavalmisteiden kysyntä Tanskassa on kasvanut tasaisesti usean vuoden ajan. Kauppa vahvistaa Atrian markkinajohtajuutta leivänpäällisissä Tanskassa. Kaupassa Atrialle siirtyivät Aalbaekin tuotemerkit, liiketoiminta sopimuksineen sekä Farressa sijaitseva lihavalmistekauppa tuotantotiloineen. Kaupan yhteydessä noin 10 Aalbaekin työntekijää siirtyi Atrian palvelukseen. Liiketoiminta siirtyi Atrialle 11.5.2015 alkaen.

Hankinnan yhteydessä kirjattiin erillisenä aineettomana hyödykkeenä tuotemerkki, jonka arvo raportointipäivän taseessa on 3,7 miljoonaa euroa.

Aalbaek Specialiteter A/S:n liiketoiminnot	Yhdistämisessä käytetyt käyvät arvot
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	1 058
Aineettomat hyödykkeet	4 894
Vaihto - omaisuus	632
Varat yhteensä	6 584
Laskennallinen verovelka	875
Lyhytaikaiset velat	227
Velat yhteensä	1 102
Nettovarat	5 482
Kauppahinta	5 482
Yrityskaupan rahavirtavaikutus	5 482

Laskelma on lopullinen.

32. MYYDYT LIIKETOIMINNOT

2016:

Linnamäen sikatila:

Atria myi 29.4.2016 Pohjois-Virossa sijaitsevan sikatilan. Sikatilan myynnistä aiheutui noin yhden miljoonan euron myyntitappio, joka on kirjattu liiketoiminnan muihin kuluihin.

Kb Joddlaren:

Ruotsissa Atria on myynyt 1.6.2016 kiinteistöyhtiö Kb Joddlarenin. Yhtiö omistaa logistiikkakiinteistön Göteborgissa. Kauppahinta oli 3,8 miljoonaa euroa ja Atria Skandinavia kirjasi kaupasta 1,4 miljoonan euron myyntivoiton, joka on kirjattu liiketoiminnan muihin tuottoihin.

2015:

Falbygdens-juustoliiketoiminta:

Ruotsin kilpailuvirasto (KKV) hyväksyi 11.3.2015 antamallaan päätöksellä kaupan, jossa Atria myi Falbygdens-juustoliiketoiminnan Arla Foods AB:lle. Kaupan kohteena olevat liiketoiminnot liitettiin Arla Foods AB:hen 1.4.2015 lähtien. Kaupassa Arlalle siirtyi Falbygdens-juustoliiketoiminta työntekijöineen, Falköpingissä sijaitseva tuotantolaitos ja Falbygdens-tuotemerkki. Siirtyviä työntekijöitä oli noin 100. Kaupassa siirtyneet juustoliiketoiminnan varat olivat 33,6 miljoonaa euroa ja velat 5,3 miljoonaa euroa. Kauppahinta oli 29,3 miljoonaa euroa, kun kauppasopimuksen mukainen nettokäyttöpääoman muutos oli huomioitu. Kaupalla ei ole tulosvaikutusta.

OOO Campoferma:

Atria myi 24.6.2015 OOO Campoferma -nimisen tytäryhtiön Venäjällä. Yhtiö omisti Moskovan lähistöllä sijaitsevan maatilan kiinteistöineen. Kauppahinta oli 4,5 miljoonaa euroa ja yhtiön nettovarat 5,0 miljoonaa euroa. Kaupasta kirjattiin 0,6 miljoonan euron kustannukset. Lisäksi yhtiön kerryttämät 2,5 miljoonan euron muuntoerot on siirretty omasta pääomasta tulosvaikutteiseksi eräksi liiketoiminnan muihin tuottoihin.

33. TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Tanskan Kilpailu- ja kuluttajavirasto (Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen) lopetti tutkimukset, jotka liittyvät Atrian Skandinavian tytäryhtiöön Atria Danmark A/S:n. Tutkimuksen käynnistymisestä kerrottiin lehdistötiedotteella 23.6.2016. Viranomaiset eivät löytäneet perusteita tutkinnan jatkamiselle.

Atria Suomi Oy teki tammikuussa toimitussopimuksen ensimmäisen lihaerän viemisestä Kiinaan. Atria toimittaa kiinalaisille asiakkailleen pakastettuja sianlihatuotteita noin kolmen miljoonan kilon verran vuoden 2017 aikana. Toimitus sisältää kaikkia sian ruhosta saatavia tuotteita. Ensimmäinen toimituserä asiakkaalle lähtee toukokuun alussa.

34. KONSERNIYHTIÖT SEKÄ KONSERNIN YHTEIS- JA OSAKKUUSYHTIÖT

Atria-konsernin merkittävimmät tytäryhtiöt ovat elintarvikkeita valmistavat Atria Suomi Oy, Atria Sverige AB, Atria Danmark A/S, OOO Pit-Product ja Atria Eesti AS, eläinten hankinnasta ja välityksestä vastaava A-Tuottajat Oy sekä eläinten rehuja valmistava A-Rehu Oy.

Konserniyritykset liiketoiminta-alueiden mukaisesti	Kotimaa	Omistus-osuus (%)	Osuus äänivallasta (%)
Atria Suomi:			
Ab Botnia-Food Oy *)	Suomi	100,0	100,0
A-Liha Jyväskylä Oy	Suomi	100,0	100,0
A-Lihatukkurin Oy *)	Suomi	100,0	100,0
A-Logistiikka Oy	Suomi	100,0	100,0
A-Pekoni Nurmo Oy	Suomi	100,0	100,0
A-Pihvi Kauhajoki Oy	Suomi	100,0	100,0
A-Pihvi Kuopio Oy	Suomi	100,0	100,0
A-Rehu Oy	Suomi	51,0	51,0
A-Sikateurastamo Oy	Suomi	100,0	100,0
Atria Oyj	Suomi		
Atria Suomi Oy	Suomi	100,0	100,0
Atria-Chick Oy	Suomi	100,0	100,0
Atria-Lihavalmiste Oy	Suomi	100,0	100,0
Atria-Meetvursti Oy	Suomi	100,0	100,0
Atria-Tekniikka Oy	Suomi	100,0	100,0
Atria-Tuoreliha Oy	Suomi	100,0	100,0
Atria-Valmisruoka Oy	Suomi	100,0	100,0
A-Tuottajat Oy	Suomi	97,9	99,0
Best-In Oy	Suomi	100,0	100,0
F-Logistiikka Oy *)	Suomi	100,0	100,0
Kauhajoen Teurastamokiinteistöt Oy	Suomi	100,0	100,0
Kaivon Liha Kaunismaa Oy	Suomi	70,0	70,0
Kiinteistö Oy Tievapolku 3	Suomi	100,0	100,0
Liha ja Säilyke Oy	Suomi	100,0	100,0
Mestari Forsman Oy *)	Suomi	100,0	100,0
Rokes Oy	Suomi	100,0	100,0
Sahalahden Broiler Oy	Suomi	100,0	100,0
Suomen Kalkkuna Oy	Suomi	100,0	100,0
Atria Skandinavia:			
Atria Concept SP Z.o.o	Puola	100,0	100,0
Atria Danmark A/S	Tanska	100,0	100,0
Atria Denmark Holding A/S	Tanska	100,0	100,0
Atria Scandinavia AB	Ruotsi	100,0	100,0
Atria Sverige AB	Ruotsi	100,0	100,0
Nordic Fastfood AB	Ruotsi	51,0	51,0
Nordic Fastfood Etablerings AB *)	Ruotsi	51,0	51,0
Lagerberg i Norjeby AB	Ruotsi	100,0	100,0
Ridderheims AS	Norja	100,0	100,0
Atria Venäjä:			
Atria-Invest Oy	Suomi	100,0	100,0
OOO Pit-Product	Venäjä	100,0	100,0
Atria Baltia:			
Atria Eesti AS	Viro	100,0	100,0
Atria Farmid OÜ	Viro	100,0	100,0
OÜ Atria *)	Viro	100,0	100,0

*) Lepäävä yhtiö

Kaikki tytäryritykset sisältyvät konsernitilinpäätökseen. Määräysvallattomien omistajien osuus Atria-konsernin tilikauden tuloksesta ja kertyneistä voittovaroista ei ole olennainen.

Tilinpäätös 2016 | Konsernitilinpäätöksen liitetiedot, IFRS

Konsernin yhteis- ja osakkuusyrietykset	Kotimaa	Omistus- osuus (%)	Osuus ääni- vallasta (%)
Konsernin yhteisyrietykset:			
Honkajoki Oy *)	Suomi	50,0	50,0
Lihateollisuuden Tutkimuskeskus LTK osuuskunta	Suomi	50,0	50,0
Länsi-Kalkkuna Oy	Suomi	50,0	50,0
Konsernin osakkuusyrietykset:			
Domretor Oy	Suomi	24,9	24,9
Findest Protein Oy	Suomi	33,1	33,1
Finnpig Oy	Suomi	50,0	50,0
Foodwest Oy	Suomi	33,5	33,5
Kiinteistö Oy Itikanmäen Teollisuustalo	Suomi	13,2	13,2
Transbox Oy	Suomi	25,7	25,7
Tuoretie Oy	Suomi	33,3	33,3
*) Raportoitu merkittävänä yhteisyrietyksenä (liitetieto 15).			

Tilinpäätös 2016 | Emoyhtiön tilinpäätös, FAS

TULOSLASKELMA, 1 000 EUR

	Liite	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
LIKEVAIHTO	2.1	37 632	37 833
Liiketoiminnan muut tuotot	2.2	3 425	3 192
Henkilöstökulut	2.3	-2 601	-2 972
Poistot ja arvonalentumiset	2.4		
Suunnitelman mukaiset poistot		-21 432	-22 126
Liiketoiminnan muut kulut	2.5	-5 779	-5 360
LIKEVOITTO		11 245	10 567
Rahoitustuotot ja -kulut	2.6	-2 982	-3 821
VOITTO / TAPPIO ENNEN TILINPÄÄTÖS-SIIRTOJA JA VEROJA		8 262	6 746
Tilinpäätössiirot	2.7	5 816	8 227
Tuloverot	2.8	-3 592	-36
TILIKAUDEN VOITTO / TAPPIO		10 486	14 937

TASE, 1 000 EUR

Vastavaa	Liite	31.12.2016	31.12.2015
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	3.1		
Aineettomat oikeudet		27	33
Muut pitkävaikutteiset menot		5 671	6 249
Aineettomat hyödykkeet yhteensä		5 698	6 282
Aineelliset hyödykkeet	3.1	225 166	218 735
Sijoitukset	3.2		
Osuudet saman konsernin yrityksissä		318 056	312 476
Osuudet omistus-yhteisyriksissä		3 881	3 861
Muut osakkeet ja osuudet		1 072	1 072
Sijoitukset yhteensä		323 010	317 409
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ		553 873	542 426
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Pitkäaikaiset saamiset	3.3	156 398	177 540
Lyhytaikaiset saamiset	3.3	122 929	119 827
Rahat ja pankkisaamiset		3 522	2 982
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ		282 849	300 349
Vastavaa yhteensä		836 723	842 775
Vastattavaa			
OMA PÄÄOMA	3.4		
Osakepääoma		48 055	48 055
Ylikurssirahasto		0	138 502
Omat osakkeet		-1 277	-1 277
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		248 730	110 228
Edellisten tilikausien voitto		62 459	58 785
Tilikauden voitto / tappio		10 486	14 937
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		368 453	369 229
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	3.5		
Poistoero		82 862	83 398
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen vieras pääoma	3.6	174 901	151 489
Lyhytaikainen vieras pääoma	3.7	210 507	238 659
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		385 407	390 148
Vastattavaa yhteensä		836 723	842 775

RAHOITUSLASKELMA, 1 000 EUR

	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Myynnistä saadut maksut	37 353	37 774
Muista tuotoista saadut maksut	3 425	3 192
Maksut liiketoiminnan kuluista	-8 351	-7 454
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	32 427	33 512
SAADUT RAHAVIRTA		
Saadut osingot	78	600
Saadut korko- ja rahoitustuotot	10 837	8 339
Maksetut korko- ja rahoituskulut	-13 206	-10 343
Maksetut verot	-1 323	174
Liiketoiminnan rahavirta	28 813	32 282
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-27 279	-29 597
Investoinnit muihin sijoituksiin	-5 601	-4 473
Konsernisaamisten muutos	14 917	54 552
Lainasaamisten muutos	0	-150
Investointien rahavirta	-17 962	20 332
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Lainojen maksut / nostot	21 628	-51 111
Konserninelkojen muutos	-20 675	10 749
Osinkojen maksut	-11 263	-11 263
Rahoituksen rahavirta	-10 310	-51 624
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
	28 813	32 282
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
	-17 962	20 332
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
	-10 310	-51 624
YHTEENSÄ	540	991
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 1.1.	-2 982	-1 992
Rahavarat 31.12.	3 522	2 982
Muutos	540	991

1. TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET**Yleiset tilinpäätöksen laatimisperiaatteet**

Atria Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti (FAS).

Konsernia koskevat tiedot

Atria Oyj on Atria Oyj -konsernin emoyhtiö, kotipaikka Kuopio. Atria Oyj -konsernitilinpäätöksen jäljennökset ovat saatavissa emoyhtiön pääkonttorista Itikanmäenkatu 3, Seinäjoki, postiosoite PL 900, 60060 ATRIA.

Arvostusperiaatteet

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen välittömään hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja arvonalennuskirjauksilla. Poistot tehdään tasapois- toina käytössäoloajalta. Aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut avustukset on kirjattu hankintameno vähennykseksi. Saadut avustukset eivät ole olennaisia.

Poistoajat:

Rakennukset	Nurmo	40 vuotta
	muut paikkakunnat	25 vuotta
Koneet ja kalusto	Nurmo	10 vuotta
	muut paikkakunnat	7 vuotta
Ohjelmistot		5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset		10 vuotta

Rahoitusvälineet on arvostettu taseessa hankintamenoon vähennettynä arvonalennuskirjauksilla.

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset erät on muutettu Suomen rahaksi tilinpäätöspäivän Euroopan Keskuspankin noteeraamaan kurssiin. Realisoituneiden valuuttamääräisten lainojen kurssierot on esitetty rahoituserissä.

Johdannaisoppimukset

Korkoriskiä hallitaan jakamalla rahoitusta vaihtuvakorkoisiin ja kiinteäkorkoisiin instrumentteihin sekä suojautumalla korkojohdannaisten avulla. Yhtiö on käyttänyt tilikauden aikana korkoriskin hallintaan koronvaihtosopimuksia. Koronvaihtosopimusten osalta sovelletaan IFRS:n mukaista suojauslaskentaa. Koronvaihtosopimusten osalta suojaussuhde on dokumentoitu ja se on tehokas. Riskienhallinnan periaatteet, johdannaisen kirjaamis- periaatteet sekä yksityiskohtaiset tiedot johdannaisesta sisältäen nimellismäärät, käyvät arvot, maturiteetti ja arvostusperiaatteet on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 27. Koronvaihtosopi- musten käypäarvo vuoden lopussa oli -3,0 miljoonaa euroa (-3,4 milj. euroa).

Atria Oyj:n tytäryritykset toimivat usealla valuutta-alueella ja siten yhtiö altistuu eri valuutoista johtuville riskeille. Valuuttariskiä syntyy ennakoituista liiketoimista, taseeseen merkityistä varoista ja veloista. Yhtiö suojaa rahavirtoja valuuttatermiineillä, joiden käyvän arvon muutokset kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Valuuttatermiinien käypä arvo lasketaan arvostamalla termiini- sopimukset tilinpäätöspäivän termiinikurssiin. Valuuttamääräiset lainasaamiset on suojattu kokonaan.

Yhtiön käyttämien valuuttatermiinien käypäarvo vuoden lopussa oli -1,5 miljoonaa euroa (-1,0 milj. euroa). Käyvät arvot on todet- tavissa joko suoraan (ts. hintana) tai epäsuorasti (ts. hinnasta joh- dettuna). Rahoitusinstrumenteille, joilla ei käydä kauppaa toimi- villa markkinoilla (esim. OTC-johdannaiselle), määritetään käypä arvo arvostusmenetelmien avulla. Näissä arvostusmenetelmissä käytetään mahdollisimman paljon todettavissa olevaa markki- natietoa, kun sitä on saatavilla, ja turvaututaan mahdollisimman vähän yrityskohtaisiin arvioihin. Jos kaikki instrumentin käyvän arvon määrittämiseen tarvittavat merkittävät syöttötiedot ovat todettavissa, instrumentti on käyvän arvon hierarkiatasolla 2 (kts. konsernitilinpäätöksen liitetieto 27).

2. TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT, 1 000 EUR

1.1.–31.12.2016 1.1.–31.12.2015

2.1. LIIKEVAIHTO	37 632	37 833
------------------	--------	--------

Yhtiön vuokratuotot esitetään liikevaihtona, koska se vastaa yhtiön toiminnan nykyistä luonnetta.

2.2. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

Palveluveloitukset konserniyhtiöiltä	3 050	2 828
Muut	376	364
Yhteensä	3 425	3 192

2.3. HENKILÖSTÖKULUT

Henkilökunnan lukumäärä keskimäärin		
Toimihenkilöt Suomessa	12	11

Henkilöstökulut**Palkat:**

Toimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen ja hallituksen jäsenet	1 189	1 329
Hallintoneuvoston jäsenet	71	79
Muut palkat	742	842
Yhteensä	2 002	2 249

Eläkekulut	521	625
Muut henkilösivukulut	78	98
Yhteensä	599	722

Henkilöstökulut yhteensä	2 601	2 972
--------------------------	-------	-------

Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan eläkesitoumukset: Yhtiön lakisääteiset eläkkeet ovat maksuperusteisia ja ne on hoidettu vakuutusyhtiössä (kts. konsernitilinpäätöksen liitetieto 30).

2.4. POISTOT JA ARVONALENTUMISET

Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	21 432	22 126
---	--------	--------

Tase-eräkohtainen poistoerittely sisältyy kohtaan 3.1.

Tilinpäätös 2016 | Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot, FAS

2.5. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

	1.1. – 31.12.2016	1.1. – 31.12.2015
Liiketoiminnan muut kulut	5 779	5 360
Sisältää hallinto-, markkinointi-, energia-, siivous-, käyttö- ja muita kuluja sekä tilintarkastajien palkkiot.		
Tilintarkastajan palkkiot / Tilintarkastuspalkkiot PricewaterhouseCoopers Oy	178	177
Veroneuvonta	0	4
Muut palkkiot	0	24
Yhteensä	178	204

2.6. RAHOITUSTUOTOT JA KULUT

Tuotot pitkäaikaisista sijoituksista		
Muilta	78	600
Yhteensä	78	600

Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	3 201	3 877
Muilta	7 480	2 725
Yhteensä	10 681	6 602

Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	379	487
Arvon alentumiset konsernin sijoituksista	0	443
Muille	13 362	10 093
Yhteensä	13 741	11 024

Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	-2 982	-3 821
----------------------------------	--------	--------

Erään korko- ja muut rahoituskulut sisältyy kurssivoittoa/tappioita (netto)	198	4
---	-----	---

2.7. TILINPÄÄTÖSSIIRROT

Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus	536	-243
Saadut konserniavustukset	5 280	8 470
Yhteensä	5 816	8 227

2.8. TULOVEROT

Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	3 592	36
-------------------------------------	-------	----

3. TASEEN LIITETIEDOT, 1 000 EUR

31.12.2016 31.12.2015

3.1. AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET

Aineettomat hyödykkeet:

Aineettomat oikeudet		
Hankintameno 1.1.	1 483	1 455
Lisäykset	0	28
Vähennykset	0	0
Hankintameno 31.12.	1 483	1 483
Kertyneet poistot 1.1.	-1 450	-1 444
Vähennysten poistot	0	0
Tilikauden poisto	-6	-6
Kertyneet poistot 31.12.	-1 455	-1 450
Kirjanpitoarvo 31.12.	27	33

Muut pitkävaikutteiset menot

Hankintameno 1.1.	25 484	22 914
Lisäykset	1 333	2 570
Vähennykset	0	0
Hankintameno 31.12.	26 817	25 484
Kertyneet poistot 1.1.	-19 234	-17 569
Vähennysten poistot	0	0
Tilikauden poisto	-1 912	-1 666
Kertyneet poistot 31.12.	-21 146	-19 234
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 671	6 249

Aineettomat hyödykkeet yhteensä 5 698 6 282

Aineelliset hyödykkeet:

Maa- ja vesialueet		
Hankintameno 1.1.	1 207	1 233
Lisäykset	0	0
Vähennykset	-10	-27
Hankintameno 31.12.	1 197	1 207

Rakennukset ja rakennelmat

Hankintameno 1.1.	298 635	297 430
Lisäykset	700	1 205
Vähennykset	0	0
Hankintameno 31.12.	299 335	298 635
Kertyneet poistot 1.1.	-156 429	-149 876
Vähennysten poistot	0	0
Tilikauden poisto	-6 560	-6 554
Kertyneet poistot 31.12.	-162 990	-156 429
Kirjanpitoarvo 31.12.	136 345	142 206

Koneet ja kalusto

Hankintameno 1.1.	323 175	315 116
Lisäykset	4 943	8 086
Vähennykset	-172	-28
Hankintameno 31.12.	327 946	323 175

Tilinpäätös 2016 | Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot, FAS

	31.12.2016	31.12.2015
Kertyneet poistot 1.1.	-269 888	-256 136
Vähennysten poistot	0	0
Tilikauden poisto	-12 778	-13 752
Kertyneet poistot 31.12.	-282 666	-269 888
Kirjanpitoarvo 31.12.	45 280	53 287
Muut aineelliset hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	2 808	2 337
Lisäykset	13	471
Vähennykset	0	0
Hankintameno 31.12.	2 822	2 808
Kertyneet poistot 1.1.	-1 577	-1 429
Vähennysten poistot	0	0
Tilikauden poisto	-177	-149
Kertyneet poistot 31.12.	-1 754	-1 577
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 068	1 231
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Hankintameno 1.1.	20 804	3 514
Muutokset +/-	20 472	17 291
Hankintameno 31.12.	41 276	20 804
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	225 166	218 735

Koneiden ja laitteiden poistamaton hankintameno 45 280 53 287
 Muun kuin tuotannon koneiden ja laitteiden osuus ei ole olennainen erä.
 Loppuun poistettujen ja romutettujen hankintahinnat on ilmoitettu vähennyksenä.

3.2. SIJOITUKSET

	Emoyhtiön omistus- osuus-% 2016	Emoyhtiön omistus- osuus-% 2015
Konserniyritykset:		
Ab Botnia-Food Oy, Seinäjoki	100	100
Atria Eesti AS, Valga, Viro	100	100
Atria Scandinavia AB, Sköllersta, Ruotsi	100	100
Atria Suomi Oy, Kuopio	100	100
Atria-Invest Oy, Seinäjoki	100	100
A-Tuottajat Oy, Seinäjoki	97,9	97,9
Best-In Oy, Kuopio	100	100
Kauhajoen Teurastamokiinteistöt Oy, Kauhajoki	100	100
Kiinteistö Oy Tievapolku 3, Helsinki	100	100
Liha ja Säilyke Oy, Forssa	63,2	63,2
Mestari Forsman Oy, Seinäjoki	100	100
OÜ Atria, Tallinna, Viro	100	100
Rokes Oy, Forssa	100	100
Suomen Kalkkuna Oy, Seinäjoki	100	100
UAB Vilniaus Mesa, Vilna, Liettua *		

* yhtiö on purettu ja lopetettu 29.12.2015

	31.12.2016	31.12.2015
Yhteis- ja osakkuusyrietykset:		
Foodwest Oy, Seinäjoki	33,5	33,5
Honkajoki Oy, Honkajoki	50,0	50,0
Kiinteistö Oy Itikanmäen Teollisuustalo, Seinäjoki	13,2	13,2
Lihateollisuuden Tutkimuskeskus LTK osuuskunta, Hämeenlinna	50,0	50,0
Länsi-Kalkkuna Oy, Säkyliä	50,0	50,0
Transbox Oy, Helsinki	18,6	18,6
Tuoretie Oy, Seinäjoki	33,3	33,3

3.3. SAAMISET

Pitkäaikaiset saamiset:		
Lainasaamiset	2 650	2 650
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä:		
Lainasaamiset	153 748	174 890
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	156 398	177 540

Lyhytaikaiset saamiset:		
Myyntisaamiset	0	35
Muut saamiset	-4	98
Siirtosaamiset	443	466

Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä:		
Myyntisaamiset	1 674	1 360
Muut saamiset	114 667	108 442
Siirtosaamiset	6 150	9 426
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	122 929	119 827

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät:		
- konserniavustus	5 280	8 470
- korkojaksotus	979	1 033
- verojaksotus	0	278
- muut	334	110
Yhteensä	6 592	9 892

3.4. OMA PÄÄOMA

Osakepääoma 1.1.	48 055	48 055
Osakepääoma 31.12.	48 055	48 055
Ylikurssirahasto 1.1.	138 502	138 502
Siirto vapaan oman pääoman rahastoon	-138 502	0
Ylikurssirahasto 31.12.	0	138 502
Sidottu oma pääoma yhteensä	48 055	186 557

Tilinpäätös 2016 | Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot, FAS

	31.12.2016	31.12.2015
Omat osakkeet 1.1.	-1 277	-1 277
Omat osakkeet 31.12.	-1 277	-1 277
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	110 228	110 228
Siirto ylikurssirahastosta	138 502	0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	248 730	110 228
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	73 722	70 047
Osingonjako	-11 263	-11 263
Voittovarot 31.12.	62 459	58 785
Tilikauden voitto / tappio	10 486	14 937
Voittovarot 31.12.	72 945	73 722
Vapaa oma pääoma yhteensä	320 397	182 672
Oma pääoma yhteensä	368 453	369 229

Tilikauden lopussa 31.12.2016 yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden määrä oli 111.312 kpl, mikä vastaa 0,394 % osakkeista ja 0,1 % osakkeiden tuomasta äänivallasta. Tilikauden aikana ei ole tapahtunut muutoksia omien osakkeiden määrässä.

Laskelma jakokelpoisista varoista:	31.12.2016	31.12.2015
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	248 730	110 228
Voitto edellisiltä tilikausilta	62 459	58 785
Tilikauden voitto / tappio	10 486	14 937
Omat osakkeet	-1 277	-1 277
Yhteensä	320 397	182 672

Osakepääoma jakautuu osakelajeittain seuraavasti:

	2016		2015	
	kpl	euro	kpl	euro
A-sarja (1 ääni/osake)	19 063 747	32 408	19 063 747	32 408
KII-sarja (10 ääntä/osake)	9 203 981	15 647	9 203 981	15 647
Yhteensä	28 267 728	48 055	28 267 728	48 055

3.5. TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	31.12.2016	31.12.2015
Poistoero	82 862	83 398

3.6. PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

Joukkovelkakirjalainat	50 000	50 000
Lainat rahoituslaitoksilta	110 000	81 250
Eläkelainat	10 513	13 025
Siirtovelat	51	89
Yhteensä	170 563	144 364

Velat saman konsernin yrityksille:

Muut pitkäaikaiset velat	4 338	7 125
--------------------------	-------	-------

Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	174 901	151 489
---	----------------	----------------

Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua:

Lainat rahoituslaitoksilta	70 000	30 000
Eläkelainat	2 000	4 000
Yhteensä	72 000	34 000

Atria Oyj:n vuonna 2013 liikkeelle laskema 50 miljoonan euron joukkovelkakirjalaina erääntyy vuonna 2018, korko 4,4%

3.7. LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

Lainat rahoituslaitoksilta	32 998	37 608
Eläkelainat	2 513	2 513
Ostovelat	3 217	3 259
Muut velat	941	679
Siirtovelat	6 484	3 982

Velat saman konsernin yrityksille:

Muut pitkäaikaiset velat	2 788	2 788
Ostovelat	643	529
Muut velat	160 870	187 228
Siirtovelat	53	74

Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	210 507	238 659
---	----------------	----------------

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät:

- palkka- ja sosiaalikulujaksotukset	634	784
- korkojaksotukset	2 208	2 176
- termiinien arvostus	1 537	1 034
- verojaksotus	1 990	0
- muut	169	62
Yhteensä	6 537	4 056

4. MUUT LIITETIEDOT, 1 000 EUR

	31.12.2016	31.12.2015
4.1. ANNETUT VAKUUDET, VASTUUSITOUMUKSET JA MUUT VASTUUT		
Taseeseen sisällyttömät vastuusitoumukset ja vastuut		
Takaukset		
Samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta	56 435	51 865
Muiden puolesta	0	0
Yhteensä	56 435	51 865
Muut vuokrasopimukset		
Muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat		
Yhden vuoden kuluessa	693	664
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua	1 668	972
Yli viiden vuoden kuluttua	2 808	3 296
Yhteensä	5 168	4 933

4.2. ALV-VASTUUT

Yhtiö on tehnyt arvonalisäverolain tarkoittamia kiinteistöinvestointeja, joiden jäljellä oleva tarkistusvastuu tarkistuskausittain 31.12.2016.

Yhtiö on velvollinen tarkistamaan kiinteistöinvestointien arvonalisäverovähennyksiä, jos kiinteistöjen verollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana.

Investoinnin valmistumisvuosi	Jäljellä oleva tarkistusvastuun määrä	
2008	144	289
2009	275	413
2010	107	143
2011	709	886
2012	453	544
2013	521	607
2014	649	741
2015	1 676	1 885
2016	1 707	0
Yhteensä	6 241	5 509

	31.12.2016	31.12.2015
4.3. JOHDANNAISSOPIMUKSET		
Johdannaissopimusten käyvät arvot		Johdannaissavat (+) / johdannaisvelat (-)
Valuuttatermiinit:		
Muut suojaukset	-1 537	-1 034
Koronvaihtosopimukset, maturiteetti yli vuoden:		
Suojauslaskennan alaiset kassavirtasuojaukset *)	-3 012	-3 388
Yhteensä	-4 549	-4 423

*) Koronvaihtosopimusten osalta sovelletaan IFRS:n mukaista suojauslaskentaa. Koronvaihtosopimusten osalta suojaussuhde on dokumentoitu ja se on tehokas. Riskienhallinnan periaatteet, johdannaisten kirjaamisperiaatteet sekä yksityiskohtaiset tiedot johdannaisesta sisältäen nimellismäärät, käyvät arvot, maturiteetti ja arvostusperiaatteet on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 27.

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus

Seinäjoella 16. päivänä maaliskuuta 2017

Seppo Paavola
puheenjohtaja

Nella Ginman-Tjeder

Esa Kaarto

Pasi Korhonen

Jukka Moisio

Kjell-Göran Paxal

Jyrki Rantsi

Harri Sivula

Juha Gröhn
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Seinäjoella 16. päivänä maaliskuuta 2017
PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Samuli Perälä
KHT

Tilintarkastuskertomus Atria Oyj:n yhtiökokoukselle

TILINPÄÄTÖKSEN TILINTARKASTUS

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Tilintarkastuksen kohde

Olemme tilintarkastaneet Atria Oyj:n (y-tunnus 0841066-1) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2016. Tilinpäätös sisältää:

- konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista; sekä
- emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

LAUSUNNON PERUSTELUT

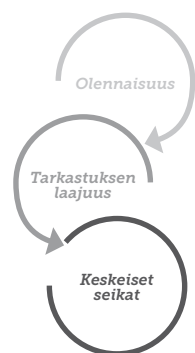
Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiimme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Riippumattomuus

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

TARKASTUKSEN YLEINEN LÄHESTYMISTAPA



Yhteenveto

- Konsernitilinpäätökselle määritetty olennaisuus on € 2 500 000. Olennaisuus on määritelty huomioiden vertailukelpoisuuteen vaikuttavilla, tavanomaiseen liiketoimintaan kuulumattomilla erillä oikaistu tilikauden tulos ennen veroja, liikevaihto ja bruttokate tietyin painoarvoin.
- Tarkastuksen laajuus: Tarkastuksen kohteena on ollut emoyhtiö sekä sen tytäryhtiöitä Suomessa, Ruotsissa, Venäjällä, Virossa ja Tanskassa.

Tilintarkastuksen kannalta keskeisinä seikkoina on huomioitu:

- Tuloutus – myynnin kohdistuminen oikealle kaudelle
- Liikearvon ja tuotemerkkien arvostus
- Yrityshankinnat
- Vaihto-omaisuuden arvostus
- Tytäryhtiöosakkeiden ja lainasaatavien arvostus (koskee vain emoyhtiötä)

Osana tilintarkastuksen suunnittelua olemme määrittäneet olennaisuuden ja arvioineet riskiä siitä, että tilinpäätöksessä on olennainen virheellisyys. Erityisesti olemme arvioineet alueita, joiden osalta johto on tehnyt subjektiivisia arvioita. Tällaisia ovat esimerkiksi merkittävät kirjanpidolliset arviot, joihin liittyy oletuksia ja tulevien tapahtumien arviointia.

Olennaisuus

Tarkastuksemme suunnitteluun ja suorittamiseen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Tilintarkastuksen tavoitteena on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena olennaista virheellisyttä. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä. Niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Perustuen ammatilliseen harkintaamme määritimme olennaisuuteen liittyen tiettyjä kvantitatiivisia raja-arvoja, kuten alla olevassa taulukossa kuvatun konsernitilinpäätökselle määritetyn olennaisuuden. Nämä raja-arvot yhdessä kvalitatiivisten tekijöiden kanssa auttoivat meitä määrittämään tarkastuksen kokonaislaajuuden ja yksittäisten tilintarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden sekä arvioimaan virheellisyyksien vaikutusta tilinpäätökseen kokonaisuutena.

Konsernitilinpäätökselle määritetty olennaisuus	€ 2 500 000
Olennaisuuden määrittämisessä käytetty vertailukohde	Konsernitilinpäätökselle määritetty olennaisuus on € 2 500 000. Olennaisuus on määritelty huomioiden vertailukelpoisuuteen vaikuttavilla, tavanomaiseen liiketoimintaan kuulumattomilla erillä oikaistu tilikauden tulos ennen veroja, liikevaihto ja bruttokate tietyin painoarvoin.
Perustelut vertailukohteen valinnalle	Valitsimme olennaisuuden määrittämisen pääasialliseksi vertailukohteeksi tuloksen ennen veroja, koska käsityksemme mukaan tilinpäätöksen lukijat käyttävät yleisimmin sitä arvioidessaan konsernin suoriutumista. Lisäksi tulos ennen veroja on yleisesti hyväksytty vertailukohde. Lisäksi olemme käyttäneet olennaisuuden määrittämisessä vertailukohteena liikevaihtoa ja bruttokatetta, joiden katsomme niin ikään olevan olennaisia tilinpäätöksen lukijoille konsernin suoriutumista arvioitaessa.

Konsernitilinpäätöksen tarkastuksen laajuuden määrittäminen

Tilintarkastuksemme laajuutta määrittäessämme olemme ottaneet huomioon Atria-konsernin rakenteen, toimialan sekä taloudelliseen raportointiin liittyvät prosessit ja kontrollit.

Atria konserni jakaantuu neljään liiketoiminta-alueeseen: Atria Suomi, Atria Skandinavia, Atria Venäjä ja Atria Baltia. Tarkastuksen kohteena on ollut emoyhtiö sekä sen tytäryhtiöt Suomessa, Ruotsissa, Venäjällä, Virossa ja Tanskassa.

Olemme määritelleet ennalta, minkä tyyppistä tilintarkastustyötä kohdistetaan konsernin kunkin osan taloudelliseen informaatioon. Silloin, kun konsernin osan tilintarkastaja on suorittanut työn, olemme ohjeistaneet konsernin osan tilintarkastajaa tarkastusohjeilla, jotka ovat sisältäneet mm. riskiarviomme, olennaisuuden, tilintarkastuksen lähestymistavan sekä keskitetysti suoritettua tarkastustoimenpiteitä.

TILINTARKASTUKSEN KANNALTA KESKEISET SEIKAT

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessamme sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Otamme kaikissa tilintarkastuksissamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän sisältyy arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyysriski.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN**tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka****Tuloutus – myynnin kohdistuminen oikealle kaudelle**

Ks. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet, konsernitilinpäätöksen liitetieto 2 Liikevaihto sekä 30 Lähipiiritapahtumat.

Liikevaihto määritetään tuotteiden ja palveluiden sekä raaka-aineiden ja tarvikkeiden myynnistä saadun tai saatavan vastikkeen käyvän arvon perusteella oikaistuna välillisillä veroilla ja alennuksilla, jotka perustuvat toimialan normaaleihin sopimuskäytäntöihin. Tuotot tavaroiden, raaka-aineiden ja tarvikkeiden myynnistä kirjataan sille kaudelle, jolloin tavaroiden omistamiseen liittyvät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle. Tuotot palveluista kirjataan sille kaudelle, jolloin palvelu on suoritettu.

Riski siitä, että myynti on kirjattu väärälle kaudelle on tilinpäätöksen kannalta merkittävä riski liikevaihdon suuruuden ja luonteen takia.

Liikearvon ja tuotemerkkien arvostus

Ks. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet, konsernitilinpäätöksen liitetieto 14 Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet sekä 31 Hankitut liiketoiminnot

Konsernissa testataan vuosittain liikearvo ja ne aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika mahdollisen arvonalentumisen varalta sekä arvioidaan viitteitä arvonalentumisesta. Atria konsernin taseessa 31.12.2016 on liikearvoa 170 miljoonaa euroa ja taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomiksi luokiteltuja tavaramerkkejä 59 miljoonaa euroa. Liikearvo ja taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomiksi luokitellut tavaramerkit on kohdistettu konsernin neljälle rahavirtaa tuottaville yksiköille Atria Suomelle, Atria Skandinavialle, Atria Venäjälle ja Atria Baltialle.

Liikearvon ja muiden aineettomien hyödykkeiden arvonalentumistestaukseen liittyy merkittävää johdon harkintaa. Näiden hyödykkeiden käyvän arvon määrittäminen perustuu arvioihin kerrytettävissä olevista rahamääristä. Olennaisia oletuksia näissä arvioissa ovat mm. liikevaihdon kasvuvauhti, pitkän aikavälin liikevoittomarginaali, inflaatio ja diskonttokorko.

Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa

Tarkastustoimenpiteemme ovat sisältäneet mm. seuraavia toimenpiteitä:

- Myyntitoiminnon läpikäynti ja myynnin katkon avainkontrollien testaus.
- Merkittävien myyntisopimusten ja sopimusehtojen läpikäynti ja IFRS kirjanpitokäsittelyn asianmukaisuuden tarkastus.
- Myynnin katkon oikeellisuuden tarkastaminen vertaamalla otoksella yksittäisiä myyntitapahtumia toimitusasiakirjoihin sekä tarkastamalla tilinpäätöspäivän jälkeen kirjattuja olennaisia hyvityslaskuja.
- Myynnin alennusten ja hyvitysten jaksotuksien oikeellisuuden tarkastaminen otantaan perustuen
- Liikevaihdon sekä liikevaihtoon kirjattujen kirjanpitoventien ja muistiotositteiden analysoiminen hyödyntäen atk-avusteista tarkastusta ja data-analyyseja.
- Yllä mainittujen toimenpiteiden lisäksi olemme tarkastaneet otoksen tilikauden aikaisista liikevaihtokirjauksista.

Vuotuiseen arvonalennustestaukseen kohdistetut tarkastustoimenpiteemme ovat sisältäneet mm. seuraavia toimenpiteitä:

- Keskustelimme johdon kanssa rahavirtaennusteissa käytetyistä laskentaperiaatteista ja merkittävistä arvionvaraisista oletuksista.
- Vertasimme mahdollisuuksien mukaan keskeisimpiä diskonttauskoron muuttujia sekä pitkän aikavälin liikevaihdon kasvuvauhtia yleisesti markkinoilta saatavaan informaatioon.
- Täsmäytimme rahavirtaennusteet hallituksen hyväksymään strategia-aineistoon.
- Tarkastimme rahavirtaennusteissa käytettyjen keskeisten oletusten ja muuttujien asianmukaisuutta sekä laskentaperiaatteiden johdonmukaisuutta suhteessa aikaisempiin tilikausiin.
- Arvioimme aikaisempien vuosien ennusteiden luotettavuutta muun muassa liikevaihdon kasvun ja liikevoittomarginaalin osalta vertaamalla näitä tilikauden toteumiin.
- Testasimme laskelmien matemaattista oikeellisuutta.
- Laadimme herkkyyssanalyysijä keskeisten muuttujien osalta mm. testataksemme liitetiedossa 14 annettuja tietoja laskelmien herkkyydestä.

**KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN
tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka**
Yrityshankinnat

Ks. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet sekä konsernitilinpäätöksen liitetieto 31 Hankitut liiketoiminnot

Yksilöitävissä olevat liiketoimintojen yhdistämisessä hankitut varat, vastattaviksi otetut velat ja ehdolliset velat arvostetaan hankinta-ajankohdan käyppiin arvoihin. Johto joutuu käyttämään merkittävää harkintaa liiketoimintojen yhdistämisessä hankittujen varojen ja velkojen identifioimisessa sekä niiden käypään arvoon arvostamisessa.

Aineellisten hyödykkeiden osalta konserni tekee vertailuja vastaavien hyödykkeiden markkinahintoihin ja arvioi hankittujen hyödykkeiden kunnon, iän, kulumisen ja muiden vastaavien tekijöiden vaikutusta arvoon. Aineettomien hyödykkeiden käyvän arvon määrittäminen perustuu arvioihin kerrytettävissä olevista rahamääristä. Tuotemerkkien ja asiakassuhteiden arvostukseen vaikuttavat mm. arvioitu tuotto-oletama ja liikevoitomarginaali, myynnin kasvu, diskonttokorko sekä arvioitu ajanjakso, minkä aikana ennustetut rahavirrat toteutuvat. Sopimuskannan arvostukseen vaikuttavat mm. sopimusten pituus, arvioidut toimitusmäärät sekä diskonttauskorko.

Atria osti ruotsalaisen siipikarjayhtiön, Lagerberg i Norjeby AB:n koko osakekannan 1.4.2016 18,7 miljoonalla eurolla. Lagerbergs -tuotemerkin arvoksi määritettiin 5,7 miljoonaa euroa ja liiketoiminnan sopimuskannan arvoksi 4,8 miljoonaa euroa. Hankinnassa syntyi liikearvoa 3,4 miljoonaa euroa.

Atria osti 70 prosentin osuuden Kaivon Liha Kaunismaa Oy:n osakekannasta 3.10.2016 15,3 miljoonalla eurolla. Asiakassuhteiden arvoksi määritettiin 4,6 miljoonaa euroa ja tuotemerkin arvoksi määritettiin 3,6 miljoonaa euroa. Hankinnassa syntyi liikearvoa 12,2 miljoonaa euroa.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Ks. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet sekä konsernitilinpäätöksen liitetieto 19 Vaihto-omaisuus.

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alhaisempaan todennäköiseen nettorealisointiarvoon. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno muodostuu raaka-aineista, välittömistä työsuorituksista johtuvista menoista, muista välittömistä menoista sekä asianmukaisesta osuudesta valmistuksen muuttuvista yleismenoista ja kiinteistä yleismenoista normaalilla toiminta-asteella. Nettorealisointiarvoa kuvastaa tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut myyynnistä johtuvat menot.

Vaihto-omaisuus on olennainen erä Atrian taseessa ja vaihto-omaisuuden arvostamiseen liittyy laadintaperiaatteissa kuvattua arvionvaraisuutta. 31.12.2016 konsernin vaihto-omaisuuden arvo on 90 miljoonaa euroa, josta 39 miljoonaa euroa on valmiita tuotteita ja 45 miljoonaa euroa aineita ja tarvikkeita.

Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa

Tarkastustoimenpiteemme ovat sisältäneet mm. seuraavia toimenpiteitä:

- Luimme hankintaan liittyvät sopimukset ja keskustelimme johdon kanssa hankinnan kohteista, kauppahinnasta, ennusteista, liiketoimintatavoitteista sekä laskentaperiaatteista.
- Tarkastimme hankintamenolaskelmat sekä hankittujen yksilöitävissä olevien varojen ja vastattaviksi otettujen velkojen kirjaamis- ja arvostusperiaatteet.
- Arvioimme käytettyjen arvostusmallien soveltuvuutta sekä testasimme niiden matemaattista oikeellisuutta.
- Tarkastimme rahavirtaennusteissa käytettyjen keskeisten oletusten ja muuttujien asianmukaisuutta suhteessa vastaaviin aikaisemmin tehtyihin ennusteisiin sekä yleisesti markkinoilta saatavaan informaatioon.
- Aineellisten hyödykkeiden osalta teimme muun muassa auktorisoidun kiinteistöarvioitsijan arvostuslausuntoon.
- Täsmäytimme hankintahinnan pankkitiliotteelle sekä tarkastimme kaikki olennaiset hankintaan liittyvät kirjanpitiöviennit.

Tarkastustoimenpiteemme ovat sisältäneet mm. seuraavia toimenpiteitä:

- Ostotoiminnon läpikäynti sekä vaihto-omaisuuden avainkontrollien testaus.
- Vaihto-omaisuuden arvostamiseen liittyvien laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden testaaminen.
- Vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvon tarkastaminen mm. hyödyntäen atk-avusteista tarkastusta ja data-analyyssejä. Olemme testanneet otoksella vaihto-omaisuuden nimikekohtaisia hintamuutoksia, arvostusperusteita ja tarkastaneet oletusarvon ylittäviä arvonmuutoksia. Lisäksi olemme tehneet vaihto-omaisuuteen ja ostoihin kirjattujen muistiotositteiden tarkastusta.
- Varaston arvon arvioinnissa käytettyjen keskeisten oletusten, kuten markkinahinnan, arvioiminen ja muuttujien asianmukaisuuden tarkastaminen sekä laskelman matemaattisen oikeellisuuden testaaminen.
- Vaihto-omaisuuden inventaareihin osallistuminen sekä vahvistusten hankkiminen niistä varastoista, jotka ovat ulkopuolisen hallinnassa.

Emoyhtiön tilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka**Tytäryhtiöosakkeiden ja lainasaatavien arvostus**

Ks. Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetieto 3.2 Sijoitukset, 3.3 Saamiset sekä konsernitilinpäätöksen liitetieto 34 Konserniyhtiöt, konsernin yhteis- ja osakkuusyhtiöt.

Tytäryhtiöosakkeiden arvo Atria Oyj:n tilinpäätöksessä 31.12.2016 oli 318 miljoonaa euroa ja lainasaamisten arvo samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä 154 miljoonaa euroa. Johto joutuu käyttämään merkittävää harkintaa tytäryhtiöosakkeiden ja lainasaamisten arvostamisessa kirjanpitolain mukaisesti.

Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa

Tarkastustoimenpiteemme ovat sisältäneet mm. seuraavia toimenpiteitä:

- Arvioimme Atria Oyj:n tytäryhtiöosakkeiden tasearvoa perustuen tytäryhtiöiden pääomiin sekä johdon arvioihin näiden yhtiöiden tulevasta tulontuottokyvystä.
- Keskustelimme yhtiön johdon kanssa niistä olennaisimmista oletamista, joihin tytäryhtiöosakkeiden tasearvostus perustuu.
- Arvioimme aikaisempien vuosien ennusteiden luotettavuutta vertaamalla näitä tilikauden toteumiin.

TILINPÄÄTÖSTÄ KOSKEVAT HALLITUKSEN JA TOIMITUSJOHTAJAN VELVOLLISUUDET

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisäätöiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvisissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

TILINTARKASTAJAN VELVOLLISUUDET TILINPÄÄTÖKSEN TILINTARKASTUKSESSA

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssiin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksemme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, liitetiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuvisissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koitua yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

MUU INFORMAATIO

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomukseen ja vuosikertomukseen sisältyvän muun informaation kuin tilinpäätöksen ja sitä koskevan tilintarkastuskertomuksemme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttöömmme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttöömmme kyseisen päivän jälkeen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntonamme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaihtuuko se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että

- toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia
- toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttöön saamaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatioissa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Seinäjoella 16.3.2017
PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Samuli Perälä
KHT

Sisältö

Hallinnointi

Hallinnointi	103
Yhtiöjärjestys	103
Osakassopimus	103
Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä.....	103
Yhtiökokous.....	104
Nimitystoimikunta.....	104
Hallintoneuvosto.....	105
Hallitus.....	106
Hallituksen tehtävät.....	106
Kokouskäytäntö ja tiedonsaanti.....	106
Hallituksen jäsenet.....	107
Hallituksen valiokunnat.....	111
Toimitusjohtaja	112
Johtoryhmä.....	112
Palkitseminen.....	115
Sisäinen valvonta, riskienhallinta ja sisäinen tarkastus.....	115
Riskienhallinta Atrialla.....	115
Sisäinen tarkastus.....	115
Tilintarkastus	116
Sisäpiirihallinto	116
Tiedottaminen	117

Palkka- ja palkkioselvitys

Hallintoneuvoston palkitseminen	118
Hallituksen jäsenten palkitseminen	119
Toimitusjohtajan ja muun johdon palkitsemisjärjestelmä	119
Johdon ja avainhenkilöiden kannustinjärjestelmät.....	120
Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmä	120
Lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmä	120
Eläke-etuudet.....	120
Osakepalkkiojärjestelmä.....	120

1. Hallinnointiperiaatteet

Atria Oyj (Atria tai yhtiö) on suomalainen osakeyhtiö, jonka johtaelinten vastuut ja velvollisuudet määräytyvät Suomen lakien mukaan. Emoyhtiö Atria Oyj ja sen tytäryhtiöt muodostavat kansainvälisen Atria-konsernin. Yhtiön kotipaikka on Kuopio.

Vastuu Atria-konsernin hallinnosta ja toiminnasta on konsernin emoyhtiön Atria Oyj:n hallintoelimillä. Nämä ovat yhtiökokous, hallituneuvosto, hallitus ja toimitusjohtaja.

Atrian päätöksenteossa ja hallinnossa noudatetaan Suomen osakeyhtiölakia, julkisesti noteerattuja yhtiöitä koskevia säännöksiä, Atria Oyj:n yhtiöjärjestystä, Atrian hallituksen ja sen valiokunnan työjärjestyksiä ja Nasdaq Helsinki Oy:n sääntöjä ja ohjeita. Atria noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n julkaisemaa hallinnointikoodia, joka tuli voimaan 1.1.2016 ("Hallinnointikoodi"). Hallinnointikoodi on julkisesti saatavilla Arvopaperimarkkinayhdistyksen internetsivuilla osoitteessa www.cgfinland.fi. Yhtiö poikkeaa Hallinnointikoodin noudata tai selitä -periaatteen mukaisesti Hallinnointikoodin suosituksista seuraavasti (poikkeukset on perusteltu asianmukaisissa kohdissa):

- Yhtiöllä on hallituneuvosto
- Hallinnointikoodin suosituksesta 6 poiketen, hallituksen jäsenen toimikausi on kolme vuotta Atrian yhtiöjärjestyksen mukaisesti.
- Hallinnointikoodin suosituksesta 10 poiketen vain kolme hallituksen jäsentä kahdeksasta on yhtiöstä riippumattomia. Yhtiö katsoo, että sen liiketoiminnan ymmärtäminen edellyttää hallituksen jäsenten enemmistöltä syvällistä perehtymistä ja sitoutumista lihaliiketoimintaan.
- Hallinnointikoodin suosituksista 17 ja 18a poiketen nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan jäsenistä yksi jäsen kolmesta on yhtiöstä riippumaton. Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta koostuu yhtiön hallituksen jäsenistä, joista suurin osa on yhtiöstä riippuvaisia.

Atria Oyj on laatinut selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä Hallinnointikoodin mukaisesti. Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä esitetään toimintakertomuksesta erillisenä raporttina.

1.1 Yhtiöjärjestys

Yhtiöjärjestys ja lunastuslauseke löytyvät kokonaisuudessaan yhtiön internetsivuilta osoitteesta www.atria.com Sijoittajat -osion kohdasta Hallinnointi & Johtaminen.

1.2 Osakassopimus

Yhtiön osakkeenomistajien Lihakunta ja Itikka Osuuskunta välillä on osakassopimus, jonka mukaan ne yhdessä huolehtivat ja vastaavat siitä, että kumpikin osapuoli saa edustajia hallituneuvostoon samassa suhteessa kuin ne omistavat Yhtiön KII-osakkeita ja että hallituneuvoston puheenjohtajan ja hallituksen varapuheenjohtajan ollessa toisen osapuolen nimeämä on hallituksen puheenjohtaja ja hallituneuvoston varapuheenjohtaja toisen nimeämä.

Hallituspaikkojen jakautumisesta on sovittu siten, että kumpikin osapuoli voi nimetä hallitukseen kolme varsinaista jäsentä ja näiden varajäsenet. Sopimus sisältää myös määräyksiä omistusosuuksien keskinäisestä suhteesta ja menettelytavoista tilanteessa, jossa jompikumpi osuuskunnista suoraan tai välillisesti hankkii lisää Yhtiön KII-osakkeita. Sopimuksen mukaan A-sarjan osakkeiden hankintaa ei oteta huomioon omistusosuuksien keskinäistä suhdetta arvioitaessa.

Lisäksi osakkeenomistajien Lihakunta, Itikka Osuuskunta ja Osuuskunta Pohjanmaan Liha välillä on osakassopimus, jonka mukaan Osuuskunta Pohjanmaan Liha saa yhden edustajan hallituneuvostoon. Sopimus sisältää myös määräyksiä Osuuskunta Pohjanmaan Lihan omistusosuudesta.

Yhtiön tiedossa ei ole muita osakassopimuksia.

Edellä sanotusta huolimatta, kuten alla kohdassa 3 todetaan, yhtiön hallituneuvoston ja hallituksen jäsenten lukumäärästä ja valinnasta päättää yhtiökokous.

2. Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä löytyy kokonaisuudessaan yhtiön internetsivuilta osoitteesta www.atria.com Sijoittajat-osion kohdasta Hallinnointi & Johtaminen.

3. Yhtiökokous

Yhtiökokous on Atria Oyj:n ylin päättävä elin. Yhtiökokouksessa osakkeenomistajat päättävät muun muassa tilinpäätöksen vahvistamisesta ja taseen osoittaman voiton käyttämisestä; vastuuvapauden antamisesta hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenille sekä toimitusjohtajalle; hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten lukumäärästä, jäsenten valinnasta ja palkkiosta sekä tilintarkastajan valinnasta ja tilintarkastajan palkkiosta.

Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain yhtiön hallituksen määräämänä ajankohtana kesäkuun loppuun mennessä ja siinä käsitellään osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaan varsinaiselle yhtiökokoukselle kuuluvat asiat sekä mahdolliset muut kokouskutsussa mainitut ehdotukset. Ylimääräinen yhtiökokous kutsutaan koolle tarvittaessa.

Osakkeenomistajalla on oikeus osakeyhtiölain mukaisesti saada yhtiökokoukselle kuuluva asia yhtiökokouksen käsiteltäväksi, jos hän vaatii sitä kirjallisesti hallitukselta niin hyvissä ajoin, että asia voidaan sisällyttää kokouskutsuun. Osakkeenomistajan tulee toimittaa mahdollinen pyyntö saada vaatimansa asia Atrian varsinaisen yhtiökokouksen käsiteltäväksi yhtiön ilmoittamaan päivään mennessä, joka muun muassa julkaistaan yhtiön internetsivuilla www.atria.com. Pyyntö on lähetettävä perusteluineen ja päätösehdotuksineen kirjallisesti osoitteeseen Atria Oyj, Konsernin lakiasiat, PL 900, 60060 ATRIA.

Yhtiön hallitus kutsuu koolle yhtiökokoukset. Yhtiökokous järjestetään yhtiön kotipaikkakunnalla Kuopiossa tai Helsingissä. Kutsu yhtiökokoukseen toimitetaan julkaisemalla kutsu yhtiön internetsivuilla ja pörssitiedotteella aikaisintaan kolme (3) kuukautta ja viimeistään kolme (3) viikkoa ennen yhtiökokousta, kuitenkin joka tapauksessa viimeistään yhdeksän (9) päivää ennen yhtiökokouksen täsmäytyspäivää. Lisäksi hallitus voi päättää julkaista kutsun tai tiedoksiannon kutsun toimittamisesta yhdessä tai useammassa hallituksen määräämässä valtakunnallisessa sanomalehdessä tai muulla päättämällään tavalla.

Osakkeenomistajalla, joka on yhtiökokouksen täsmäytyspäivänä merkitty Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään yhtiön osakasluetteloon, on oikeus osallistua yhtiökokoukseen. Osakkeenomistajan on saadaksesen osallistua yhtiökokoukseen ilmoittauduttava yhtiölle viimeistään kokouskutsussa mainittuna päivänä, joka voi olla aikaisintaan kymmenen (10) päivää ennen yhtiökokousta.

Hallinnointikoodin suosituksen 3 mukaisesti yhtiökokouksessa tulee olla läsnä toimitusjohtaja, hallituksen puheenjohtaja ja kaikki hallituksen jäsenet sekä varsinaisessa yhtiökokouksessa yhtiön tilintarkastaja(t). Hallintoneuvoston tai hallituksen jäseneksi ehdolla olevan henkilön on oltava läsnä valinnastaan päättävässä yhtiökokouksessa.

Yhtiön vuoden 2016 varsinainen yhtiökokous pidettiin 28.4.2016 Helsingissä. Kokoukseen osallistui joko henkilökohtaisesti tai asiamiehen edustamana yhteensä 254 A-osakkeen omistajaa edustaen yhteensä 9 899 611 osaketta ja ääntä sekä 3 KII-osakkeen omistajaa edustaen yhteensä 9 203 981 osaketta ja 92 039 810 ääntä. Kokouspöytäkirja ja muita kokoukseen liittyviä asiakirjoja on saatavilla Atrian internetsivuilta www.atria.com Sijoittajat-osion kohdasta Yhtiökokoukset.

4. Nimitystoimikunta

Atria Oyj:llä on Hallinnointikoodin suosituksen 18b mukainen osakkeenomistajien nimitystoimikunta. Yhtiön varsinainen yhtiökokous on päätöksellään 3.5.2012 perustanut nimitystoimikunnan ja vahvistanut sen kirjallisen työjärjestyksen. Työjärjestyksestä on muutettu varsinaisen yhtiökokouksen päätöksellä 6.5.2014. Nimitystoimikunnan tehtävänä on työjärjestyksensä mukaisesti valmistella hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenten palkitsemista sekä hallituksen jäsenten valintaa koskevat ehdotukset seuraavalle varsinaiselle yhtiökokoukselle.

Nimitystoimikuntaan valitaan varsinaista yhtiökokousta edeltävän marraskuun alun tilanteen mukaan sellaiset osakkeenomistajat tai näiden edustajat, jotka omistavat KII-sarjan osakkeita, sekä suurin sellainen A-sarjan osakkeenomistaja, joka ei omista KII-sarjan osakkeita, tai tällaisen osakkeenomistajan edustaja. Oikeus nimetä edustaja nimitystoimikuntaan määräytyy Euroclear Finland Oy:n ylläpitämän yhtiön osakasluettelon perusteella varsinaista yhtiökokousta edeltävän marraskuun 1. pankkipäivän tilanteen mukaisesti. Toimikuntaan kuuluu lisäksi asiantuntijajäsenenä hallituksen puheenjohtaja.

Mikäli osakkeenomistaja ei halua käyttää nimeämisoikeuttaan, nimeämisoikeus siirtyy osakasluettelon mukaan seuraavaksi suurimmalle A-sarjan osakkeenomistajalle, jolla muutoin ei olisi nimeämisoikeutta. Mikäli osakkeenomistaja, jolla olisi arvopaperimarkkinain mukainen velvollisuus tarvittaessa ilmoittaa tietyistä omistusmuutoksista, esittää yhtiön hallitukselle osoitetun kirjallisen vaatimuksen lokakuun loppuun mennessä, lasketaan tällaisen osakkeenomistajan määrävallassa olevan yhteisön ja säätiön omistusosuus tai osakkeenomistajan useisiin rahastoihin tai rekistereihin merkityt omistukset yhteen ääniosuutta laskettaessa.

Nimitystoimikunnan koollekutsujana toimii hallituksen puheenjohtaja, ja toimikunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan. Nimitystoimikunnan tulee antaa ehdotuksensa yhtiön hallitukselle viimeistään varsinaista yhtiökokousta edeltävän helmikuun 1. päivänä.

Atrian KII-osakkaiden omistajat ja suurin A-osakkeiden omistaja nimesivät 23.11.2016 nimitystoimikuntaan seuraavat jäsenet: Jyrki Rantsi (Lihakunta), Henrik Holm (Osuuskunta Pohjanmaan Liha), Juho Anttikoski (Itikka Osuuskunta) ja Timo Sallinen (Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma). Atrian hallituksen puheenjohtaja Seppo Paavola toimii nimitystoimikunnan asiantuntijajäsenenä.

Vuoden 2017 yhtiökokoukselle ehdotuksen valmistellut nimitystoimikunta kokoontui 2 kertaa. Nimitystoimikunta antoi 13.1.2017 ehdotuksensa Atrian hallitukselle 27.4.2017 pidettävää varsinaista yhtiökokousta varten. Ehdotukset on julkaistu pörssitiedotteena 13.1.2017.

Tilinpäätös 2016 | Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

Nimi	Syntynyt	Koulutus	Päätoimi	Osallistuminen kokouksiin	Osakeomistus 31.12.2016
Juho Anttikoski	1970		maanviljelijä	2/2	4 000
Henrik Holm	1966		maanviljelijä	2/2	430
Jyrki Rantsi	1968	agrologi	maatalousyrittäjä	2/2	700
Timo Sallinen	1970	KTM	sijoitusjohtaja (listatut sijoitukset)	2/2	0

5. Hallintoneuvosto

Atria Oyj:n yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiöllä on hallintoneuvosto, jonka valitsee yhtiökokous. Hallintoneuvostoon kuuluu vähintään 18 ja enintään 21 jäsentä, jotka valitaan kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Hallintoneuvostoon ei voida valita kuuttakymmentäviittä (65) vuotta täyttänyt henkilöä. Hallintoneuvosto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vuodeksi kerrallaan. Hallintoneuvosto kokoontuu keskimäärin neljä kertaa vuodessa.

Hallintoneuvoston tehtävät on määritelty osakeyhtiölaissa ja Atria Oyj:n yhtiöjärjestyksessä. Hallintoneuvoston tehtävät ovat:

- valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan vastuulla olevaa yhtiön hallintoa;
- antaa hallitukselle ohjeita asioissa, jotka ovat laajakantoisia tai periaatteellisesti tärkeitä; ja
- antaa varsinaiselle yhtiökokoukselle lausuntonsa tilinpäätöksen ja tilintarkastuskertomuksen johdosta.

Yhtiön omistajat, jotka edustavat yli 50 % yhtiön osakkeiden tuottamasta äänimäärästä, ovat ilmaisseet pitävänsä nykyistä yhtiöjärjestyksen mukaista hallintoneuvostoon perustuvaa mallia hyvänä, koska se tuo laajakantoista näkemystä yhtiön toimintaan ja päätösten tekemiseen.

Atria Oyj:n vuoden 2016 varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen hallintoneuvostoon kuuluvat seuraavat 20 jäsentä:

Nimi	Syntynyt	Jäsen alkaen	Koulutus	Päätoimi	Osallistuminen kokouksiin	Osakeomistus
Hannu Hyry (puheenjohtaja)	1956	2013		maanviljelijä	4/4	144
Juho Anttikoski (varapuheenjohtaja)	1970	2009		maanviljelijä	4/4	4 000
Mika Asunmaa	1970	2005		maanviljelijä	4/4	6 000
Reijo Flink	1967	2014	agrologi	toimitusjohtaja	4/4	4 660
Lassi-Antti Haarala	1966	2006	agrologi	maanviljelijä	4/4	6 000
Jussi Hantula	1955	2012	agrologi	maanviljelijä	4/4	681 määräysvaltayhtiö 110
Henrik Holm	1966	2002		maanviljelijä	2/4	430
Veli Hyttinen	1973	2010	agrologi	maanviljelijä	4/4	1 500
Pasi Ingalsuo	1966	2004	agrologi	maanviljelijä	4/4	4 150
Jussi Joki-Erkkilä	1977	2016		maatalousyrittäjä	3/4	0
Marja-Liisa Juuse	1963	2015		maanviljelijä	3/4	250
Jukka Kaikkonen	1963	2013	agrologi	maanviljelijä	4/4	500
Juha Kiviniemi	1972	2010	agronomi	maanviljelijä	4/4	300 määräysvaltayhtiö 184
Ari Lajunen	1975	2013	agronomi	maanviljelijä	4/4	0
Mika Niku	1970	2009		maanviljelijä	4/4	300
Pekka Ojala	1964	2013	agrologi	maanviljelijä	4/4	200
Heikki Panula	1955	2005	agronomi	maanviljelijä	4/4	500
Ahti Ritola	1964	2013	tradenomi	maanviljelijä	3/4	0 määräysvaltayhtiö 400
Risto Sairanen	1960	2013		maanviljelijä	4/4	60
Timo Tuhkasaari	1965	2002		maanviljelijä	3/4	600

Kaikki Atria Oyj:n hallintoneuvoston jäsenet kuuluvat jäsenenä yhtiön pääomistajien Lihakunnan, Itikka Osuuskunnan ja Osuuskunta Pohjanmaan Lihan hallintoelimiin. Kaikki hallintoneuvoston jäsenet ovat riippuvaisia yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista.

Atria Oyj:n hallintoneuvosto kokoontui 4 kertaa vuonna 2016 ja jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 93 %.

6. Hallitus

Atrian hallitukseen kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaan vähintään 5 ja enintään 9 jäsentä. Atrian hallituksen jäsenen toimikausi poikkeaa Hallinnointikoodin suosituksen 6 mukaisesta yhden vuoden toimikaudesta. Yhtiöjärjestyksen mukaan hallituksen jäsenen toimikausi on kolme (3) vuotta. Osakkeenomistajat, jotka edustavat yli 50 % äänimäärästä, ovat ilmaisseet pitävänsä yhtiön pitkäjänteisen kehittämisen kannalta kolmen (3) vuoden toimikautta hyvänä eivätkä ole nähneet tarvetta yhtiöjärjestyksen mukaisen toimikauden lyhentämiselle. Hallinnointikoodin suosituksista 10 poiketen kolme hallituksen jäsentä kahdeksasta on yhtiöstä riippumattomia. Yhtiö katsoo, että sen liiketoiminnan ymmärtäminen edellyttää hallituksen jäsenten enemmistöltä syvällistä perehtymistä ja sitoutumista liialiiketoimintaan.

6.1 Hallituksen tehtävät

Atrian hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus vastaa siitä, että yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Atrian hallitus on vahvistanut kirjallisen työjärjestyksen hallituksen tehtävistä, käsiteltävistä asioista, kokouskäytännöistä ja päätöksentekomenettelystä. Työjärjestyksen mukaan hallitus valvoo ja seuraa yhtiön toimintaa ja johtamista sekä käsittelee ja päättää merkittävät yhtiön strategiaa, investointeja, organisaatiota ja rahoitusta koskevat asiat. Työjärjestyksen mukaan hallituksen keskeisiä tehtäviä ovat:

- hyväksyä konsernin ja liiketoiminta-alueiden strategiset tavoitteet ja suuntaviivat;
- hyväksyä konsernin ja liiketoiminta-alueiden budjetit ja toimintasuunnitelmat;
- päättää kalenterivuositain investointisuunnitelma ja hyväksyä merkittävät investoinnit (yli miljoona euroa);
- hyväksyä merkittävät yritys- ja rakennejärjestelyt;
- hyväksyä konsernin toimintaperiaatteet johtamisen ja valvonnan kannalta merkittävillä alueilla;
- käsitellä ja hyväksyä osavuosikatsaukset ja tilinpäätös;
- seurata ja arvioida konsernin taloudellista raportointijärjestelmää;
- valmistella yhtiökokouksessa käsiteltävät asiat ja huolehtia niiden täytäntöönpanosta;
- hyväksyä sisäisen tarkastuksen tarkastussuunnitelma ja seurata ja arvioida sisäisen valvonnan ja tarkastuksen sekä riskienhallintajärjestelmien tehokkuutta;
- nimittää toimitusjohtaja sekä päättää hänen palkkioistaan ja muista eduistaan;
- hyväksyä toimitusjohtajan ehdotuksesta tämän suorien alaisten palkkaamisen ja näiden työsuhteiden pääasialliset ehdot;
- hyväksyä organisaatorakenne ja kannustinjärjestelmien periaatteet;
- seurata ja arvioida toimitusjohtajan toimintaa;
- seurata ja arvioida tilintarkastajan riippumattomuutta ja erityisesti tämän harjoittamaa muiden kuin tilintarkastuspalveluiden tarjoamista;
- seurata tilinpäätöksen ja konsernitalinpäätöksen tilintarkastusta
- päättää muista sellaisista konsernin kokoon nähden merkittävistä asioista, jotka eivät ole päivittäistä liiketoimintaa, kuten toiminnan merkittävästä laajentamisesta tai supistamisesta tai muista oleellisista muutoksista toiminnassa, pitkäaikaisten lainojen ottamisesta sekä kiinteän omaisuuden myynnistä ja panttaamisesta;
- päättää muista osakeyhtiölain mukaan hallitukselle kuuluvista tehtävistä ja
- hoitaa Hallinnointikoodin suosituksessa 16 mainittuja tarkastusvaliokunnalle kuuluvia tehtäviä.

Hallitus arvioi säännöllisesti toimintaansa ja työskentelytapojaan tekemällä itsearvioinnin kerran vuodessa.

6.2 Kokouskäytäntö ja tiedonsaanti

Hallitus kokoontuu säännöllisin väliajoin noin 10 kertaa toimikauden aikana hallituksen erikseen etukäteen vahvistaman kokousaikataulun mukaisesti, ja lisäksi aina tarvittaessa. Vuonna 2016 hallitus kokoontui 15 kertaa. Hallituksen jäsenten keskimääräinen läsnäolo prosentti kokouksissa oli 98 %.

Toimitusjohtaja pitää hallituksen kokouksessa katsauksen, jossa toimitusjohtaja raportoi konsernin taloudellisen tilanteen liiketoiminta-alueittain, ennusteet, investoinnit, organisaatiomuutokset sekä muut konsernin kannalta tärkeät asiat.

Hallitus saa yhtiöltä tehtävänsä asianmukaista hoitamista varten riittävät tiedot yhtiön toiminnasta. Kokouksen esityslista toimitetaan hallituksen jäsenille viimeistään viikkoa ennen kokousta. Kokousaineiston valmistelevat toimitusjohtaja ja hallituksen sihteeri puheenjohtajan ohjeistuksen mukaan. Kokousaineisto toimitetaan jäsenille viimeistään kolme päivää ennen kokousta.

**6.3 Hallituksen
kokoonpano**



Nimi	Paavola Seppo, puheenjohtaja	Rantsi Jyrki, varapuheenjohtaja
Syntymävuosi	1962	1968
Koulutus	yo, agrologi	agrologi
Päätoimi	maanviljelijä	maanviljelijä, porsas- ja sianlihatuottaja
Keskeinen työkokemus	<ul style="list-style-type: none"> • Keski-Pohjanmaan Maaseutukeskus, maatalojen neuvontatehtävät 1991–1996 • Maatalousyrittäjä 1996– 	maatalousyrittäjä
Hallituksen jäsenyyden alkamisaika	2012	2013
Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät	<ul style="list-style-type: none"> • Itikka osuuskunnan hallintoneuvoston jäsen 2000–, • varapuheenjohtaja 2008–2011 ja puheenjohtaja 2012– • Kaustisen Osuuspankin hallituksen puheenjohtaja 2002– • Pellervo-Seura ry:n hallituksen jäsen 2012– • Osuustoiminnan neuvottelukunnan jäsen 2012– 	<ul style="list-style-type: none"> • Lihakunnan hallituksen varapuheenjohtaja 2013–2015, puheenjohtaja 2015– • Finnpig Oy:n hallituksen jäsen 2013– • A-Tuottajat Oy:n hallituksen jäsen 2015–
Keskeisimmät päättyneet luottamustehtävät	Atria Oyj hallintoneuvoston jäsen 2006–2009 ja varapuheenjohtaja 2009–2012	
Riippumattomuus	Riippuvainen yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista	Riippuvainen yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista
Osakeomistus 31.12.2016	4 000	700
Osakeperusteiset oikeudet yhtiössä	ei	ei
Osallistuminen kokouksiin	15/15	15/15



Nimi	Ginman-Tjeder Nella	Kaarto Esa
Syntymävuosi	1959	1959
Koulutus	KTM	agronomi
Päätoimi	Sairaala Eira Oy, toimitusjohtaja	maanviljelijä
Keskeinen työkokemus	<ul style="list-style-type: none"> • Ifolor Oy, toimitusjohtaja 2007–2014 • American Express, maajohtaja 2004–2007 	maanviljelijä
Hallituksen jäsenyyden alkamisaika	2016	2009
Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät	<ul style="list-style-type: none"> • Viking Malt Oy, hallituksen jäsen 2014– • Stiftelsen Arcada, hallituksen jäsen 2010– • Oy Indmeas Ab, hallituksen jäsen 2008– 	<ul style="list-style-type: none"> • Itikka osuuskunnan hallituksen jäsen 2002– ja puheenjohtaja 2009– • A-Tuottajat Oy:n hallituksen jäsen 2004–, varapuheenjohtaja 2009– ja puheenjohtaja 2015– • A-Rehu Oy:n hallituksen varapuheenjohtaja 2009–2015 ja puheenjohtaja 2015– • Suurusrehu Oy:n hallituksen puheenjohtaja 2009–
Keskeisimmät päättyneet luottamustehtävät	Tulikivi Oyj, hallituksen jäsen 2013–2015	<ul style="list-style-type: none"> • Oy Feedmix Ab:n hallituksen jäsen 2009–2015 • Kiinteistö Oy Rehukanavan hallituksen jäsen 2009–2015
Riippumattomuus	Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista	Riippuvainen yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista
Osakeomistus 31.12.2016	0	1 100
Osakeperusteiset oikeudet yhtiössä	ei	ei
Osallistuminen kokouksiin	9/10	15/15



Nimi	Korhonen Pasi	Moisio Jukka
Syntymävuosi	1975	1961
Koulutus		KTM, MBA
Päätoimi	maanviljelijä	Huhtamäki Oyj:n toimitusjohtaja
Keskeinen työkokemus	maanviljelijä	<ul style="list-style-type: none"> Huhtamäki Oyj:n toimitusjohtaja 2009– Ahlström Oyj 1991–2008 (useita eri tehtäviä)
Hallituksen jäsenyyden alkamisaika	2016	2014
Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät	<ul style="list-style-type: none"> Lihakunnan hallituksen jäsen 2013–, varapuheenjohtaja 2016– Kainuun maa- ja metsäsäätiön hallitus 2013– Sotkamon kunnanvaltuuston jäsen 2005– 	<ul style="list-style-type: none"> Suomen Messut Osuuskunnan hallintoneuvoston jäsen
Keskeisimmät päättyneet luottamustehtävät		
Riippumattomuus	Riippuvainen yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista	Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista
Osakeomistus 31.12.2016	0	0
Osakeperusteiset oikeudet yhtiössä	ei	ei
Osallistuminen kokouksiin	10/10	14/15



Nimi	Paxal Kjell-Göran	Sivula Harri
Syntymävuosi	1967	1962
Koulutus	agrologi	HTM
Päätoimi	maanviljelijä, porsas- ja sianlihantuottaja	GS1 Finland Oy:n toimitusjohtaja
Keskeinen työkokemus	<ul style="list-style-type: none"> Oy Foremix Ab:n rehumyyjä 1990–1997 Osuuskunta Pohjanmaan Liha, alkutuotantopäällikkö 1990–1997 	<ul style="list-style-type: none"> Restel-konsernin toimitusjohtaja, 2011–2014 Onninen Oy, 2006–2010, konsernin toimitusjohtaja Kesko Oyj/Ruokakesko Oy, 1999–2006, varatoimitusjohtaja Kesko Oyj, 1987–1999 <ul style="list-style-type: none"> myyntipäällikkö, ostopäällikkö jaostopäällikkö, myyntijohtaja Marketkeskon johtaja Lähikeskon johtaja tulosryhmäjohtaja, päivittäistavararyhmä
Hallituksen jäsenyyden alkamisaika	2012	2009
Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät	<ul style="list-style-type: none"> Pohjanmaan Lihan hallituksen varajäsen 1999–2001, varapuheenjohtaja 2002–2009 ja puheenjohtaja 2010– A-Tuottajat Oy:n hallituksen varajäsen 2001–2002 ja varsinainen jäsen 2003– Oy Foremix Ab:n hallituksen jäsen 2004–2009 ja puheenjohtaja 2010– A-Rehu Oy:n hallituksen jäsen 2010– Ab WestFarm Oy:n hallituksen puheenjohtaja 2010– 	<ul style="list-style-type: none"> Tokmanni Oy:n hallituksen puheenjohtaja 2011– Leipurin Oy:n hallituksen jäsen 2014– Makua Foods Oy:n hallituksen jäsen 2015– GS1 Finland Oy:n hallituksen jäsen 2016– Dieta Oy:n hallituksen jäsen 2016–
Keskeisimmät päätyneet luottamustehtävät	Ruotsinkielisen maataloustuottajain keskusliiton hallituksen varajäsen 1999–2001	<ul style="list-style-type: none"> Olvi Oyj:n hallituksen jäsen 2007–2011 Norpe Oy:n hallituksen jäsen 2010–2013 Leipurin Oyj:n hallituksen jäsen 2010–2013 Luottokunta Oy:n hallintoneuvoston jäsen 2011–2013
Riippumattomuus	Riippuvainen yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista	Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista
Osakeomistus 31.12.2016	2 166	10 000
Osakeperusteiset oikeudet yhtiössä	ei	ei
Osallistuminen kokouksiin	15/15	15/15

Hallituksen jäsenet ovat velvollisia antamaan hallitukselle pätevyytensä ja riippumattomuutensa arvioimiseksi riittävät tiedot sekä ilmoittamaan tiedoissa tapahtuvista muutoksista.

6.4 Hallituksen monimuotoisuutta koskevat periaatteet

Atrialle monimuotoisuus on yksi osa yhtiön vastuullista liiketoimintaa. Atrian hallituksen kokoonpanoa suunniteltaessa monimuotoisuutta harkitaan useasta eri näkökulmasta ja yhtiön liiketoimintojen laajuus ja kehitystarpeet huomioon ottaen.

Monimuotoisen hallituksen jäsenten valinnassa tavoitteena on, että hallitus tukee Atrian nykyisen ja tulevan liiketoiminnan kehittämistä. Tarkoituksena on lisäksi, että hallituksella on monialaista substanssiosaamista Atrian liiketoiminnan arvoketjun eri osista, laaja-alaista yritystoiminnan ja liiketoiminnan kokemusta sekä yhtiön strategian toteuttamisen edellyttämää osaamista ja ymmärrystä kansainvälisestä liiketoiminnasta. Jokaisen hallituksen jäsenen ei tarvitse olla pätevyitynyt kaikissa edellä mainituissa asioissa, vaan tavoitteena olisi, että kultakin hallituksen jäseneltä löytyisi jotain osaamista joltain edellä mainituilta osa-alueilta. Hallituksen monimuotoisuutta tukee lisäksi hallituksen jäsenten toisiaan täydentävä muu osaaminen, koulutus ja kokemus eri ammatti- ja toimialoilta sekä hallituksen jäsenten ikä- ja sukupuolijakauman huomioiminen. Rakentavasti kyseenalaistava ja haastava hallitus tuo johdon toimintaan lisäarvoa sekä monipuolistaa hallitustyöskentelyä. Edellisten lisäksi arvioidaan ehdokkaiden mahdollisuutta käyttää riittävästi aikaa tehtävän hoitamiseen.

Atrian tarkoituksena on edistää mahdollisimman pätevien ja hallituskokonaisuuden kannalta eri arvoketjun osa-alueilla meritoituneiden hallituksen jäsenten valintaa siten, että eri sukupuolta olevilla ehdokkailla on tasapuoliset mahdollisuudet tulla valituksi hallitukseen. Atrian tavoitteena on, että hallituksessa on edustettuna molempia sukupuolia.

Monimuotoisuusperiaatteissa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi hallitus pyrkii viestittämään tavoitteesta aktiivisesti Atrian osakkeenomistajille. Tilikauden 2016 aikana yksi hallituksen jäsen on ollut nainen ja muut miehiä. Yhtiön asettama tavoite molempien sukupuolen edustuksen osalta on näin ollen täyttynyt. Lisäksi yhtiön asettama tavoite liiketoiminnan arvoketjun eri osa-alueiden monialaisesta substanssiosaamisesta on täyttynyt huomioiden hallituksen jäsenten syvälinen osaaminen lihaliiketoiminnasta sekä kaupallisesta ja teollisesta toiminnasta.

7. Hallituksen valiokunnat

Hallitus voi päättää perustaa määräämiään tehtäviä varten valiokuntia. Hallitus vahvistaa valiokuntien työjärjestykset.

Hallituksella on yksi valiokunta, nimitys- ja palkitsemisvaliokunta. Hallitus nimittää keskuudestaan valiokunnan jäsenet valiokunnan työjärjestyksen mukaisesti. Valiokunnalla ei ole itsenäistä päätösvaltaa, vaan hallitus tekee päätökset asioista valiokunnan valmistelun pohjalta. Valiokunta raportoi työstään säännöllisesti hallitukselle, joka valvoo tämän toimintaa.

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunnassa on kolme (3) jäsentä. Nimitys- ja palkitsemisvaliokuntaan kuuluvat hallituksen puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja yksi hallituksen keskuudestaan valitsema jäsen. Hallinnointikoodin suosituksista 17 ja 18a poiketen yksi (1) jäsen nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan kolmesta jäsenestä on yhtiöstä riippumaton. Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta koostuu yhtiön hallituksen jäsenistä, joista suurin osa on yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista riippuvaisia. Hallinnointikoodin suositusten 17 ja 18a mukaisesti, yhtiön toimitusjohtaja tai yhtiön muuhun johtoon kuuluva henkilö ei voi toimia nimitys- tai palkitsemisvaliokunnan jäsenenä.

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan tarkoituksena on valmistella toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan valinnat ja johdon toimsuhteiden ehdot sekä turvata päätöksenteon objektiivisuutta, edistää palkitsemisjärjestelmien avulla yhtiön tavoitteiden saavuttamista, yhtiön arvon nousua sekä palkitsemisjärjestelmien läpinäkyvyyttä ja järjestelmällisyyttä. Lisäksi nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan tarkoituksena on varmistaa, että tulospalkkiojärjestelmät kytkeytyvät yhtiön strategiaan ja aikaansaatuihin tuloksiin.

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan tehtävät työjärjestyksen mukaisesti ovat seuraavat:

- valmistelee toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan nimitysasiat;
- valmistelee toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan seuraajien kartoittamisen;
- valmistelee toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan toimsuhteen ehdot hallituksen päätettäväksi;
- valmistelee hallituksen päätettäväksi toimitusjohtajalle raportoitujen johtajien palkkauksen ja palkkiot sekä muut työsuhteen edut;
- valmistelee hallituksen päätettäväksi ylimmän johdon palkitsemis- ja kannustinjärjestelmien muodot ja perusteet;
- valmistelee yhtiön johdon eläkeohjelmien sisällön ja ryhmämäärittelyt hallituksen päätettäväksi;
- antaa lausuntonsa koko henkilöstöä koskevista palkitsemisjärjestelyistä ennen niiden hyväksymistä sekä arvioi niiden toimivuutta ja järjestelmien tavoitteiden toteutumista;
- käsittelee tarvittaessa hyväksytyjen palkitsemisjärjestelmien soveltamiseen liittyvät mahdolliset tulkintaongelmat ja antaa ratkaisusuosituksen;
- käy tarvittaessa läpi tilinpäätös- ja muun mahdollisen palkitsemisasiassa julkistettavan informaation; ja
- hoitaa muut hallituksen sille erikseen osoittamat tehtävät.

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtaja kutsuu valiokunnan koolle tarpeen mukaan. Kokouksissa käsitellään ne asiat, jotka

Tilinpäätös 2016 | Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

kuuluvat valiokunnan tehtäviin. Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta voi kutsua kokouksiin tarpeellisiksi katsomiaan henkilöitä sekä voi käyttää ulkopuolisia asiantuntijoita avustamaan valiokuntaa sen tehtävien täyttämiseksi.

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtaja on Seppo Paavola ja muut jäsenet Jyrki Rantsi ja Harri Sivula. Seppo Paavola ja Jyrki Rantsi ovat yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista riippuvaisia. Harri Sivula on riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista. Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta kokoontui 6 kertaa vuonna 2016 ja jäsenen keskimääräinen osallistumisprosentti oli 100 % muodostuen seuraavasti: Seppo Paavola 6/6; Jyrki Rantsi 6/6; ja Harri Sivula 6/6.

Kuten edellä kohdassa 4 on mainittu, Atria Oyj:n yhtiökokous on asettanut erillisen nimitystoimikunnan valmistelemaan hallituksen jäsenten valintaa ja palkitsemista sekä hallituneuvoston jäsenten palkitsemista koskevia ehdotuksia seuraavalle varsinaiselle yhtiökokoukselle.

8. Toimitusjohtaja

Yhtiön toimitusjohtajan tehtävänä on hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti sekä informoida hallitusta yhtiön liiketoiminnan ja taloudellisen tilanteen kehityksestä. Toimitusjohtaja vastaa siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty. Toimitusjohtajan valitsee hallitus, joka päättää toimitusjohtajan toimsuhteen ehdot.

Atria Oyj:n toimitusjohtajana on toiminut ETM Juha Gröhn maaliskuusta 2011 lähtien.

9. Johtoryhmä

Atria-konsernilla on johtoryhmä, jonka puheenjohtajana toimii toimitusjohtaja. Johtoryhmä avustaa toimitusjohtajaa liiketoiminnan suunnittelussa ja operatiivisessa johtamisessa. Johtoryhmän tehtäviin lukeutuu muun muassa strategisten suunnitelmien laadinta ja niiden jalkauttaminen, merkittävien hankkeiden ja organisatoristen muutosten käsittely sekä konsernin riskienhallintatoimenpiteiden läpikäynti ja toteuttaminen omilla vastuualueillaan.

Vuonna 2016 johtoryhmä kokoontui 11 kertaa.

Atria-konsernin johtoryhmään kuuluvat seuraavat henkilöt:

Nimi	Syntynyt	Atrian palveluksessa vuodesta	Koulutus	Tehtävä	Osakeomistus
Juha Gröhn	1963	1990	ETM	toimitusjohtaja	20 000
Heikki Kyntäjä	1952	2009	Ekonomi	talousjohtaja, toimitusjohtajan sijainen	1.000
Mika Ala-Fossi	1971	2000	lihateollisuuteknikko	liiketoiminta-alueen johtaja Atria Suomi	940
Tomas Back	1964	2007	KTM	liiketoiminta-alueen johtaja Atria Skandinavia	1.880
Olle Horn	1967	2012	insinööri	liiketoiminta-alueen johtaja Atria Baltia	0
Jarmo Lindholm	1973	2002	KTM	liiketoiminta-alueen johtaja Atria Venäjä	1.020
Pasi Luostarinen	1966	2000	KTM	markkinointijohtaja	1 880
Lars Ohlin	1958	2007	BA	henkilöstöjohtaja	510

10. Palkitseminen

Atria Oyj on laatinut Hallinnointikoodin mukaisen palkka- ja palkkioselvityksen, joka on osa tätä selvitystä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä. Selvitys on saatavilla yhtiön internetsivuilla (www.atria.com) Sijoittajat-osion kohdasta Hallinnointi & Johtaminen.



Nimi	Juha Gröhn, toimitusjohtaja	Heikki Kytäjä, talousjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen	Mika Ala-Fossi, Atria Suomi liiketoiminta-alueen johtaja
Atrian palveluksessa vuodesta	1990	2009	2000
Syntymävuosi	1963	1952	1971
Koulutus	ETM	Ekonomi	Lihateollisuusteknikko
Keskeinen työkokemus	<ul style="list-style-type: none"> toimitusjohtaja, Atria Oyj 2011– toimitusjohtaja, Atria Skandinavia AB, varatoimitusjohtaja, Atria Oyj 2010–2011 toimitusjohtaja, Atria Suomi Oy, varatoimitusjohtaja, Atria Oyj 2006–2010 johtaja, lihateollisuus, varatoimitusjohtaja Atria Oy 2004–2006 johtaja, ohjaustoimet, varatoimitusjohtaja Atria Oy 2003–2004 johtaja, valmisteteollisuus, Atria Oy 1999–2003 johtaja, teurastamoteollisuus, Atria Oy 1993–1998 kehityspäällikkö, Itikka-Lihapolar, 1991–1993 työnjohtaja, Lihapolar, 1990–1991 	<ul style="list-style-type: none"> talousjohtaja, Atria Oyj 2011– talousjohtaja, Atria Suomi Oy 2009–2011 hankintajohtaja, ABB Oy, Pienjännitekojeet 2008–2009 talousjohtaja, ABB Oy, Pienjännitekojeet 2001–2008 talousjohtaja, ABB Transmit Oy 1995–2000 talousjohtaja, ABB Strömberg Sähkönjakelu Oy 1991–1995 Business Controller, ABB Motors Oy 1988–1990 Business Controller, Stromberg Inc., Cleveland, OH, USA 1986–1988 taluspäällikkö, Hackman Taloustavarat Oy 1978–1986 liikkeenhoidollisen osaston tarkastaja, Suomen General Motors Oy 1976–1978 	<ul style="list-style-type: none"> liiketoiminta-alueen johtaja, Atria Suomi Oy 2011– johtaja, ruoka- ja valmistetuotanto, Atria Suomi Oy 2007–2011 johtaja, siipikarjaliiketoiminta, Atria Suomi Oy 2006–2007 tuotantopäällikkö, Atria Oy 2003–2006 yksikönpäällikkö, Atria Oy 2000–2003 työnjohtaja, Liha-Saariainen Oy, 1997–2000



Nimi	Tomas Back, Atria Skandinavia, liiketoiminta-alueen johtaja	Jarmo Lindholm, Atria Venäjä, liiketoiminta-alueen johtaja	Olle Horm, Atria Baltia liiketoiminta-alueen johtaja
Atrian palveluksessa vuodesta	2007	2002	2012
Syntymävuosi	1964	1973	1967
Koulutus	KTM	KTM	Insinööri
Keskeinen työkokemus	<ul style="list-style-type: none"> liiketoiminta-alueen johtaja, Atria Skandinavia 2011– liiketoiminta-alueen johtaja, Atria Baltia 2010–2011 talousjohtaja, Atria Oyj 2007–2011 talousjohtaja, Huhtamäki Americas / Rigid Europe 2003–2007 rahoituspäällikkö/rahoitusjohtaja, Huhtamäki Oyj 1996–2002 taluspäällikkö, Huhtamäki Finance Oy, Lausanne 1990–1995 	<ul style="list-style-type: none"> liiketoiminta-alueen johtaja, Atria Venäjä 2011– johtaja, tuotejohtajuus, Atria Oyj, 2010–2011 johtaja, tuoteryhmähallinta ja tuotekehitys, Atria Suomi Oy:n kaupallinen johtaja 2005–2010 markkinointipäällikkö, Atria Oy, 2002–2005 yhteyspäällikkö, markkinointipäällikkö, AC Nielsen 2000–2002 Customer Service Manager & e-Business, Suomen Unilever, 1998–2000 	<ul style="list-style-type: none"> liiketoiminta-alueen johtaja, Atria Baltia 2009–2012 toimitusjohtaja, Maag Meat Industry 2009–2012 johtaja, Skanska EMV AS 2008–2009 johtaja, Rakvere Lihakombinaat AS 2000–2008 logistiikkaosaston johtaja, EMV AS 1998–1999 kehittämis- ja johtotehtävät, EK AS 1992–1998



Nimi	Pasi Luostarinen, johtaja, markkinointi ja markkinatieto	Lars Ohlin, henkilöstöjohtaja
Atrian palveluksessa vuodesta	2000	2007
Syntymävuosi	1966	1958
Koulutus	KTM	BA (International Business Administration)
Keskeinen työkokemus	<ul style="list-style-type: none"> • Johtaja, markkinointi ja markkinatieto, 2016-, Atria-konserni, 1.12.2016 lähtien. • Johtaja, markkinointi ja tuotekehitys, Atria Suomi 2011–2016 • Johtaja, markkinointi ja tuotekehitys, Atria-konserni ja Atria Suomi 2009–2011 • Johtaja, lihavalmisteliiketoiminta, Atria-konserni ja Atria Suomi 2007–2011 • Group Vice President Marketing & Product Development, Atria-konserni 2006–2007 • Markkinointijohtaja, Atria Oyj, Atria Suomi ja Atria Ruotsi 2000–2006 • Markkinointijohtaja, Valio 1997–2000 • Trade Development Manager, British American Tobacco Nordic 1996–1997 • Avainasiakaspäällikkö/ Tuoteryhmäpäällikkö, Fazer Makeiset Oy 1993–1996 • Tuotepäällikkö, Oy Mallasjuoma 1991–1993 	<ul style="list-style-type: none"> • Henkilöstöjohtaja, Atria Oyj 2016– • Henkilöstöjohtaja, Atria Skandinavia 2014–2016 • Johtaja, Ridderheims & Falbygden (Atria Deli) 2010–2014 • Liiketoiminnan kehitysjohtaja, Atria Skandinavia 2007–2010 • Liiketoiminnan kehitysjohtaja, Sardus 2000–2007 • Liiketoiminta-alueen johtaja, Nationalencyklopedin 1997–2000 • Varatoimitusjohtaja, Forte 1995–1997 • Markkinoinnin kehitysjohtaja, Master Foods Suomi ja Baltia 1992–1995 • Henkilöstöjohtaja, Master Foods Ruotsi ja Suomi 1988–1992 • Tuotepäällikkö, Master Foods Ruotsi 1987–1988 • Tuotepäällikkö, Findus/Nestlé 1984–1987

11. Sisäinen valvonta, riskienhallinta ja sisäinen tarkastus

11.1 Sisäinen valvonta

Yhtiön hallitus ja toimitusjohtaja ovat vastuussa yhtiön riittävästä sisäisestä valvonnasta. Hallitus määrittää sisäisen valvonnan toimintaperiaatteet ja koko Atrian organisaatio toteuttaa asetettuja toimintaperiaatteita. Sisäinen valvonta on koko Atrian toimintaan kietoutuva prosessi, jonka avulla pyritään varmistamaan yhtiön strategisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttaminen. Sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistaa, että Atrian toiminta on tehokasta ja linjassa yhtiön strategian kanssa, taloudellinen ja liiketoiminnallinen raportointi on luotettavaa, konsernin toiminta on lain- ja säännösten mukaista ja että yhtiön sisäisiä periaatteita ja toimintaohjeita noudatetaan.

Atrialla on konsernitasoista ohjeistusta ja säännöstöjä, jotka ovat voimassa kaikilla konsernin liiketoiminta-alueilla ja liiketoimintayksiköissä. Ohjeiden ja säännösten noudattamista pyritään varmistamaan koulutuksin ja tietoisuuden lisäksi liiketoiminta-alueilla ja/tai liiketoimintayksiköissä voi olla omaa erityistä sisäiseen valvontaan kuuluvaa ohjeistusta ja/tai koulutusta.

Atrialla on strategiset ja vuosittaiset taloudelliset tavoitteet, jotka ohjaavat koko konsernin toimintaa. Tavoitteet on kommunikoitu kaikille liiketoiminta-alueille ja ne on sovittu ja hyväksytty osana strategiaprosessia tai vuosittaista tavoitteiden asettamisprosessia. Taloudellisten tavoitteiden saavuttamista seurataan kuukausittain ja kvartaaleittain jokaisella liiketoiminta-alueella sekä konsernitasolla. Atrian sisäisellä valvonnalla varmistetaan, että johdon antamia ohjeita noudatetaan ja että taloudellinen raportointi tapahtuu luotettavasti ja asianmukaisesti. Näitä menettelytapoja ovat taloudellisten prosessien dokumentointi, erilaiset taloushallinnon ohjeet sekä ohjeistetut kontrollikäytännöt. Kontrollikäytäntöjä on sekä ehkäiseviä että etsiviä. Tyypillisiä kontroleita ovat hyväksynät, vakuutukset, varmennukset, täsmäykset, toiminnan tarkastukset, omaisuuden turvaamiset, työtehtävien eriyttämiset sekä pääsyoikeuksien hallinta.

11.2 Riskienhallinta Atrialla

Riskienhallinnan tavoitteena on tukea Atrian strategian toteutumista ja tavoitteiden saavuttamista sekä ehkäistä epäsuotuisia tapahtumia ja suojata liiketoiminnan jatkuvuutta. Riskienhallintaa ohjaa hallituksen hyväksymä riskienhallintapolitiikka, jossa kuvataan Atrian riskienhallinnan tavoitteet, periaatteet, vastuut ja valtuudet sekä riskikartoituksen ja -raportoinnin periaatteet.

Riskienhallinta on Atrialla järjestelmällistä ja dynaamista sekä tukee organisaation jatkuvaa kehittämistä. Se perustuu yhdenmukaiseen riskien tunnistamiseen, arviointiin ja raportointiin kaikilla liiketoiminta-alueilla sekä konsernihallinnossa ja on kiinteä osa vuosittaista suunnitteluprosessia. Riskikartoituksessa määritetään toimenpidesuunnitelma, jonka mukaisesti tunnistettuja riskejä hallitaan.

Atrialla riski on määritelty epävarmuuden vaikutukseksi tavoitteisiin. Riskin vaikutus on myönteinen tai kielteinen poikkeama asetetuista tavoitteista. Riskin aiheuttaja voi olla Atrian sisäinen tai ulkoinen olosuhde tai tapahtuma. Raportointia varten riskit jaotellaan neljään luokkaan: strategiset riskit, operatiiviset riskit, vahinkoriskit sekä rahoitusriskit.

Riskienhallinnan organisointi ja vastuut

Hallitus hyväksyy riskienhallintapolitiikan ja siihen tehtävät muutokset, sekä valvoo politiikassa määritettyjen periaatteiden toimeenpanoa. Konsernin toimitusjohtaja vastaa riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä Atrialla ja konsernin talousjohtaja riskienhallinnan ja riskiraportoinnin viitekehyksen kehittämistä.

Konsernin johtoryhmän jäsenet ovat vastuussa strategisten riskien tunnistamisesta ja arvioinnista sekä riskienhallinnan toimeenpanosta omilla vastuualueillaan. Liiketoiminta-alueiden johtoryhmät ovat puolestaan vastuussa riskien tunnistamisesta ja arvioinnista sekä riskienhallinnan toimeenpanosta omilla liiketoiminta-alueillaan. Liiketoiminta-alueen johtaja vastaa siitä, että johtoryhmä täyttää vastuunsa riskienhallinnassa ja riskien raportoinnissa.

Konsernin rahoituskomitea vastaa rahoitusriskien tunnistamisesta ja arvioinnista sekä riskienhallinnan toimeenpanosta koko konsernissa. Sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelmaa laadittaessa otetaan huomioon konsernin suunnitteluprosessin yhteydessä tehtyjen riskikartoitusten keskeiset havainnot. Jokainen Atrian työntekijä on vastuussa omaan työhönsä liittyvien ja muutoin havaitsemiensa riskien tunnistamisesta ja arvioinnista sekä riskien esilletuomisesta ja ehkäisemisestä.

Hallituksen tietoon tulleet merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät on kerrottu tarkemmin hallituksen toimintakertomuksessa kohdassa Riskienhallinta Atrialla.

11.3 Sisäinen tarkastus

Atrian group control -toiminto hoitaa sisäisen tarkastuksen yhteistyössä ulkoisen palvelun tarjoajan kanssa. Vuosittain laaditaan sisäisen tarkastuksen tarkastussuunnitelma, jonka hallitus hyväksyy. Tarkastussuunnitelman vuosittaisia painopistealueita ohjaavat riskienhallinta, konsernin sisäisessä raportoinnissa esiin tulleet asiat, toiminnan laadun parantamiseen ja tehostamiseen liittyvät tavoitteet sekä ajankohdalliset asiat yrityksen toimintaympäristössä. Sisäinen tarkastus tekee tarvittaessa erillisselvityksiä hallituksen tai konsernin johdon toimeksiannosta.

Sisäinen tarkastus tarkastaa ja arvioi yhtiön sisäisen valvontajärjestelmän toimivuutta, toimintojen tarkoituksenmukaisuutta ja tehokkuutta sekä ohjeiden noudattamista. Lisäksi se pyrkii edistämään toiminnan ja prosessin laatua, varmistamaan Atrian tavoitteiden saavuttamista, riskienhallinnan käytäntöjen kehittymistä ja tuo esiin parhaita käytäntöjä sekä mahdollisuuksia eri toiminnoissa.

Sisäinen tarkastus arvioi tehtävässään seuraavia osa-alueita:

- taloudellisen informaation oikeellisuutta ja riittävyttä;
- toimintaperiaatteiden, säädösten, toimintaohjeiden noudattamista;
- omaisuuden suojaamista menetyksiltä;
- resurssien käytön taloudellisuutta ja tehokkuutta;
- muutosten läpivientiä; ja
- eri käytäntöjen mahdollisuuksia ja parhaiden käytäntöjen hyödyntämistä.

Sisäisen tarkastuksen tulokset dokumentoidaan ja niistä keskustellaan tarkastuksen kohteena olleen toiminta-alueen sekä konserni-johdon kanssa. Yhteenveto tarkastusten tuloksista esitetään yhtiön hallitukselle vähintään kerran vuodessa. Tilintarkastajan kanssa järjestetään säännöllisiä keskusteluja tarkastustoiminnan riittävän kattavuuden varmistamiseksi ja päällekkäisen toiminnan välttämiseksi.

12. Tilintarkastus

Yhtiöjärjestyksen mukaisesti yhtiössä on vähintään yksi (1) ja enintään neljä (4) varsinaista tilintarkastajaa sekä enintään yhtä monta varatilintarkastajaa. Tilintarkastajien ja varatilintarkastajien tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymiä tilintarkastajia tai tilintarkastusyhteisöjä. Tilintarkastajien toimikausi päättyy vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Tilintarkastaja antaa Atrian osakkeenomistajille lain edellyttämän tilintarkastuskertomuksen yhtiön tilinpäätöksen yhteydessä ja raportoi havainnoistaan säännöllisesti yhtiön hallitukselle ja yhtiön johdolle. Tilintarkastaja osallistuu hallituksen kokoukseen vähintään kerran vuodessa, jolloin mahdollistetaan keskustelu tarkastussuunnitelmasta ja tarkastuksen tuloksista.

Atria Oyj:n vuoden 2016 varsinaisen yhtiökokous valitsi yhtiön tilintarkastajaksi tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy:n toimikaudeksi, joka päättyy valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Tilintarkastusyhteisö on ilmoittanut, että päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Samuli Perälä. Tilintarkastajalle maksetaan palkkio yhtiön hyväksymän laskun mukaan.

Tilintarkastuspalkkiot tilikaudella 2016

Vuonna 2016 konserni on maksanut PricewaterhouseCoopers Oy:lle tilintarkastuspalkkiota 351 000 euroa. Tilintarkastukseen liittymätömistä palveluista on maksettu koko konsernissa 14 000 euroa.

13. Sisäpiirihallinto

Atria noudattaa Nasdaq Helsinki Oy:n sisäpiiriohjetta. Atrian hallitus on lisäksi vahvistanut Atrian sisäpiiriohjeen, joka täydentää muuta sisäpiirisääntelyä ja sisältää ohjeet koskien sisäpiiriläisiä ja sisäpiirihallintoa. Yhtiön sisäpiiriohje on jaettu kaikille yhtiön määrittelemille johtotehtävissä toimiville henkilöille sekä taloudellisen raportoinnin valmisteluun osallistuville henkilöille ja lisäksi ohje on saatavilla yhtiön intranetissä.

Markkinoiden väärinkäyttöasetuksen ((EU) N:o 596/2014) tultua voimaan 3.7.2016 Atria ei enää ylläpidä julkista sisäpiirirekisteriä. Atria ei myöskään ylläpidä pysyvää yrityskohtaista sisäpiirirekisteriä, vaan ainoastaan hankekohtaisia sisäpiirilueteloita, joita perustetaan ja ylläpidetään tarpeen mukaan. Kaikille hankekohtaisille sisäpiiriläisille ilmoitetaan kirjallisesti heidän sisäpiiriastemastaan ja heille annetaan asianmukainen sisäpiiriohjeistus.

Atria on määritellyt liiketoimistaan ilmoitusvelvollisiksi johtotehtävissä toimiviksi henkilöiksi hallituksen ja hallituneuvoston jäsenet, toimitusjohtajan sekä toimitusjohtajan sijaisen. Yhtiö ylläpitää luetteloa johtotehtävissä toimivista henkilöistä sekä heidän lähipiiristään.

Yhtiö ylläpitää rekisteriä ilmoitusvelvollisista sisäpiiriläisistä yhteistyössä Euroclear Finland Oy:n kanssa. Yhtiön lakiosasto ja talousjohtaja valvovat sisäpiiriohjeiden noudattamista. Johtotehtävissä toimivien henkilöiden sekä taloudellisen raportin valmisteluun osallistuvien henkilöiden oikeutta käydä kauppaa yhtiön rahoitusvälineillä on rajattu siten, että edellä mainitut henkilöt eivät saa käydä kauppaa yhtiön osakkeilla 30 vuorokautta ennen osavuositarkastuksen ja tilinpäätöstiedotteen julkaisemista ja mikäli katsauskauden päättymisen ja katsauksen/tiedotteen julkistamisen välissä on yli 30 vuorokautta, tänä aikana.

14. Lähipiiriliiketoimet

Yhtiö on määritellyt lähipiiriinsä kuuluvat tahot ja ylläpitää luetteloa lähipiiristä. Atria seuraa ja arvioi lähipiiriliiketoimia varmistaakseen, että mahdolliset eturistiriidat otetaan asianmukaisesti huomioon päätöksenteossa.

15. Tiedottaminen

Atrian sijoittajaviestinnän tavoitteena on varmistaa, että markkinoilla on kaikkina aikoina käytössään oikeat ja riittävät tiedot Atrian osakkeen arvon määrittämiseksi. Lisäksi tavoitteena on antaa rahoitusmarkkinoille monipuolista tietoa, jonka pohjalta pääomamarkkinoilla toimivat voivat muodostaa perustellun kuvan Atriasta sijoituskohteena.

Hiljainen kausi

Atria on määritellyt sijoittajasuhdeviestinnässään hiljaisen kauden, joka on 30 kalenteripäivää ennen osavuositarkastusten ja tilinpäätösten julkaisemista. Tänä aikana Atria ei anna lausuntoja taloudellisesta tilastaan.

Sijoittajainformaatio

Atria julkaisee taloudellisen informaation ajantasaisesti internetsivuillaan osoitteessa www.atria.com. Sivuilta löytyvät vuosikertomukset, osavuositarkastukset sekä pörssi- ja lehdistötiedotteet. Yhtiön suurimmat osakkeenomistajat päivitetään sivuille säännöllisesti. Atrian hallituksen hyväksymässä tiedonantopolitiikassa kuvataan keskeiset periaatteet ja toimintatavat, joiden mukaisesti yhtiö toimii kommunikoidessaan median, pääomamarkkinoiden ja muiden sidosryhmiensä kanssa. Atrian tiedonantopolitiikka löytyy kokonaisuudessaan yhtiön internetsivuilta osoitteesta www.atria.com Sijoittajat-osion kohdasta Tiedonantopolitiikka.

Palkka- ja palkkioselvitys

Tämä Atria Oyj:n ("Yhtiö" tai "Atria") palkka- ja palkkioselvitys on Hallinnointikoodin mukainen yhtenäinen kuvaus yhtiön hallituksen ja johdon palkitsemisesta.

1. Hallintoneuvoston palkitseminen

Varsinainen yhtiökokous päättää hallintoneuvoston jäsenten palkkiot vuosittain osakkeenomistajien nimitystoimikunnan varsinaiselle yhtiökokoukselle valmisteleman ehdotuksen pohjalta. Hallintoneuvostolle maksettiin vuonna 2016 palkkioita seuraavasti:

- kokouskorvaus 250 euroa/kokous;
- työntekijän menetyskorvaus 250 euroa kokous- ja toimituspäiviltä;
- hallintoneuvoston puheenjohtajan palkkio 1 500 euroa kuukaudessa;
- hallintoneuvoston varapuheenjohtajan palkkio 750 euroa kuukaudessa; ja
- matkakorvaus yhtiön matkustuspolitiikan mukaan.

Hallintoneuvoston jäsenillä ei ole osakepalkkiojärjestelmiä tai osakesidonnaisia palkitsemisjärjestelmiä, eikä muita taloudellisia etuuksia yhtiökokouksen päättämien palkkioiden ohella.

Hallintoneuvoston jäsenille vuonna 2016 maksetut kuukausi- ja kokouspalkkiot hallintoneuvostotyöskentelystä (mukaan lukien palkkiot yhtiön kanssa samaan konserniin kuuluvissa yhtiöissä) olivat seuraavat:

Nimi	Hallintoneuvosto-työskentely	Konserniin kuuluvilta yhtiöiltä saadut etuudet	Yhteensä (EUR)
Hannu Hyry, puheenjohtaja	22 750		22 750
Anttikoski Juho, varapuheenjohtaja	14 250		14 250
Asunmaa Mika	2 000		2 000
Flink Reijo	1 500		1 500
Haarala Lassi Antti	2 000		2 000
Hantula Jussi	2 000		2 000
Holm Henrik	2 500	1 800	4 300
Hyttinen Veli	2 250	10 800	13 050
Ingalsuo Pasi	2 000	4 800	6 800
Joki-Erkkilä Jussi (28.4.2016 alkaen)	1 000		1 000
Juuse Marja-Liisa	1 500		1 500
Kaikkonen Jukka	2 000		2 000
Kiviniemi Juha	2 000		2 000
Korhonen Pasi (28.4.2016 asti)	500		500
Lajunen Ari	2 250		2 250
Niku Mika	2 000	4 200	6 200
Ojala Pekka	2 750		2 750
Panula Heikki	2 000		2 000
Ritola Ahti	1 500		1 500
Sairanen Risto	1 250		1 250
Tuhkasaari Timo	1 000		1 000
YHTEENSÄ	71 000	21 600	92 600

2. Hallituksen jäsenten palkitseminen

Varsinainen yhtiökokous päättää Atrian hallituksen jäsenten palkkiot vuosittain osakkeenomistajien nimitystoimikunnan varsinaiselle yhtiökokoukselle valmistelemalla ehdotuksen pohjalta. Hallituksen jäsenten palkkiot maksetaan rahakorvauksina. Hallituksen jäsenillä ei ole osakepalkkiojärjestelmiä tai osakesidonnaisia palkitsemisjärjestelmiä, eikä muita taloudellisia etuuksia yhtiökokouksen päättämien palkkioiden ohella.

Hallitukselle maksettiin vuonna 2016 palkkioita seuraavasti:

- kokouskorvaus 300 euroa/kokous;
- työajan menetyskorvaus 300 euroa kokous- ja toimituspäiviltä;
- hallituksen puheenjohtajan palkkio 4 400 euroa kuukaudessa;
- hallituksen varapuheenjohtajan palkkio 2 200 euroa kuukaudessa;
- hallituksen jäsenen palkkio 1 700 euroa kuukaudessa; ja
- matkakorvaus yhtiön matkustuspolitiikan mukaan.

Hallituksen jäsenille vuonna 2016 maksetut kuukausi- ja kokouspalkkiot hallitustyöskentelystä (mukaan lukien hallitustyöskentely yhtiön kanssa samaan konserniin kuuluvissa yhtiöissä) olivat seuraavat:

Nimi	Asema	Hallitus ja valiokunta-työskentely	Konserniin kuuluvilta yhtiöiltä saadut etuudet	Yhteensä (EUR)
Seppo Paavola	Puheenjohtaja	69 600		69 600
Jyrki Rantsi	Varapuheenjohtaja	40 850	11 700	52 550
Nella Ginman-Tjeder	Jäsen (28.4.2016 alkaen)	15 100		15 100
Esa Kaarto	Jäsen	31 200	34 500	65 700
Timo Komulainen	Jäsen (28.4.2016 asti)	12 200		12 200
Pasi Korhonen	Jäsen (28.4.2016 alkaen)	20 250		20 250
Jukka Moisio	Jäsen	22 500		22 500
Kjell-Göran Paxal	Jäsen	30 900	7 800	38 700
Maisa Romanainen	Jäsen (28.4.2016 asti)	8 300		8 300
Harri Sivula	Jäsen	27 600		27 600
YHTEENSÄ		278 500	54 000	332 500

Vuoden 2016 varsinainen yhtiökokous päätti nimitystoimikunnan ehdotuksen mukaisesti säilyttää hallituksen jäsenten palkkiot ja korvaukset ennallaan.

3. Toimitusjohtajan ja muun johdon palkitsemisjärjestelmä

Atria Oyj:n johdon palkitsemisen tavoitteena on edistää yhtiön pitkän aikavälin taloudellista menestystä, kilpailukykyä ja omistaja-arvon suotuisaa kehitystä. Johdon palkitsemisjärjestelmä koostuu kiinteästä kuukausipalkasta, tehtävän tulosvaikutuksen perusteella määräytyvästä tulospalkkiosta ja johdon eläke-eduista. Yhtiössä ei ole käytössä osakepalkkio- tai optiojärjestelmää.

Hallituksen nimitys- ja palkitsemisvaliokunta valmistelee hallituksen päätettäväksi muun muassa (i) toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan toimitusuhteen ehdot; (ii) toimitusjohtajalle raportoivien johtajien palkkauksen ja palkkiot sekä muut työsuhteen edut; (iii) ylimmän johdon palkitsemis- ja kannustinjärjestelmien muodot ja perusteet; sekä (iv) yhtiön johdon eläkeohjelmien sisällön ja ryhmämäärittelyt.

Atria Oyj:n hallitus päättää konsernin toimitusjohtajan ja konsernin johtoryhmän jäsenten palkkauksen, muut taloudelliset etuudet ja tulospalkkiojärjestelmän perusteet sekä muun johdon tulospalkkioperiaatteet.

Eri liiketoiminta-alueiden johtoryhmien jäsenten palkitsemisesta päättävät yksi yli yhden -periaatteen mukaisesti liiketoiminta-alueen johtaja ja konsernin toimitusjohtaja. Konsernin toimitusjohtaja hyväksyy liiketoiminta-alueiden johtoryhmiä koskevat tulospalkkiojärjestelmät.

Toimitusjohtajan peruspalkka on 498 000 euroa vuodessa, joka sisältää luontoisedut. Toimitusjohtaja voi ansaita Atrian hallituksen päättämän lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmän ehtojen mukaisesti vuosittain tulospalkkiona enintään 50 % vuosipalkasta. Hallituksen päättämän pitkän aikavälin kannustinjärjestelmän ehtojen mukaisesti toimitusjohtaja voi ansaita palkkiona enintään 33 % vuosipalkasta.

Toimitusjohtajan eläkeikä on 63 vuotta. Hänellä on kuitenkin oikeus jäädä eläkkeelle 60-vuotiaana. Eläkejärjestely on maksuperusteinen ja eläkkeen määrä perustuu toimitusjohtajan vuosiansioihin Atria-konsernin palveluksessa hallituksen määrittämällä tavalla. Ansioihin luetaan rahapalkka ja luontoisedut ilman kannustinjärjestelmien rahana maksettavaa osuutta.

Toimitusjohtajasopimuksen molemminpuolinen irtisanomisaika on kuusi kuukautta. Jos yhtiö irtisanoa sopimuksen, toimitusjohtaja on oikeutettu irtisanomisaajan palkkaan sekä irtisanomiskorvaukseen, jotka yhdessä vastaavat 18 kuukauden palkkaa. Muita mahdollisia irtisanomisen perusteella saatavia korvauksia koskevia ehtoja ei ole.

3.1 Johdon ja avainhenkilöiden kannustinjärjestelmät

3.1.1 Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmä

Atrian pitkän aikavälin kannustinjärjestelmää toteutetaan ansaintajaksoittain, jossa on kolme vuoden mittaista jaksoa.

Vuosina 2015–2017 toteutettavan ansaintajakson mahdollinen tuotto perustuu konsernin osakekohtaiseen tulokseen (EPS) ilman kerta-
luonteisia eriä. Ansaintajaksolta ansaittu palkkio maksetaan osissa tulevina vuosina. Järjestelmässä maksettavat rahapalkkiot ovat enin-
tään 4,5 miljoonaa euroa koko jakson 2015–2017 aikana. Järjestelmä päättyy 31.12.2017 ja siihen kuuluu korkeintaan 45 henkilöä. Toimi-
tusjohtaja ja muu konsernin johtoryhmä ovat järjestelmän piirissä.

3.1.2 Lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmä

Atria Oyj:n lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmästä maksettavan tulospalkkion enimmäismäärä on tehtävän tulosvaikutuksen ja tehtävän
vaativuustason perusteella 25–50 % vuosipalkasta. Tulospalkkiojärjestelmässä kriteereinä ovat konsernitason ja liiketoiminta-alueen liike-
voitto- ja liikevaihtotavoitteet. Toimitusjohtajan ja muun konsernin johtoryhmän lisäksi Atria Oyj:n tulospalkkiojärjestelmissä on mukana
yhteensä noin 40 henkilöä.

3.1.3 Eläke-etuudet

Atria-konsernin johtoryhmän Suomen sosiaaliturvan piiriin kuuluville jäsenille on järjestetty Atrian hallituksen vahvistama johdon ryh-
mäeläke-etu. Ryhmäeläkevakuutuksen eläkeikä on johtoryhmän jäsenillä 63 vuotta. Vakuutussopimuksen mukaista eläkeikää voidaan
muuttaa työeläkelainsäädännön muuttuessa. Heillä on kuitenkin oikeus jäädä eläkkeelle 60-vuotiaana. Eläkejärjestely on maksuperus-
teinen ja eläke perustuu vakuutetun vuosiansioihin (rahapalkka ja luontoisedut) hallituksen määrittämällä tavalla.

Toimitusjohtajalle ja johtoryhmälle vuonna 2016 maksetut taloudelliset etuudet olivat seuraavat:

	Palkat	Luontoisedut	Tulospalkkiot	Lisäeläkemaksut	Yhteensä (EUR)
Toimitusjohtaja Juha Gröhn	499 609	20 186	58 238	129 949	707 982
Toimitusjohtajan sijainen Heikki Kyntäjä	215 449	14 829	35 424	28 785	294 487
Muu johtoryhmä	1 286 232	67 407	268 641	93 499	1 715 779
YHTEENSÄ	2 001 290	102 422	362 303	252 233	2 718 248

3.1.4 Osakepalkkiojärjestelmä

Yhtiössä ei ole käytössä osakepalkkio- tai optiojärjestelmää.

3.1.5 Hallituksen voimassa olevat palkitsemista koskevat valtuutukset

Atria Oyj:n 28.4.2016 pidetty varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään (i) yhteensä enintään 2 800 000 yhtiön oman
A-osakkeen hankkimisesta; sekä (ii) enintään 7 000 000 uuden tai yhtiön hallussa mahdollisesti olevan A-osakkeen antamisesta osa-
keannilla ja/tai antamalla optio-oikeuksia tai muita osakeyhtiölain 10 luvun 1 § tarkoitettuja osakkeisiin oikeuttavia erityisiä oikeuksia,
molemmissa tapauksissa ehdoin, jotka mahdollistavat hankittujen ja/tai annettavien uusien osakkeiden käyttämisen osana yhtiön kan-
nustinjärjestelmää.

Taloudellinen tiedottaminen

Atrian sijoittajaviestinnän tavoitteena on varmistaa, että markkinoilla on kaikkina aikoina käytössään oikeat ja riittävät tiedot Atrian osakkeen arvon määrittämiseksi. Lisäksi tavoitteena on antaa rahoitusmarkkinoille monipuolista tietoa, jonka pohjalta pääomamarkkinoilla toimivat voivat muodostaa perustellun kuvan Atriasta sijoituskohteena.

Atria on määritellyt sijoittajasuhdeviestinnässään hiljaisen kauden, joka on 30 kalenteripäivää ennen osavuositarkastusten ja tilinpäätösten julkaisemista. Tänä aikana Atria ei anna lausuntoja taloudellisesta tilastaan.

Sijoittajainformaatio

Atria julkaisee taloudellisen informaation ajantasaisesti internetsivuillaan osoitteessa www.atria.com. Sivuilta löytyvät vuosikertomukset, osavuositarkastukset, pörssi- ja lehdistötiedotteet sekä Atrialla vuosi- ja kvartaalilehdet. Yhtiön suurimmat osakkeenomistajat ja sisäpiiri sekä näiden omistukset päivitetään sivuille säännöllisesti.

Pörssitiedotteet

Atria Oyj julkaisi vuonna 2016 yhteensä 22 pörssitiedotetta. Tiedotteet löytyvät kokonaisuudessaan Atria-konsernin internetsivuilta osoitteessa www.atria.com/Sijoittajat.

Tiedonantopolitiikka

Atrian hallituksen hyväksymässä tiedonantopolitiikassa (disclosure policy) on kuvattu ne keskeiset toimintaperiaatteet, joiden mukaisesti Atria listayhtiönä kommunikoi pääomamarkkinoiden ja muiden sidosryhmien kanssa. Tiedonantopolitiikka on julkaistu kokonaisuudessaan yhtiön internetsivulla.

Atria Oyj:n IR-yhteyshenkilö:

Hanne Kortesoja
Viestintä- ja IR-päällikkö
Puh. 0400 638 839
Sähköposti: hanne.kortesoja@atria.com

Ainakin seuraavien välittäjäyritysten analytiikat ovat seuranneet Atriaa sijoituskohteena:

CARNEGIE INVESTMENT BANK AB
Iiris Theman
Puh. (09) 6187 1241
Sähköposti: etunimi.sukunimi@carnegie.fi

DANSKE MARKETS EQUITIES
Kalle Karppinen
Puh. 010 236 4794
Sähköposti: etunimi.sukunimi@danskebank.com

EVLI PANKKI OYJ
Joonas Häyhä
Puh. (09) 4766 9662
Sähköposti: etunimi.sukunimi@evli.com

INDERES OY
Sauli Vilen
Puh. 044 0258 908
Sähköposti: etunimi.sukunimi@inderes.com

POHJOLA PANKKI OYJ
Niclas Catani
Puh. 010 252 8780
Sähköposti: etunimi.sukunimi@pohjola.fi

NORDEA MARKETS
Rauli Juva
Puh. (09) 165 59944
Sähköposti: etunimi.sukunimi@nordea.com

ATRIA OYJ

Pääkonttori:

Itikanmäenkatu 3, Seinäjoki
PL 900, 60060 ATRIA
Puh. 020 472 8111
www.atria.com

ATRIA SUOMIOY

Pääkonttori:

Atriantie 1, Seinäjoki
PL 900, 60060 ATRIA
Puh. 020 472 8111
info@atria.com
etunimi.sukunimi@
atria.com
info.finland@atria.com
www.atria.com

Laskutusosoite:

PL 1000
60061 ATRIA

Taloushallinto:

Itikanmäenkatu 3, Seinäjoki
PL 900, 60060 ATRIA

Asiakaspalvelukeskus:

Itikanmäenkatu 3, Seinäjoki
PL 900, 60060 ATRIA

Kaupalliset toiminnot:

Läkkisepäntie 23
00620 Helsinki

Muut toimipaikat:

Rahikkatie 95
61850 Kauhajoki

Ankkuritie 2, Kuopio
PL 147, 70101 Kuopio

Pusurinkatu 48
30100 Forssa

Suluntie 1
40340 Jyväskylä

Isoniementie 79
36420 Sahalahti

ATRIA SKANDINAVIA AB

Toimistot: Ruotsi

Concept, Private Label & Export

Löfströms Allé 5
SE-172 66 Sundbyberg
Box 1023
SE-172 21 Sundbyberg
Sweden
Puh. +46 104 823 910
kontakt@atria.com
etunimi.sukunimi@
atria.com
www.atria.se

Toimisto: Ruotsi

Södra Långebergsgatan 12
SE-421 32 Västra Frölunda,
Sweden
Puh. +46 104 823 600

Toimisto: Ruotsi

Drottninggatan 14
SE-252 21 Helsingborg
Sweden
Puh. +46 104 823 510

Muut toimipaikat:

Sockenvägen 40
SE-697 74 Sköllersta,
Sweden
Puh. +46 104 823 000

Skogholmsgatan 12
SE-213 76 Malmö
Box 446
SE-201 24 Malmö, Sweden
Puh. +46 104 823 500

Hjälmarydsvägen 2
SE-573 38 Tranås
Box 1018
SE-573 28 Tranås, Sweden
Puh. +46 104 823 700

Maskingatan 1
SE-511 62 Skene, Sweden
Puh. +46 104 823 800

Johannelundsgatan 44
SE-506 40 Borås
Box 940
SE-501 10 Borås, Sweden
Puh. +46 104 823 810

Östanåkravägen 2
SE-342 62 Moheda,
Sweden
Puh. +46 104 823 710

Service, Concept:

Fordonsgatan 3
692 71 Kumla
Puh. +46 1957 1878

RIDDERHEIMS A/S

Toimisto:

Per Kroghs vei 4C
1065 Oslo, Norge
Puh. + 47 2242 2443

**ATRIA CONCEPT
SPÓŁKA Z O.O.**

Ul.Krowoderskich
Zuchów 14
31-272 Kraków
Poland
Puh. +48 126 612 033

ATRIA DENMARK

Toimisto ja tuotantolaitos:

Aage Jensen Bakken 1
DK-8700 Horsens
Puh. +45 76 28 25 00

Anlaegsvej 3
DK-7323 Give
Puh. +45 76 28 25 00

Langmarksvej 1
DK-8700 Horsens,
Denmark
Puh. +45 7628 2500

ATRIA VENÄJÄ

OOO Pit -Product

pr. Obukhovskoy
Oborony 70
RUS-192029,
Saint-Petersburg
Russia
Puh. +7 812 336 6888
Puh. +7 812 412 8822
office@pitproduct.ru
etunimi.sukunimi@
atria.com
www.atriarussia.ru

ATRIA BALTIA

Atria Eesti AS

Metsa str. 19
EE-68206 Valga, Estonia
Puh. +372 767 9900
Faksi +372 767 9901
info.estonia@atria.com
etunimi.sukunimi@
atria.com
www.atria.ee

Muut toimipaikat:

Pärnu mnt 158
EE-11317 Tallinn, Estonia

Atrian taloudellinen tiedottaminen

Atrian sijoittajasuhdeviestinnästä

vastaa

Hanne Kortesoja

Viestintä- ja IR-päällikkö

Puh. 0400 638 839

hanne.kortesoja@atria.com

Vuosikertomus 2016

Tämä vuosikertomus on julkaistu

sähköisenä ja painettuna versiona.

Vuosikertomuksen konsepti ja toteutus:

Viestintätoimisto Selander & Co. Oy

Painotyö: Hämeen Kirjapaino Oy, 4/2017

ATRIA

Hyvä ruoka – parempi mieli.